

INSCRIPTIONS OF ORISSA

VOLUME - V

PART - I

Padmasri S. N. Rajaguru

INSCRIPTIONS OF ORISSA

VOLUME - V
PART - I
SECTIONS I & II
(1190 — 1308 A.D.)

Padmashri Satya Narayan Rajaguru
Retired Epigraphist,
Orissa State Museum.

PUBLISHED BY :

Dr. H. C. Das, M. A., Ph. D.
Superintendent of Museums, Orissa,
Bhubaneswar.

PRINTED BY :

Sri P. K. Mahapatra, B.A. (HONS)
Sri Sarada Press,
Bhubaneswar-2

FIRST EDITION
1975.

PRICE – Rs.

Preface

It is a great pleasure for me to present this Volume-V of the series *"Inscriptions of Orissa"*, compiled and edited by me to the world of scholars as it is a continuation of Volume-III, Parts I & II, printed in 1960 and 1961 respectively, which contained the texts with historical notes of the epigraphic records of the Gaṅga kings of Orissa ruling between 1038 to 1190 A. D., namely Vajrahasta V, Rājarāja Deva I, Choḍagaṅga Deva, Kāmārṇava Deva alias Jaṭeśvara Deva, Rāghava Deva and Rājarāja Deva-II.

The present comprehensive volume, divided into three parts contains the texts with relevant notes and references of more than five hundred epigraphic records of the Imperial Gaṅga monarchs of Orissa, covering the reigns of Aniyaṅka Bhima Deva-I, Rājarāja Deva-III, Aniyaṅka Bhīma Deva-II, Narasiṃha Deva-I, Bhānu Deva-I, Narasiṃha Deva-II, Bhānu Deva-II, Narasiṃha Deva-III, Bhānu Deva-III, Narasiṃha Deva-IV and Bhānu Deva-IV, the last Gaṅga ruler, who was driven from power by the celebrated Gajapati Kapileśvara Deva or Kapilendra Deva of the Solar dynasty in 1435 A. D.

Great difficulty was felt by the scholars of the North as well as the Non-Andhra areas in the South to carry on research on this glorious period of the history of Orissa extending for more than three centuries as these records mostly found in the temples located in the northern portion of the present

Andhra State were printed in the Telugu characters in the series named *"South Indian Inscriptions"* published by the Government of India. To remove this long felt difficulty experienced by the scholars as well as the educated people all the records found both in Orissa and Andhra areas, have been printed in the Devanagari characters with Historical Notes and calculation of dates of each record for facility of further study and research.

The publication of this monumental volume has been possible after five years of my retirement from Museum service due to the keen interest shown for this work by Sri A. N. Tewari, I.A.S., the enlightened Director of Tourism and Cultural Affairs, Government of Orissa, to whom I shall owe a deep debt of gratitude for ever.

My thanks are also due to Dr. H. C. Das, M A, Ph.D, Superintendent of Museums, Orissa, Bhubaneswar for his promptness in providing necessary funds and paper for the speedy printing of this volume.

I am also very thankful to Sri Kedar Nath Mahapatra, Retired Superintendent of Archaeology and my colleague for long twenty years for his sustained efforts to see to the correct printing of the texts and notes.

Lastly I appeal to the readers to overlook the mistakes if any, and appreciate the merit and utility of this work, which is a product of hard labour of two decades of my service in the Orissa State Museum.

Paralakhemandi
Ganesh Chaturthi,
9-9-75

S. N. Rajaguru

CONTENTS

(SECTION - I)

(SECTION - II)

SECTION I

—The Imperial Gangas—

A. D. 1190–1436

Ś. 1112—1358

(From 1184—19-9-1264 A. D)

King			*Reigning Years*
1. Aniyaṅkabhima I	...	...	1190 — 1198-9 A. D.
2. Rajārāja III ... *alias* Naranārasimhadeva	...	...	1198-9—1211-2 A. D.
3. Aniyaṅkabhima II	...	...	1211-2—1238-9 A. D.
4. Narasimha I ...	...	...	1238-9—1264-5 A. D.

No. 1

The Lingarāja Temple Inscription of the Time of Rājarājadeva[1]

(*O. H. R J.* Vol. IX, Nos 1 and 2, PP. 8-9 ff.
Edited by the author)

Ś. 1094 + 78 = 1172

१। [सिद्ध॰] शकाद्ब १०६४ श्रीमद्राजराजदेवर प्रवर्द्धमान विजयरा[ज्य]

२। सम्बत ४ धनु॰(नु) कृष्ण ६ सोमवारे[2] श्रीउत्तरेश्वरदेवर[स्था]-

३। नपति-तपोधन-साम[वे]दीपादानां सोमसु-

४। त-तपोधन-शैवाराध[क]राजगुरु- वालकंच्छाटिक्षा-

५। केन आरोपड़ा ग्राम-साधु-प्रजानां पकच्छा-

६। [या ?] ....दीला समस्त

७। चि (?) प्रहणे सुवर्नं(र्णं) पञ्चमाढ़ श्रीकी[र्त्ति]वास(सा)[य]

७। आचन्द्रार्क पर्य्यन्त अखण्डदीपमेक १।

---

1. It is incised on a stone fixed on the wall of the *Jagamohana* of the Lingarāja Temple at Bhubaneswar.
2. It corresponds to the 11th, December, 1172 A. D. Monday.

PURPORT

In Śakāvda 1094 in the 4th auspicious year of the victorious-reign of Śrīmad Rājarājadeva in the month of Dhanu and on the 9th *tithi* of the dark fort-night, Monday five gold *māḍhas* were granted for burning a perpetual lamp in the temple of Kirttivāsa as long as the existence of the Sun and the Moon, by *Tapodhana Śaivārādhaka-Rājaguru*-Vālakanchatikāka who is the son of *Tapodhana* Soma, the *Sthānapati* (Superintendent) of the temple of Uttareśvaradeva. The grant was made in the presence of the *Sādhu-prajās* (the inhabitants) of the village of Āropaḍā.

No. 2

Lakshmi-Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1189; *A. R.* No. 365-XXII of 1899)

S. 1106[2] + 78 = 1184

१। शाकाब्दे रस-खेंदु-चंद्रगणिते तौले

२। ... द्वादश्यां हरये नृसिंहवपुषे सिं-

३। ... ने प्रादादीपमखंडमाशशिरवे मूरप्प-

४। ... श्रीम[त्] दंतपुरेशसिंहाद्रिपतेर्मं(र्मं)त्री

५। ... जंतऋूनांटि डेब्बजिटिजोनि वीरनाराय-

६। [ण]... च['द्राक्कस्था]इगा सुत्तेत्रमर्वंचुन्न [भू]मि

७। ... नेल ई दीपमुनकु' वेट्टि ई धम्मंवु श्रीवै-

८। ष्णव रक्ष: [।।]

---

1. On a stone in the northern entrance into the *Asthāna-maṇḍapa* of this temple.
2. The corresponding date is A. D. 1184.

No. 3

Lakshmi-Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1166; *A. R.* No. 364 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1686, No. 192)

Ś 1120

१। स्वस्ति श्री [।।] शकवर्षं वुलु ११२० गु ने-
२। प्टि जलशयन एकादशि निमित्तमुण(न)[2]
३। श्रीमञ्जीहरि श्रीनरसिंहदेवरकु एल-
४। मंचि चंद्रसेट्टि कोडकु मल्लिसेट्टि पेट्टि-
५। न अखंडवत्तिदीपमुनकु नित्य नर[वि]-
६। द्मानिक मानडु सेति लेक्क जे[लु]-
७। टकु वीरु पेट्टिन त्यागिमाडलु पदि[ह]-
८। [म]ूडिंषि निकवादचेरवुन' वे[लु]-
९। प्पिच्चुट' जेसि ई चेरवु किंद पु
१०। भूमि फलभोगन[नु]···

1. On the east wall of the Kalyāṇa-maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding date is 1198 A. D.

No. 4

Dasgoba Plates of Rājarāja III[1]

Edited by Dr. D. C. Sircar in *E. I.* XXXI, PP. 249—262 ff.

Ś. 1120[2]

Fourth Plate; Second Side

१२२ । ....सोय' श्रीराजराज नरेन्द्र:
सकलजगन्नतसम-

१२३ । स्त गुणालंकृत-दिगन्त-विश्रान्त-विशाल-कीर्त्ति रविहितेरिव
स्वमातुः श्रीवाघल्लदेव्याः पुण्या-

१२४ । भिवृद्ध्यर्थं शाकाब्दे विक्शत्यधिकैकाद शशाते(त)तमे
श्रीपुरुषोत्तमक्ष(क्षे)त्रे सागरतीरे सू-

१२५ । र्य्योपरागे उत्कलदेशे सायिलो-विषये अट्ठायिसखण्डे
कोरदाख्य ग्राम सजल-

१२६ । स्थलत्तेत्र['] समच्छ्य(त्स्य) कच्छप['] सविटपारण्य'
पु(पू)र्व्वसिद्धचतुःसीमान्वितनानागोत्रे-

१२७ । भ्यो ब्राह्मणेभ्यः धारापूर्व्वकमाचन्द्रार्क्कोपभोगायाकरी-
कृत्य प्रादात(त्) ॥ अत्र ब्राह्मणनामा-

---

1. A set of copper plates consisting of five plates each measuring about $13\frac{3}{4}'' \times 8\frac{1}{2}''$; hinged in a circular copper-ring, was recovered from the house of Sri Kshetramohan Das of the village of Dasgoba in the Chandanpur P. S. of the Puri District. The usual royal seal of the Imperial Gaṅgas is found on the ring. The *Praśasti* part of the inscription covers upto the 122nd line of the text, on the second side of the fourth plate. We have shown the Praśasti in Appx-I.

2. The corresponding date is the 28th January, 1199 A. D., Thursday.

१२८। नि लिख्यन्ते ॥ क(का)श्यपगोत्रः विद्नार्य्यस्तिस(स्त्रिंश)-
    द्वाट्यधिकारी [।] एतन्मध्ये कौशिकगोत्रः
१२९। विद्याकरार्य्यो विन्शतिवाट्यधिकारी [।] रुद्रकरार्य्यः
    शिवकरार्य्यः माधवकरार्य्यः नरसिंहा-
१३०। र्य्यः हरे(रि)हरार्य्यः एते प्रत्येकं सप्त-सप्त-वाट्यधि-
    कारिणः [।] एते कौशिकगोत्राः [।] केशवार्य्यो
    दशवाट्यध(धि)-
१३१। कारी [।] आदित्यार्य्यो दशवाट्यधिकारी [।] [एतौ]
    कौण्डिन्यगोत्रः(त्रौ) [।] चन्द्रकरार्य्यः पञ्चवाट्यधिकारी
    काश्यपगोत्रः [।] नारायणा-
१३२। र्य्यः गदाधरार्य्यः नारायणशर्म्मा(र्म्मा) सिद्दे(द्धे)श्वरशर्म्मा
    रामदेवार्य्यः गणेश्वरशर्म्मा धनकरशर्म्मा रुद्रशर्म्मा(र्म्मा)
    केश(श)
१३३। वशर्म्मा(र्म्मा) उ यकरशर्म्मा(र्म्मा) आज्ञोयिगर्श्मा(शर्म्मा)
    पयान्न(न)न्दशर्म्मा होतृ माधवशर्म्मा(र्म्मा) वासुदेवशर्म्मा
    बुद्धशर्म्मा नागुश-
१३४। र्म्मा एते भारद्वाजगोत्राः [।] पीताम्बरा(रा)र्य्यः मधुशर्म्मा
    गणेश्वरशर्म्मा रुद्रशर्म्मा एते पाराशरगोत्राः [।]

Fifth Plate; First Side

१३५। कृष्ण यज्वा कामदे[व]शर्म्मा विष्णु यज्वा वुधशर्म्मा
    गदाधरशर्म्मा कामदेवशर्म्मा चण्डीशर्म्मा एते काश्यप-
    गोत्राः [।] [अन]-

१३६ । नवशम्म(र्म्मा) राथीतरगोत्रः [।] पद्माकराय्र्यः भोगयज्वा-

गदाधरहोता ब्रह्मशर्म्मा वाङ्कुशर्म्मा एते कौशिकगोत्राः [।] गदा-

१३७ । धराय्र्य चन्द्रकरशम्मा(र्म्मा) कालोशर्म्मा एते कृष्णात्रयस

गोत्राः [।] सुजाय(यि)यजा(ज्वा) देवपालशर्म्मा एतो(तौ)

कुशलकगोत्रो(त्रौ) [।]

१३८ । उद्गातृपुरुषो[त्त]मशर्म्मा हरिशर्म्मा हरिहरशर्म्मा पञ्जुनशर्म्मा[1]

त्रिलोचेत्राः[2] एते वत्सगोत्राः [।] पूर्णाकरा-

१३९ । र्य्यं स्तथा गोविन्दशम्म(र्म्मा) को(कौ)ण्डिन्यगोत्रो(त्रौ) [ ]

मन्नायिशर्म्मा केशवशर्म्मा एतौ कापी[ञ्जल ?] गौ(गो)-

त्रौ [।] तन्त्रोयज्वा के[शव]शर्म्मा

१४० । जागेश्वराहितामिः पत्रायिशर्म्मा सुजायिशर्म्मा पुरुषोत्तमाय्र्यः

दामोदरशर्म्मा रामदेवश[र्म्मा]

१४१ । ए[ते] कृष्णात्रेयगोत्राः [।] पद्मनाभार्य्यो(र्य्यः) गार्ग्यगोत्रः

[।] कृष्(ष्ण) शर्म्मा वत्सगोत्रः [।] किंशुशर्म्मा घृतको-

(कौ)[शि]-

१४२ । कगो(गो)त्रः [।] आलोइशर्म्मा दामोदरशर्म्मा एतौ

काश्य[प]गोत्रौ [।] धृतिकरशर्म्मा बा-

१४३ । ध(घ)गणगोत्रः [ ] एते प्रत्येक[ं] गृहवाटिमात्राध(धि)-

कारा(रि)णः [।] विय(ष्णु)देवाय्र्यो वत्सगो-

---

1. Dr. Sircar reads पञ्जुनशर्म्मा. But, from the estampage we read पञ्जुनशर्म्मा. Probably, the correct name is अर्ज्जुनशर्म्मा.

2. The name may be त्रिलोचनाय्र्यः.

१४४। त्रो द्विवाट्यधिकारी [।] धर्म्मनामो(म्नो) गृहवाट्यश्चत-
स्रः [।] गृहवाटीभूमिः पञ्चदश-
१४५। वाटिपरिम(मि)ता [।] अत्र विद्याकरार्यः पानीयग्राही [।]
श्रीपुरुषोत्तमदेवाय एका गृहवाटी [।]
१४६। मद्दानफलसिद्ध्यथन्तद्रक्षाफलसिद्धये। मद्धर्म्मः परि-
पाल्यायं भूपैराचन्द्रतारकं ॥ माभूद फ-
१४७। लशङ्का वे परदत्तेति पार्थिव। स्वदत्तात्फलमधिकं पुण्यं
परदत्तानुपालनं ॥ स्वदत्तां परदत्तां वा य-
१४८। त्नाद्रक्ष युधिष्ठिर। भूमि देवद्विजातीनां दानाच्छ्रे(च्छ्रे)-
योनुपालनं ॥ स्वदत्तां परदत्ता(त्तां) वा यो हरेत व-
१४९। सुन्धरां। स विष्ठायां कृमिर्भूत्वा पितृभ्भेः(भिः) सह
पची(च्य) ते ॥ निर्ज्जले प्रान्तरे देशे शुष्ककोटरवासिनः।
कृष्ण-
१५०। सर्प्पा हि जायन्ते ब्रह्मदेयापहारकाः ॥ ग्रामेकां स्वर्णमेकां
वा भूमेरप्यधमङ्गुलं। हरन्नरकमाप्नो-
१५१। ति यावदा(दा)भूतसंप्लवम ॥ यावद्गै(गौ)रीमहेशौ
जगदधिकरणं यावदब्धौ मह(ह)ष्टौ(ष्टौ) लक्ष्मी(स्मी)
पङ्केरुहाक्षौ
१५२। द्युति दिवसपति यावदेतौ विभातः। व(वा)गर्थौ याव-
दाप्तौ भुवननियमितं मि(त्रि)व्रतौ(तौ) मावमाद्यं ता-
१५३। वत् कीर्त्तिर्नवाप्तौ जगति विय(ज)च्छ्रा(य)तां
राजराजस्य यज्ञः ॥ तस्याज्ञया यथाज्ञानं
गङ्गान्वय गङ्गा-

Fifth Plate; Second Side

१५४। न् प्रति। प्रशस्ति रचना:(ना) श्लोकानप्पन:[1] कृवाम

कृवी ॥ शिल्पिना लोकायिनोत्कीर्ण्णमिति [॥]

आलम्बायन गो[त्र:]

१५५। (क:क)शवाय्र्यो दृशवाट्यधिकारी ॥[2]

1. The name may be read as Appana or Ayyana.

2. This line begins from about the middle of the previous line. Probably this last line was added afterwards.

No. 5

Lakshmi-Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1177; *A. R.* No. 365-X of 1899)

Ś. 1123[2] 1133

१। स्वस्ति [।।] आसीन्नर[व]र:(र:) कश्चित् सूरांडीति भुवि
श्रुत: तस्य चासीत्सहचरी गुंडपांवेति विश्रुता [।। १] अस्ति पु-

२। त्रस्तयोरत्र नरसिंह इति श्रुत: गणितज्ञानसंपन्नो धार्म्मिको
धनवानिव [।। २] शाकाब्दे गुण लोचनेंदुशशिभिर्ज्ञाते

३। च मेषगते सूर्य्ये कृष्णत्रितीय्यकेत्रदिवसे सौरे च वारे
चिर' [।] तेनास्मै त्रिगनाथशैलनिलया याध्यापनार्त्थं

४। दश श्रीधाम्न नरसिंहदिव्यवपुषे वित्तानि दत्तानि च [।। ३]
श्रीराजाधिराज[3] सवत्सर वुलु २५ आहं नेत्र वि-

५। षुवु सक्रांत्तिनिमित्तमुन श्रीमतुसिंहागारियंद् आचन्द्रार्क्क-
पा(स्था)इगा वेदखंडिक सेल्लुटकु गन्निको-

६। ट करण नरसिंहनायकुंडु दवर श्रीभंडारमुन मोडिकिन
स्यागिमाडलु पदि ई माड[लु] पि-

७। 'च्चिनिकवाड चेन्नत्रुन' वेट्टि मोर्िपच्चुट' जेसि ई चेन्नवु
वेनुक वुट्ट डु नेंद्मु भूमि गोडगोनि प्रतिसंवत्स-

---

1. On the north wall (out side) of the Asthānamaṇḍapa of this temple.
2. The corresponding date is the 24th March, 1201 A. D. Saturday.
3. Rājādhirāja seems to be a local king of the Chalukya or Telugu Chola family.

८। रमु नित्य श्रीनरसिंहकु'डान नालुगु गु'डालु प्राल निवेद्य
मुपकरणद्रव्यमुलतो श्रीनरसिंहदेवर अरगिंचिन ई प्रसादमु

९। वेदाध्ययनमु चेइ'चेडि उपाध्यायलु प्रसादपडि इदि
मुक्तिगा येजुर्व्वेद मध(ध्य)यनमु* सेइ'ए गलारु इ
धर्म्मंबु

१०। श्रावण संहितमुगा जेसिरि इ धर्म्मु रक्षिंचिनवारु गंगकर्ता
वेइ गोदानमुल सेसिन फलमु' बडयंगलारु इ धर्म्मंबु

११। विघ्नमु सेसिरेनि गगकर्ता वेइ गवुलल वधिंचिनारु पेद
कोडकु कपालमुन भिंदिंचिनारु इ धर्म्मं श्रीवैष्णव रक्ष [॥]

*Read यजुर्व्वेद-अध्ययनमु or यजुर्वेदाध्ययनमु ।

No. 6

Lakshmi-Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1178; *A. R.* No. 365-XI of 1899)

S 1125[2]

१। स्वस्तिश्री [।।] शाकाब्दे भूत-नेत्रामृतरुचिशशिभिर्व्वर्षमाने [कु]लीरं याते
व्यल्लडवासी निजगुणनिरतो रेवक-

२। नाख्यो दिनेंद्रे [।] प्रादाद्दीपं शुभार्थं सकलमुनिसुरैस्सेव्यमानाय तस्मै
श्रीमत्सिंहाद्रिधाम्ने नरहरिवपु-

३। षे यावदाचंद्रतारं । श्रीशकवर्षंबुलु ११२५ गुनेंटि कर्क्कटकसंक्रांति-
निमित्तंबुना श्रीमत्सिंहगिरि-

४। श्रीनरसिंहदेवरकु अन्लंडशासनिकुंडैन रेकपनायकुंडु पेट्टिन
अखंडदीप मोक्कटिटिकि नित्य नरसिंह-

५। मानिक मानडु सेति लेक्क नाचंद्रार्क्कंबु जल्ल ग[ल]यदिगा ई देवर
श्रीभंडारमुन नोड्किन सुरभिगाय लेडु ई

६। माडलु गजमाचिचे[बु]नं वेट्ट ओप्पिचुट जेसि ई चेवुंक (कि)ज
पुट्टु इ[स]टुमु धूम फलभोगमुनंदु चल्लु-

७। टकु आरणसाहितमुगा पेट्टार । स्वदत्तं परदत्तं वा यो हरेत
वसुंधरा[ं ।] षष्ठिवर्ष सहस्राणि विष्ठाया-

८। जायते कृमिः [।] ई धर्म्मंबु श्रीवैष्णव रक्ष । ई यूरि सोविरडि वंद
वेट्टि प्रतिचिरि ।।

---

1. On the north wall (out side) of the Asthānamaṇḍapa of this temple.
2. The corresponding date is the 27th June, 1203 A. D.

No. 7

Lakṣhmi-Narasiṃha Temple at Siṃhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1193; *A. R.* No. 365-XXVI of 1899)

Ś. 1125[2]

१ । ...... वनिशशिगणिते माकरे संक्रमेस्मि [।] वारे काव्यस्य प[त्ते]

२ । ...... पित्रो[श्शु]भात्थं हरिगिरिशिखरा स्याद्रने धर्म्मकोसौ प्रा-

३ । ...... स्वस्तिश्री [॥] शकवर्षंबुलु ११२५ [गुने]-

४ । ...... यणसंक्रांत्तियु शुक्रवारमुन श्रीवीर-

५ । ...... वरकु बुद्धिश्वररावतु कोडकु संघ्युमहाम-

६ । ...... रोग्यैश्वर्य्याभिवृद्धिय'

७ । ...... दिव्यसन्निधियंदु अखण्डदीप-

८ । ...... ई मोदाल फलमुनंदु श्रीनर-

९ । ...... क्क नाच'द्राक्कमु चेल्ल'गलयवि

१० । ...... गगकस्रुत वेड़ कइज़ल वधि-

११ । ...... परदत्तां वा यो हरेति वसु-

१२ । ...... यां जायते क्रिमि [॥][3]

---

1. On the north wall (outside) of the Asthānamaṇḍapa of this temple.
2. The corresponding date is the 26th December, 1203 A.D., Friday.
3. On a stone close to this inscription is engraved the following two lines in the same characters :—

(1) सुधीरथो द्विजे'द्रतिलक श्रीर'गनारायण

(2) मानाम्ना परेण च योय'कुवारच......

No. 8

Kurmeśvara Temple at Śrikūrmam[1].

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1314; *A. R.* No. 378 of 1896;
I. M. P Vol. I, P. 694, No. 256)

Ś. 112[7][2]

१। स्वस्ति [।।] शकवर्ष बुलु-
२। ११२[७] गु नेण्डु मेष-
३। संक्रांतियु गुरुवा-
४। रमुनांडु श्रीकूर्म्मना-
५। थदेवरकु नाचंद्रार्क्कंस्था-
६। इगां बुरवरि मंच्चे न-
७। पेग्गड़ तम वह्नि वासमम्म-
८। कु धर्म्मंबुगा दीपदंबवो-
९। गूइं वेट्टिन अखंडदीप-
१०। [मो] क्क[टिकि]' वेट्टिन सुरन्निमा-
११। डलु ५ [।।]

---

1. On a slab to the left of the south entrance to the Bhoga-maṇḍapa of this temple.
2. The corresponding date is the 24th March, 1205 A. D.; Thursday. The *Sankranti* commences from the after-noon.

No. 9

Hāṭakeśvara Temple at Singavaram (Srikākulam)*

(*S. I. I.* Vol. X, No. 713; *A. R.* No. 634 of 1926)

Ś. 1127[1]

१। स्वस्ति[2]श्री शकवर्षंबुलु
२। ११२७ नेंण्ट मेष शु[द्ध]
३। विदियु[2] गुरुवार-
४। मुन विषुवुसंक्रांन्तिना-
५। 'डु रिय' पुरुषोत्तम-
६। नायकुनि कोड्कु पुर[वरि]-
७। [मं]चि[3]पेग्गड कोंड्डपो[तिदे[4]]-
८। विकि पेट्टिन अखण्डदीप मो-
९। क्कस्फटिकि वेट्टिन सुरभिमा-
१०। ंडलु ५ ई दीपमु सिं-
११। हपुरमुन नाय-
१२। कुलु आचंद्रार्कमु
१३। नडवंगलवारु

---

* On a pillar in the temple of *Hāṭakeśvara* at Singavaram in Srikakulam District.

1. The corresponding date is the 24th March, 1205 A.D., Thursday

2. Read वेंदिय according to the corrections shown in *S.I.I.* Vol. X, App. II, P. LXI.

3. Read [मं]चि Do Do

4. Read कोड्डपोति

No. 10

Kurmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1278; *A. R.* No. 373-J of 1896)

Ś. 1127[2]

T

१ । श्री [॥] शकवर्षंवुलु ११२७ नेण्डु श्रीमदन तव-

२ । र्म्मदेवर प्रवर्द्धमानविजयराज्य संवत्सर-

३ । वुलु १० आहि तुला पुन्न(पर्ण्ण)म(मि)यु गुरुवार-

४ । मुनांटि सोमग्रहणनिमित्तमुन श्रीकू-

५ । र्म्मनाथदेवर अमुदुपडिकि गोन्लापुनाड-

६ । 'गड्डन देवराजु जम्मुनवंद(घ)किहि सन अ-

७ । करमुलो अगड़ेवनिकोल नाचंद्रार्क्कस्था-

८ । इगां वेट्टिन भूमि ई वंद(घ)किह मू-

९ । 'डुपुट्ल[भू]मि इचिति [॥]

---

1. It is to the left of the *A. R.* No. 373-I.

2. The corresponding date is the 29th September, 1205 A.D., Thursday. An eclipse of the moon occurred on this day in the full-moon day of Aśvina. The king named Anantavarmadeva is identical with Anantavarma Rājarājadeva III, whose 10th Srāhi fell in A. D. 1205. (Vide *O. H. R. J.* Vol. V, PP. 99 f)

No. 11

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1324; *A. R.* No. 383-B of 1896)

Ś. 1127[2]

१ । स्वस्ति [।।] शाकाब्द' वुलु ११०

२ । २७ गु नेंटि मेष संक्रांति-

३ । यु गुरुवारमुनांडु

४ । श्रीकूर्म्मनाथदेवरकु

५ । नाथ'द्राक्कर्स्याड्गा मा-

६ । सर पेद्दनसेट्टि तम तल्लि

७ । द्दामनम्मकु धर्म्मवुगा

८ । दीपद्दुक्कक्कापू(ट्र्ं)रवत्तितो

९ । 'गूड़ं वेट्टिन अखंड-

१० । दीपमुनकु विजयपु-

११ । रमुन' वेट्टिन भु(भ)मि खं-

१२ । डुम १ शाकाब्दे व्योम-

१३ । नेत्र-क्षिति-शशि ग[णि]ते···

१४ । कर्कंध वारे[संक्रांत्यां [वाक्प]-

१५ । वे[:] श्रीकमठतनुभृते का-

1. On a slab to the right of the south entrance to the bhoga-maṇḍapa of this temple.
2. The corresponding year is A.D. 1205

१६। त्तिका···कार्या [।] प्राद्।-

१७। दुर्द्दैश्यः स्वमात्रोस्सुकृत-

१८। विवृत(ध)ये मासर[: प्पेद्]नाळ्यो

१९। धीमान्विख्यातकीर्त्ति [विज]-

२०। यपुरवरे दत्तदीपस्य

२१। मूल्य' [॥]

No. 12

Kurmeśvara Temple at Śrikūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1254; *A. R.* No. 370-B of 1896)

Ś. 1128[2]

S

१ । अस्ति श्रीपृथिवीशभूपतिल-
२ । कः कीर्त्यंगनावल्लभ[:] श्रीमा-
३ । न श्रीवेलनांडुनाम विष-
४ । याधीशास्समस्तेश्वरः [।] तस्यात्य-
५ । स्ति गुणैरनन्यविलासद्धोमान-
६ । नंताहूय: कोशा(षा)ध्यक्ष-
७ । वरः परस्य चरणांभो-
८ । जाश्रय[:] श्रीनिधिः । श्री···
९ । मे वसु-भुजावान-च' [द्र]-
१० । संख्ये मेष'गते दिनक[रे]
११ । दिवसे शुभे[स्मि]न् [।] श्रीकू[र्म]-
१२ । नाथह्र'ये स तु दी[पयु]-
१३ । ग' यावन्महीदिनकर'······
१४ । प्रद प' [॥]

1. On the left door post of the opposite store room of this temple.

2. The corresponding date will be the 26th March, 1206 A. D. Sunday which is also the day of *Chaitra-Purṇamī.*

No. 13

Lakṣhmī-Narasiṃha Temple at Siṃhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1196; *A. R.* No. 365-XXIX of 1899)

Ś. 1128[2]

१ । ......विदित श्रीनरसिंह(ह)हूथाया य' [सौम्रा]ज्ये

२ । ......वारसंप्पन्नो गुणरत्नमहोदधिः शुभार्व(थं)स्वस्यपित्रो

३ । ......तेरेष वारीवाह इवांवुभिः प्रत्यञ्जमकरोद्धर्म्मं स्मकर...

४ । ...... ॥ [१] शाकाब्दे वसु-नेत्रऌद्रागणि्वे सौम्ये च वारे पुनः [का]दङ-

५ । ......ण क्रित्वाज्यैरभिषेचेन नरहरेद्दिव्याल...दिशत्

६ । ......श्रीनारसिंह्हो हवि ॥ [२] स्वास्तश्री [॥] शकवर्षंवुलु १०

७ । ...... श्रीमज्जोहरि श्रीनरसिंहदेवर श्रीभंडारमुन

८ । ......[त्ता]मुतैयारु वम तंड्रि कद्राल वा धूलगोत्र

९ । ......श्रीपु(पु)रुपोत्तमपुंडैया[3]

---

1. In the *Bhoga-maṇḍapa* of this temple.
2. The corresponding date is A.D. 1206.
3. The inscription ends here.

No. 14

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1317; *A. R.* No. 381 of 1896;
I. M. P. Vol. I, P. 695, No. 259; Notice by M. M. Chakravarti
in *J. A. S. B.*, 1903, No. 2, P. 116.)

Ś. 1128[2]

१ । श्री [।।] शकवर्ष वुलु ११२८ मे-
२ । ण्टि श्रीमदनंतवर्म्मदेवर
३ । प्रवर्द्धमान विजयराज्य-
४ । संवत्सर वुलु ११ आदि कु-
५ । म्भ कि(कृ) २ शुक्रवारमुन श्री-
६ । कूर्म्मनाथदेवरकु ना-
७ । चन्द्रार्क्कस्थाइगा नुत्तरीश्व[र]
८ । नायकुनि कोडुकु वल्लुपे-
९ । [र्गा]ड पेट्टिन अखंडदीपमु-
१० । [ककण्टि]कि वुरडचेरुवुकिंद,
११ । ......वुर पुट्टि सेकोनि...
१२ । ...सूरपनायकु नीलम[ना]-

1. On a slab to the left of the south entrance to the bhoga-maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding date is the 16th February, 1207 A.D., Friday. Chakravarti says 6th February 1207 A.D. (Amanta).

१३। यकु शंगमनायकलु त-
१४। म वंशानुक्रमनुन नैंटि-
१५ 'ट्ट श्रीभडारमु तूमु
१६। ' नालूवु पुटलु वदुमु-
१७। [एर्डेसि] नूनिय ई दीपमुन
१८। [कु] नडप'गलवारु [॥]

No. 15

Bhimeśvara Temple at Drākshārāma[1]

(*S. I. I.* Vol. IV, No. 1343; *A. R.* No. 420 of 1893)

१। स्वस्ति [।] समस्त जगत गोपाल पल्लवादित्य-

२। पल्लवत्रिणयन त्रिनयनपल्लव भार-

३। द्वाजगोत्र पवित्र पट्टु गठारि रायव-

४। सुत्रशंक्कर-मीसरुगंड-सोमवंशोद्भ-

५। वुलैन वीरगोट्टवु सौभाग्यदे(व)राजुलु

६। द्राक्षाराम श्रीभीमेश्वरमहादेवरकु नै-

७। वेद्यानकु विक्कत्रोलनु रेंडुपुट्लु चेत्र-

८। मु'नु नैवेद्यमु समर्पण से-

९। यंवल्लेरमुनु समपंण से[त्ति]मि [।] क्रो-

१०। धिसंवत्सर [जे]ष्ट शु ५ गु समपंण सेत्तिमि [।]

११। पेद्दनासा(चा)र्युं' लिगि(खि)त' [॥]

---

1. On a pillar in the *Navagraha-maṇḍapa* of this temple.

2. Peddanāchārya lived in S. 1303 (A. D. 1381) (Vide *S.I.I.* Vol. IV, No. 1379)

No. 16

Lakshmi-Narasiṃha Temple at Siṃhāchalaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1182; *A. R.* No. 365-XV of 1899)

Ś. 1129[2]

१। आसी[त] [भ]रद्वाजपवित्रगोत्रजस्सम[स्त]शा]स्त्रार्थं-
पराच(थं)सार :]... श्रीकेशवार्य्यस्स[तु य]ज्वनाम-

२। [को]गुरुः परं यो गृहमेधधर्म्मिणां [।] तस्यौ रसो-
प्यास्त समस्तशास्त्र श्रीलस्सुतो यशोभि-

३। र्भु वनेषु विश्रुत: सदाश्रयः स्वाक्रमधर्म्म धर्म्मिणां
श्रीरामसूरी मुनि सूरिणां वर: [।। १] शाका-

४। ब्दे निधि-नेत्र-चंद्र शशिभिर्याते च मेष' गते (सु)र्य्यं
सूरिवरोयमत्र दिव[से] शौरे च वारे रवे: पित्रो[:]
स्व[स्य] च मगलात्थ-

५। मखिलक्षेमाय दीपं ददौ याव[द] चंद्रदिवाकर[ं] नृहरये
सिं[ं]हाचल [स्था]इने [।। २] स्वस्तिश्री [।।] शकवर्षंबुलु

६। ११२९ गुनं[ण्टि मे]ष सक्रां(क्रा)न्ति निमित्तमुन श्रीमत
श्रीहरि श्रीनरसिंहदेवरकु सकलकलापरिण-

७। तुलैन श्रीरामभट्टोपाध्यायुलु तम तल्लि सूरन्नंगकु तम
त[ंड्रि] केशवभट्टोपाध्यायलकु धर्म-

८। बुगा वेट्टिन अखंडदीप मोक्कण्टिकि ई देव श्रीभंडारमुनांडु
[मो]ष्टिन वीरगोट्टवु गद्य-

---

1. On the wall to the proper right of the western entrance into this temple.

2. The corresponding date is the 25th March, 1207 A.D.

९। लु पद्दि ई माळ्लु दुत्ताड़ नरसिंह[मु]नियति चेरुवुन
वेट्टि मोपिचुट जो ई चे[रु]वु'डागट ट डुनेदु-

१०। मु नेलङु चालुवान्ति ई पोलमुन फलभोगमुन प्रतिसंव-
त्सरंवुल दु नित्य नरसि[ं]हमानिक मार्नेडु

११। नोति लेक्क न(ना)च द्राक्कमु' जेल्ल गालादिगा आवण-
ख[हि]तमुगा पेट्टिरि ई धम्मु वु पिखिनवारु गग [रु]त
वेइ गोदानमुलु सेसिन पलमु प-

१२। इर्गनला[रु] ई धम्मवु विघ्नु सेखिनवारु गंगकं(क)[तु]
वे[इ] कवि(पि)लमोदाल वध सेखिन पापमुन पडगलारु
शत्रुणापि कृतो धर्म्म[:]

१३। पालनीयो मनीषिभिः शत्रुरेव हि श[त्रुः]स्यात् धर्म्मः
कस्यचि(चि)द्रिपुः [।।] ई धर्म्ममु श्रीवैष्णव रक्ष।

No. 17

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam*

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1301; *A. R.* No. 376-L of 1896)

Ś. १

१। श्रीशाकाब्दे ......[परि]गणिते मीनस[स्थे] दिनेस्थे(शे)

२ च:रं कर्के रुद्रतिथ्या...मकुञ्जचन्द्रे न. कोनत्रि-

३. पाटी(ठी) [ ] तस्य श्रीकेशवार्य्यादजनि गुणनिधिः

४। श्रीमहादेवसेनाधीशः प्रासान्निशायां कमठह-

५। रिपुरो दीप[मा]च'न्द्रतार'

* On a slab to the right of the north gate of this temple.

No. 18

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam*

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1311; *A. R.* No. 376-*V* of 1896)

ई ?

१ । ....त्रिण(न)ब...............

२ । पर्ण कमठपुरपते[रप्प]इ(यि)स्वा निवेश......द्विधो

३ । धरणुनुव: श्रीमहादेवसैक्ष: ।, [स्वस्ति] श्रीशकवर्षं .....

४ । कर्कटक कि(कृ)ष्ण ११यु सोमवारमुन...र्म्ममुनसिद्ध...

५ । इपति १पट मालतूमुलु रेंड्डु भाचद्रा[र्क्कमु] श्रीकूर्म्मनाथुनि
श्री[भं]डारमु......

६ । जेल्लुनट्लुगा विसुमहामंडलीक देवि ..मनायकुरालि सुपुत्रु डु[ण].

७ । हादेवमंडलिक डु श्रीकूर्म्मदेवर श्रीभंडारमुन ओड्किन
ग[डमा]डलु...

८ । ई पोलिकडकु ई धर्म्मंबु आच'द्राक्कंमु चेल्ल'गलयदि ई...वै[ष्णव].

९ । रक्ष [।।]

* On a slab to the right of the north gate of this temple.

No. 19

Lakṣhmī-Narasiṃha Temple at Siṃhāchalaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1199; *A. R.* No. 365-XXXII of 1899)

Ś. 1129

१। अस्ति कालिंगवंशेस्मिन् मु'वांवाख्यात्मजो विभुः......
मंत्री मंत्र-

२। विदां वरः जातो वंशकर[:] श्रीमानुत्तरीश्वरनायकात्
विनयोदारसंपन्नो निजधर्म्म-

३। परायण[: ।] [१] शाके समे निधि-भुज-क्षिति-च'द्रसंख्ये
सूर्य्यो कुलीरमभियाति शुभे दिनेस्मि[न्] दीप' ददौ

४। नरहरिप्र[चुर]प्रतापं यावन्महीहरिगिरींद्रनिवासिनेसौ
[२] [।। स्वस्ति] श्री [।।] शकवरुष'वुलु ११२९ गु-

५। नें(ने)ण्ट श्रीमरिंसहगिरि श्रीनरसिंहदेवरकु कर्क्कट
सक्रांत्तिनिमित्तमुगा कर्क शुद्ध द्वितीय-

६। यु गुरु[2] पुष्यमुनांडु वल्लुप्रधानुलु तम तल्लि [गा]म...
मनायकुराल[कुलु व'ड्रि]

७। उत्तरीश्वरनायकुनिकि अद्रिष्टात्थमुगां वेट्टिन अखंडदी....
सिगि आ—ईय...

८। यकुलकु' गालोवित[मु]ल्य[मु पे]ट्टि पुट्टेंडु क्षेत्रमु...—
पलरालु वेट्टि[पा]-

---

1. On the wall (out side) of the *Asthāna-maṇḍapa* of this temple.

2. The corresponding date is the 28th June, 1207 A. D., Thursday.

९। [डु]ट' जेखि ई भूमि फलभोगमु[न]'ह, ई यूरि
एल्लमनायकु [प]विनायकु कोमा-

१०। दिनायकु नारपनायकु कोडुकु [प]विनायकु'डु'
चिगमनायकु वेरखि नायकुलु' गर-

११। ण अप्पिनायकु डुनुनै पकच्छाय'र, प्रतिसंवत्सरमुलु
नालु ५टलु' व-

१२। 'दुर्मोख नून्य श्रीनरसिंहदेवर श्रीभट्टारमुनकु गोलिचुठ'
जेखि ई दीपमु

१३। आच'द्राक्कं स्थाइगां जेल्ल'गलयदि [।।]

No. 20

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1219; *A. R.* No. 337 of 1896; *I.M.P.* Vol. I, P. 691, No. 215.)

Ś. (?)

T

१। श्रीप्रतापवीराधिवीरनरनारसिंहदेवरु(र)
२। प्रवर्द्धमान विजयराज्यसंवत्सरंबुलु
३। ७ अगु सिंह शुक्ल ७ गुरुवारमुन[2] श्रीकूर्म्म-
४। न भोगपरीछ नरसिंहदासु(स)पंडितुल अ-
५। द्वि(धि)कारमून आत्रेयगोत्र किडिंमदे(दि)कुमार पु-
६। रुषोत्तमदेवजिय्य‌‌ंगारु तम कोडकु ईंद्रदे-
७। वंडु परलोकाप्राप्तुडैन आतंडु पुण्यलो-
८। कप्राप्तुडु गानु {।।} श्रीकूर्म्मनाथुनिकि सनि(नि)-
९। धिनि अनवरतमुनु खंडाधाराकोलपु कोल्चि व-
१०। लपेटितिमि ई कोलपुनकु नित्यप्रसादकूडु तु-
११। मंडु कुंचेडु ।। अपमु अर्द्धमु विडिय-
१२। मु । १ ।। ई व पट्टुनकुनु ।। कालोचितमूल्य-
१३। मुन ।। श्रीकूर्म्मनाथुनि श्रीभंडारमु-

---

1. On the thirty-third pillar, south and east faces in the Tirchuttu-maṇḍapa of this temple.

2. Naranārasimha is the second name of Rajaraja III (A. D. 1198-9-12 1-2). So, we think the corresponding date will be the 2nd August, 1207 A. D., Thursday or the 29th July, 1210 A. D. Thursday.

१४। न आचद्राक्कस्थाईगा बेट्टिन गंडमाडलु

१५। ॥१०॥ ई कोलपुन प्रसादकूडु अप्पालु विबि-

१६। अलु कोनि {॥} आईवमनाथकुडुनु पो-

१७। विनाथकुडुनु ॥ पुरुसोत्तमदेवजीय[ं]गा-

१८। रिकि अद्रि(भि)ष्टमुगा ई कोलपु कोलचिकोनि घरु पेढि-

१९। न दत्तमुपाल्य श्रो वालुकोनि कोल्चि भंडंग-

२०। लारु आचंद्राक्कस्थाईगा चेलंगजहु ई धम्मंमु

२१। विरुपति श्रीवैष्णम(व)रच*

---

* There are two symbols of *Sankha* and *Padma* or *Chakra* are seen at the end of the inscription.

No. 21

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1292; *A. R.* No. 376-C of 1896)

Ś. 1129[2]

S & T

१ । स्वस्ति [॥] शाकाब्दे रत्न॰[पा]द॰क्षिति॰
२ । शशिगणिते पौषमासे सि॰
३ । शुद्धे । मुख्युग्राम[स्थ]ना-
४ । थो दिनकरदिव[से] कि(कृ)ष्णपक्ष॰
५ । क्षेत्रि युग्मे । संक्रांत्या मे-
६ । कानात्र्यो स्फुर[दु]-
७ । दगयने कूर्म्मनाथा॰
८ । य दीपं प्रादाद्य द्र॰
९ । तीरं सकलगुणनिधि-
१० । श्रीवत्नाप्योग्र पुत्रः [॥]
११ । ई यखंडदीपमुन-
१२ । कु' वेट्टिन पनु[मु]लु १२
१३ । ई दीपमु नगर
१४ । श्रीभंडारमु-
१५ । न' वेल्लगलवि [॥]

---

1. On a slab to the right of the north gate of this temple.
2. The date is not regular. But, it may be taken as 1207 A. D.

No. 22

Kurmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol V, No. 1265; *A. R.* No. 373-B of 1896)

Ś. 1129[2]

T

१। शकवर्षंबुलु ११२६ यगुनेंटि वी॰
२। रश्रीनरसिंहदेवर प्रवर्द्ध मा-
३। न'(न)विजयराज्यसंवत्सर'बुलु
४। १४ यगु श्राह्वि तुला सु(शु)क्ल १यु मंगा॰
५। लवारमु सामीश्वरदेवनि वल्लि जि-
६। य्यमादेवि तन मन्मरालु कवु(भ)लस्या-
७। देविकि धर्म्मार्त्थमुगानु श्रीकूर्म्मनाथुन्कि श्र॰
८। [ख]'हदीपमु श्राच'द्राक्कर्मुगानु चेल्लुटकु
९। पेटिन मालामाड ५ वीर पुष्पवाटिककु पे-
१०। टिन माडलु ४ नु'गा माडलु ६ वीर श्रीवल्लि॰
११। श्रवसरमुन पट्टनु पेट्टिन ईनूपकव॰
१२। दिवियकोललु परियुनु तञमु'च
१३। श्रोक्कंडु ई धम्मवु श्राच'द्राक्कंमु चेल्लग॰
१४। लदुः (दु) ।

---

1. On the pillar to the left of the fourth pillar in the Asthana-maṇḍapa of this temple.

2. The date is not regular. But, it may be taken as A. D. 1207.

No. 23

Kurmeśvara Temple at Srikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1256; *A. R.* No. 370-D of 1896)

Ś 1130

T

१। गगण(न)·गुणात्मे'-[2]
२। द्द, गणन शकाब्दमु॰
३। लु सन' वंत्रसित॰
४। षष्ठि' शशिदिनमुन [।]
५। नखिलसुरासुरेंद्रानव्य॰
६। [मु]कुटाग्रसद्रत्नरंजित॰
७। [च]रणडैन [।] कूर्म्मनाथु॰
८। नकु सद्गुणि मापगामु
९। शासनु'हुपम [न्यु] सन्मु॰
१०। निवरेण्य [।] गोत्रु'डे तमना॰
११। यकुनकु' गङ्गेमकु॰
१२। नु' दनयु'डु वंशव॰
१३। द्ध'नड्डु धम्मं [।] विदु'डु
१४। रेञन श्रोंञ्वरवेल्लि नागवंद॰
१५। मुन विल्चि पुट्टें डु व॰
१६। [ट्टि]पोलमु देलुत्तुमिगुल॰
१७। नखण्डप्रदीपमुनकु दन॰
१८। र'गां वेट्टे नाच'द्रतारकमुगा [।।]

---

1. On the right door post of the opposite to store room in this temple.
2. The word atma may also be interpretted as two for the reason that it is actually divided into *jivātmān* and *paramātman*. But, here the date will not fit if it is other than Saka 1130.
3. The corresponding date is the 24th March, 1208 A. D. Monday. It is the preceding day of *Vishuva-Sankranti*.

No. 24

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmaṃ*

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1257; *A. R.* No. 370-E of 1896)

S. 1130

S

१। स्वस्ति [॥] कश्चन[ः] श्रीपुरुषोत्तमो

२। द्विजवर[ः] श्रीमान् परो धा-

३। र्म्मिक स्सोभूद् गौतमगोत्रजो

४। गुणनिधि र्व्वि(र्व्वि)द्याविनीतस्सुधी स्त॰

५। स्यासीत् सुन्दरी वरा सहचरी सू-

६। रांविकेति श्रुता सच्चारित्र प-

७। वित्रकीर्त्ति(र्त्ति)रपरा गं[ङ्गे]व साक्षा॰

८। द्भुवि [।] एकपोत प्रधानीति त-

९। [यो]रस्ति वरस्सुतः [।] विनयाचा॰

१०। रसंपन्नो नारायणपरायण-

११। [ः]। [सो]यं शरण्यो धर्म्माणां वैदि-

१२। [कानाम्] भूतकलौ [।] जन्मर्त्तं स्वस्य

१३। [प]त्रोश्च श्रेयार्त्थं मकरोच्छुभं[॥] पद्मात्तौ

१४। मासिमासीह कूर्म्मरूपी जनार्द्दन[स्स]-

१५। दा प्रसन्नो भवति तथे वाराध्यते [चिरं] [॥]

---

* On the right door post of the opposite to store room of this temple.

१६। शा[का]ब्दे व्योम-लोक[1]-क्षिति-शशिगणिते या...

१७। ... दिनेशे पुष्यर्क्षे सोमवारे[2] रविध...

१८। तिथौ पंचदश्यां[3] हिमांशो दत्त...

१९। मन्य' घुटिवि भगवते कूर्म्मनाथाय...

२०। यावच्चन्द्रार्क्कतार' सुरगुरुमतिना...

२१। ....

---

1. Loka may also be taken as seven.

2. Read 'Saumyabāre'.

3. The corresponding date seems to be the 24th December, 1208 A.D. Wednesday.

No. 25

Madhukeśvara Temple of Mukhalinga[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1130; *A. R.* No. 265 of 1896; *I. M. P.* Vol. I, P. 708, No. 406.)

Ś. 11[3]0[2]

T

१। स्वस्ति [॥] शकाब्द'बुलु ११[३]० टि[म]क[3] संक्रां[त्तियु]

२। पुन्नमयु शुक्रवारमुन सोमग्रहण नि-

३। मित्तमुन' पो[लुनांटि] वेंगिनांटि गु'मक-

४। टून देव[ग]'डिनायकु कोडुकु कोमरोडिद'-

५। डनायकु डैन र(रा)जन(ना)र(रा)यणवल्लव(भ)र(रा)-

६। य'डु श्रीमधुकेश्वरदेवरकु' वेटि(ट्टि)न अख-

७। 'डवत्तिदीप १ कीनि वलंग सुरप[ना]यकु एरम-

८। नायकु वेरसिन महाजनमु मरि्देरु-

९। म(मा)वि•••गिलि मू—डवु——पुट्लेपडु नेल श-

१०। च'द्राक्कंस्थाइगां वेट्टि नडपंग्गलारुगां वुषिकोन्न मां ५ [॥]

---

1. At the left of the southern entrance into the Asthāna-maṇḍapa of this temple.

2. Rangācharya gives the date as S. 1100 without considering about the moon eclipse.

3. The corresponding date is the 23rd January, 1209 A.D., Friday. The month is Makara, but not the Saṅkrānti as it happens to be the last day of the said month. The eclipse of the moon which has been referred to in this inscription was visible on the previous night which was the day of Māgha Paurṇamī.

No. 26

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1283; *A. R.* No. 373-T of 1896)

Ś 1133

T

१। श्री कूर्म्मदेवाय नमः

२। स्वस्ति [।।] शकवर्षंबुलु ११३३ गु ने-

३। 'बु मेष शुक्ल त्रि(तृ)तीययु शनिवारमुन[2]

४। स्वस्ति [।।] अनेक भंगुरतरंगसंघातवीची ध्या[था]...

५। सवनो(यो)वधिवे[ला]वलयवलइ(यि)त गंगाप-

६। र्य्यंत मधु ....पुर-

७। वल्लभ हइहय वंशोद्भव कौंडि[न्यसगो]-

८। त्र अत्युग्रनरसि(शि)रोदर्प्पणाद्ध(र्व)ज महामंड फू-

९। षो(यो)षण सहस्रबाहु प्रतापवीर्यंगु-

१०। णसंपन्नलैन श्रीमन्महामण्डलेश्वर ब-

११। 'गेटि[3] मुंजराजुकेड्डकु कण्डमराजु श्रीकू-

१२। र्म्मस्वामिदेवरक(कु) मा त्रिचियैन अवश्रंद्र-

१३। म् अच्यधारपो[सिन] भूमि सोपुगामुपंडु-

१४। मु नेल यखंडवर्त्तिदीपमुनकु

१५। चंद्राक्कस्थाहि(यि)गा पेट्टितिमि [।।] स्वदत्त'

१६। परदत्त' वा [यो] हरेत वसु-

१७। 'धर(रां) ।। षष्टि र्व्वं(व)र्षं स[हस्राणि]

१८। विष्ठायां जायते कि(कृ)मिः [।।]

---

1. In the same place where the inscription *A. R.* No, 373-S of 1896 is.
2. The corresponding date is the 19th March, 1211 A. D. Saturday.
3. A place named Dhaṅgaṭapāṭaka is mentioned in the Bilhari Stone Inscription of the rulers of Chedi (Vide Hira Lal's *Insc. in C. P. & Berar* P. 28)

No. 27

Bhīmeśvara Temple at Drakshārāma[1]

(*S. I. I.* Vol. IV, No. 1377; *A. R.* No. 444 of 1893;
I. M. P. Vol. II, P. 744, No. 350.)

S. (?)

१। श्रीगंगान्वय चोड़गंगनृपतेनि(र्नि)स्सीम-
२। सौर्य्योदयो जातः प्रागनियंक्कभी-
३। म नृपति[र्हीनै]र्कचिचामणीः। तत्सुनुत्र र-
४। नारसिंहनृपति[स्स']क्रांतभूमंडलो
५। हेलानिर्जितगौड़-गर्ज्जनपतिः श्रीराजराजो[2][भ]-
६। वत्॥[१] ता[तो]कर्क्कशवीरशैलनिकरानंप्राप्य
७। दोर्द्दंडयो. गड्डुति समना[य्य]मों-
८। छकनचमूनाथस्समादिष्टवान। राज्ञानेन
९। स गौतमीतटमुव जेतुं [च]लत् कंधर-
१०। स्मेरान्मीलितलोचनेन कृतवा{न}नाज्ञां त्रिभोर्व्विक्र-
११। कमान्॥ [२]

---

1. On a pillar at the entrance into the inner *Prākāra* of this temple.

2. Rājaraja III (A. D. 1198-9—1211-2 A. D.) is entitled as *Naranarasimhadeva*. So, this inscription must have been incised during A.D. 1199-1212.

No. 28

Stone Inscription at Reddipalem (near Patnuru of Visakhapatna District)*

(*S. I. I.* Vol. X, No. 723; *A. R.* No. 544 of 1928)

S. (?)

१ । श्रीमदनंतवर्म..............[प्र]॰

२ । वाप श्रीवीरनरनारसिं[ह].......

३ । देवस्य प्रवर्द्धमान वि[जय रा]॰

४ । ज्य संवत्सर'वुलु.......गु

५ । पोलमहागुण.........

६ । ....कोमा......

७ । विविसितिमि वीनिकि एतवरेनि तप्प......

८ । ... ...

९ । ... ...

१० । ... ...न

---

* On a stone lying in a street of Reddipalem (near Patnuru), Bhimili-patam Taluk, Visakhapatna District.

No. 29

Vaṭeśvara Temple at Pālur (Ganjām District)[1]

(*S. I. I.* Vol. X, No. 721; *A. R.* No. 828 of 1817)

S. (?)

१। स्वस्ति श्री अनियंकभीमदेवर प्र[वृद्ध]मान॰
२। राज्य रेंडगु[2] आहि वटेस्वर अख॰.....
३। डसमय सेनापति द डपाणि...
४। कोनिके स[र्वो]भ[ट्लु कोनिके] इच्चिनांडु [नडप]
५। नि[त्य] २ कोसेड मुलु राजु अनत॰
६। मुलु नलुगुरुनु नडपगलांडु वटेस्वर॰
७। श्री[दे]वर एन्नु २४ समर्पिचितिमि
८। [वी]रेस्वरदेवरकु मा[न्दि]पोलमुन
९। मथ[स्थां]नि(ना)यतुलुं [मलिमा]ल आचारि॰
१०। कि पुटेंडु पोलमु अकरमु इचि[ति]मि
११। देवरकु पनि सेयि कुडुवगलवारमु ॥

---

1. On a slab set up near the outer entrance to the temple of Vaṭeśvara; Pālur, near Humā in the district of Ganjām.

2. If Aniyaṅkabhīmadeva of this inscription is Aniyaṅkabhīma II (A.D 1211-2—1238-9), then his 2nd Srābi (Aṅka) year will fall in A.D. 1211-1212 when the inscription was incised.

No. 30

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1268; *A. R.* No. 373-E of 1896)

Ś. 1134

T

१। स्वस्ति श्री [ ] शकवर्षं वुलु ११३४ में॰
२। पिट वीरश्रीनरनारसिंहदेवर वि॰
३। जयराज्यसंवत्सर॰ वुलु
४। १७ श्राहि वैशाख शुक्ल ३यु प॰
५। डितवारमुन[2] वेनु गोंडशा॰
६। खियैन घनगोस्तल गोत्रमु
७। पेद्नसेट्टि कोड्कुयैन वेनम
८। कोड्कु एरुपोउसेट्टि तनकु॰
९। ॰पुण्याथ्त (त्र्थ)मुगा श्रीकूर्म्म॰
१०। देवरकु॰ बेट्टिन अख[॰]डादी॰
११। प १पिटकि ग॰डमा ५ वीर नित्य॰
१२। पदि पुष्पालु चाव श्राचद्राक्क[म]॰
१३। ॰वैन ग ड[चि] १०नु वीर नित्य म॰

---

1. On a pillar, left to the fourth pillar in the second row of the *Asthāna-maṇḍapa* of this temple.

2. The date is not regular. Narasimha I ruled from 1238-39 to 1264-65 A. D. So, the reading of the Saka year is not correct. Anyway, the corresponding date may be taken as A. D. 1212.

१४। डवलि रेंड्डुकु'वालु आच'-

१५। द्राक्कं[मु]चेल्ल' वेट्टिन गंडमा[ड]लु

१६। २ चि ४ वीर मठमु नालिकेरवु

१७। चेल्लु ६ एिटकि नीड्लुपोय वेट्टिन

१८। चि ६ दीपदण्डुनकु वेटि-

१९। न चि ५ गावेटि(चि)न मा ६ चि ५

२०। ई धर्म्मंवु श्रीभंडारमु-

२१। न' चेल्लुटकु श्रीवैष्णव-

२२। रक्ष श्री श्री श्री [।।]

No. 31

Kapoteśvar Plates of Anaṅgabhima III[1]

[Edited in *O. H. R. J.* in 1966 by Sri A. K. Rath, M A.]

S. (?)

Fourth Plate; Second Side

१२१ । ... ...[श्री]म[न्न]-

१२२ । श्रीमनरेन्द्रः आत्मनः[2] पुण्याभिवृद्धये[ ] कोटराधक्र-

विषये सगहावधिखण्डे तिघरिश्च अग्मिलो सम्म[द]

प पक्षान्वे-

---

1 In April, 959, Sri B V. Nath, the then Superintendent of the State Museum, Orissa, brought the plates to Sri S. N. Rajaguru for decipherment As he had taken away from him after a few minutes it was not possible to decipher at that time Then Sri Nath kept the plates with him till on 21-1 -33. Mr. B V. Raman, I. A S., Director of Cultural Affairs, Orissa, secured them for the State Museum, Bhubaneswar. After this, the plates were preserved in the Orissa State Museum, Bhubaneswar. Subsequently I learnt from Pandit Sadasiva Ratha Sarma of Puri that the plates were discovered from the village of Kapotesvara, P S. Chandanpur of the Puri District. The plates are five in number each measuring about 13·8" 8 4" They are attached to a copper-ring containing the usual seal of the Imperial Gaṅgas.

2. Mr. A. K. Rath reads 'अमेनः' for 'आत्मनः'

१२३। श्र सहित' पट्टवाडपाटकग्राम' [स]मुद्रा(द्रि)येनद्ध यं
(म्र)धिकषष्ठिवाटी परिमित' दासमन्थविषये पूर्व्वदिशा
अस्या पुष्करि-

१२४। णी पश्चिमसेतुदक्षिणदिग नागेश्वर पश्चि(श्चि)मदिग[श्च]सि-
(सी)मा पुष्करि[णी ····उ]त्तर[दिशि] नारायणसाधु-पु-

१२५। ष्कर(रि)णी उत्तरसेतु एव[ं] चतु:सीमा[व]च्छिन्न[1] कपिले[श्व]र
सहित' रावङ्गविषय मध्यखण्ड खम्भारग्रामञ्च सजल-

१२६। स्थर(ल)क्षेत्र मस्त्य कच्छप-विटपारण्य[— —]सिद्ध चतु:सीमावच्छिन्न
भारद्वाजगोत्राय धराधरशार्म्म-

१२७। ण: पुत्राय श्रीधरशार्म्मण: पौ[त्राय अ]नन्तशार्म्मण: प्रपौत्राय
यजुर्व्वेदान्तर्गतमाधीनशा-

१२८। खा[2] ध्यायिने वाजपेययाजिने जग[न्नाथ]शार्म्मणे
श्रीपुरुषोत्तमक्षेत्रे सोमग्रहणसमये वा(धा)-

१२९। रापूर्व्वकमाचन्द्रार्कोपभोगायाकरीकृत्य पु[— — —] [पा]टवाडपाटक
[ग्राम]: वाजपेययाजि सूर्य्यकण्ठ[3] स-

१३०। र्वज्ञ अनन्तकण्ठ[4] ज्योतिष कपिलकण्ठ पण्डित श्रो[धर] पाठि
आगमधर[पाठि] सिद्धेश्वर पण्डित गोविन्द-

---

1. A. K. Rath reads चतुसीमा [वनु]
2. Read माध्यन्दिनशाखा
3. The word सूर्यकण्ठ is doubtful.
4. The same Anantakantha, the astrologer's name is recorded in Antarigam Plates of Jayabhañja (*E I.* XIX, PP. 41—45 ff) whose brother Yaśabhañja (*E I.* XVIII, PP. 298-) was a contemporary of Jagadekamalla. The donee in these two Bhañja records is one and the same and resided in Paṭavāḍa Pāṭaka village of Koṇṭaravaṅga Dt. His (the doner's) grand father and great-grand father are the same Sridhara and Anantakantha respectively. Their *gotra* were Bharadvāj a *gotra*.

१११। पाठि अर्ज्जुनशर्म्मणः ॥ एते भारद्वाजस गोत्राः

ज्योतिष रुद्रकर ज्योतिष वासु[दे]व पाठि सभापति

१३२। पाठि वृहस्पति पाठि अनन्त पाठि उद्धाइ पाठि [के ?]लु पाठि

[.........श]र्म्मणः एते वत्सस गोत्राः ॥ पं-

१११। एड(ण्ड)त मृत्युञ्जया(यो)पि वत्सस गोत्रः* ॥ [पाठि] विश्वेश(ध)र(?)

(रो) माण्डव्य ३ गोत्रः ॥ अथ गृहाङ्गणभागिनः। पण्ड(ण्डि)त-

१३४। मृत्युञ्जय मधु लोकधर विद्याध[र] [उद्]यकर श[ङ्ख]धर

म[——————मा]धव चक्रधर जावा— —]त्लोका-

१३५। यो सूजायी गोबिन्द हरु पाणिग्राहि च[ण्ड]मा[............

......—...]धरय वि-

१३६। शरसेनापवि राजपधानी विद्याकर................

.......—....... पाठि सिन्नपाठि प[—]पण्डित वेदवैद्यः ॥

Fifth Plate; First Side

१३७। [... ......] ज्योतिष रुद्रकरशर्म्मणः [एक] वाटीकः [शङ्कर]शर्म्मा-

र्द्ध वाटीकः। वृहस्पति शर्म्मा एकवा-

१३८। [टीकः... ......] वाटिकः। जनार्द्दन शर्म्मा एकवाटीकः

एते वत्सस गोत्राः

१३९। [.........] करशर्म्मापञ्चवाटीकः श्रीधरशर्म्मा द्विवाटीकः

धरणि(णी)धर शर्म्मा सा(सा)र्द्ध वाटीकः

१४०। गदाधर शर्म्मा द्वि[वाटीकः] सर्वधरशर्म्मार्द्ध वाटीकः

आभरण शर्म्मा सार्द्ध वाटीकः विष्णुशर्म्मा एकवाटी-

---

* Is he the author of the *Suddhimuktavali* ?

१४१ । कः का[म]देवशर्म्मा सार्द्धवाटीकः त्रिलोचनशर्म्मा
एकवाटीकः माधवशर्म्मा सार्द्ध वाटीकः महेश-

१४२ । र्म्मा एकवाटीकः उदाईशर्म्मा मायाधरशर्म्मा च प्रत्येक
द्विवाटिको धृतिकरशर्म्मा एकवाटीकः सूजा-

१४३ । ईशर्म्मा एकवाटीक. भाणूकरशर्म्मा अर्द्धवाटीकः
मधुशर्म्मा अर्द्धवाटीकः उमशर्म्मा एकवाटीकः एते

१४४ । भारद्वाजस गोत्राः ।। विश्वेश्वरशर्म्मा एकवाटीकः
वामदेवशर्म्मा सार्द्धवाटीकः मृत्युञ्जयशर्म्मा

१४५ । द्विवाटीकः [।] एते माण्डव्यसगोत्राः [।] वासुदेवशर्म्मा
एकवाटीकः सुप्पकरशर्म्मा[1] एक-

१४६ । वाटीकः नारायणशर्म्मा सार्द्ध वाटीकः एते काश्यप-
गोत्राः [।] वेदव्याकरण-मठयो

१४७ । यमे गुरः ।। ।। व्वार्टात्रय वजभद्रदेवस्य[2] अर्द्धवाटी
दण्डपासिकस्य वाटीद्वय' पट्टवाडपाटकात्र-

१४८ । देवानांम्मृष्टोवास्या:[3] ।। पूति(ति)माष गोत्रा
शासनाधिकारी तल्लनाप्यो(र्प्यो) द्विवाटीका
वेद पुराण-व्याकर-

१४९ । णमधानाः नववाटीः वृहर्त[वृं]हमठस्येका(क)वाटी ।
ताम्ब(म्र)कार लोकार्थी एकवाटीकः ।। दण्डपाशिक-

---

1. It may be read सूर्य्य र्य्य)करशर्म्मा

2. There is an old brick temple of Balashora in the village Tirintara near Balipatna P. S. which is also traditionally ascribed to the King Anangabhimadeva. At present there are three images i.e. Balabhadra, Subhadra and Jagannatha in the human forms—like the images in the Ananta-Vasudeva temple at Bhubaneswar.

3. Read त्रिदेवानामस्मवास्या

१५०। स्य घाटीचतुष्टयं ॥ ....

[After this upto the end of this plate, *i. e.* upto line 154, the usual imprecatory and benedictory verses are written. On the reverse of the plate (5th plate) there are two lines of writing badly damaged. The last portion of the second line which is rather clear is read as follows] :—

१५६। ...... प्रशस्तिरचनाश्लोकां(कां)नुलप: कृतवान्कृती ॥
लोकाइकेनोद्घाटितं ॥

No. 32

Chatesvara Temple Inscription

(Noticed by Babu Nagendranath Vasu in the *Viśvakoshá* (Bengali), Vol. VI, PP. 299 ff. and edited by him in *J. A. S. B.* Vol. LXVII (1898), Pt. i, PP 317—27 ff. Re-edited by Dr. B. Ch. Chhabra in *E. I.* XXIX, PP. 121—133 ff.)

ई. (?)

सिद्धम्[1] ॐ नमः शिवाय ॥

१। स यस्मिन्नैनाकः स्मरति जनकक्रोडललित
पक्षन्तः श्रीकान्तः श्रयति गृहजामातृपदवीम् ।
सुरेभ्यस्तन्मन्थव्यसनमनुभूय व्यथित य-
स्सुधामत्त्' सोयज्जयति सरि-
तामेकसुभगः ॥[2] ॥१॥

२। तस्माद्भूद्विस्मयमादधानः
कलानिधिर्व्विश्वविलोचनानाम् ।
यमर्प्पयामास गुणानुरागा-
न्ने[त्रे] मुरारिम्मुकुटे पुरारिः[3] ॥२॥

३। भूपास्तस्माद्बभूवुर्व्विसृमरसमरोदग्रदाग्र्यंवोर्व्यं
व्यो-
तिर्व्वालावलीव प्रतिभटकरटिस्यानदानप्रबन्धाः ।

1. Expressed by a symbol.

2. *Sikharini*.

3. *Upajati*.

येषां कीर्त्तिप्रवा[हैः] प्रतिपदमुदयत्स्वर्द्धनीसङ्गसौख्य-
प्रेङ्खत्कल्लोलकेलिः कलयति जलधिस्तानि लीलायितानि[1] ॥३॥

४। तेषा[ं]म्ब(वं)शे विशदयशसां-
ओडगङ्गक्षितीन्द्र-
व्याजव्यक्तं नरहरितनोर्ज्योतिराविर्बभूव ।
दर्प्पो(र्पो)द्दामद्विपमदनदीवीथसन्न्यासिना य-
न्निस्त्रिंशेन प्रतिनृपतयः प्रापिता मौलिलक्ष्मीम्[2] ॥४॥

५। धम्मिल्लं करपल्लवे कलितवान्प्रागेव वै-
रिश्रियः
स्मेरामर्षतरङ्गितेन मनसा निस्त्रिंशवल्लीन्ततः ।
चक्रे वैरिवधूजनस्तमतटीपर्य्योमुक्तमुक्ताः पुरः
पश्चादुद्धुरगन्धसिन्धुरमदप्रस्यन्दिगण्डस्थलीः[3] ॥५॥

६। यत्कल्लोलितमण्डलाग्रकुटिलाटोपस्फु-
रत्साध्वसै-
र्व्यावृत्ताप्रकटप्रहारतरलैः प्रत्यर्थिभिः पार्थिवैः ।
चण्डांशोर्द्दिवि मण्डलाग्रपटलं निर्भिद्य तन्मन्युना
मन्ये निम्मृ विगर्व्वितैरनुसृतो निर्वाणसीमा रवः[4] ॥६॥

७। आसीत्सूनुरनङ्गभीम नृप-
तिः पुण्यातपत्रन्ततो
न स्पृष्टः कलिकालकल्मषमसीकल्लोललीलायितैः ।
केयं मन्त्रकला यदुन्मदकरिव्यूह[ं] म्वि(वि)हायामुना
शुद्धमेकापदे वृषे कलयता साम्राज्यमासादितम्[5] ॥७॥

---

1. *Sragdharā.*
2. *Mandākrāntā.*
3. Sārdulavikrīḍita.
4. & 5. *Do*

८। स्वैरं श्रुति-

त्रयगवीभिरुपास्यमानो

गोविन्द इत्यजनि वत्सकुले द्विजेन्द्रः।

राज्ञः क एष महिमा यदसावनेन

साम्राज्यभारवहने विदधे धुरीणः[1] ॥८॥

९। सर्वा(र्वां)नतप्रति महीपति केशपाश-

शैवालवल्लिशिख-

रे नखराजहंसाः।

यत्पाद पङ्कजगृहाश्रमिणः स्वपन्ति

राजेन्द्र इत्यजनि तेन ततः क्षितीन्द्रः[2] । ९॥

१०। जज्ञे सौ ऽनङ्गभीमनृपति यस्य प्रतापानल-

ज्वालाव[ं]ल्ग(व)लितैः सुवर्णशिखरी याति द्रवत्वं गिरिः।

आदायैनमहर्निशं यदि घना मुञ्चन्ति धारोत्करा-

नाशाः पूरयितुं तथापि विजयी यद्दानकेलिक्रमः[3] ॥१०॥

११। त्रैलोक्यं विमलीकरोति यदि तत्कीर्त्तिर्मुधा स्वर्धुनी

कण्ठे चेद्विलुठन्ति

तद्गुणितयो धिङ् मौक्तिकानां स्रजः।

यत्पादाब्जनखद्युतिव्यतिकरैर्मूर्धाविधियं यद्भू-

त्पश्वार्थिक्षितिपालभालफलके कः पट्टबन्धग्रहः[4] ॥११॥

१२। तस्याथ क्षितिपालभालवड़भीनिद्रालु-

पादाङ्गुले-

र्विष्णुर्विष्णुरिवापरः कलितवानसावित्यमव्याहतम्।

---

1. *Vasantatilakā.*
2. Do
3. *Sārdūlavikrīḍita.*
4. Do

श्वेतच्छत्रशतानि यस्य यशसा निर्म्माय किन्त्र महे
साम्राज्य त्रिकलिङ्गनाथनृपतेरेकातपत्रीकृतम्[1] ॥१२॥

१३। ये याताः शरण
रणाङ्गण[शि]रस्स[']न्यस्तशस्त्राः पुरो
[ये]ऽर्त्ता दुह मदविह्वलासुरविकैरुत्ताङ्गतैः स्थितम्।
आश्चर्य्यं यदमी द्वयेपि न चिरावासाय विष्णोः प[द']
प्राप्ता नम्भरनिम्नृ विप्रणयिनां प्र-
स्यायनः प[ि]थवाः[2] ॥१३॥

१४। विन्ध्याद्रेरधिवाम भीमतटिनीकुञ्जे वटेम्भोनिधे-
विष्णुर्विष्णुरसावधाविता भयादुवै वन्दिशः पश्यतः।
योगाभ्यासपरश्रमण न तथा वैखानसानामिद
विश्व'
विष्णुमय' यथा परिणत' तुम्माणपृथ्वीपतः[3] ॥१४॥

१५। कपणोत्तंसितसावकस्य सुभटानेकाकिना निघ्नतः
इन्त्र मा यवनावनीन्द्रसमर तत्तास्य वारनतम्।
यस्यालोकनकौतुकव्यसनि-
नां व्योमाङ्गणे नाकिना-
मत्वन्नैरानिमपवृत्तिभिरभून्नेत्रम्महानुत्सवः[4] ॥१५॥

१६। साहसाः परितः स्फुरन्ति हरयः खेलन्ति यूथगजाः
प्रेङ्खाद्भः पथि पुण्डरीकपटलोद्दकचक्रमा-
क्रम्यते।
स[']म्बा(वा)धः कटकेषु मौलि[षु] पदन्यासः कुलक्ष्माभृतां
[कु]द्धे यत्र न काचिदुत्कलपतेः साम्राज्यलक्ष्मीक्षतिः[5] [१६]

1. *Sardulavikridita*,
2, 3, 4, & 5. Do

१७। क्ष्मापीठं कियदम्बरङ्कियदथ स्वः सौधमेतत्कियं-
दिक्चक्रं किय-
देतदेव कलय ब्रह्माण्डखण्डीकृयत् ।
आस्ते यत्र तनोति यत्र चरणं यत्रेदमामोदते
यत्र[स्फूर्ज]ति यत्र वा निवसति स्वच्छन्दमेतद्यशः[1] ॥१७॥

१८। तपनतनयामभ्यादृत्तेवितसयितुं शिवः
कुवलयकुलं
कण्ठोत्तंसेन बिभर्ति सुभ्रुवः।
विचकिलधनोत्सङ्गे भृङ्गैर्विद[न्त्य]लिनः सूनै-
र्जगति जनितश्वेताद्वैते तदीय[य]शोभरैः[2] ॥१८॥

१९। अनेन पुरुषोत्तमप्रणयिनीषु वाराञ्निधेस्तटीषु
घटितास्तुलापु-
रुष[दे]मभूमीभृतः ।
विलासवसतीश्श[तं] कलयता वलाराविना
शार्चावदनवारिजे तरलितास्सलीलं दृशः[3] ॥१९॥

२०। पन्थानः सरसां शतैस्तत इतस्तेनाङ्किता यत्तदा
स्मेराम्भोजगभीरग-
म्भंकुहरश्वस्ताश्वखेदोर्म्मयः।
अन्तःसौरभसारशीकरमयैः पाथेयभारैरमी
मन्दं मन्दमनुव्रजन्ति पथिकानम्भोधिवेलानिलाः[4] ॥२०॥

२१। आन्वीक्षिकी कुटिलमैक्षत यं कटाक्षै-
र्य्यस्य त्रयी वदनताम-
रसं चुचुम्ब ।

1. *Sārdulavikrīḍita.*
2. *Hariṇī.*
3. *Pṛithvī.*
4. *Sārdulavikrīḍita.*

स्वैरं यदीयहृदये विजहार वार्त्ता
यं दण्डनीतिरपि निर्भरमालिलिङ्ग[1] ॥२१॥

२२। उद्दमदोषादपथप्रवर्त्तनं
स्खलद्गतीनि श्रुतिदृष्टि विभ्रमैः।
चकार तत्त्व[प्र]तिपत्ति सम्प-
दां-
म्पदं पुराणानि पुनर्नवानि यः[2] ॥२२॥

२३। कनककलशभावं भावयामास भास्वा-
नजनिरजनि जानिः स्फाटिकः पूर्णकुम्भः।
ध्वजपटवदुलम्बोर्ध्वं च व्योमगङ्गा
विरचितममुनेदं धाम
कामान्तकस्य[3] ॥२३॥

२४। त्रिभुवनशयशान्तिकृच्च मेकार्णवेन्त-
र्ज्जलजपमिव यावत्कुर्वते पर्वतेन्द्राः।
सदनमिदमुदश्चत्फेनपुञ्जप्रतिष्ठा-
मिह कलयतु तावद्गीयताञ्च प्रशस्तिः[4] ॥२४॥

२५। लोका-
श्चतुर्दश न भाति यशो यदीयं
विद्याश्चतुर्दश न तृप्यति यस्य बुद्धिः।
मन्वन्तराण्यपि चतुर्दश यस्य सूक्ति-
र्न म्लानिमेति स कविः किल भास्करोऽस्याः[5] ॥२५॥

---

1. *Vasantatilaka.*
2. *Vamśasthabila.*
3. *Mālinī.*
4. Do
5. *Vasantatilakā.*

Translation*

Success ! Om ! Obeisance to Śiva !

Vr. 1. Hail to the ocean, the sole (*lovab'e*) lord of (*a'l*) the rivers,(*submerged*) in whom the famous (*mount*) Maināka (*still*) cherishes the memory of his (*childhood's*) frolics in the parental lap, in whom Viṣṇu is (*enjoying himself*) as son-in-law at (*his father-in-law's*) home, (*and*) who freely distributed ambrosia among the gods (*even*) after having experienced torture at their hands at the time when they churned him !

Vr. 2 From him (the ocean) was born the Moon causing wonderment to the eyes of one and all, whom Viṣṇu placed in his eye, (*and*) whom Śiva placed on his fore-head, out of loving regard for his virtues.

Vr. 3 From him (the Moon) sprang kings the glowing flames of whose amazing prowess manifesting itself on the (*ever*). expanding battle-fields consumed the swollen stream of rut of the enemy elephants, the union with the celestial Gaṅgā rising every moment through the ceaseless influx of whose fame caused such a (*thrill of*) joy to the Ocean that he started rollicking with surging waves, which revels, he keeps indulging in *to this day*).

Vr. 4 In the family of those (*kings*) of the spotless fame did the glory of the Narasiṁha incarnation (*of the god Viṣṇu*) manifest itself in the guise of the king Choḍa-gaṅga whose sword, a veritable hermit on the sacred

---

* As made by Dr. B. Ch. Chhabra

banks of the river of rut of the *(enemy)* elephants flying into a franzied rage, helped the hostile princess attain the blessing of salvation.

Vr. 5. With his mind agitated by the palpable displeasure he (Chodagaṅga) grabbed in his hand *(so soft)* as a fresh leaf, the chignon of the enemy fortune even before he clutched his creeper-like sword, *(and similarly)* he first rendered the gorgeous blosoms of the ladies of his enemies bereft of their pearls *(and)* afterwards *(he did so)* the broad temples of the boisterous scent-elephants *(of his enemies)*, from which rut was trickling profusely

Vr. 6. At his indignation, the hostile chiefs obviously frightened by his scimitar being brandished and looming large *(to their horror)*, *(and)* shuddering under the volley of the multitude of his arrows, sought after the joy of complete-extinction type, as if priding themselves on emancipation *(from the bondage of this world)* having pierced through the frontal disc of the orbit of the sun in the heaven.

Vr. 7. From him (Chodagaṅga) was *(born his)* son, king Anaṅgabhīma, a very parsasol of piety who was not touched by the spurtings of billows of the ink of sins of the Kali age. What a *(wonderful)* magic trick was that; leaving aside the array of rutting elephants, *(and depending rather)* on the one legged bull (i. e. *dharma*), adopting merely that *(magic)*, he had secured the empire.

Vr. 8. In the family of *(the Brāhmaṇas belonging to the)* Vatsa *(gotra)* there was born an excellent Brāhmaṇa, called Govinda, who was voluntarily adorned by the hymns and chants of *(all)* the three Vedas, What an *(astoni-*

shing) greatness was this of the king that he made him (Govinda) the bull-at-the-yoke for carrying the burden of (*his*) empire ?

Vr. 9. Then from him (Anaṅgabhima) was born a king, named Rājendra, the swans (*in the form*) of toe-nails, the house-holders (*so to say*) of lotuses (*in the form*) of whose feet, rest on the top of mossy weeds (*in the shape*) of locks of hair of all the hostile chiefs who bowed (*to him*).

Vr 10. He (Rājendra) begot king Anaṅgabhima whose manner of disporting himself by giving charities for excels in fufillling desires (*of the suppliants*), even if the mountain of gold (i. e. Sumeru) gets melted by the blasts of the flames of the fire of his prowess, and the clouds, having taken it (molten gold), shower it in milliard streams day and night for filling (*all*) the quarters (*of the space*).

Vr 11 If his fame purifies (*all*) the three worlds, in vain is there the celestial Gaṅgā ! If his utterances roll about in the neck (*of the people*), fie upon pearl necklaces ! If the purpose of decoration could be served by the sparklings of the toe nails of his lotus like feet, what was the necessity of tying a tiara on the block of a fore-head of the hostile chiefs ?

Vr. 12. Now, he (Anaṅgabhima, the toes of whose feet used to fall into a slumber (*as it were*) on the balcony (*in the form*) of the foreheads of (*hostile*) princess had one Viṣṇu, like a second (*god*) Viṣṇu (*himself*), who served him uninterruptedly as his minister. What should we speak of his (Viṣṇu's) fame which, having created

hundreds of white parasols (*all over the world*), brought the (*whole*) empire of the king, the lord of Trikaliṅga, under one single parasol.

Vr. 13 How wonderful that no sooner had they approached the foot of Viṣṇu than both (*kinds of*) the hostile chiefs, those who surrendered to him, laying down the arms in front of him in the forefront of the battle-field, and those who stood their ground with their swords upraised, itching for a trial of strength achieved the blissful state of complete emancipation.

Vr. 14 The anchorites of the Vaikhānasa order, by their striving in the practise of *yoga*, do not so much perceive this universe to be composed of (*the god*) Viṣṇu as indeed it appeared to the king of Tummāṇa to be consisting of *the minister*) Viṣṇu, who, (*in his hallucination*) out of fear, saw him (*in all*) the directions, repeatedly uttering 'there is Viṣṇu there is Viṣṇu, (*during his flight from the battle*) at the skirts of the Vindhya hills, in the forests along the Bhīmā river, (*and*) on the shore of the sea.

Vr. 15 How are we to describe that heroism of his (Viṣṇu's) during his fight with the Muslim king, while all alone-his arrows appearing as his ear-pendants—he shot dead (*many*) expert soldiers which (*display of heroism*) became a grand feast to the sleepless and unwinking eyes of the gods who were the interested lookers-on in the heaven above !

Vr. 16 While he (Viṣṇu) is on the alert, no harm whatsoever (*can come*) to [the sovereignty of the lord of Utkala horses in their thousands are prancing on all sides

elephants are playing about in herds, all the quarters of the space are choked with multitude of lilies swaying on (*either side of every* road, residence is in camps (*also,* on the mountain ridges), (*and*) tramping is on the foreheads of (*hostile*) chiefs of noble birth (*also,* on the peaks of the celebrated mountains).

Vr. 17 Just think (*of it*)! How extensive (*after all*) is the surface of the earth where his (Viṣṇu's) Fame can comfortably sit? How spacious is the sky where she can stretch her feet? How big is the mansion of heaven where she can enjoy herself? How roomy are the quarters of the space where she can leap about? And how expensive is this fragment of a universe where she can dwell?

Vr. 18 The world having been (*white*) washed by the heaps of his fame owing to the (*all enveloping*) whiteness produced (*thereby*), Śiva grabs at Yamunā for adorning (*his head*), fair damsels carry blue lilies for their ear-ornaments (*and*) in the heart of the jasmine groves the bees make out their mates (*only*) by the buzzing sound.

Vr. 19 On the shore of the sea, favourite of (*the god*) Puruṣottama, he (Viṣṇu) raised many a veritable Meru (mountains of gold) while performing the (*Tulāpurusha* ceremonies (*Consequently*) Indra, seeing (*not one but*) a hundred pleasurere-sorts (*resembling Meru*), cast askance amorous glances on the lotus-like face of (*his consort*) Śachī

Vr. 20 He (Viṣṇu) dotted the roads with hundreds of lotus-pools, at convenient intervals. From that time onwards, the sea-breezes with their fatigue and weariness of the way removed by (*their resting in*) the deep inner cavities

of the blooming lotuses, carrying provisions for the journey-provisions consisting of the spray pregnant with the fragrant essence – gently follow the way-farers

Vr. 21 Logic regarded him with favour! Lore of the *Vedas* kissed his ruddy lips! Ethics had a free play in his heart! Statecraft, too, embraced him lustily!

Vr. 22 As for the *Purāṇas* (the old persons, *so to say*), he, himself being a repository of the wealth of clear understanding of the real meanings (*of the Vedas and the like*), revived (*and* rejuvenated) them (*for*), owing to the great defect (*and* the derangement attendant on old age of the humours of the body, known as *tri-dosha*) through the perversion of the views about the *Vedas* (*and* the decay in the faculties of hearing and seeing), they were leading (*people*) on the wrong path and thereby becoming unpopular (*and* going astray and stumbling).

Vr 23 This temple of Śiva has been built by him (Viṣṇu); where the Sun has assumed the form of its globe of gold, the Moon has become its crystal pitcher full (*of* water) and the celestial Gaṅgā (*is apparent in*) the fluttering beauty of its banner.

Vr. 24 As long as the great mountains remain inside the ocean, as if engaged in the *jalajapa* prayers for the removal of dangers from and the establishment of peace in *all*) the three worlds, so long may this temple keep up the grandeur of swelling heaps of foam in this world, and so long may (*this*) eulogy be sung (*as well*).

Vr. 25 That well-known Bhāskara is the poet of this (*poem*), whose fame is hardly contained in (*all*) the fourteen worlds, that there are; whose intellect is hardly satisfied

with (*all*) the fourteen lores that there are, and whose elevated speech never looses its freshness throughout (*all*) the fourteen aeons that there are.

No. 33

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1287; *A. R.* No. 374 of 1896)[2]

Ś. 1137

T

१ । शाकवर्स(र्षं)वु ११३७ विषुवु(व)संक्रांतिनांडु[3]

२ । श्रीकरण सुरमहासेनापति कोडुकु एरपो-

३ । तनायकु मामपद[त्ति]यमु वेंच-

४ । सि अरगिचेडि मडुपडलु ५ अप्पालु ३०

५ । त्रिकय ५ वप्पुंमु रू १ दंदन ग २ । [नि]त्तवट्टु चे-

६ । लुटकु श्रीभंडारमुन पेट्टु गडमाड ७ [।]

---

1. On a slab to the right of the north gate of this temple.

2. Rangāchārya wrongly quotes this no for some other inscription in his *I.M.P.* Vol. I, P. 694, No. 262.

3. The corresponding date is the 25th March, 1215 A.D.

No. 34

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1271; *A. R.* No 373-H of 1896)

Ś. 1138

S

१ । शाकाब्दे गज[रू]प[2]-भू-
२ । शशिमिते चा[प']गते
३ । भास्करे [शु]क्लायां
४ । दशमी तिथौ शा[शि]वि-
५ । ने श्रीकूर्म्मनाथाग्र-
६ । ये [।] चितांडप्रभु
७ । रेऋपोत [त]नय[ः]
८ । श्रीमंत्रि दुग्गः
९ । स्वय' स्नात्वाख'-
१० । डम शेषलोकवि-
११ । धि(द)त' प्रादात् प्रदी-
१२ । प' वर' [॥]

1. On the pillar which is left to the fourth pillar the second row in the *Asthana-maṇḍapa* of this temple.

2. The corresponding date is the 19th December, 1216 A. D. Monday, The 9th tithi ends in the afternoon.

Rupa = three (ब्रह्मा + विष्णु + महेश्वर)

No. 35

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1180; *A. R.* No. 365-XIII of 1899)

Ś. 1138[2]

१। स्वस्तिश्री [।।] शकवर्षं वुलु ११३८ गुनेण्टि श्रीमद्०
२। नंत्तवर्म्म(र्म्म)देवर प्रवर्द्धमान विजय-
३। राज्य संवत्सरलु ७ गु आहि उत्त[रा]यण स०
४। 'क्रांत्ति निमित्यमुन सप्तयप्रधानि तम तल्लि श्रीपु०
५। [रु]षोत्तम श्रीपादपद्माराधक-कलियुगसरस्वती०
६। गगवशराजमंडन-[शि]वराणिकि आयुरारो-
७। ग्यैश्वर्य्याभिवृद्धि कल्व जीहरि श्रीनरसिंहदे०
८। वरकु नित्य ओक्क निवेद्यमु लेक्क नाच'न्ना०
९। र्क्कमु चेल्लुटकु श्रीभंडारमुन ओड्डु
१०। मल्लनदिमाड लेनु

1. On the south wall (outside) of the Asthāna-maṇḍapa of this temple.
2. The corresponding date is the 25th December, 1216 A.D.

No. 36

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1255; *A. R.* No. 370-C of 1896)

Ś. 1189[2]

S

१ । स्वस्ति [।।] श्रीमद्वाक्षविक्र-
२ । [माज]म श्रीयालत्रंदुीप्रभुः...
३ । वाविवच'पूमा द्विजन......
४ । [रा]त्रनैस्संस्तुतः......
५ । मांडिनाम सु[क]......
६ । अप्रतापेरां[बा]......
७ । ...[नो] सौभाग्य भोग्या......
८ । .. वा(भा)स्करसन्निभस्समुदित[:]......
९ । [मु]निः विद्वद्वृ'दविपद्धिम......
१० । जन्यजन्मादिभूः ।। शाकाब्दे निधि-राम-शव्र-
११ । गाणते पौष' गते भास्करे संक्रांत्यां विषुवा[दुग]-
१२ । मे रविदिने शुक्लेदशम्यां तिथौ । आच'द्राक्कम-
१३ । खो प्रदीपम[म]ल' प्रादादखंड (ड)द्वय । श्री-
१४ । मश्रीनिज(धि)नायकाय हरये श्रीकूर्म्म-
१५ । नाथात्मने ।।

---

1. On the left door-post of the opposite store room of this temple.
2. The corresponding date will be the 19th March, 1217 A.D. Sunday.

No. 37

Bhimeśvara Temple at Drakshārāma[1]

(*S. I. I.* Vol. IV, No: 1329; *A. R.* No. 407 of 1893;
I. M. P. Vol. II, P. 741, No. 313)

8, (?)

१ । स्वस्ति [।] समरमुखानेकरिपुदर्प्पम-
२ । र्द्दनभुजबलपराक्रम-परमवै-
३ । ष्णव-परममाहेश्वर-परमभ-
४ । ट्टारक-दुर्ग्गापुत्र-श्रीपुरु[षो]त्तमपु-
५ । त्र-रुद्रपुत्र-त्रैवसुन्धराप्रभुत्व-
६ । रण प्र[च'ड] रंह[ल]महावराह-ज-
७ । य.........परमेश्वर-गंगा-
८ । न्व[यांबलंबनस्तंभ]-श्रीमदनं-
९ । त्सवर्म्मं-त्रिकलिंगेश्वर-श्रीराजराजदेवर
कोडकुलु अनिय'कभीम-
१० । देवरावतु[2]-संवत्सर' वुलु ८ गु
११ । श्राहि मेष शुद्ध ५ मिथु गुरुवा°

1. On the south wall of the *Mandapa*, at the ...ce of this temple.

2. He is probably identical with Aniyankabhima I (A. D. 1190–1198-9) because, he used the title which begins from समरमुखानेक-रिपुदर्प्पमर्द्दन etc. previously used by his father Chodagangadeva and no other king.

१२। रमु°नांडु श्रीमहा(द्दा)चारामु॰

१३। न श्रीभीमेश्वर श्रीमहादेवरकु

१४। ति[जगि]येत्त्, गयंलु। [८] ४०। इ°टु

१५। [पु]ष्पमहालि सेइ°चि पेट्टिति॰

१६। मि॥ मा सावीन पट्टमु गद्य १५

१७। ....म,..पुल निश्चिविमि [॥]

---

* The corresponding date is probably the 13th April, 1217 A. D., Thursday. The 5th *tithi* ends on the previous day and the 6th *tithi* begins from Friday.

No. 38

Lakshmī Narasiṃha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI. No. 1209; *A. R.* No. 365.XLII of 1899)

Ś. 1139[2]

१ । ... ...

२ । ...कश्यपो धर्म्मवत्सलः इ दुशेखर..........

३ । ...मलसुधार्म्मिकः धैर्य्यशौर्य्यनिलयः पराक्रमे शक्तिपाणिरि[ति] भक्ति...

४ । ...देवो [: । १] शाकाब्दे निधि-मूर्त्ति-रुद्रगणिते याते पतगो यथा...

५ । ...कटक' त्तदाद्रिहरये प्रादादखंडायकः पुण्यार्थं च

समुद्रखण्डुकमितां...संप्पत्तये वि-

६ । ...भूमि मच[लामा]च'प्रहारम्निजां [।। २] श्रीमदनंतवर्म्मदेव

प्रवर्द्ध मान विजयराज्य सं......

७ । ...जोहरि श्रीनरसि[ंहदेव]रकु कक्कंटक संक्रांतिनिमित्तमुन . ...

८ । ...प्रधानिकि ध[र्म्म]वु[गा] अखण्डदीपमु आक्कविटकि नित्य...

मु[नैवद्यमु] ओकक । यप्प पा[लि]क ओक्कविटकि नित्य ओकक

९ । ब्राह्मणुनिकि वित्तमु तम धर्म्ममुगा वेट्ट[वि न] एड्ड्पप्पुलोनि

पद्दल कोक्कोंडलयडुल' चेरुमालिश्वा[मु]-

१० । ...नाम भाउलधत्नकमु चदुवेदि ब्राह्मणनिकिगा मा

पित्राज्ञवमैन नाव्वु पुट्लु भूमि फलभोगमु...

११ । ...आच'द्राक्कं स्थायिगा सेल्ल'गलयदिगा वे[ट्टि] ई धर्म्मंबु

र[क्षि]चिनवारु गगकरुव वेइ गोदानमुलु सेसिन फल-

१२ । . चादुयगलारु . विघ्नमु सेसिनवारु गगकरुव वेइ कपिलल

वध सेसिन पापमुन पोवंगलारु तम पेक्को-

१३ । [डुकु] कपालमुन भि .... वंगलारु [।]

---

1. In the niche to the left of the Lakshmī shrine in this temple.

2. The corresponding date should be the 27th June, 1217 A.D.

No. 39

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1282; *A. R.* No 373 S of 1896)

Ś 1139

T

१। श्री स्वस्ति [।।] श[कवर्षं] बुलु ११३९
२। नेण्टि श्रीम[दनन्त]वर्म्मरावुतदे-
३। वर[2] विजयरा[ज्य सं]वत्स[रं] बुलु ६
४। आहि श्रीमिछात्यं...लुगा श्रीकूर्म्म-
५। [ना]थदेवप्रीतये......स...
६। [पो]तवराजशर्म्म[णा]··त्रकरणेन[श]
७। म्म(र्म्म)णः[:] पुत्री श्रीमावचि नामधेया आत्मी-
८। य पुण्यप्राप्त्यर्त्थं दीपप्र[दा]नं कृतवती [अ]-
९। [ख]माखण्डेन आचन्द्रार्क्कतारकं अस्य-
१०। [द]शोपभोग्येन तैलेन दीपप्रदा[नं]-
११। स्त्यं समस्तशुभमिति [।।]

---

1. On the jamb opposite to the inscription *A. R.* No. 373-M of 1896.
2. This king is identical with Aniyaṅkabhima III who ruled from A. D. 1211-12 to A D. 1238-39. (Vide *O. H. R. J.*, Vol. V, Pp. 99 f.) The corresponding date is A. D. 1217.

No. 40

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI; No. 1201; *A R.* No. 365-XXXIV of 1899)

Ś. 1141[2]

१ । ... ...

२ । र्षं बुलु ११४१ गुनेंटि चैत्र कृष्ण द्वादशिनांडु श्रीमदुर्नंतव[र्म्म] वीरवरदे-

३ । वुनि सायंत्त्रैन श्रीजिनायकुनि कोडुकु भग्गुपवायुमहासेनापति जीहरि-

४ । श्रीनरसिंहदेवर अखंडदीपमुनकु मीदीपदंडुनकुंगा न'वि श्रीकृत्तशेख-

५ । रद्दासुल चे बुच्च'विन श्रीभंडारमुन नोडकु [मत्स्यगद्यलुप]दियुनु का-

६ । [रु]त्राड श्रीपुरमुन नरसिंह समुद्रमु [ता]निग्राड चेरुवुन' वेट्टि मोप्पि-

७ । बुट' जेसि ई चेरुवु डिग्गु विल्पि पुट्टेंडु [चौ]कभूमि प(व')नभोगमुन'डु
नित्य नरसिंह-

८ । मानिक मान'डु सेति लेक्क प्रतिसंवत्सरमुन'दु नालुं पुट्ल' षंडुमु नेह
आच'द्राक्कर्मु' चेल्लग-

९ । लदि शत्रुणापि क्रितो [ध]र्म्मः पालनी(यो मनी)षिभिः [।] शत्रुरेव हि
शत्रुस्याद्धर्म्मश्शत्रुर्न्न' कस्यचि न [।।] रा[वि]चे[']

---

1. In the *Asthana-maṇḍapa* of this temple.

2. The corresponding date should be the 18th April, 1219 A.D.

NO. 41

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalaṃ[1]

(*S I I*, Vol' VI, No. 1204; *A R*. No. 365-XXXVII of 1899)

Ś. 1141[2]

१ । वंशे बभूव धर्म्मात्मा भरद्वाजस्य धी......
२ । दवशा महामात्यो जनार्द्दन इति द्विज[: ॥ १]...
३ । नाम भार्य्यास्य तस्य जाता महात्मनः तस्यास्त...
४ । वेव् पुत्रो विश्वनाथो गुणाकरः [॥ २] शाकाब्दे [शशि]वे...
५ । गणिते शुक्ले शुचौ द्वादशी सिंहाद्रिप्रतिष्ठ...
६ । भवने देवाय सिंहात्मने [।] श्रीमत् वीरधर ..
७ । श्र सचिवश्च'द्राकक्ष्कालावधि पावादीपम...
८ । मेकम[धु]ना श्रीविश्वनाथां(था)द्वयः [॥ ३] स्वस्ति श्री [ ]...
९ । शकव' बुलु ११४१ गुने पट आषा[ढ]...
१० । न द्वादशिनिमित्तमुन श्रीमज्जीहरि ..
११ । देवरकु श्रीमदन'त्तवम्म वीरधरदेव ..
१२ । त्रिश्वन थपेगाड तम वाड्र जनार्द नजाय...
१३ । वाड्र एरुकमनायकुरालिकि धर्म्मार्थ मु...
१४ । दीप मोक्कीपटकि बेट्टु ट'ककमाडलु पदि..
१५ । रुनकु वेट्टि [ट]ककलु पदि ई माड लेक्क ..
१६ । नित्य नरसिंहमानिक मान'डु नून्य लेकक...
१७ । ककंमु' जेल्ल'गलर्याद शात्रुणापि कितो...
१८ । लनीयो मनीषिभि[: ।] शत्रुरेव हि शत्रु[स्सया]...
१९ । — त्रुभ्रं कस्यचित्। शुभ' [ ]

---

1. In the *Asthana-maṇḍapa* of this temple.
2. The corresponding date is the 26th June, 1219 A.D.

No. 42

Lakshmi Narasiṃha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1167; *A R.* No, 365 of 1899
I. M. P. Vol III, P, 1686, No. 193)

Ś. 1142[2]

१ । ... ...

२ । गणिते ज्येष्ठमासे तमिस्रा, द्वादश्यां शुक्रवारे नरहरिमुनिना
फाल्गु.............

३ । ...तनरुवग्राम...वतो श्रीभूमीभ्यां संयुतस्य प्रक[टि] ....

४ । ...षंबुलु ११४२ गुनेंटि जेष्ठमासमुन क्रिष्ण द्वादशियु शुक्र...

५ । श्रीलक्ष्मीविराटि दिव्यनक्षत्रमैन उत्तराफालगुण नक्षत्र-
मुनांडु मा..............

६ । क्षणमु वेंचेशि आस्थानमु कोलु(व) अवधरिंचि अरगिंचुटकु
उत्सवमु...............

७ । मुलकु पदुलमु वेल्लमु मिरियाल क्रोडलु रेंडुनु रेंडु वादिकल...

८ । विड्याल पोंकलु नन्नूरुनु नेय्यमुदु नरसिंहाल मानिक
[एनु] मानलु.............

९ । आचंद्रार्कमु' जेल्लुटकु सि(चि)रसुक(ख)भट्टारकुलैन
श्रीनरसिंहमहामुनु.... ....

१० । [म]ल्लिमाड्लु श्रीभंडारमुन ओडकि नरुव अवचेरुवु उत्तरमु
कोम्मुन...............

११ । अवड्गिगुट पुट्टेंडु' वंदुमु सवुकभूमि फलभोगमुन'.........

---

1. On the east wall of the *Kalyāṇa-Maṇḍapa* of this temple.

2 The corresponding date is the 1st May, 1220 A D, Friday.

No. 43

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(S. I. I. Vol V, No. 1337; *A. R* No 386-J of 1896*)*

Ś. 1142

१। श्रीशाकाब्दानां प्रमाणे कर-युग-

२। शशि-भूसंमिते कि(कृ)ष्णपक्षे भौमेवारे-

३। कर्कतिथ्यां सवितरिमिथुनं याति तत्पुण्य-

४। काले[2] [।] प्रादाद्दीपद्वयं द्दमाज ज्ञधिदशदिशो

५। [या]वदाच'द्रतारं तवच्चा(च्छ्रो)कूर्म्मंक्षे-

६। त्रे कुलजलजरविर्वामदेवप्रधानिः ।

७। एतद्दीं(द्दी)पद्वयस्यात्थें वामदेव चमू-

८। पतिः । श्रीमतः कूर्म्मनाथस्य गवां षष्टि

९। समाविशत् ॥

---

1. On a pillar to the left of the first entrance to the central shrine in this temple.

"A very fine figure of Balarāma with the plough in his left hand, the right hanging down and resting on the head of a standing figure, is inserted in a wall of the shrine with the Alwārs. People of the spot say that it is purposely so placed to hide the entrance into the treasure called *Śaṅkhanidhi* So is a figure of Srinivāsa found on the corresponding left side hiding the entrance into the *Padmanidhi*." (*S. I. I.* Vol. V, PP. 436 n)

2. The corresponding date is the 2nd June, 1220 A.D., Tuesday. There occurred a solar eclipse on this day. So, the term *Puṣyakāla* is quite clear.

No. 44

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1194; *A. R.* No. 365-XXVII of 1899)

Ś. 1143[2]

१ । ... ति शशिगणिवे श्रावणे......

२ । ... विमान-विहारि[दे]व......

३ । ... गोत्रः श्रीमरसिंहा......

४ । ... नरहरि हरये गंगवंश्यां.. ...

५ । ... रकादेव्यट्टहास त्तिविपवितनयश्चोडगगो

६ । .. स्वस्तिशकवर्ष(र्षं)बुलु ११४३ गुनेंटि श्रावण शु-

७ । [क्लरकाद]शियु शनैश्च[र]वारमुनांडु आत्रेयगोत्र स-

८ । ... भूतु'डैन अनंतवर्म्म अट्टहासदेवनि

९ । ... ल[दे]विकि त्रि(त्रि)यपुत्रु'डैन चो[ड]गंग[3]

१० । ... 'डु श्रीहरि श्रीनरसिंहदेवरकु आच'द्राक्कं

११ । ... गां वट्टिन अखडदीपमु श्रोक्कटिकि

१२ । ... शत्रुना(णा)पि कृतो धर्म्मः पालनीयो मनीषि-

१३ । ... भिव हि शत्रुर्यात धर्म्मः शत्रुर्न कायचित [॥] य'-

१४ । ... स्वर्गे 'यावत्काल' च संख्यया तस्मात् पात-

१५ । ... द्धत्ता नरके प्रजेत [॥]

---

1. In the *bhoga-maṇḍapa* of this temple.

2. The corresponding date is the 31st July, 1221 A.D., Saturday. As we have shown in the beginning of the seventh line, the missing four letters may be joined and it may be read as 'श्रावण शुक्ल एकादशियु शनैश्चरवार'।

3. This king Choḍagaṅga of the Gaṅga dynasty is the son of Anantavarma Aṭṭahāsadeva whose name does not occur in the list of the imperial Gaṅga kings. Most probably he belongs to another branch of the same family.

NO. 45

Lakshmi Narasiṃha Temple at Simhāchalaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol' VI, No. 1183; *A. R.* No. 365-XVI of 1899)

Ś. 1143[2]

१। स्वस्ति श्री [।।] शकवरुष' वुलु
२। ११४३ गुनेण्टि आषाढ़ शुक्ल प'-
३। चमियु ब्रिहस्पत(ति)वारमुन
४। श्रीमज्जीहरि श्रीनरसिहदेव-
५। रकु नगरानवीटि कन्नमशेट्टि
६। कोड्कु जगदलपुरमुन प्रो-
७। लुमुद्रधारि तम तल्लि व'-
८। ड्रिकि घर्म्मवुगां वेट्टिन अखं-
९। डदीप मोक्कण्टिकि वेट्ट टंकमाड-
१०। लु इक्कवड्डेनु ई माडलु दो'
११। सूरि चेवु'न' वेट्टि मोप्पिच्च ट' जे-
१२। सि ई चेवु'मद[']गु डिग्गुट साहस-
१३। मल्लकोल पुट्ट'डु भूमि फलवो(मो)-
१४। म(ग)न'दु नित्य नरसिहमानिक मा-
१५। नडु नून्य लेक्क एडादिकि नाव्वु पु-
१६। टलु' वदुमु प्रतिसवत्सरमु ना-
१७। च'द्राक्कं छाइगां जल्ल'गलयदि स्वदत्त'
१८। परदत्त'वा यो हरेति वसु'द्धरां [।]
१९। षष्ठि वर्षसहस्राणि विष्ठायां जाय-
२०। ते क्रिमि[: ।।]

---

1. On the wall to the proper right of the western entrance in to this temple.
2. The date is not correct, But, it may be taken as A. D. 1221.

No. 46

Lingarāja Temple at Bhubaneśwar[1]

Noticed by M. M. Chakravarti in *J. A.* S. *B*, Vol. LXXII, 1903, No. 2, P. 118.

Ś. 1145

[The full text of the inscription is not available. So, I give only the passage read by M. M. Chakravarti]:—

"शकाब्दैकादशशते चत्वारिसताद्दि(धि)के पञ्चमकेम्भ (?) [वी]र अनङ्गभीमदेवस्य प्रवर्द्ध(द्ध)वि सम्वत्सरे धनु कृष्ण प्रतिपदि भौमवारे[2]

---

1. On the north jamb of the porch of this temple.
2. The corresponding date is the 9th January, 1224 A.D., (Amānta), according to Chakravarti The language is full of mistakes,

No. 47

Lingarāja Temple at Bhubaneśwar[1]

Noticed by M. M. Chakravarti in *J. A. S. B*, Vol. LXXII 1903, No. 2, PP. 118 ff. Edited by Dr. D. C. Sircar in *Ind. Cul.* Vol. VI, P. 76 f.

S ?

१। ॐ[2] स्वस्ति इति [॥] भगवत्पूजा[निय]म[3] यु

२। चतु:सागरपर्यन्ताधिपति सक[ल]-

३। वद्ध[4] जनालङ्कृत रा[ज][5] श्रीभीमदेवाब्दे

४। [त्रयो]... ... ...

५। [प्रतिपदि] गुरुवारे मघ(घा)नक्षत्रे काश्यपसगोत्रस्य

६। [श्रीई]श्वरनाम्नः पौत्रस्य काश्यपसगोत्रस्य

७। श्रीचण्डनाम्न पुत्रस्य काश्यपसगोत्रस्य [गो]-

८। प[तिङ्[क]र[6] नाम्नः उचिसम[7] ग्रामे दक्षिणभागे

९। [च्छि]लण्डो-मि[8] पादाधिकवाटिकाद्वय श्रीकीर्त्तिवा-

१०। सदेवस्याम्रत[:][9] अखण्डदीपेक अ[द्ध] ददाति

११। ......कीर्ये भूमिमाण......

---

1. On the north jamb of the porch of this temple.
2. Expressed by a symbol.
3. The reading is doubtful.
4. M. M. Chakravarti reads वर्ण । According to Dr Sircar, his (Chakravarti's) reading is wrong, But, the correct reading should be ' सक[ल]वन्दीजनालङ्कृत" ।
5. Probably it is राज्य ।
6. The correct reading is गोपतिकर । But Dr. Sircar reads गोपतिहर ।
7. It may also be read as दरिसम ।
8. The reading is doubtful.
9. In most of the records the god's name is written as कृत्तिवासदेव ।

No. 48

Arulāla-Perumal Temple at Kāñchipuram[1]

Edited by Mr. J. V. Mahālingam, Madras,
in *E. I.* XXXI, PP. 96–97.

S. (?)

१ । स्वस्ति [।] चतुर्द(र्द)शभुवनाधिपति श्रीपुरुषोत्तमचरणादेश(शा)-
त् [।] समरमुखानेकरिपुदि(द)र्प्पमर्द्दन भुजबलपराक्रम(म)-
२ । {म} परमवैष्णव परमभट्टारक जगन्मूलकारण श्रीपुरुषोत्तमपुत्र
त्रैवसुन्धरासमुन्ध(द्ध)रण प्रव(च)ण्डद्दा-
३ । र्द्दण्ड [म]हावराह श्रीमदेकादशावतराज संसेवनविदलित-
कलिकालकलुषमखिस्पश(र्श)न लेश महावाक्यार्थपार-
४ । पर्य्याभ्यासापरोक्षी(कृ)त परमब्रह्मानन्दभाव महाराजाधिराज-
राजपरमेश्वर गगान्वयाचल(ल)वनस्तभ(म्भ) श्रीमदन-
५ । न्तवर्म्म(र्म्म)राहुतदेवगुडेय प्रवर्द्ध(र्द्ध)मान विजयराज्य
सवत(त्स)र गल् पत्तोण्वद(दा) वदिले मीन शुक्ल
पञ्चमियु बुध[2]-

---

1. Two subjoined inscriptions are found on the south wall of the Arulāla Perumāl temple at Little Kāñchīpuram, Chingelput District in Tamilnad.

2. The date of this inscription is not regular. Mr. Mahālingam thinks that the *nakshatra* is not *Revati*, but *Rohiṇī*. Then, he assumes the corresponding date as the 20th March, 1230 A.D., when the Pañchamī *tithi* ends the following day at ·02. We are not able to accept this date at the present state of our information.

६। ण् किलमैयु' पेर् रेववनाल् अभिनववाराणवासियिल् इरुन्दु
अन्तरुद्रविषयत्तिल् उडैयकाममेङ्गिर [पे]•

७। यरुडैय उर् अङ्गालनाथणुक्कु पूजा-नैवेद्या(द्या)त्थ(र्थं)माग
सोमलदेवि महादेवि आचन्द्र(न्द्र)र्कस्थायिया•

८। ग धारापूर्व्वकमागक्कुडुवेण् सामलदेवियेण् [।]
श्रीविष्वक्सेनस्य लिखनम् ॥*

---

* [illegible] D C Sircar gives a note on these two inscriptions at Kanchi- [illegible] XI [illegible] pp— [illegible]2 ff. For further details regarding [illegible] see *Ind. Cul.*, vol. III, PP. 465—75 ff, and also *E, I,* XXVII PP. 304—312 ff,

Translation[*]

Hail ! at the command of *(the god)* Purushottama, the lord of the fourteen worlds; in the 19th year of the increasingly victorious reign of *Mahārājādhirāja-rājaparameśvara* Ananta-varma *Rāhutadeva,* who has destroyed by the prowess of his arm the arrogance of the enemy in many a battle, who is a *Parama-vaishṇava* *(and)* *Paramabhaṭṭāraka,* who is the son of *(the god)* Purushottama, the original cause of the universe, who is the (veritable primeval) Great Boar that raised high the three worlds, who by his observance of *ekādaśī* the best of all the *vratas* is free from the slightest touch of the black evils of the Kali Age, who has attained the supreme bliss of Brahman by constant devotion to and practice of the meaning of the *Mahāvākya,* and who is the pillar supporting the family of the Gaṅgas, on Wednesday, Mina-Śukla-Pañchamī, Revatī,[1] while staying at Abhinava-Vārāṇavāsi, Somaladevī-mahādevi grants with libation of water and for as long as the moon and sun endure, the village of Uḍaiyakāmam in Antarudra-vishaya, for worship and offerings, to the god Allālanātha. *(Thus)* I, Somaladevī, *(give)*. *(This is)* the writing of *Vishvaksena.*

---

[*] As made by Mr. T. V. Mahalingam.

1. The date is not regular.

No. 49

Arulāla–Perumal Temple at Kāñchipuram[1]

Edited by Mr. T. V. Mahālingam, Madras,
in *E. I.* XXXI, PP. 97–98.

S. (?)

८। ... ... राजराजदेवर्[2]-

९। क्कु(क्कु) याण्डु १० कलिङ्गेश्वरनायुन्न अनियङ्कभीमदेव-

राहुतण आदिमासच्चु १२ ति(न्ति)यदि सप्तमियु{न}[3]-

तिङ्ग[ट्]क्कि(कि)ल

१०। मैयु' पेर् अश्वतिणाल् प्पे(पे)रुमालुक्कु वैत्त विरुणन्दाविलक्कु

नालुक्कु अरियेणवङ्ला णालियाल् नेय् नालिक्कु त्रि-

११। ट ट्टू) पल-वगांत्तु प्पालप्प(प)शु अरुपत्तुनालु' पोलिमुरै-

नागु{म}ङ्गिणैप्पशुवु'उरु अरुपत्तुनालुम आग उरु १२८ रु-.

१२। षभणालुन् कैक्कोण्डु इत्तिरु नन्दाविलक्कु नालु'{न}

चन्दिरादित(च)वरै चेलुत्तक्कडवों पेरुमाल् कोयिर्(यिल्)-

१३। स्थानत्तों भी [।]

---

1. This inscription is continuation of the previous one.
2. We are not sure about the identification of Rājarāja, mentioned in this inscription.
3. The corresponding date is the 8th July, 1124 A.D., Monday, The 7th *tithi* started in the evening.

Translation*

In the 20th year of Rājarājadeva, on Monday, Ādi 12, Saptamī,[1] Aśvati we, the *sthānattār* of the Perumāl temple, agree to supply (*daily*) as long as the moon and the sun endure, a *nāli* of ghee measured by the *Ariyeṇavallā-nāli* for burning four perpetual lamps before (the god) Perumāl, for which purpose 128 cows made up of 64 milch cows and 64 heifers and pregnant cows and four bulls were given by *Aniyaṅkabhīmadeva-rāhuta*.

---

* As made by Mr T. V. Mahālingam.

1. Probably, the corresponding date is the 8th July, 1224 A.D. Monday. The 7th *tithi* started in the evening.

No. 50

Pātaleśvar Temple Insctiption at Puri*

Edited by Dr. D. C. Sircār in *E. I.* XXX P. 201 f.

S 1[14]7

१। सिद्धम्[1] स्वस्व(स्ति) [।।] शकाब्द १[१४]७ [।] स्वस्ति [।] श्रीअनङ्गभी-

२। मदेवरथ(स्य) प्रव[र्द्ध मा]न विज[य]राये(ज्ये)समत(स्त)श्रा-

३। हि १५ आषाढ़ सु[क्ल] ५ गुरुवार'(रे)[2] श्रीकरण सुव-

४। सेनापविङ्कु मुमि दर्व(च) श्रीपुरुषोत(त्त)मदे-

५। वङ्कु [।] ए[3] नइवेद्यं(द्य) दु[ग्धघृत] चाउल दधो [ए[4] मान]-

६। ङ्कु रे[खा]पडा[4] ए माहादेवपाढ़ोङ्क गोचरे

७। दधि-घृत-ताम्बोल-व्यञ्जन-सही(हि)ते भ(भू)मि वाटि ३ [।।]

---

* On the right wall of the second entrance of the Pātaleśvara (Śiva) temple within the precincts of the famous Jagannātha temple at Purī.

1. Expressed by a symbol.

2. The corresponding date is the 12th June, 1225 A.D. Thursday.

3. Dr. D C. Sircār reads इ for ए which is clear in the original inscription

4. Dr. Sircar reads कगोपडा and suggests to correct in the foot-note as व्ह्रगोपडा ।

No. 51

Lakshmi Narasimha Temple at Simhachalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1203; *A R.* No. 365-XXXVI of 1899)

Ś. 1148[2]

१। स्वस्ति [।।] धरणिधरपदाभो जातसंजातगंगा धर[णि]वल-
विती[नी] प्राप्तरत्नाकरेव [।] अपि च जलधिकन्या [श्री]सु-
२। धायां प्रसूता रुचिरतरमुर[:] श्रीवल्लभस्याश्रितेव [१]
हरिपरवरभीमा[ना]यकात् शागमाया
३। सुगयकुलजसंधौचारथी सप्रसूना [।] सकलगुणगणाली
रत्नरत्नाकर· श्रीसद्रिशासुतनु गं-
४। गादेव्यगात् वय्यराज·। [२] इयमथ चतुरोदात्
खड्गकानुव्वरायाजनपदपरिमुख्ये
५। स्वीयलोकावराध्ये [।] वसु·जलनिधि-रुद्रैस्सम्मिते शाकवर्षे
नरहरिपरिचर्य्यां कर्त्तु मेकादशांसु [। ३]
६। स्वस्ति श्रीशकवरुष·बुलु ११४८ गुनेण्टि धनु शुद्ध एकादशि
मंगलवारमुन जीहरि श्रीनरसिंहदेवरकु
७। मासंप्रति शुक्ल एकादशि उत्सवमुन नैवेद्यचन्दनकपूर·
विड्यालु नेह चेर·क्कु गुरुमिरियालु दीवनुन्य ला·

---

1. In the *Asthana-mandapa* of this temple.

2. The corresponding date is the 1st December, 1226 A.D., Tuesday.

८। पैन चरुवुलु आच'द्राक्कंमु' जेल्लु'टकु निदुल दशिरदि-
चाभिनायकुनि कू'तुरुवुचुन्न भी(बी)रगोट्टमुन वप्यराजुल
महा-

९। देवि यैन गंगादेवि प्रक्किनाविटलो कावोरमुनयंदु नाल्गु
पुट्लु सवुकभूमिधारापूर्व्वकमुसेसि नाल्गुदिक्कुलायंदु
चक्रलांछनवु रा-

१०। लु पाति पेट्टिंचु···इ'च···चेल्ल'गलयदि स्वदत्तां परदत्तां वा
य' ह'रेति वसु[']धरा[' ।] षष्टि वर्ष स॰

११। हस्राणि विष्ठायां जायते क्रिमि[:] [।] शत्रुणापि क्रितो धर्म्म-
प्पालनीयो मनीषिभि[:] [।] शत्रुरेव हि शत्रुस्स्याद्धर्म्म-
शं(:)शत्रुर्न कस्यचित् ।

No. 52

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol V, No. 1318; *A. R* No 381-A of 1896)

S. (?)

१ । श्री [।।] शाकवर्षंबु·····
२ । ४७ गु नेंटि रावुतदेव[2]···अ·
३ । य[रा]न्यसंवत्स[र] १७···मि॰
४ । थुन शुक्ल श्रीएकादशि···व·
५ । वारम्बुन वत्सगोत्र श्री···देवि
६ । आच'द्राक्कस्थाईगानु···
७ । श्रीकूर्म्मनाथदेवरा ·····
८ । निधिनि अखडदीपमु······
९ । तानु पेट्टिन मक्कमा ५······
१० । उमा सभाकाय्यंश केंद्र-
११ । वर्षे वत्साऌयदामोदर-
१२ । धर्म्मपत्नी [।।] श्रीकूर्म्म[रूं]-
१३ । पेतु अले शयाने त-
१४ । स्मै प्रदीपाय दत्तो धरि॰
१५ । श्रीं ।

---

1. On a slab to the left of the south entrance to the *Bhoga-Maṇḍapa* of this temple.

2. *Rāvutadeva* is a peculiar title used by Aniyaṅkabhīma II (A.D. 1211-2-1238-9) only from which the Oṛiya 'Raut' is derived.

No. 53

Bhīmeśvara Temple at Drakshārāma[1]

(*S. I. I.* Vol. IV, No. 1360; *A. R.* No. 430 of 1893)

Ś. 1152

१। स्वस्ति [।] वीरश्रीललनाविलासललितानन्त॰

२। प्रभावप्रभु[:] स्वार्थप्रार्थ्य सुरद्रुमो गु-

३। णिगणालङ्कारभावाश्रयः [।] वारानेक-

४। जनाभिरामविमलप्रख्यातविद्याश्रय[:] स्वा॰

५। मी भार्त्यनियङ्कभीमनृ[प]विश्रे तात्र या॰

६। तोन्नतः [।। १] श्रीमतोनंकभीमस्य दडाग्रे स॰

७। रवल्लभः [।] शाके नेत्र श[रे]न्द्र गणिते {का}-

८। र्त्तिके सिते[2] [।। २] कार्त्यो मूर्त्येत्र पूर्णो बि-

९। बुधगणजगद्वन्द्य भीमेशपौ[ष्य]ना॰

१०। पादो[3]लंकृतोय' वरकृतसुधया ते-

११। व उच्च'द्रकान्त्या । आच'द्रार्क्क जनानाम्मुख॰

१२। खकमलसत्खड्गसिंहाग्रपुत्र श्रीमज्ज-

१३। सराजेन[4] प्रभुगुणविलसद्भीमनाथे [च] भ॰

१४। क्त्या ।। [३]

---

1. At the eastern entrance into this temple.

2. Most probably the grant was made on the auspicious day of Kārttika-Purṇamī in S. 1152.

3. Probably the correct reading should be 'मो[ऽत्र]प्रासादो' ।

4. The donor of the grant is Jesrāja (Yaśarāja), son of Khadgasimha. He was a commander of Aniyaṅkabhīma III in A.D. 1230.

No. 54

Nagarī Plates of Anaṅgabhīma III*

Edited by Dr. D. C. Sircār in *E. I.* XXVIII PP 235—68 ff.

Ś 1151 & 1152

Fourth Plate; Second Side

१२२ । .... ॥ सोय' अनङ्गभीमराजदेव: शाकाब्दे चन्द्रेषु-
रुद्रगणिते चैत्र शुक्ल नवम्यां

१२३ । सौरिवारे मीन स[ं]क्रान्त्यां[1] अभिनव बाराणसीकटके चित्रेश्वर-
विरवेश्वरयोर्म्मध्ये महानद्यां साइलो विषये प(पू)र्णा-

१२४ । ग्रामे दानसागर भूमि दानावच(चे) महाभारतोक्त पुण्यां
मृदुरसां विंशति वाटी परिमितां भूमि घृतकौशिकगोत्रा-

---

* In November, 1949, this set of inscribed copperplates was sent to Dr. D. C Sircār for examination by Sri P. Achārya through Dr. K. C Pānigrāhi, Dr. H. K Mahatab, the then Chief Minister, Orissa, who was the owner of the plates, permitted Dr. Sircār in 1950 to edit them in *E. I.* According to Dr. Mahtab, the plates were discovered from the village of Nagarī about 11 miles from Cuttack Town while the villagers were excavating a well in that village. The set consists of five copper plates attached to a copper-ring which bears the usual Gaṅga seal on it along with the bull emblem. Each plate measures about 12 6"×7·9". The plates are now preserved in the Orissa State Museum, Bhubaneswar.

1. The date will be regular if the month is Phālguna instead of Chaitra. In that case the corresponding date will be the 23rd February, 1230 A.D., Saturday, Mīna-Saṅkrānti. (Vide Swāmi Kannu Pillai's *Indian Ephemeris*, Vol. IV, P. 62 f.)

१२८। यं यजुर्व्वेदान्तर्गत काण्वशाखाध्यायि पण्डित सङ्कर्षणानन्दशर्म्मणे
ब्राह्मणाय भगवतः श्रीपुरुषोत्तमस्य प्रीतये •

१२६। धारापूर्व्वकमाचन्द्रार्क(र्क्क)मुपभोगायाकरीकृत्य प्रादात् । पुनरब्दा-
न्तरे माघ कृष्ण षष्ठ्यां गुरुवारे* तस्यामद्याप्तस्मिन्नेव त्रि-

Fifth Plate; First Side

१२७। षये तस्मिन् माधवदानावर्त्ते वामनपुराणोक्त[ं] प्राकार-मुखमण्डप-
मध्यमण्डप सहितं नृपतिगृहतुल्य गृहं-च-

१२८। तुष्टय नानापुरजनसमेत त्रिशत(द्) गृहनिर्म्मित' त्रिशद्वाटी-
परिमित भूमिकन्नगरन्तस्मै पण्डित सङ्कर्षणा-

१२९। नन्दशर्म्मणे ब्राह्मणाय भगवतः श्रीपुरुषोत्तमस्य प्रीतये
धारापूर्व्वकमाचन्द्रार्कंमुपभोगायाकरीकृ-

१३०। त्य प्रादात् । तस्य च जयनगरग्रामे दशवाटी परिमिता
वास्तुभूमिः । पूरणग्रामे त्रिंशत्त्रिवाटी परिमिता सस्य-

१३१। भूमिः ॥ तस्य पुरजनजातिनामानि ॥ तत्र वणिजः गान्धिक-
शाङ्खिक-पाटकार-स्वर्णकार-कांस्यिकाः वापुलि-नारायण-
दामोदर- माध[व]-[चि]-

१३२। त्र सोम-वासुलु-केशव-महादेव-नराधव(द)-शिवु-नामानः ॥
ताम्बूलिकाः महानाद-सोमा-इ(म)रण्डु नामानः ॥ मालिकः
मनू नामा । गौ[ड]-

१३३। को महादेवनामा । गोपालौ धोरु गमौ नामानौ । तन्तुवायौ
नागु जगाइ नामानौ । तैलिकौ गणू लून्या नामानौ ।
कुम्भका-

* The corresponding date is the 26th December, 1230 A.D, Thursday.

१३४। यौ अर्ज्जुन विसु नामानौ। कैवर्त्ताः राजु वासु पद्म
नामानः। नापितः शिल्पिनो रजकश्च ॥ तथा तस्मिन्नेवाब्दे त-
१३५। स्यामेव महानद्यां मार्गशीर्ष पौर्णमास्यां गुरुवारे चन्द्रोपरागे[1]
तस्मिन् पूरणग्रामे भूमिदानावर्त्ते वृहस्पत्यु-
१३६। का[॰] गोचर्म्ममात्रामष्टादशवाटी परिमिताम्भूमि भारद्वाजस
गोत्राय दीक्षित रुद्रपाणिशर्म्मणे ब्राह्मणा-
१३७। य तथा मकरसङ्क्रान्त्यां[2] आदित्य पुराणोक्त पञ्चवाटी-
परिमिताम्भूमि राथीतर {गो}गोत्रायाहिताग्नि सोमपालश-
१३८। र्म्मणे ब्राह्मणाय तथा श्रीपुरुषोत्तमदेवस्य प्रतिष्ठासमयं
काश्य(श्य)पसगोत्राचार्य्य चन्द्रकरशर्म्मणे ब्राह्मणाय
१३९। चतुर्विंशवाटी परिमिताम्भूमि भगवतः श्रीपुरुषोत्तमस्य
प्रीतये धारापूर्व्वकमाचन्द्रार्क्कमुपभोगायाकरीकृत्य
१४०। प्रादात् ॥ एते काण्वशाखाध्यायिनः ॥ पु(पू)रणग्रामे
मिलित्वा एताः पञ्चषष्ठ(ष्टि)र्व्वाट्यः ॥ पश्चिमोत्तरपूर्व्व-
प्रदेशेषु पूर्व्वसिद्ध-
१४१। ग्रामसीमावच्छिन्नाः(न्नाः) । दक्षिणे यावज्जलितम् ॥ एतन्मध्ये
पूतिमाषगोत्र शासनाधिकारि गङ्गाधराप्यर्यस्य भूवाटि(ट्य)ः
का गृहवाटी

---

1. The corresponding date is the 21st November, 1230 A.D., Thursday, when there was a lunar eclipse.

2. The corresponding date is the 26th December, 1230 A.D.

१४२ । च ॥ ताम्र(म्र)शिल्पिनो मा(म)हानादायैतदम् ॥
श्रीपुरुषोत्तमक्षेत्रे दक्षिणत्री(ती)र्थराजतटे कर्क्कटकामा-
वास्यां सूर्य्योपरागे*

१४३ । तस्मिन् पूर्णग्रामे 'कात्यायनगोत्राचार्य्याग्निचित्-
कायन्द्रीशर्म्मणे ब्राह्मणाय यजुर्व्वेदान्तर्गत काण्वशाखा-
ध्यायिने ना-

१४४ । ना गोत्र ऋ(ऋ)ग्वे(वे)दाद्यध्यायि ऋत्विक धृतिकरानन्त-
विश्वेश्वर-यज्ञ सिद्ध-शङ्कर-माधव-पृथ्वी(थ्वी)धर-सहिताय
हिरण्यगर्भ महादा-

१४५ । नाङ्गत्वेन पञ्चवाटी परिमिताम्भूमिन्धारापूर्व्वकमा-
चन्द्रार्कमुपगो-

Fifth Plate; Second Side

१४६ । तिव्रजाम(जां)द्वे वास्यो । तथा अभिनव-वाराणस्यां भगवतः
श्रीपुरुषोत्तमदेवस्य सन्निधौ मकरामावास्यायां रविवारे
कुहिण्डाविषये विना-

१४७ । सपुरग्रामे दानसागरे विष्णुधर्म्मोक्ता[ं] यवगोधूमेक्षुसन्ततामष्ट-
मानातिरिक्त [चतु]र्व्वाटीपरिमिताम्भूमि भारद्वाजगोत्रा-

---

* No solar-eclipse occurred in the month of Karkkaṭaka in the Saka year 1152. The only solar eclipse visible during that year occured in Jyeṣṭha-amāvāsyā or in the month of Vṛishabha. Its corresponding date is the 14th May, 1230 A. D But, if the grant refers to a previous year i. e. Saka year 1150, then there occurred a solar eclipse in the month of Karkkaṭaka which corresponds to the 3rd July, 1228 A.D. (Srāvana-amāvāsyā) I think, the grant refers to this date and the writer has forgotten to mention the year of the grant.

१४८। य देवधरशर्म्मणे ब्राह्मणाय यजुः सामान्तर्गत काण्वकौथुम-
शाखैकदेशाध्यायि[ने] भग[वत]: श्रीपुरुषोत्तमस्य प्रीतये

१४९। धारापूर्व्वकमाचन्द्रार्क्कमुपभोगायाकरीकृत्य प्रादत(दात्) ॥

[After this the usual imprecatory and benedictory verses followed upto the middle of line 165]

१५५। ………… ॥ तस्याज्ञया यथाज्ञानं गङ्गान्वयगणान्प्रति ।
प्रशस्तिर-

१५६। [च]ना श्लोका[न]नप्पनः* कृतवान् कृती ॥

* Dr. Sircar suggests that the name may also be read as नय्यन or नप्पन । But, the correct reading should be 'प्रशस्तिर[च]नाश्लोकानप्पनः कृतवान् कृती' । So, the name of the author is Appana which is mentioned in No, 2 above,

No. 55

Bhimeśvara Temple at Drakshārāma

(*S. I. I.* Vol IV, No. 1254; *A. R.* No 357-C of 1893)

Ś. 107[1] (?)

१। ... ...
२। ....क्कु मत्त-
३। [मि]यकरा...न श्रीअनियक्क-
४। भीमराजत्तदेवर विज्य श्रीपाद्प-
५। द्मयुगल निरंतरविनयविनमितो-
६। त्तमांग काश्यप[गो]त्र वरसिवद्धितसु-
७। धाकर विप्रकुलआशीर्वाद समस्त-
८। देवता समाराधि(धि)तरविपर्ततनुज-
९। सर्व्वजयापुत्र श्रीमन्महानादसे-
१०। नापति नाम स्वस्ति [।] आसी[द्धु]वि श्री[व]रचन्द्र-
११। चन्द्रा यः काश्यपो वैश्यकुलाब्धिचन्द्रः [।]
१२। तस्यात्मजो माधवचन्द्रधीर[ः] श्रीना-
१३। यकाणी रमणो च यस्य [॥ १] जातस्ताभ्या-
१४। ' मुवनविदित श्रीमहानन्द्धचन्द्रः सेनार्धा-
१५। ... ... यस्य
[१६—१८ lines are gone]
१९। स्यस्या...............
२०। भक्त्या भीमेश्वराय...........
२१। मन्त्री प्रावुवकीर्वा...........

२२। 'द्रतार' [॥] स्वस्ति [।] शकवर्षंबुलु १०७[१]* [गुने]॰

२३। विट भाद्रपद शुक्लपंचमि......

२४। 'द्रपौत्र माधवच'द्र..........[अ]॰

२५। नियंकभीमराबुलु..........[म]॰

२६। हानाद [ ]सेनापति........ [मल]॰

२७। एडवर्ति श्रीकएिटकि इचिन...... ...

२८। 'द्रगा'[1]

* The inscription was engraved in the time of Aniyaṅkabhīma Rautta-deva who is identical with either Aniyaṅkabhīma II or his grandson Aniyaṅkabhīma III. The former ruled from A. D. 1190—1198-9 corresponding to the Saka years 1112—1121. The latter king ruled from A.D. 1211-2—1238-9, corresponding to the Saka years 1133—1161. Thus, the reading of the date is not correct. If Mahānāda Senāpati recorded in this inscription is identical with the Silpi Mahānāda whose name occurs in No 52, then the king is to be taken as Aniyaṅkabhīma III.

1. The inscription is left incomplete.

No. 56

Lingarāja Temple at Bhubaneswar[1]

Edited by Dr. D. C. Sircār in *E. I.* XXX, PP. 235–6 ff. No. 1

Ś. (?)

१ । सिद्धम्[2] स्वस्त(स्ति) इति [।]भगवत्पुरुषोत्तम पुत्र-
२ । चतुःसागरपर्य्यन्ताधिपति स क[ल]-
३ । वद्धजनालंकृत राहु(उ)[त्त]भीमदेवाब्दे
४ । त्रयो(विंशति]सम्वत्सरे मकर कृष्णतृ-
५ । [ती]यायां गुरुवारे मघ(घा)नक्षत्रे[3] काश्व(श्य)प[स]गोत्रस्य
६ । [च]एड्ढेश्वर[4] नाम्नः पौत्रस्य काश्य(श्य)पसगोत्रस्य
७ । सुरापिस नाम्नः पुत्रस्य काश्य(श्य)पसगोत्रस्य सेना-
८ । पति ईर नाम्नः उरिसमग्रामे[5] दक्षिणभागे वा-
९ । ड्डिलाएडाभूमि[6] पादाधिक वाटीत्रा(का)द्वय श्रीकीर्त्तिवा-
१० । सदेवस्याग्र(ग्र)ते अखण्डदीपे(पै)क' अद्द' ददामि
११ । ॥०॥ वलभद्रपुरीये(य)भूमि माण षट्पुण्यार्थे [॥]

---

1. On the north wall (right) out side the eastern entrance of the Jagamohana of the Lingarāja Temple.

2 Expressed by a symbol.

3. The corresponding date is the 9th January, 1230 A.D. Thursday.

4 The correct reading should be ईश्वर ।

5. Dr. Sircār reads उचिसमग्रामे । The letter उ may be read as भ; so the name of the village will be भरिसमग्राम ।

6. The correct reading seems to be वाड्डिलगडोभूमि । The letter ड्डा is also doubtful.

No. 57

Lingarāja Temple at Bhubaneswar*

Edited by Dr. D. C. Sircār in *E. I.* XXX, P. 236, No. 2

६ (?)

१। .... [ग] पुरुषोत्तमपुत्र

२। ... ... [यं]न्तोषिपवि सकलवि-

३। ... ... [ग।]वच श्रीभीमदेवाब्दे

४। ... ... [रे चै]त्र शुक्ल पौ-

५। ... ... चिस्रानक्षत्रे[1] स-

६। ... ... स्य कोण्ठराङ्क विष-

७। ... ... [ग्रा]मे भूमिवाटिकात्र-

८। ... ... वासुदेवाय नैवेद्य[2] पु-

९। ... ... [वा]टिकैक पानीयप(पा)त्री अह ई-

१०। ... ... [पा]नीय[पा]ठि[3] मा(म)हादेव पण्डित पुरु-

११। षोत्तम गोविन्द करणं शिवनाव(थ)[4] करणे

१२। स्व(स्वा)धिकारे वातव्यो(व्य) मया किम्बहुने-

१३। [ति] ॥८॥

---

* On the north wall (right) out side the eastern entrance of the Jagamohana of the Lingarāja Temple.

1. The date can not be fixed as the inscription is damaged.

2. The correct language should be नैवेद्यार्थं ।

3. Dr. D. C. Sircār's reading is not correct. From the original we read "[पा]नीयग्राहि" which is the designation of Mahādeva. The word *Pāniyagrāhi* is now changed in to *Pānigrāhi*.

4. The correct reading should be शिवनाथ ।

No. 58

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No 1290; *A. R.* No. 376-A of 1896)

Ś. 1152

१। स्वस्ति श्री [।।] शकवर्षं बुलु ११५२ नेंटि श्रीमदनन्तवर्म्म-
देवर प्रवर्द्धमानवि-

२। जयराज्यसंवत्सर'बु २२ श्रादि [सिंह ?][2] शुक्ल ७ यु
शुक्रवारमुन श्री

३। कीं हरि श्र'दु श्रीनरसिंहमहामुनुलु दिव्यसन्निधिनि
कलु (लि)ग मंडला(ल)-

४। मैन कुलवंर्चानिय नकरानवांटि मदु(धु)की(के)श्वरदेवर
स्थानापतियैन रामा-

५। श्वरश्र डारियू वराहवचनिय सिंहपुरमुन श्रादित्यनायकुलो-

६। पैन नायकुलुनु श्रीकूर्म्ममुन नारेपनायकुलोपैन नायकु-

७। लुनु ईप्पाल गगमनायकुलोपैन नायकुलुनु तामरचेरुवुन

८। विष्णमनायकुलोपैन नायकुलुनु सम्मकप्पुन कुरुवीटि
भीमनायकु-

९। लापैन नायकुलुनु एरुदपंप्पुन तोल्लविमल्लपनायकुलोपैन
नायकुलुनु

१०। वम्मांपोरमुन एन्न मडलिकुलापैन नायकुलुनु भोगपुरमुन
देविरट्टडलु-

---

1. On a slab to the right of the north gate of this temple.

2. The corresponding date will be the 16th August, 1230 A.D., Friday, if the month is read as 'Simha'.

११। नु ताड्गिवोरुति महाजनालुलोपैन मंडलमुनु पोन्नड्गियनायकुलकिञ्चिनं

१२। पु ंटाकु पोन्नडिय वोंचलकोटिसीमाव्याजसम्मंद्धमै ई रेंडु ब्रा

१३। शासनालु ं जूंचि अनियंकभीम रावुतदेवर विन्नवत्र श्रीमुखशा-

१४। चकमुनन्नू श्रीपादमुलुनु श्रीकूर्म्ममुन तीर्थपादशासुलुनु श्रीनरसिंहदेवरकु

१५। विरुपाॅॅवि श्रीवैष्णवुलुनु देशाधिकारुलुनु कलिंगमण्डलनायकुलुनै पोन्नाडिय

१६। शासनालु सूचि चक्रपुरालु वेट्टिंचु टजेसि आच'द्राक्कंमुनकु निवियं[सी]म इ-

१७। मिंद वोंचलकोटवारु ई सीमावलि कादृनि व्याजिञ्चिन पोन्नडियवारिं

१८। कि अहितमाचरिञ्चिन ई तोंटलकु ं वेनगिन ई वंगुन सर्व्वस्वहरण-

१९। मुनु देशत्यागमुनु त्रिञ्चिहरणमुनु ं जेइ प्पिंगलारमु म। पो-

२०। चुनकु वोल ई मार्ग्गंमुनकु श्रीयनियकभीमरावुतदेवर अनि जग-

२१। न्नाथदेवर अनि ईयुडुलमंडलनायकुल ब्रालु।

No. 59

Bhīmeśvara Temple at Drakshārāma[1]

(*S. I. I.* Vol. IV; No. 1360; *A. R.* No. 430 of 1893;
I. M. P Vol. II, P. 743. No. 836.

Ś. 1152

१ । स्वस्ति [।] वीरश्रीललनाविलासललितानन्द-
२ । प्रभावप्रभु[:] स्वार्थं प्रार्थ्य सुरद्रुमो गु-
३ । णिगणालङ्कारभावाश्रयः [।] वीरानेक-
४ । जनाभिरामविमलप्रख्यातचित्ताश्रय[:] स्वा-
५ । मी भास्यनियंकभीमनृ[प]तिर्न्नेताव्र या
६ । तोन्नतः [॥ १] श्रीमतोनंकभीमस्य[2] दंडाग्रेस-
७ । रवल्लभः [।] शाके नेत्र-श[रे]रुद्रगणिते {का}-
८ । र्त्तिकेसिते [॥ २][3] कीर्त्यु मूर्त्येव पूर्णां वि-
९ । बुधगणजगद्वंद्य भीमेशमौ[ख्य][4] प्रा-
१० । सादालंकृतीय' वरकृतसुधया ते-
११ । व तव'द्रकान्त्या । आच'द्राक्कं जनानाम्मुख-
१२ । कमललसत् खड्गसिद्धाग्रपुत्र श्रीमज्ज-
१३ । खाजकेन प्रभुगुणविलसद्भीमनाथे [च] भ-
१४ । क्त्या ॥ [३]

---

1. At the eastern entrance into this temple,
2. He is identical with Aniyaṅkabhīma II (A.D. 1211-2-1238-9).
3. The corresponding date will be the 23rd October, 1230 A.D. if the *tithi* is *Paurṇami* of the month of Kārttika.
4. In *S. I. I.* the reading is सौ[ख्य] for मौ[ख्य] ।

No. 60

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1259; *A. R.* No 371-A of 1896)

Ś. 1154[2]

T

१। स्वस्ति [।।] शकवरुष' बुलु ११५४ गुनें-
२। ट्टि विषुवु संक्रांतिनाडु दुता-
३। ड नागु'[ड]यरि गोत्रमुन मा-
४। ऱकोंडिसि[सि]मावातम तह्रि
५। कोटांनिसेट्टिकि अद्रि(भि)ष्टात्थंमु-
६। गा श्रीकूर्म्मस्वामिदेवरकु आव'-
७। द्राक्कंस्थाइगां बेट्टिन अखण्ड-
८। दीप[मु]न गोट्टियलु ५० [।।]

1. On the first pillar in the first row of the *Asthana-mandapa* of this temple.

2. The corresponding date is the 25th March, 1232 A. D.

No. 61

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1258; *A. R.* No. 371 of 1896;
I. M. P. Vol. I, P. 694, No. 249)

Ś. 1154[2]

T

१। स्वस्ति [।।] शकवरुष॰ वुलु ११५४ ने-
२। ॰ट्टि कर्क्कटक [संक्रां]त्ति नांडु कोंडि-
३। वी[टि]कोट॰ दे[ङ्कि] गोत्रमुन उत्तरि सेट्टि व॰
४। म तड्रि मंड्राडि सेट्टिकि अ(द्रि)(भि)ष्टार्थंमु-
५। गा श्रीकूर्म्मेश्वरस्वामिदेवरकु आच॰
६। द्रार्क्कंस्थाइगां वेट्टन अखण्डदीपमु॰
७। न गोरियलु ५० [।।]

---

1. On the first pillar in the first row of the *Asthāna-maṇḍapa* of this temple.

2. The corresponding date is the 27th, June, 1232 A. D.

No. 62

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 952; *A R.* No. 309-B of 1899)

Ś. 1155[2]

१ । ... शाके पंच-शरोब्धि-चंद्रगणिते मासे नभस्यां(स्या) द्वये शुक्ले पञ्चदि[ने] मृगेंद्रशिखरीप्रोत्तुंगश्रृंगस्थि[तेः ।]......... धीः प्रो[त]-

२ । फुल्ल पुष्प स्रजः स्वाभीष्टार्त्थं कुलाभिवृद्धयशसे वारे रवेः श्रीपतेः {।} नागेश्वरकु......जीय्यन नामवान् । [१] श्रीसूर्य्य-

३ । पडिरायस्य तनयः पु(पु)ण्य[वा]न्महान् । षड्भिः निष्कैस्समा-पा[द्य] वरदुनायक ना......माडद्वयं च[च]क्रुत्वा ददौ-

४ । ...नं पुनः । तस्यैव कल्पयामास धर्ममाचंद्रतारकं [। २] प्रतिप्रभातं नृहरेः म[ज्ज]नार्थमय पुनः सजल वास्रपात्रं च गंड-

५ । निष्कत्रयं ददौ । [३] अप्पनस्योत्तमाल्यस्य जलानयनकर्म्माणि । प्रवत(र्त)तामयं धर्म्मो यावदाचंद्रतारकं । [४] स्वस्ति श्री [।।] शकवर्षं बुलु

६ । [११]५५ गुनेंटि आषाढ़ पुन्नमनांडु सूर्य्यपडिरायु कोडकु परुजीय्यन वनकु पुण्यमुगानिकमाल चविप वरदुनायकुनि नायक प्र-

७ । [सा़द]कुं चालु रेंडु गडम इलु अरि[पिटा]कि ठावु पेट्टि ई माल पेट्टेनु वीनि कुडु...उत्तम अप्पिनायकुनिकि पेट्टिन गडमाडलु माचिकितोनु

---

1. In the twenty-eighth niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 23rd June, 1233 A. D.

८। पानवंभकडुवयंडु निल्पमुम्नु उमकु पुण्यमुगा श्रीनरसिंहुनाथुनिकि
जलकल[श]मुलु तेंगलाह। वीरे तमकु पु(पु)ण्यमु-

६। [गा] श्रीपविविलिझाडंनि गोव[रा]न पेट्टिन मोदालु नूत्र १०० ।
निरुवा पालु कु'चालु १०...मु कु'चालु एनु वेवि रात्रिधुप-

१०। [ज्ञा]लमंडु जग्माडुमि मोवलुगा श्रीनरसिंहनाथुनिकि अरगिप
पेट्टिपगला[०]डु [।।] ई अरगिचिन पाल कु'चालु ५विटकि नगलवि

११। [क]लिंगपरीक्...म'...[कु] १। विरुपडिनायकु'डु कु १।
उत्तमअप्पिनायकु'डु कु १ गाकु ३ अ १ मोईडरय कु १ ।।
श्रीभ'०

१२। ... ...श्री श्री श्री [।।]

No. 63

Bhimeśvara Temple at Drakshārāma[1]

(*S. I. I.* Vol. IV, No 1252; *A. R.* No. 357-A of 1893)

Ś 1155[2]

१ । वीरश्रीभीमेश्वरमेहादेवरकु उत्तरायन संक्रांतिनिमित्तमुन
निषिन कं(क)नख(क)दण्डमुन वेंजाम-

२ । र १ पिट नेडलु वंगारगद्यान २१ । श्रीगंगा[न्वय]सिन्धु-
रनि[य']क्कभीम भूपरत्नो जनि जनस्तु[वरा]-

३ । जराजः [।] तस्माद्भूद्दरिगजारिरनिक्कभीमो वीरो नृपो
हरिपदप्रिय रावुताख्यः [। १] शाकाब्दे भुव-बाण-

४ । त्रिण(न)यन गणिते स'(सि)ह संक्रान्तिकाले शक्तो
भी[मेश्व]राय त्रिभुवनतिलकायाद्दराद्धाक्कंतार' [।] पंचा-

५ । खण्डप्रदीपान्त्रिभुवनविशदा.............अजिकेन
र्दुवजितविलसद्दूर्वैगिभूमण्डलेन [।।]

1. On the south wall, between the fourth and fifth pillars of the temple of Bhimeśvara at Drakshārāma in the East Godavari District.

2. The corresponding date is the 28th July, 1233 A. D.

No. 64

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1275; *A. R* No. 373-L of 1896)

Ś. 1155[2]

S & T;

१ । स्वस्ति श्रीशाकवर्षे विशिख-शर-सुधाधाम-धात्री समेते
[योघे] च द्राक्कर्कतार' प्रतिम······सर्वमा-

२ । नोत्सवस्य । श्रीकूर्म्मस्वामिभक्त्या मुनिरखिलजनानंदन-
श्चिरसुखाख्यः(ख्य)स्तद्देवग्रामवा-

३ । टि द्वितयमितमुवो दापयामास मूल्यं । निर्व्विघ्न'(घ्न)-।
न्निर्व्वहत्त्वेष धर्म्मं कूर्म्मप्रभो म-

४ । म [।] त्वां याचे नीचभावेन यतस्त्वं प्रार्थितार्थदः ॥
स्वस्ति श्री [॥] शकवर्ष[॰] बु ११५५ नेण्टि श्रेष्टा-

५ । मासमु मोदलुगा श्रीकूर्म्मनाथदेवर लक्ष्मीभूमिसहितमुगा
[मा]संप्रति भरणि नक्षत्र-

६ । मु बलिप्रदानपूर्वकमु ग्रामप्रदक्षिणमु वेंचेयुटकुनु
अरगिंबिडि निवेद्यमुलु ए-

७ । डुनु अप्पमुलु ५······[लु] पडियनु नेइ तूमेंडुनड्डयनु
चेरकुगुडमु पलमुलु

८ । पदियुनु मिरियालु मानयनु । 'इ, डुमु डुनु विबियाल-
पोक्कलु मुन्नूरुनु म-

---

1. To the left of the inscription, A. R. No. 373-K of 1896.

2. The corresponding year is A.D.1233.

९। कुलु एड्डु गट्ट' गरुव्ययुनु कर्पूरमु एत्तु रेंड्डु वादिकलुनु
   च'द्नमु अरपलमुनु

१०। मञ्जियल लु पुष्पालु······[मान्य]वो पैन दत्तमुलु
   आच'द्राक्कमु सेव्लुटकु चित्तु-

११। खभट्टारकुलैन श्रीनरसिंहमहामुनुलु········श्रीमंडारमुन
   नाड्किन गड-

१२। पंड्रेंड्डु माडयु नेनुसि[न्ना]लक्क नीयूरि जेंडरुमुचेर्वुकिर
   निरुविटिचवुकभूमि

१३। फलभोगमुनंदु प्रतिसंवत्सरमु मासंप्रवि सेब्र'गालयदि [।।]

No. 65

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol' V, No. 1276; *A. R.* No. 373-M of 1896)

S. 1155

१। स्वस्ति श्री शाकवर्षे विशिख-शर-सुधाधाम-धात्रीसमेते
श्री.कूर्मा कारत्रिणोरचिरतविलय-

२। द्वीप [युग्म]ाय [हे]तोः। प्रा[दुर]भूगावश्रयार्थ-
धवलो राजुत्ोनङ्कभीम[2] क्ष्माभु[जा]विहेन

३। शाश्व[त] स्व वृजिनविजया याविगयायुषे च ।

1. In the same place where the A. R. No. 783-L of 1896 is found.

2. Aniyaṅkabhima Rauta ruled from A.D. 1211-12 to A.D. 1238-39. The present inscription is dated S. 1155 or A. D. 1233.

No. 66

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1284; *A. R.* No. 373-W of 1896)

Ś. 1157

S

१। स्वस्ति श्री [।।] ‥ विश्व चन्द्रमा चरश्रिगङ्गवंशांबुराशौ सुधी[:] श्रीमान्माधवच द्र ना-

२। थक्रवरो जातोद्गुणै स्सं स्तुतः [।] प्रख्यात स्सकलार्थवांछितफल कल्पद्रुमो भूमिर' श्रीमत् काश्य-

३। पगोत्रवारिधरणीच्छिन्नश्यामणिर्द्धामणि। । त[सु]त्रिस्त्रकलिंगामंडल-महाद्'डाधि-

४। क‥‥ ‥: { } सद्वाहुदंड‥खंडितारिजमुखाधीशप्रतापोद्यमः भाति श्रीमदनंगभीम-

५ नि(नृ)प[तेः] पाद…रस्सेनाध्यचत्वरेतिविश्रुतमहानाम[थः] प्रगल्भान्वयः ।।

६। शाकाब्दे शैल-बाण-क्षिति-शशिगणिते श्रावणे सौम्यवारे[2] दर्श सूर्योपरागे त्रिभुवनगु-

७। रवे[कू]र्म्मनाथाय नित्यं [ ] प्रादाद्दाच'द्रतारं सकलबलपतिः श्रीमहाभाण-

८। [व]र्म्मा नैवेद्यान् सोपचारं' हिमकरधवलं' कांसपात्रं च रम्य ।, रतन्नैवेद्य-

९। [सिद्ध्यर्थं] प्र[श]स्तं वाटिकाद्वयं। तानं‥‥महाग्रामशालिक्षेत्र महाद्विभुः।

१०। ‥‥‥बलेरण्ये‥ब'क्यक्षेत्रे सुविस्तर' चतुर्दिक्षु ‥स्थ‥ष या-

११। व[च]द्रार्क्कतारक'। हस्ते श्रीवैष्णवानां च निष्कमेकमदात् सो [।]

---

1. In the same place where the inscription *A R.* No. 373-T of 1896 is found,

2. The corresponding date is the 15th August, 2 5 A D. Wednesday, According to the Amānta system it is *Śrāvaṇa-amāvāsyā* and according to the Pūrṇimānta system it is *Bhādrapada amāvāsyā*.

No. 67

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol V, No. 1275; *A. R.* No 373-K of 1896)

Ś. 1157[2]

T

१ । शकवर्षं वुलश्५७

२ । नैंटि उत्तरायण संक्रांत्तिनांडु वीरिमन्म'-

३ । डु पिनदे[व]राजु अखंडदीपमुनकु गुडि-

४ । पूंडि पेट्टिन गषु पंडुमु [॥]

1. Below the inscription *A.R.* No. 373-J of 1896;

2. The corresponding date is the 25th December, 1235 A. D. This was the full-moon day of the month of Pausha.

No. 68

Pātāleśvara Temple Inscription at Puri*

Edited by Dr. D. C. Sircār in *E. I.* XXX, PP. 202-3 ff.

Ś. 115[8]

१। सिद्धम्[1] स्वस्ति [।] शाकाब्द ११५८ [।] स्वस्त(स्ति) [।] श्रीअन-

२। कभि(भी)मदेवश्य(स्य) प्रवर्द्धमानविज[य]राये(ज्ये)

३। समत(स्त) स्राही ३१ फाल्गुण(न)कृष्ण १ सु(शु)क्र-

४। वारें(रे)[2] श्रीकरणसुक सेनापती(ति) आ-

५। इव(यु)कामाथे(र्थं) श्रीपुरुषोत्तमदेवङ्कै नै-

६। वेद्य दतं(त्त) घ(घृ)त-दधी-व्यञ्जन-ताम्बोल सही(हि)-

७। ते चाउल माण १ कौ(कै) भूमि वाटि १

८। राङ्क आलसणाइ माहादेव पाद्दी[ङ्क]

९। गोचरे दत्तः ॥ गन्ध फुल मा[ला][3] १० कै

१०। कलूआमालणी गोचरे दत्त भूमि माण १० [॥]

---

* On the left wall of the second entrance of the Pātāleśvara (Śiva) temple within the precincts of the great Jagannātha temple at Puri.

1. Expressed by a symbol.

2. The corresponding date is the 25th January, 1236 A. D., Friday. But, the Śakābda must be 1157 and not 1158, else the date will be taken as irregular.

3. Dr. Sircār reads इ[ला] which renders no meaning at all.

No. 69

Pātāleśvara Temple Inscription at Puri*

Edited by Dr. D. C. Sircar in *E. I.* XXX, PP. 201-202ff.

Ś. 1158

१। सिद्धम्[1] स्वस्ति [।।] शकाब्दा ११५८ श्रीपुरुषो(षो)त्तमस्य
प्रवर्द्धमान विजयराज्ये राउत्त श्रीमदनङ्ग-

२। भि(भी)मदेवस्य [श्राहौ] सं[2] २१ अङ्के अभिली(लि)ख्य-
माने ।। मकर कृष्ण(ष्ण) ७ सोमवारे[3] श्रीपुरुषो(षो)-

३। त्तमदेवङ्कु [प]द्रास[क]वएड च[एडाना]सुत दर्व(र्स)भुमी
वाटि हय' माण पञ्च] वीत्वपति गो-

४। चरें(रे) माम त्रातयी उत्पली नैवेद्यार्थं घृतवि[ञ्ज]न-दधि-
ताम्बोल-सहिते

५। [त]'डो करार्थं हली चश्री(क्री) वु(सु)भद्रा भीकोलको
करस्य सत्यवि: ।।[4]

---

* On the left wall of the second entrance of the Pātāleśvara (Śiva) Temple within the precincts of the great temple of Jagannātha at Purī.

1. Expressed by a symbol.

2. सं = सम्वत् ।

3. The corresponding date is the 19th January, 1237 A.D., Monday The 7th *tithi* started from the after-noon.

4. The reading of the last part of this line is doubtful and there are some letters after this which are not in readable condition.

No. 70

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1308; *A. R.* No. 376-S of 1896)

Ś 1158[3]

१। स्वस्ति [।।] शाकाब्दे गिरि-तर्क्क-शैलगणिते[2] श्रीकूर्म्मको-
२। टीशितुः संक्रांत्यां प्रतिमासमुत्सवकृते
३। श्री[सो]मदेवप्रभुः [।] गंडास्यान् दश माडका-
४। न् समदद्दा{त}ड्डाइ[गे]होद्दरे......श्विवृद्धये
५। च मलजीद्यन्ववायोद्भवः [।]..... तामेव
६। धर्म्मः कूर्म्मपुरीशितुः [।] विशेषतोय' त्रातव्यो
७। नित्यमत्रत्यवैष्णवैः । स्वस्तिश्री [।।] शकवर्ष वुलु
८। ११५८ गुनेंटि व्रि(वृ)श्चिक शुक्ल १०यु पडितवार-
९। मुन[3] प्रतिमासमुन नेलसक्रांत्तियु'ह श्रीकूर्म्मना-
१०। थुडु लक्ष्मीभूमी सहितुलै ग्रामप्रदक्षणमु वेंच्छे(च्चे)सि
११। अरगिश्च उपह.....अप्पालु २० विड्यालु ५० च-
१२। 'ड्नमु फसं..   ...   .
१३। चत्तुवुलु...   ...   .
१४। लजेरि वोव...   ...   .
१५। 'डारमुन ओद्दकिन...   ...   ...
१६। ...   .

1. On a slab to the right of the north gate of this temple.

2. The date given as गिरि=7 तर्क=6 and शैल=7 or Saka 767 is not correct. But, in the Telugu version of the inscription, in line 8 it is written as S. 1158.

3. The date is not regular. But, it may be taken as A.D. 1235.

No. 71

Pātāleśvara Temple Inscription at Puri*

Edited by Dr. D. C. Sircār in *E. I.* XXX, P. 202 f.

Ś. 1158

१। [सिद्धम्][1] स्वस्ति [।] श्रीअनङ्गभ(भी)मदेवस्य प्रव[र्द्ध]मा-

२। [न] विज[य]राये(ज्ये) सम्बच(त) आही २६ शाकाब्दा[ः]

३। ११५८ कुम्भ सु(शु)क्ल ६ रवी(वि)वारे[2] श्रीपु-

४। रुषोत्तमदेवङ्क या[3] कीर्तीवासनाय-

५। क दत्त भुमी कुराङ्ग वाटि १ मूरड

६। वाटि १ नौ(नै)वद्यको(कै) [वाटि १]१ घृत-दधि-{व्य}-

७। वेञ्जन-ताम्बोलपता दान[स]गे(ङ्गे)

८। पाठि महादेव गोचरे [।।]

---

* On the left wall of the second entrance of the Pātāleśvara (Siva) temple within the precincts of the great temple of Jagannātha at Puri.

1. Expressed by a symbol.

2. The corresponding date is the 1st February, 1237 A.D. Sunday. The 6th *tithi* started towards close of the night on that day.

3. Dr. Sircār reads यि। But, या should be the correct reading, for it renders the meaning of एहा or *this* in Oriya.

No. 72

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1298; *A. R.* No. 376-I of 1896)

Ś. 1160[2]

T

१ । स्वस्ति श्री [।।] शकवर्षं वुलु ११६०

२ । [नॆ]टि त्रि(वृ)श्चिक शुक्ल ११ शुक्रवार मु-

३ । मोदलुगा श्रीकूर्म्मदेवर नित्य

४ । तूमॆंडु व्रा न निवेद्यमारगिच्चि(चि)-

५ । न प्रसादमिद्दरि व्राह्मलका व-

६ । द्राक्कंमु सेल्लुनट्टुगा ओ-

७ । ड्डादि पो[लि]सेट्टि कोडकु वुड्डिसेट्टि

८ । पेट्टिन गंडमाडलु [५] वि १ [।।]

---

1. On a slab to the right of the northern gate of this temple.

2. The corresponding date was the 5th November, 1238 A.D. Friday.

No. 73

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam*

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1296; *A. R.* No. 370-G of 1896)

Ś. 1160

T

१ । स्वस्ति श्री [।] [शकवर्षंवुलु] ११६० नें[एंट]

२ । त्रि(वृ)श्चिक १२[1] सौरिवारमुन ओड्डादि

३ । सुरपसेट्टि कोडुकु कामिसेट्टि

४ । अरदीपमाच'द्राक्कंमु सेल्लुन॰

५ । ट्लुगा वेट्टिन गण्डमाडलु २ चि ५ [॥]

---

* On a slab in the right side of the northern gate of this temple.

1. Probably Vriśchika 12 means the 12th *tithi* during the month of Vriśchika. So, the corresponding date should be the 20th November, 1239 A. D. Saturday. This is the 12th *tithi* of the bright fortnight of Mārgaśirsha

No. 74

Liṅgarāja Temple at Bhubaneśwar

Noticed by M. M. Chakravarti in *J. A S. B*, Vol. LXXII 1903, Pt. I, P. 116, No. 2 and Edited by Dr. D. C. Sircar in *Ind. Cul.* Vol. VI, P. 73 f

8.

१। स्वस्ति [।।] श्रीमदनीयङ्कभीमदेव-
२। स्य प्रवर्द्धमान पुरुषोत्तम स(सा)[1]-
३। म्रा(म्रा)ज्ये चतुस्त्रि(स्त्रि)म(शा)समे[2] अ-
४। ङ्के श्रीभगवते कृत्तिवाससे
५। एकान्तरीय श्रीपाद(दा)चु(चा)रले [प्र]-
६। [ति]दिन' प्रस्त पारमितो दस(श)प-
७। ठिका प्रदत्ता [।] एतत् प्रवाहार्थ[']
८। पाठिभ्यामङ्कुलिकाऽध्या[']
९। षट्पिङ्क कतन्तरीय ङ्क-
१०। न्येया(न) देयेषेति स्वीकृ[तम् ।।]
११। ......श्रीरामयय(स्य)

---

1. The corresponding date should be A. D. 1238-9 which is the last year of his reign. Dr. Sircar suggests A. D. 1240; but it is not correct in consideration of the beginning year of Aniyaṅkabhima's successor, Narasimha I who came to the throne in A.D 1238-9.

2. M. M. Chakravarti reads सोमपाङ्के for सङ्के read by Dr. Sircar who seems to have missed one more letter which should be read as शुभाङ्के। So, the correct reading will be चतुस्त्रिंशत्समे शुभाङ्के ।

No. 75

Liṅgarāja Temple at Bhubaneśwar*

Edited by Sri Suryanārāyan Dās in *O. H. R. J* Vol. II, Nos. 3 & 4 PP. 53-65 ff; Re edited by Dr. D. C. Sircār in *E. I.* XXX, P. 17-23 ff; Noticed by M. M. Chakravarti in *J. A. S. B.*; 1903, P. 115, No. 1.

S. (?)

१। ॐ स्वस्ति [।।] प्रोद्धत-हेतिवाहि-ध्वान्त-घनश्वि-
ष्णुतिज्यमान¹ दैन्य जलधौ(धि)-

२। निमग्न दि(दी)नानाथ शरणैक शरणोभगवत:
श्रीमदनि[य]ङ्कभीम-

३। देवस्य प्रवद्ध(द्ध)मानसाम्राज्ये चतुस्त्रिंशत्तमे² अङ्के मकर-

४। शुक्ल(क्ल)पञ्चमि(मी) गुरुवारे³ श्रीमदकलङ्क स(सु)धा-
धवलकलानि-

५। धि कलाका(क)लित मौलेर्भम(ग)वतो जगदीश्व(श्व)रस्य
कृत्तिवा-

---

* On the right wall, to the *Naṭa-mandira* adjoining the eastern entrance of the *Jagamohana* of this temple.

1. Sri Suryanārāyan Dās reads 'प्रद्योतद्योतवह्निध्वान्तध्वस्ति' and Dr. Sircār reads as quoted above. But, from the facsimile it appears 'प्रोद्धत-द्धोतवा(रा)विध्वान्तध्वंसिद्य तिग्मो' ।

2. Read चतुस्त्रिंशत्तमे ।

3. The corresponding date will be the 13th January, 1230 A. D., Thursday. M. M. Chakravarti reads 'मकर रवेकादशि(शी) गुरुवारे' and then gives the corresponding date as the 15th January, A. D. 1193, Friday. But, Aniyankabhima I reigned only for about eight years which ended in A.D. 1198-9.

६। सभो देवस्य पञ्चोत्सर्व(र्ग)महोत्सव विशाह्वाय्युत्सवो-
पज्ञ(यु)-

७। क[1] प्रतिनियत मण्डपस्य प्रतिद्वादशाब्दीयाच्छाद्नार्थं(र्थं)

८। कुम्भकाराय द्वे वाटिके प्रत्यग्रीय[2] चूर्णांवले नार्थं(र्थं)

९। च(चू)र्णकाराय द्वे अनुदिनं वारत्रय सम्माज' ज)-
नार्थं(र्थं)मे-

१०। केतर लक्ष्मीसागरपटीणा ग्रामीथ [3] पञ्चगास्य:

११। गरेआसेनाअध्यत्तघ(स्य) प(पु)त्र(त्रे)ण[4] जीर्णोद्धार
कर्त्ता:[5] गो-

१२। विन्द स(से)नापतिना प्रदता(त्ता) अत आसामपहरणं
य: करो-

१३। ति भ[']गाधिक(का)री न(नू)न' स भवत(ता)त(त्)
वात(ता) सुखी भवतु ॥०॥

---

1. Sri S. Dās reads in lines 7 & 8 as 'देवस्य यज्ञोत्सर्गमहोत्सव......कु' ।

2. Do Do 'कुम्भकाराय द्वे वाटिकेय आद्रत्रोय' ।

3. Read ग्रामाय । It is quite clear that the land was given in the village named Lakshmīsāgara Pāṭima, which is still existing near Bhubaneswar.

4. Sri S. Dās omits the eleventh line upto जीर्णोद्धार ।

5. Dr. Sircār reads कथा(र्था) for कर्त्ता ।

No. 76

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1303; *A. R.* No. 376-N of 1896)

Ś. 1161[2]

१ । राजतुं भुवे[श]मिते शकाब्दे स्वातीमहाकूर्म्महरेः प्रक्लु-
२ । प्तः । धनेन कल्पात्रषितीर्त्थपाद दाशाभिधात्थै[:] पुरवासि विप्रै[ः]
३ । शकवर्षं वुलु ११६१ । नेंटि आषाढ शुक्ल १०यु नादिवारमुन
४ । तीर्त्थपाददासुल नक्षत्रमैन स्वातियंदु श्रीकूर्म्मस्वामिदेव-
५ । [र]काच'द्राकस्थाइगा प्रतिमासमु नुत्सवमु चेल्लुट-
६ । कु श्रीवैष्णमु(वु)लुलोवैन देवप्रक्षितश्रीभडारमुन मेड्डि-
७ । न गडमाडलु २० ई उत्सवमु सेल्लेडिप्रकारमु मञ्च-
८ । ल्लु [२]० विस्यलु १५० अपालु ४० [।]

---

1. On a slab to the right of the north gate of this temple.
2. The corresponding date is the 12th June, 1239 A.D., Sunday.

No. 77

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1299; *A. R.* No. 376-J of 1896)

Ś. 1163[2]

T

१। शकवर्षं वुलु ११६३ गु विपु[व] संक्रांति शुक्ल ११

२। [सो]मवारमुन श्रीकरण मुकुमद्दमे-

३। न पवुलु तम नक्षत्रपैन हस्तामु-

४। नयंदु श्रीकूर्म्मस्वामिदेवर ग्रामप्रदक्षणमु

५। वेंच[य] अ[ि]च्छे(च)ाइ मडपडलु [५] अप्पालु २०
विद्यालु ५ च-

६। दन······स्यमु प्रतिमासमु [भ]······

७। नित्यरेंडु ... .प्रसादमु

८। पत्रिहरु ब्राह्म...च द्राक्कर्कं चे[ल्लुट]कु श्रीभंडारमुन पे-

९। ट्टु गंडमाडलु १८ [॥]

---

1. On a slab at the right of the north gate of this temple.

2. The corresponding date is the 25th March, 1241 A.D. Monday.

No. 78

Inscription in the Dvāravāsinī Temple of Bhubaneśwar*

Ś. (?)

१। [श्री]नरसींहदेवस्य[1] सुभटस्य.............

२। दुर्गापुत्र[स्य] आहि[2] कट...........

[३—१२ lines are not legible]

---

* The temple of the goddess Mahiṣamardinī Durgā called Dvāravāsinī is situated on the eastern bank of the Vindusarovara in the old town of Bhubaneśvar. To the left side of the door-join of this temple there is a stone inscription fully mutilated except a few letters in the first two lines.

1. As the title Durggāputra is used by this king, we may identify him with Narasimhadeva I whose titles as *Puruṣottamaputra* and *Durggāputra* are found in the Kapilāsa temple inscription. These titles were introduced by his father Aniyaṅkabhīma (III) in No. 35 above. No other kings of this dynasty have used these titles.

2. The date of this inscription is presumably A. D. 1238-9 if our identification of the king is correct.

No. 79

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1272; *A. R.* No. 373-I of 1896)

Ś. 1163

T

१। स्वस्ति [।।] शकवर्ष वुलु ११६३[2] गु[ने]ण्टि श्रीमदन-
२। न्तवर्म्म वीरनरनारसिहदेवर प्रवर्द्धमान विजय-
३। राज्यसंवत्सर वुलु ४ गु आहि रिषभ शुक्ल त्र-
४। योदशियु गुरुवारमुन श्रीकूर्म्मनाथदे-
५। वरकु या(आ)चन्द्राक्क [स्था]ईगा(न) रामा[क]ना-
६। यकु कोडुकु सोमीश्वरनायकु वारि काडु-
७। कु कीर्त्तिवासगडा(ड)सेनापति वा[रि]कोडुकु रामा(म)गो-
८। विद(ध)महासेनापतुलु पेटिन अखंडवी-
९। पमुल रेंटि मल[मा]ड १०
१०। वीर नित्य अमदुपडिपारियलालु[रे]-
११। ड्डुनु कुडुवगल ब्राह्मणुलु १२ लो-
१२। वारलपेलु सो २ भ कु च १ [।]

---

1. It is to the left of the *A. R.* No. 373-H of 1896.

2. The corresponding date is the 23rd May, 1241 A. D., Thursday, the *tithi* being *Dvādaśi* but not Trayodaśi.

No. 80

Liṅgarāja Temple at Bhubaneśwar[1]

O. H. R J Vol. I, No. 4, PP. 302 (Re-edited by Sri Suryanārāyan Dās) Noticed by M. M. Chakravarti in *A S. B*;, 1903, P. 118 ff; Edited by Dr. D. C. Sircār and Mr. J. C. Ghosh in *Indian Culture*, Vol. III, P., 124—25 ff.

S. (?)

१ । ॐ स्वस्ति [॥] स्व कर-करवालकम्पित-गणपति-भूसेनापति-
गजराजि समाज-राजराजतनुजात्मज-

२ । स्य मरीचीपराधराचारविचारचतुर-वीरनरकेशरी[2] धराधिपस्य
न्याय[3] नम्रपरिपन्थिपृथ्वीपति किरि(री)-

३ । टकोटिमणीघृणिश्रेणीभिरुणितपदसरोजस्य साम्राज्याभिषेक-
चतुर्थसम्वत्सरे शशिक-

४ । लाशेखरशिरः स्रोतस्वती-निःसादरनिर्मलरेतस............
धरणिप्रतिमा व्योमकेश-

५ पदकुशेशयसेवा सुखीकृतमानसेन कायभृकुटिमौलिकमलबन्धनाद्
देवद्विजेन्द्रचरणाम्बु-

---

1. On a wall to the left of the entrance to *Jagamohana* in the Liṅgarāja temple at Bhubaneswar.

2. M. M Chakravarti reads राजराजतनुज अनङ्गभीमवीर and Dr. Sircār and Mr. J. C. Ghosh read 'वीरवरकेशरि' । Depending on his faulty reading Dr. Sircār advanced so far as to suggest that "Viravarakeśari may be regarded as the successor of Udyotakeśarī or Karṇakeśarī" (*I. H Q* Vol. XXII, P. 304 f.) But actually the reading is corrected by Pandit Suryanārāyan Dās as shown above Dr. Sircār admits his mistake in *E I*. XXX, P. 17, foot note Narasimha I is the grandson of Rājarāja III (A. D. 1198-9—1211-2) He ruled from A.D. 1238-9—1264-5.

3. Dr. Sircār and Mr. Ghosh read न्याय ।

६। न काननैकहंस सूयन्त । प्रतस्तेन कालश्रीकमानसेन श्रीभगवन्तः सानन्दवृन्दारक वृन्दवन्दित-पादार-

७। विन्दस्य कीर्त्तिवास स्य सिद्धलम्बोदरस्य सत्रामधिकम् पञ्चदश सुरभि कुसुमश्रेणु त्रिशतमयसमानयुक्त दधि-

८। घृत शर्करान सहितं आत्महिताय प्रतिशरद पुष्पराजनीलोत्पल- नित्याय ताम्बुलाय च कलम्बार-विषय* मध्य-

९। पाति चिताग्रामे महिग्यगोपग्रामे च पञ्चदशाधिकसार्द्ध वाटिका पञ्चाशापयत इतिश्च ।

---

* Sri Suryanarayan Das has wrongly included the word *Cha* and thus made the name of the *vishaya* Chakalambora. But, actually it should be read as Kalambora_vishaya which name is already known from other Ganga inscriptions.

No. 81

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1198; *A. R.* No. 365-XXXI of 1899)

Ś 1164[2]

१ । ... ...
२ । ... नायक सुतः पुरुषोत्तमाख्यो-
३ । दान्निर्सिहभवने वरगंडनिष्के प्र-
४ । ... दिवसोत्सवकल्पनार्त्थं
५ । [स्वस्ति श्री ।] शकवर्षं बुलु ११६४ गुनें-
६ । [टि] सूर्य्यग्रहणनिमित्तमुन वादु[ल]-
७ । गोत्रि — क्कि गोपिनायकुनि कोडुकैन तिरु-
८ । पुरुषोत्तमनायकुडु श्रीनर-
९ । [सिं]हदेवरकुं प्रति संवत्सरमुन्नु
१० । चतु...यं दु ग्रामप्रदक्षिण
११ । वेंच्चे............मे[द]लारगि[चि]ढि
१२ । ...५ अष्ट १२......
१३ । ....विरयलु [गा]-
१४ । द्याण २ कर्पूरवर्त्ति...
१५ । लोपैन वस्तुलु चेल्ल' ....
१६ । ओढिक्कि चनुगढ...
१७ । चंद्राक्कमुगा ई धर्म्मं...
१८ । वैष्णव रक्ष ..शत्रुणा...
१९ । मर्नाथिभिः शत्रुरे........

1. On a beam built into the roof in front of the store-room of this temple.
2. The corresponding date will be the 26th September, 1242 A. D. when a solar eclipse occurred.

No. 82

Lakshmī Narasiṃha Temple at Siṃhāchalaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1181; *A. R.* No. 365 XIV of 1899)

Ś. 1164[2]

१। स्वस्ति श्री शाकवर्षे युग-रस-गिरीशैस्सम्मिते कार्त्तवीर्यंत्तोणीना- :

२। थान्ववायस्तदुरुतरबल: कोनचोडक्षितीशः [।] अच्चे गोत्रप्रदीपो ह-

३। रि गिरिवसते[:] श्रीनृसिंहस्य नित्यं दीपार्त्थं ,गङ्गमाडानिह दश स-

४। मदात पंचविंशदुगवार्त्थं [॥] शकवर्षं बुलु ११६४ गुनेण्टि तुलामा-

५। समुन सहस्रबाहुवंश-प्रसूत ततप्रतापसहितुण्डैन अत्रि-

६। गोत्र कोनचोडुराजु तम धर्म्मंबुगा श्रीनरसिं[ह] देवरकु आचंद्रार्क्कं स्था-

७। इ अखण्डदीपमु वेळ्ळगलयदिगा ई दीपान पशु[लु]

इरुवदेनिण्टि मूल्यमु श्रीभण्डारमु-

८। न बीरि [ओड्डि]न गंडमाडलु पदि ई धर्म्मंबु श्रीवैष्णव

रक्ष [॥] शत्रुणापि कृतो धर्म्मः पालनीय्यो

९। ... ... {:} शत्रुर्न्न कस्यचित् [॥]

---

1. On the wall (out side) to the proper left of the western entrance into this temple.

2. A. D. 1242 is the corresponding date. The month of Tula extended from the 28th September upto the 26th October in the above year.

No. 83

Liṅgarāja Temple at Bhubaneśwar[1]

Edited by Dr. D. C. Sircār and J. C. Ghosh in
Ind. Cul. Vol. III, P. 121-2 ff.

Ś. 1165[2]

ॐ[3] [।] शाकाब्दे शत-रुद्र-षष्ठ(ष्टि)-विशिखे पञ्चाङ्क राज्यो(ज्या)-
ब्दा(ब्दे)[4] प(प्र)ता[पवीर][5]नरसिं[ं]हदेवनृपतेय्य(य्य)स्य
प्रतापाश्रयः [।]

२। प्रत्यर्थिक्षितिभृद्वनात्यय सदा वासः स्व यञ्चारिणो —U गिषग्वतले
क्षयन्ति स[ङ्क]पस्य कान्तचएडाश्य[6] क(का)-

३। म्याव्य(भ)य कुजदेवताश्रित रचिता यस्यानुमग्याश्रियः[7] ।[। १]
प्र...घनसद्नवम्मोपि या व्रती स...

४। सोय[8] कीर्त्तिपवित्रमूतिरनघज्योतिः प्ररोहश्रियः...मर्वोमन्दिरे
प्रदीपमयच्छच्छ्रो कीर्त्तिवासाय

५। भपानां खलु माटानाङ्कुलान्वररसैरय[9] वंशा......
मतोऽस्वपद्दोपदासास्य कम्बलिः ॥

---

1. Pandit Bināyak Misra noticed this inscription in the temple of Liṅgarāja and supplied its estampage to Dr. D. C. Sircār for decipherment in the above mentioned year.

2. The corresponding date is A. D 1243. He is identical with Narasimha I.

3. Expressed by a symbol.

4. From the facsimile it appears as पञ्चाङ्क राज्योदये and it gives better meaning and fits well to the metre *Śārdūlavikrīḍita*.

5. The correct reading should be 'वीरश्री' and not 'प्रतापवीर' for the sake of the metre.

6. The reading of this line is very doubtful.

7. We made some corrections in this line.

No 84

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1305; *A R.* No. 376-P of 1896)

Ś. 1167

१ । स्वस्ति श्री [।।] शकवर्षं वुलु ११६७ नेंटि श्रीमदनंतवर्म्म-
२ । [वी]रश्रीनरसिंह्मदेवर प्रवर्द्धमान विजयराज्य सं-
३ । [व]त्सर' वुलु १० गु आहि मीन शुक्ल ६ शुक्रवारमुन[2]
४ । श्रीकूर्म्मनाथदेवर लक्ष्मीभूमि सहितुलै माम-
५ । प्रदक्षिणमु प्रतिमासमु ...(च्चे)श्रि तिरुकल्याण-
६ । मंडपमु मींद तिरुमज्यनसहितमै अरगिम्प मड-
७ । [व]टलु रनु अ[पालु]...पदि विड्ा(ड्या)लुऐंभदि(ई) चंदनमु
८ । ...कर्प्पूरमु......कलएत्तुलोपैन उपकरण-
९ । ...लतो अ......कुर.य सिद्धरिपुरव-
१० । ...कोंडि......डुकु श्रीधरनायकु-
११ । ...तन जन्मनक्ष...निकि आचंद्राक्कंस्थाईगा
१२ । ...[पे]ट्ट...... १० । श्री श्री श्री [।।]

1, On a slab to the right of the north gate of this temple,

2, The corresponding date is the 23rd February, 1246 A D. Friday, the day of *Mina_Sankrānti*,

No. 85

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1294; *A. R.* No. 76-E of 1896)

Ś. 1167

T

१। स्वस्ति श्री [॥] शकवर्षं वुलु
२। ११६७ गुनेंटि वीरश्रीनरसिं-
३। 'ह्य रावुतदेवर विजय-
४। राज्यसंवत्सर' वुलु १०
५। आहि मीन सु(शु)क्ल १३यु ल-
६। क्ष्मीवारमुन[2] श्रीकूर्म्मनाथ-
७। देवर लक्ष्मीभूमि सहित-
८। मै मध्यान(ह्न)सेव्य(वा) अवस-
९। रमुन आरगिंपु पायस-
१०। उ(था)लियलु ५ पिटकि ईंदपुर-
११। मुन [गोल्ल]प्रोलकोनारिलोपै[न]
१२। कांपुलु ईच्चि(च्चि)न अनवाल मो-
१३। दालु २५ ई [ध]र्म्मवु आचंद्रा-
१४। र्कं स्थाइगा चेल्लंगगलदि ॥ श्री

1. On a slab to the right of the north gate of this temple.

2. The corresponding date is the 1st March, 1246 A. D. Thursday.

लक्ष्मीवार=गुरुवार ।

The *Lokshmi-Puja* is generally performed by the people of Orissa on Thursday.

No. 86

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam*

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1307; *A. R.* No. 376 R of 1896)

Ś. 1168[1]

१। शाकाब्दे कु[म्भितर्क] क्षिति [शशि]गणिते ज्येष्ठमासे
स (च) शुक्ले सप्तम्या-

२। भौमवारे......प्रामग्रासांत्यजानां। वीरश्रीमन्नृसिंह-

३। क्षितिपति रु......नुमत्या पूजायै दत्तम[त्थ]' स्वकुज-[2]

---

* On a slab to the right of the north gate of this temple.

1. The corresponding date is the 22nd May, 1246 A. D Tuesday. The *tithi* was Saptamī during the night.

2. The remaining portion of the inscription is lost.

No. 87

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1298; *A. R.* No. 376-D of 1896)

Ś 1168[2]

S & T

१। [स्व]स्ति [।।] शाकाब्दे कुंभिभ-तर्क्क-क्षिति-शशिगणि-
२। ते श्रावणेमासि शुक्ले सप्तम्यां[ं] सौ-
३। रिवारे कमठहरिकृते सुरु-
४। मुख्यस्य सुनुः। पाराशर्य्या-
५। प्रगोत्रो विविधगुणनुतो नूक्कमा-
६। यास्तनूजः प्रादादेकं प्रदीप स्व-
७। वृजिनहरणं कान्नेगावुसैज्ञः [।]
८। अकल्पं कल्पवां धम्मः कावुमेगावु-
९। ना कृतः। याचेहं कूर्म्मनाथेह य-
१०। वस्त्वं प्रार्थ्यितास्थरः। स्वस्ति [।।] शकवर्षं वु[लु]
११। ११६८ गुनेंटि श्रावण शुद्ध सप्तमियु
१२। सौरिवारमुन[3] श्रीकू[र्म्म]नाथुनि-

---

1. On a slab to the right of the north gate of this temple.
2. The corresponding date is the 21st July, 1246 A. D., Saturday.

१३। कि पाराशर्य्यं गोत्रु ंडै सूरु-

१४। नायकुनि सु ंक्कनायकुरा-

१५। लि कोड्डुकैन कावुमेगांवु एप्पु-

१६। ड्डुनु अखडदीपमु चेलु-

१७। टकु स[हसं]त्तसान पुटिपंद्दु-

१८। मु भूमि पेट्टु ई धर्म्मंवु

१९। वैष्णव रक्ष ॥

No. 88

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol V, No. 1304; *A. R* No 376-O of 1896)

Ś. 1168

S & T

१। स्वस्ति [।।] शाकाब्दे कुम्भि-तर्क्क-क्षिति-शशिगणिते मार्ग-

२। शीर्षस्य चु(शु)क्ले द्वादश्यां सौम्यवारे[2] कमठपु-

३। रपतेर्द्दशसैन्नोरश्वराय। आकल्प गामि(मि)इ-

४। क्ष्मा निजकुलतिलक प्रोलमायास्तनूजा {।}

५। प्रादादुव्य स्वकीयं स्वत्रि(वृ)ज(जि)ना(न)हरणं वेष्णवा-

६। नां सम(र्प्य) [।] स्वस्ति [।।] शकवर्षं वुलु ११६८ अगुनेंट्टि मार्ग-

७। शीष शुक्ल द्वादशियु वुधवारमुनांडु श्रीकूर्म्मनाथु-

८। निकि प्रतिमासमुना अमावास्यउत्सवमु चेल्लुटकु

९। प्रोल[मा]म्म कू'तुरु मामिडिअम्म श्रीकूर्म्मदेवर श्रीभ-

१०। ण्डारमुन ओडिकिन मक्षमाडलु एनु ई धर्म्म-

११। वु श्रीवैष्णव र[क्ष] [।।]

---

1. On a slab to the right of the north gate of this temple.

2. The corresponding date is the 21st November, 1246 A.D, Wednesday.

No. 89

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol, V, No. 1310; *A R.* No. 376-W of 1896)

Ś. 1168 + 78 = 1246

[The first eight lines are seriously damaged]

९ । ....शकव[र्ष]ं वुलु ११६८ नेंटि सि-
१० । ह......दसियु[2] रोहिणि मंगलवार-
११ । न कर्त्तिग मांक्कम श्रीजयंति उत्सव[3]-
१२ । मु आचंद्रार्क्कंमु तनकु अग्नि(भि)-
१३ । ष्टमुगा सेलुटकु श्री-
१४ । भंडारमुन आडिकिन गंडमा १ । चि =
१५ । ....२ब्लि......चेतकुय....
१६ । ......ता......पालमरुचे
१७ । ..... म ७ चि २ नुंगा वेंट्टि.. ...
१८ । ....व रत्त [॥]

---

1. On a slab to the right of the north gate of this temple.

2. Read अष्टमियु ।

3. The date is not fully deciphered. But, it may be taken as A.D. 1246. The grant is made on the occasion of *Śrī Jayanti Utsava* or the *Śrī Kṛṣṇa Janmāṣṭami* which occurs on the 8th *tithi* of the dark fortnight of Bhādra. So, the precise date of this record should be the 6th August, 1246 A.D. Monday according to the Amānta system. The solar month was Simha and the Nakshatra was Rohiṇī which fell on the same day. But here the week day is Tuesday. As the Vaishṇavas observe the Jayanti on the next day, the date should be the 7th August of the same year.

No. 90

Kapilāsa Inscriptions of Narasiṃhadeva*

Edited by Dr. D. C. Sircār in *E. I.* XXXIII, PP. 41—43 ff.

(No. 1)

ẟ (१)

१। स्वस्ति [।] सत्य्य(त्य)-द्वापर-त्रेता-कलिजु(यु)गे
नरसींघदेव देउल घोला कैलासषिखरे स्व-
२। रि[1] [।] बईसाख सुक्र(क्ल) त्रओ(यो)दषि चन्द्रवारे[2] आहि
दश १० व(वी)र श्रीनरसिङ्घदेव[3] राजा [॥]

(No. 2)

ẟ

१। स्वस्ति [।] च[तु]र्दशभुवनाधिपति श्रीमत् पुरुषोत्तमचरणा-
देश(शा)त(व) श(स)मरमुखानेक-
२। रिपुदर्पमर्दन भुजबलपराक्रम[:] परममाहेश्वर[:]
पर[म]भट्टारक[:] जगन्(न्मू)लकारण शी(श्री)दु-

---

* The temple of Sikhareśvara stands on the Kapilāsa hill in the district of Dhenkanal. There are three inscriptions engraved on the Kalaśa which is round in form and about 27″ high from the top to bottom excluding the projection below.

1. Probably it is a mistake for कैलास शिखरेश्वर which is the name of the principal *lingam* of the temple.

2. The corresponding date is the 30th April, 1246 A. D., Monday.

3. Narasimhadeva may be identified with Narasimha I (A. D. 1238-9—1264-5) whose 10th Srāhi (Aṅka) fell in A. D. 1246.

३ । र्गा पुत्र[:] शी(श्री)पुरुषोत्तमपुत्र[:] त्रयीवसुन्धरासमुद्धरण-
प्रचण्डदोर्दण्डमा(म)हावराह[:] महाराजाधी(धि)राज-

४ । परं[मे]श्वर[:] गं(ग)ङ्गान्वयावलम(म्ब)नस्तम्भ[:] श्रीमद् अ[न]न्त-
वर्म [गज]चि(प्ति) वि(वी)रशी(श्री) नरसिंहदेव विजय(यी) [।]

५ । कैलास शिखरेश्वर(री) नागना-भीमपुर मया दत(त्त) [ ]
एतद(द्)धर्म विरोथं(धात्) नरकं जा(या)ति [।] ए-

६ । तद्(द्) धर्मपालनं स(स्व)र्गलोकं गच्छति ॥ वीरश्रीनरसिंहदेव
सदा विजई [।]

(No. 3)

१ । स्वस्ति [।] श्री वीरनरसिंहदेवराज्ये १८ साहि* कैलास-
२ । देव कई तुलसी सेनापती रायिमाम चतुरसि(सी)मा
[प्र]दत(त्त) [।]

* The 18th Srabi of Narasimha I corresponds to A. D. 1258.

No. 91

Amareśvara Temple at Boṇi[1]

(*S. I. I.* Vol. X, No. 714; *A. R.* No. 359 of 1905)

Ś. 1168[2]

१। स्वस्ति श्री शाकाब्दे
२। गजर्त्तु द्विशशि-
३। गणिते माघ शुक्ल-
४। [द]शम्यां यावच्च-
५। द्रार्कतारं पुररिपु-
६। पुरतो दीपयुग्म-
७। स्य हेतोः श्रीमेरु-
८। मा[ध]वाय्योरखि-
९। लवुघशिरोभू-
१०। षणो भग्गंभक्त्या
११। भागादत्त स्वत-
१२। 'त्रः सु तविभ-
१३। वकि(क्रि)ते पार्श्व-
१४। तीवल्लभाय [।।]

---

1. On two faces of a pillar in the *Asthāna-maṇḍapa* of the temple of Amareśvara, Boṇi, Bhimalipatam Taluk, Visakhapatna District.

2. The corresponding date is the 18th January, 1247 A. D.

No. 92

Lakshmi Narasimha Temple at Śimhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1186; *A. R.* No. 365-XIX of 1899)

Ś. 1169

१। श्री। शाकाब्दे रत्न-तर्क्क-क्षिति-शशि-गणिते [सर्व्वका]........

२। योऽस्य स्थाल्योऽस्त्रो चा 'फलानायसिधरकृतना नायकानां.........

३। पंचभूया। अयमेव दद्यात् सेनापतिर्देवाय सर्व्वदा चैलार्थं गा —

४। वुलु ११६९ गुनेंटि मकर ...यु मंगलवारमुनंडु......

५। मुग नित्यमुंनु अरगिपुटकु पायस निवेद्यमुलु रेंडु......

६। 'गा अं(आ)चं'द्रार्क्कस्थाइगां जेल्लुटकु नागगोत्रमुन

प[ ]डुमु......

७। ह्वारमुनकु नौडुकु गंडमाडलु पदियुनु..............

८। रकु नित्यमुंनु ओक वेल चातंगलांडु ई धर्म्मवु श्री[2]

---

1. On the south wall of the Kalyana-mandapa of this temple.

2. The corresponding date is 1247.

No. 93

Lakshmī Narasiṃha Temple at Śimhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1196; *A. R.* No. 365-XXVIII of 1899)

Ś 1169[2]

१। श्री । शाकाब्दे रन्ध्र-तर्क्क-क्षिति-शशिगणिते [विहशैले]······

२। नो वस्थाल्योम्मोचाफलानामपि धरवृतिना नायकाना······

३। मच्छभूया । [१] अयमेवा ददात सेनापतिदे(दें)वाय सर्व्वदा वैलात्थं

४। वुलु ११६६ गुर्नेटि मकर कि ३ यु मंगलवारमुनांडु······

५। रमुन नित्यमुन्तु अरगिपुटकु पायसनिवेद्यमुन्तु रेंडु······

६। का नाच'द्राक्कंस्थाइगा जेव्लुटकु नागगोत्रमुन पदुमु······

७। हारमुनकु नोड्डुकु गडमाडलु पदियुनु वारु······

८। नकु नित्यमुन्तु [ओ]क चैल सार्वंगलारु ई धर्म्मंबु श्री·· ···

---

1. In the *Bhoga-maṇḍapa* of this temple.

2. The corresponding date is the 14th January, 1248 A.D., Tuesday.

No. 94

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1289; *A R* No. 376 of 1896;
I. M. P Vol. I, P. 694. No. 264)

Ś. 1170

S & T

१। स्वस्ति [।] शाकाब्दे गगनाद्रि-रुद्रगणिते श्रीकूर्म्म-
२। ...र्य्ये(र्य्ये) शितुर्द्देवस्यैकनिवेद्यभक्तविभवादारामसंवत्सरे [।]
३। वद्धांड़े रमणीयपंचसमिता[न] गडाख्यमाडाश्शुभाः श्र-
४। [त्ता]सि[ ]ह्गिरींद्र दासविमलैराच'न्द्रतारमह' । शकवरषंबु-
५ लु ११७०गुएट मकर शुक्ल ८ यु सोमवारमुनु संक्रांतिना-
६। 'डु[2] ओडा[ड] सिंहगिरिदासुलु श्रीकूर्म्मनाथुनिकि नित्य
७। ओकक मडप[ल्ले] आच'द्राकर्कमु अरगिचिन ई प्रसादमुन च-
८। लुमृ डुनु तम सेविन वृ'दावनमुन तोंटदासरुलु
९। ईश्वरकु माडु सेल्ल'गगलयविग वीरु श्रीभंडारमु-
१०। नकु ओडाकुन गडमा[ड]लु ५ ई धर्म्म[वु] श्रीवैष्णव रक्ष [॥]

---

1. On a slab to the right of the north gate of this temple.

2. The corresponding date would have been the 26th December, 1248 A.D., if the weekday was गोरिवारमुन instead of सोमवारमुन।

No. 95

Lakshmī Narasiṃha Temple at Śimhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol VI, No. 1188; *A. R* No 365-XXI of 1899)

Ś. 1171

१ । स्वस्ति [।] शाकाब्दे भूमि-भूमी......
२ । सिंहशैलेशभर्त्तु: कल्पावद्युत्ष......
३ । भवैकादशीरात्रि,मल्लान् मातान्......
४ । तवशरुचिरा मेडुपाकाप्रहार......
५ । द्वादय ललितसुतक्ष......
६ । आस्थाने श्रीनृसिंहस्सरसिज नी[ल]......
७ । नुमास° वृष्यद्देशोस्या प......
८ । ठ्वंस्तुभि: पूजनीय: पत्वा......
९ । भि[र]मलतरैस्सोपदंकैर्न्निवेद्यै......
१० । मलमल्लयारूढाप्यैकमाड्यो......
११ । लु ११७१ गुनेण्टि श्रीमदनंतवर्म्म......
१२ । र प्रवर्द्धमान विजयराज्य सवत्स......
१३ । हि कुम्भ क्रिष्ण एकादशि[2] मोदलुगा......
१४ । नु श्रीनरसिंह...मंड[प]...
१५ । कु वेंचेशि सत्सवमु अ...

---

1. On the north wall of Maṇḍapa in front of the Alwar shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 30th January, 1250 A. D.

१६। बलु पाकवषिष्ठ...

१७। ‘धर्मांडिनायकु...

१८। मल्लमाडलु १० ई माड...

१९। मुगा ई उत्सवमुन...

२०। लु ३ अप्पलु ४० अर ..

२१। त्तमाड निवेद्यमुलकु नेइ म १...

२२। चुट्टकर्पु र[मु] प १ पुष्पमुलु...

२३। पैन उपकरणालु आच‘द्रार्क्क...

२४। ई धम्मवु श्रीवैष्णव...

No. 96

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam*

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1189; *A. R.* No. 307 of 1896; *I. M P.* Vol. I, P. 688, No. 186; Noticed by M. M Chakravarti in *J. A S. B*, 1903, No. 2, P, 120)

Ś. 1172

S & T

१। स्वस्ति ॐ नमो नारायणाय [॥] उत्तुंगो गंगवंशोस्ति प्रशसाभू-
२। मिरुज्वलः ॥ या करो यो महीपालरत्नानां गुणशालिनां [॥] अन-
३। 'गभीमभूपाल[:] तत्रासीत्तेजसा रविः । किंवा सो शीतलो नित्यं सुहृ-
४। दां सुधियामपि । वीरश्रीनरसिंहदेवनृपति भूपालचूडा-
५। मणिस्तस्मादाविरभूद्वराविगुणसद्रत्नौघरत्नाकरः । नास्मिन् वि-
६। द्रुमता जलाविरपिनो नो दुष्टसत्वोत्करो गाम्भीर्य्यं तु ततो-
७। धिकं जलधिजाप्यास्ते विना मंथनात् । देहू साहसमल्ल वीरतिल-
८। कस्सामन्तचूडामणि स्तस्यासीद्गुणरत्न रोहणगिरि श्चिल्लस्य
९। गोत्रोद्भवः । श्रीसंत्ते श्वरनायकादुरभव त्रैलोक्यदेव्या-
१०। मसौ चित्रं तचरितं मनांसि हरते भूयस्तथाप्यु-
११। ज्वलं ॥ शकवपं(र्षे) तुलु ११७२ ने[टि] मकर शुक्ल १३ यु सोमवा-

---

* On the fourteenth pillar in the *Tirchuttu-maṇḍapa* of this temple.

१२ । रमुन* प्रतापवीर श्रीनरसिंह्यदेवर श्रीमुजवद्ध नगा श्रीकू-
१३ । र्म्म(र्म्मे)स्वामिदेवरकु दक्षिणदेशाधिकार बड्डकुव(म)र देवसाह-
१४ । यमल्ल'डु वेट्टिन गंडमाडलु नूट मू डु
१५ । वन त्रिपित्तियैन सालिवेंडननिश्चिन' पुटलु मुप्पइ'टि
१६ । लेक्क कोल्पु रसंलु वोंभइटिकि ई कोल्पुरि पोतिकडकु नित्यमु'
१७ । रे पटि पूजान'त्तरम वीरश्रीनरसिंह्यदेवर अवसर-
१८ । मुन अरगिवडि मडविडलु पदि ई मडपडलुकु' वेट्टिन क-
१९ । 'च्चुवल्य १ एड गंडकोलविस्यलु २ पिट लेक्क' वेट्रिन तल्यलु
पदि ई'चट्ट
२० । मु श्रोक्क[पिट] पलमुलु पदि त'व[रू'रि श्रोकडुनु अखंडवीप-
२१ । मुलु रे[पिट]कि वेट्टिन मोदालु ए'भयुनु ई मडपढलपै
२२ । नेइ पेरुवुनकु मोद्लु पदियु वीरश्रीनरसिंह्यदेव संप्र-
२३ । दायमु सानुलु मुप्पएड्नु मद्य(द')लकांड्र आऋवुरुन्न न-
२४ । ट्र वु श्रोकरुडु मोलरि आवाजकांडु करडकांडु कहलका-
२५ । 'डु मेलिनायकु'गा संप्रदायमुनकु माडल पो
२६ । लिभोगमु गोनि आच'द्राक्कंमु गोलनंगलारु ई संप्रदाय-
२७ । मु अरवि कोलपिच्चेडु ओऋ'गाविल्लिदासनायकुनिकि
तन त्रि-
२८ । चियैन सालिवेंडानय'दु सुत्र'मडलमुन पुट्य डु
२९ । भूमियु इ'दुल तन वोंटलो नंनुऋपोंक्क चेटलुवोडि-
३० । वोंटप[ट्र]नु धारापूर्वकमु सेसि आच'द्राक्कंमु चेंलुन-
३१ । ट्रगानिच्चे ई साहसमल्ल'डु तन सेसिन ई धम्म(र्म्म)-
वुलु निर्म्मत्स-

---

* The date is not regular. But, it may be taken as A. D. 1250, Chakravarti gives the corresponding date as the 6th February, 1251 A. D. But, that date fell in Kumbha, while the month recorded in the inscription is Makara.

३२ । य्य(र्य्य)मुन' वेल्लुनट्टगा ई तिरुपति श्रीवैष्णवुल अन(नु)भविंचि-
३३ । वारिकि कट्ट'वेट्टि ई अरगिंचिन प्रसादतल्यलु पदिट्टिलो ई श्रीवै-
३४ । ष्णवशाशानिकुलकु एनु तल्यलुनु स्वस्तैन ब्राह्म[णु]लकु एनु तल्य-
३५ । लुनु ई ब्राह्म[णु]लकु वड्डिंचेडु परिचारकुनिकि मूडु कुंचा-
३६ । लुगां चेल्ल'गलदि ई मोदलि माल्लकु र ल्डादिपोलिमाड-
३७ । लु ए'व्व ईयोकंडुमाडलकु जेसिन व्यवस्था [॥] पूजा-
३८ । र्थमै तिरुमज्यनमुनकु च'दनमु पुष्पालु धूपद्र-
३९ । व्य दीपमुनकु मडपल्लपै करिअमदुनकु विड्यालरेंडु
४० । अप्पालु पदि इ'टिकिगा ए'डादिकि नालुवु माडयु
४१ । एडु चिन्नालु पादिकयु ई संप्रदायमु नट्ट वुनिकि जो-
४२ । तमु एंडादिकि नालुवु माडलु एन्मिदि चिन्नालुनु नित्यना-
४३ । लुवुकु'चालु कूडुनु तमलमोक्क'डुनु नेलकु नालु-
४४ । वु अप्पालुनु मालरिकि जातमु माडलु मूडुनु नित्य-
४५ । रेंडु कु'चालु अड्ड कूडुनु तमलमोक'डुनु नेलकु अ-
४६ । पालु नाल्वुनु मय(दि)लकांड्र आरुवुरुनु अवुजकांडु
४७ । करडकांडु कहलकांडु {करडकांडु} मलिनायकु'गा
४८ । पदुड्रकु पेरु ओक्कण्ट नित्य रेंडु कु'चालु कूडनु अड्ड
४९ । तमलमुनु नेलकुनु अप्पालु मूडुनु एडादि जीवकोलचु नल्व-
५० । इ रेंडु पुट्लु ई स'प्रदायमु कल(लि)गमण्डल-नाय-
५१ । कु कू'चलु मुप्फ'ड्रकु ई पेरु ओक्क'ट्ट जीतमु कूडु
५२ । 'गा कोल्चु ए'डादिकि कोल्चु पुट्लु नल्फइ रेंडु वोरलकु नित्य
५३ । रेंडु विड्यलनु ई पेरु ओक्कण्ट नेलकु अप्पालु मूडुनु-
५४ । गा ई स'प्रदायमुनकु ए'डादिकि कोल्चु जीवमुनकुगा पोलि-
५५ । वल्ल' जेल्लिन कोल्चु गर्सेलु ए'ड्मयेनु पुट्लु रेंटिकि परर् ओक्क'ट्ट घान्य-

५६। मु पुटिनेंदुर्मिट्टि लेक्कनैन ईरवयारु माडलु नालु-

५७। वु चिन्नालुनु ई संप्रदायमुनकु' जेल्लेडु अप्पालु वि-

५८। ड्यालकुगा एंडाधिकि माडलु पदियुनु वल्पलु अविधि-

५९। न चिक्क' जेयुटकु माडयुगा सव्वप्रयमुनु मो-

६०। दिलि माडल पोलिनि जेलगलयदि [।।] गगवंशनिजामास्या-

६१। येन्ने कालिंगभूभुजः [।] तेषां पादयुग नत्वा याचे मे

६२। कीर्त्तिरव्ययतां [।।] शत्रुरेव हि शत्रु[:]स्या धम्मशत्रु न(नं)कस्य-
चित्। वीर

६३। कम्मटा श्रीभंडारमुन' वेट्टिन गडमाडलु नलप' ओ-

६४। क्कण्टि पालि ई माडलु इवाइ टिकि ई कु हि व्ययस्थन इर्वेड्डु

६५। सानुलु ईदरु मद (द)लका(')ड्रकु वोरलतांड च जिविसंपदलु जी-

६६। त भुक्तुलु चेल्लनट्टुगां वेट्टिति ।। शत्रुणापि कि(कृ)तो धम्मं पालनी-

६७। य[ः] प्रयत्नतः । शत्रुरेव हि शत्रु[:]स्याः धम्मः शत्रुन(नं)कस्य-
चित् [।।]

No. 97

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1281; *A. R.* No. 349 of 1896;
I. M. P Vol. I, P. 691 No. 227)

Ś. 1174[2]

S

१। स्वस्ति श्री शाकवर्षे जलधि गिरि-सुधाधाम-धात्री समे-
२। ते चोडगंगानंगभीम क्षितिपतितिलकात् प्राप्तवृत्ति द्वि-
३। जेभ्यः [।] कूर्म्माधीशस्य भांडे समुचित सुधनं दा-
४। पइत्वा निवद्धा[न] प्रासादाचंद्रतारं मुनिवरति-
५। लको वासुदेवो यतींद्रः ॥ विष्णोः कूर्म्मपुरीशितु-
६। र्भगवत[:] श्रीकाम्यं संसिद्धये त्रिशद् वैष्णवना-
७। यकार्त्थं मददात्तांवूलयुग्मं शुभं [।] भ-
८। क्तं देवसमर्प्पितं परिय(म)लं चानूपमेकं पु-
९। नं तदपांजस्थितवेतनं प्रतिसमं संह्याचलाख्यो
१०। मुनिः [।।] एतेभ्यो निर्म्मितं रूठशंमिरिपल्लित्राप म-
११। स्थितं [।] सार्द्धंवर्त्तिमितं क्षेत्रं राहूतान कक्कभीमतः ॥ अ-
१२। त्र च वैष्णवब्राह्मणानान्नामगोत्राणि लिख्य ते [।] करि कूर्म्म(र्म्म)-
१३। नाथशर्म्मा करि नरसिंहनाथशर्म्मा सेनापति नरसिंह शर्म्मा
१४। पठवनाचार्य्यंशर्म्मा कुलशेखर श्रीकृष्णशर्म्मा कुलशेखरश-

1, On all sides of the forty-first pillar, in the *Tirchuttu-maṇḍapa* of this temple.

2, According to Rangacharya, the date is S, 1177.

१५। रदशर्म्मा श्रीरंगशर्म्मा मुद्रकूर्म्मनाथशर्म्मा ज-

१६। पमंचनशर्म्मा एते हरितगोत्राः ॥ चेन्न कूर्म्मनाथशर्म्मा

१७। वासुदेवशर्म्मा तूर्य्य कूर्म्मनाथशर्म्मा एते शांडिल्य गोत्राः ॥

१८। अन्नेशर्म्मा तिरुवेंगड पोतिशर्म्मा लक्ष्मणशर्म्मा एते कौशि-

१९। कगोत्राः। पितपद्दिशर्म्मा नागदेवमंचनशर्म्मा वुड्डिपेद्दि-

२०। शर्म्मा एते पाराशिर(श)रगोत्राः। कंदर्प नरसिंहशर्म्मा

२१। हारितगोत्र[:] कुलशेखर पेरुमन्डिशर्म्मा

२२। मेरुंगुपुरुषोत्तमशर्म्मा मेरुगु कामदेव-

२३। शर्म्मा अनंतकूर्म्मनाथशर्म्मा एते आत्रेयगोत्राः ॥

२४। ओरुंगातिल्लिशर्म्मा कूर्म्म(र्म्म)नाथशर्म्मा एतौ कुंडिन-

२५। गोत्रौ काश्यपगोत्रः श्रीरामकूर्म्मनाथशर्म्मा शठलगो-

२६। त्र[:] वरदशर्म्मा कल्याणगोत्र[ः] एरुपोतशर्म्मा वाधुलगोत्र-

२७। : कामदेवशर्म्मा भारद्वाजगोत्रः प्रोलेशर्म्मा। एते ब्राह्म-

२८। णा अधिकारि वचनकरा संतो भगवत[:] चराचरगुरो[ः] श्रीकू-

२९। र्म्मनाथस्य समस्त श्रीकार्य्यधुरंधराः प्रागुक्त भोगभोक्त-

३०। रः इति नन्दिताः ॥ स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरेतु वसु धरां [।]

३१। षष्ठि वर्ष सहस्राणि विष्ठायां जायते क्रि(कृ)मिः। शत्रुणापि कृ-

३२। तो धर्म्मः पालनीयो मनीषिभिः। शत्रुरेव

३३। हि शत्रुत्वात् धर्म्मशत्रुन्न(र्न) कस्यचित्ः (त्) ॥

No. 98

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1267; *A. R.* No. 373-D of 1896)

Ś. 1176

S & T

१ । स्वस्ति श्री शकवत्सरे रस-गिरि-न्दोर्णीद मि-
२ । स्संयुते श्रीकूर्म्मस्य पुरस्थिताय ह-
३ । रये स्वप्नेश्वरायानिश' [।] न्येवेद्यार्थम
४ । दावनंगगद्रि(द)शः प्राप्नु'च सेनापतिः
५ । वदूर्जाडोकसि प'वमाडकनक' द्रोण-
६ । द्वयान्वद्ध'क' । अन'क्कभीम मू[भू]र्यैभा-
७ । स्व[राप]द्रवारक' [।] वैष्णवैः पालनीय त-
८ । चेषामपि शुभ' यतः । स्वस्ति [।] शकवर्ष-
९ । वुलु ११८[६][2] गु नेटि मष शुक्ल ११ यु
१० । शुक्रवारमुन[3] पारमु'डसेनापति
११ । अन'क्कभीम राघतु देवरकु आयुष्का-
१२ । मात्थमुगानु श्रीकूर्म्ममुन[4]

---

1. On a pillar to the left of the fourth pillar in the second row of the *Asthāna-maṇḍapa* of the temple.

2. The reading should be शकवर्ष' वुलु ११७[६] गु ।

3. The corresponding date is the 11th April, 1253 A. D., Friday. It seems the Saka year began from the *Chaitra-amāvāsyā* and not after the Chaitra-paurṇamī. Thus, the *amānta* system was followed. Did Aniyaṅkabhīma live in A. D. 1253 when his son Narasimha I was the crowned king

4. The rest of the inscription is lost.

No. 99

Lakshmi-Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(S. I. I. Vol VI, No. 365-IX of 1899)

S. 1177[2]

१ । श्रीरामक्षितिभृतसुतः पस-
२ । पुल श्रीगोत्रचूडामणि:] [श्री-
३ । सम्म्राजितनाथ वाटवि-
४ । षयाधीशा जुनदमापतिः [।] रा-
५ । [जा]भून्मडवल्य सनपुरपतिः
६ । कर्त्री पुरा शौर्य्यतो जित्वा दान-
७ । गुणेन जेतु मधुना प्राप्तोद-
८ । यो भूतले । [१] सोय' श्रीशाक-
९ । वत्सरे परिमिते सप्ताद्रिभूमी-
१० । 'द्रभिः श्रीसिंह्याचलवल्लभस्य नृह-
११ । रेराकल्प संव्रित्तये [ ] साद्ध स्ताल्य[']
१२ । ...मितस्य चारुविप 'स्तत भां[ड]वेश्मन्यदात गंडान
१३ । विंशति माड कान्तरुबकेशत्रिचि भूसिद्धये । [२] एत-
१४ । ज्जीहरिनाथप'डितमुनि प्राज्ञो पुराणार्प्पेन प्राज्ञ-
क्षिङ्कु सुधीर

1. On the north wall (out side) of the Asthana-maṇḍapa of the same temple.

2. The corresponding year is A. D. 1255

१५। पि पुनः पौराणनारायणः [।] जेपाद्या[य] नृसिंहपंडित......
सौम्याह्वयौ

१६। नेतारावपि कूर्म्मचित्तनवरावाकके(र्कें)'दु सं'भूजवा! [३]
[कु]'बाय नृहरे स्स-

१७। दा २चहृतु' सतपुष्पवाटिद्वय' साद्धम्मांड चतुष्टय' सम-

१८। ददात्[·] ग डाभिधान' वर' [।] एतौ कर्त्तु मद्दात् प्रभुन-
र्वाह्वारामा-

१९। पुराणाप्पने प्राज्ञायापि च विकवरंगजेलु जेष्ठात्मजाया-
निशं [॥ ४]

२०। शात्रुणापि कृतो धर्म्मः पालनीयो मनीषिभिः [।] शात्रु...
शात्रु[:] स्या धर्म्म[:] शात्रुत्न कस्यचित् ॥

No. 100

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1269; *A. R.* No. 373-F of 1896)

Ś 1179[2]

S

१ । स्वस्ति श्री शाकवर्षे करि-गिरि-
२ । शशि मू धम्मिते पूर्न(एर्ग)को-
३ । टिनाथस्याच'द्रतार' कम-
४ । ठतनुहरे श्चाठ सांत्रा-
५ । लगोत्रः [।] आच्छाखण्डप्रदीप्त्यै
६ । ललितरगुणो वत्यन्के ष्टि-
७ । पुत्रु(त्रः) वंडि श्रे[ष्ठि]स्सुनेत्रस्त-
८ । मर्पित रुचि(साद्ध माड द्र-
९ । याघः [।] श्री श्री श्री [॥]
१० । सकवर्षं वुलु ११[७]८
११ । गुनेण्ट वि..................
१२ । न स्वप्नमाधवदेवरकु

---

1. On a pillar, left to the fourth pillar, in the second row of the *Asthana-mandapa* of this temple.
2. The corresponding year is A. D. 1256 .

No. 101

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1291; *A. R.* No. 376-B of 1896)

Ś. 1178[2]

Ś & T

१ । स्वस्ति [॥] शाकाब्दे द्विरद-त्त(त्त)-शशिगणिते श्रीपूर्न(ण)कोटी-

२ । शिसु[हे]वस्याविधुनारमुतमवक्रते प्रत्यु-

३ । त्तराषाढ़भ । तद्भांडीकषि मल्लमाड दशक विख्यात-

४ । श्रीनिधिपरसप्रादत्त सुखप्रकाश मुनिभूनाथः समां(मा)[वा]रि-

५ । धि[:] । स्वस्ति श्री [॥] शकवरुष वुलु ११७८ गु नेण्टि श्रीमदनन्त-

६ । वर्म्मदेवर [श्री]नरसि[ं]हरावुतदेवर विजयराज्यसं[व त्सर] वु-

७ । लु ११ गु श्राह्नि[3] मघर ष्ण(कृ)ष्ण एकादसि(शि)यु शुक्रवार दि १० एड्डु शु(सु)खप-

८ । काश भू......कुलैन श्री नरसि[ह]पुरि महामुनुलु दम- नन्म

९ । नक्षत्र मैन उत्तराशा(षा)ढ़यंदु प्रतिमासमुनु आचंद्रार्कमुनु

---

1. On a slab to the right of the north gate of this temple.

2. The corresponding date is the 12th January, 1257 A.D., Friday.

3. Narasimha I reigned from A. D. 1238 9—1264-5. His 11th Aṅka year which would correspond to his 9th regnal year must have fallen in A. D. 1247-8 or Saka 1169. So, we presume that the reading of either the *Srāhi* is not correct or it must be the 22nd Aṅka year of the king.

१०। श्रीकूर्म्मनाथु निकि लक्ष्मीभृ[मि स]हितमै मामप्रदक्षणमु
वेंचक्के(च्चे)-

११। सि उत्सवमु चेल्ल ग्गलयदिगा श्रीभंडारमुन वीरि ओड्कु
मल्लमाडनु १०

१२। ई माडलु १० एट ..... द ई उत्स-

१३। वमु चेल्ल'ग्गल......पडनु ५६

१४। अप्पालु २० नु वि..........

१५। ...कर्पयु.........पुष्प-

१६। मुलु उपकर.......... 'ग्गल आ-

१७। दि ई धर्म्मंबु श्री... .....वर-

१८। चु ।

No. 102

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1264; *A. R.* No. 373-A of 1896)

Ś. 1178[2]

T

१। शाकवर्षं वुलु ११७८ गु-
२। नेंटि वीरश्रीनरसिंहरा-
३। उतदेवर प्रवर्द्धमान विजय-
४। राज्य सवत्स[र] २१ गु आदि कु'-
५। भ शुक्ल पंच्छ(ष्ठ)मियु' पवितवा-
६। रमुनांडु सिंहलदेशमुन
७। अज्ज केशवदेवुनि कू'तुरु गा-
८। यक[3] भागलदेवि तनकु' पुन्यां-
९। र्त्तं(र्थं)मुगानु श्रीकूर्म्मनाथु
१०। निकि अखण्डदीपमु ओक्कट्टि [।]

---

1. On the pillar to the left of the inscription *A. R.* No. 373 of 1896.

2. The corresponding date is the 21st February, 1257 A.D., Wednesday. The *tithi* is *Shashṭhī* but not *Pañchamī*.

3. Read पायिका ।

No. 103

Inscription in the Lingarāja Temple at Bhubaneśwar[1]

Edited by Dr. D. C. Sircār and Mr. J. C. Ghosh
in *Indian Culture*, Vol III, PP. 126 f.

Ś. (?)

१ । ॐ[2] स्वस्ति [।।] श्रीमद्वीरनरसिंहदेवस्य प्रवर्द्धमान वि[जय]-
राज्ये चतुर्विंङ्शत्यङ्के वत्य(र्त्त)माने वैशाख

२ । सु(शु)क्ल तृति(ती)आ(या)यां भूमिवारे[3] गौरीगुरु-चर‍ण(णा)न्तः-
करण सारासार ससारनिरासा(शा)-

३ । निदान वपसा[ं] भाव सदासि(शि)व गुरुणां भि[क्षोपा]जि(र्जि)त[4]-
द्रव्येण पञ्चास्य(श)व माहाजनी-

४ । मध्यपाति भूभागमेकं क्रीत्वा व्याकर[णपा]ठायाप्रत्त: इति[5] ।।०

---

1. There is a vertical crack in the middle of the slab on which this inscription is found.

2. Expressed by a symbol.

3. Read भौमवारे । The corresponding date seems to be the 17th April, 1257 A. D. Tuesday, when the 3rd *tithi* commenced towards the last part of the night.

4. Dr. Sircār and Mr. Ghosh suggest भिक्षोपार्जित ।

5. Read पाठाय प्रदत्तमिति ।

No 104

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No 1261; *A. R.* No. 372 C of 1896)

S. 117[9][2]

T

१। स्वस्ति श्री [॥] शकवर्षं वुलु ११७[६] नेंटि वीरश्री-

२। नरसिंह्मदेवरु(र) विजयराज्य संवत्सरंवु-

३। लु १६ गु श्राह्हि तुला संक्रांति क्रि(कृ)ष्ण प्रतिपद्-

४। यु सोमवारमुन[3]

---

1. On the third pillar in the first row of the *Asthāna-maṇḍapa* of this temple.
2. The corresponding date is the 28th September, 1257 A. D.
3. The inscription if left unfinished.

No. 105

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No 1263; *A. R.* No. 373 of 1896;
I. M. P Vol. I, P. 694. No. 251)

Ś 1182[2]

१ । स्वस्ति [।।] शाकाब्दे नेत्र-नाग-क्षिति-शशि गणि॰
२ । ते॰॰॰॰॰ रथे दिनेशे सेनाधीशोभिप्र(वृ)॰
३ । द्य क[नक]प[रि]मित॰ वल्लभाख्य स्सुव॰
४ । र्ण्णं [ ] स्तोतृभ्यो भोजनार्थं मुनि[व]॰
५ । रविलकस्याम ज्योतिराख्यस्या वा॰
६ । स्याच'द्रतार' कमठपविपुरः की॰
७ । र्त्ति संरक्षणायः(य) ।

1. On the fourth pillar in the second row of the *Asthāna-maṇḍapa* of this temple.

2. The corresponding year is A. D. 1260.

No. 106

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1302; *A. R.* No. 376-M of 1896)

Ś. 1183[2]

१। शाकाब्दे वह्नि-कुम्भि-क्षिति-शशिगणिते कूर्म्मना[थ]स्य

२। विष्णो[र]ग्रे {नै}नैवेद्यहेतो स्सकलगुणनिधि वल्ल-

३। भानीकपालः[3] दीपार्थं गड्डमा[डा]स्सुवदनचरन'

---

1. On a slab to the right of the north gate of this temple.
2. The corresponding year is A. D. 1261.
3. Probably the name is Ballabha Senāpati.

No. 107

Lakshmī Narasiṃha Temple at Śimhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No 693; *A R* No. 242 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1675. No. 70)

Ś 1184[2]

१। श्रीः [।।] यस्मै स्वयं स्पृहयते खलु याच्यमाना कल्याण-
जन्मवसति कमलापि नित्यं । स्येविस्त-
२। दस्तु भवतां विभवाय भूयः श्रीसिंहशैलनिलयं
हरिशब्दवाच्यं। [१] राजानो
३। बहवः पुरा समभवन्गंगान्वयालंकृतास्तत्रासी-
न्ना(न्न)रसिंहदेव नृपति[:] श्रीमान्
४। वदान्याग्रणीः। तस्यासीत्सचिवो गणेश्वरचमूनाथा-
भिधानोज्वलः श्रीसोमीश्वरनायकस्य तनयः
५। वैश्वानराख्यान्वयः [२] शाकाब्दे वेद-नाग त्रिनयनगणिते
सोयमाराम हेतोर्भं(र्भं)डारे गं-
६। कमाठ(ढा)न्] नरहरिवपुष[:] श्रीपतेभा(र्भा)नुस ख्याः।
प्रादादायुःप्रतापाभ्युदयनरयशः सौख्य(ख्यं)-
७। संपत्तिसिद्धयै श्रीमदि[ं]द्राद्रियोगीश्वरविमलमनः-
पूर्व्वमाचंद्रतारं ५ [।।] चिन्सुखाद्य(र्च्य)कृ-
८। तेयं प्रशस्ति: श्री [।।]

---

1. On the south wall of the Kalyāṇa-maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding year is 1263 A. D.

No. 108

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1297; *A. R.* No. 376-H of 1896)

S. 1184[2]

T

१। शकवर्षं वुलु ११८४ नेहि वीरश्रीनरना-
२। रसिं[ह्य]रौतुदेवर प्रवर्द्धमान विजया(य)-
३। राज्यसंवत्सरवुलु ३[१] स्रा(श्रा)हि कुंवु(भ)-
४। संक्रांत्ति पौर्न्न (एर्ण)मवरयु गुरुवारमु-
५। ना श्रीकूर्म्म[ना]थदेवरेकु अखंडदी-
६। पमु आचंद्रार्क्कमु सेल्लुटकु चित्तु-
७। मह(हा)वोहि तनकु [आ]युश्कामात्यं-
८। मुगा येट्टिन मल्लेमाखलु एनिंटिलेक्क
९। म ५ ई धर्म्मवु श्रीवैष्णव रक्षः(क्ष) [॥]

1. On a slab to the right side of the north gate of this temple.

2. The corresponding date is the 25th January, 1263 A.D., Thursday.

3. Line 2 रौतु is राउत and Line 7 महावोहि is महाभोइ in Oriya.

No. 109

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1262; *A. R.* No. 370 of 1896;
I. M. P. Vol. I, P. 694, No. 247)[2]

Ś. 1186

१। स्वस्ति श्री [।।] शाकवरुष·वुलु ११८६ नैंटि
२। कन्य क्रिष्ण ११ शुक्रवारमुन[3] नरहरितीर्त्थं श्रीपाद-
३। मुलु तम्मकु अभिष्टार्त्थंमुगानु श्रीकू-
४। र्म्मनाथुनि श्रीजयंतिमहोत्सवमुन दे-
५। वक्कीदेवि सुखप्रसवार्त्थंमैकोनि श्रीवैष्ण-
६। व भोजननिमित्तमुगानु श्रीकूर्म्मनाथुनि श्रीभ ण्डारमु-
७। न मूंडु माडलु पेट्टिरि पोलिकवक्क ई धर्म्मं-
८। वु आचंद्रार्क्कमुगानु श्रीवैष्णवुलु चे-,
९। ल्लिप्पंगलारु श्री [।।][4]

---

1. On the fifth pillar in the *Tirchuttu-maṇḍapa* of this temple.
2. Rangacharya has wrongly given the No. as *A. R.* 309 of 1896.
3. The corresponding date is the 9th September, 1264 A. D. Friday.
4. In the foot-note the editor of the *S. I. I.* Vol. V writes that this inscription is the Telugu version of *A. R* No. 369 of 1896. But, it is not so. Because, the date of the above referred inscription is 1239 Sakavda while the present inscription gives the date as 1186 Sakavda.

No. 110

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1026; *A. R.* No. 332-XVI of 1899)

S. (?)

१ । ... ...

२ । ...न्महौजसः । त[स्या]सुरभूद्वीर नरसिंह महीपतिः[2] {।}

३ । ..प्रत्यर्थिपार्थिवनः ॥ [१] सद्गुणगुणसम्पन्ना कन्दर्प
इव मूर्त्तिमान्

४ । ...ग सर्वगुणान्विता । नृसिंहचरणद्वन्द्वभक्तिसंतुष्टमानसा । शा-

५ । .. युते शाकवर्षे भृगुसुतदिने शुक्लज्येष्ठषष्ठीसमेते ।
हरिशिखरिवि-

६ । ... : प्रविचित्रसमयच्छत्रसन्निधौ दीपसिध्यै । गवां प चाशतं शुभ्र-

७ । ...ता । प्रदीपप्रतिभामेकां प्रज्वलद्दीप्तिसंयुतां । सुवर्णकण्ट-

८ । ...जितं कुण्डलद्वितयं [पट्टं] शिखाभिः पञ्चभिर्युतं । अन्य...

९ । ... हृदयं । प्रालंबमुक्ताभरणं प[च]सूत्रगुम्फितं ।
पुनरेका

---

1. In the thirty seventh inch of the vramah round the central shrine of this temple.

2. I think he is Narasimha I, because, from the last line of the verse, which ends in the second line of the inscription, we know that he mentions his father's name which convension was adopted in the time of Narasimha I and not in the succeeding records.

१०। ...मिश्रिता । स्फुरत्सुवर्णरचित पात्र[ं] चैकमनुत्तमं ।
प्रदीपज्वाल-

११। ...नियोजिता । नानाविधानि वस्त्राणि चंदनान्यगुरूणि
च । सु[व]र्णपदकं

१२। ...[चि]त । विचित्र पट्टमसृणे रचितं च [वि]तानकं ।
समर्पितवती......

१३। सिद्धये । प्रवर्त्तामय धर्मो यावदाचंद्रतारकं । शत्रुणापि

१४। कृतो धर्म्मः पालनीयो मनीषिभिः [।] शत्रुरेव हि शत्रुस्या

१५। [ध]र्म्मः शत्रुः न कस्यचित् । ई धर्म्म[तु] श्रीवैष्णव रक्ष
श्री श्री श्री [॥]

No. 111

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol, V, No. 1266; *A. R.* No. 373-C of 1896)

Ś. 1186[2]

S

१। स्वस्ति श्री [॥] षडसीत्युत्तरे वर्षे सह-
२। स्रे च शतोत्तरे [।] कविवारे धनुर्म्मासे कि(कृ)ष्ण-
३। पक्षे द्विजोत्तमः। आगत्य डिमिल ग्रामा-
४। द्वेम्गोडास्थितोद्युना [।] श्रीकूर्म्मना-
५। थमासाद्य जातवद्धर्ष्किरंजषा [।] सूरिशर्म्मे-
६। ति विख्यात[ः] स्वर्न्न (र्ण)माधवसतसुत: [।] याज्ञ-
७। वल्क्यो महाबुद्धिः पुरत: कमठाकृतेः [।]
८। सांत्र(न्त्र)स्तम्भेन सहितं प्रासादीपमखं(ण्डं) स-
९। कं [।] धर्म्मार्थं कामसिद्ध्यर्थं यावच्चं-
१०। द्रदिवाकरौ। एवं प्रदीपं पुरत: कू-
११। र्म्मनाथस्य ये जना:, पालयंति महा-
१२। पुण्यं तेषामस्त्वनिशं शुभं [॥] श्री श्री-
१३। श्री [॥]

---

1. On the pillar to the left of the second row of the *Asthāna-maṇḍapa* of this temple.

2. The corresponding year is A. D. 1264

No. 112

Koṇārka Temple Inscription[1]

Edited by M.M. Chakravarti in *J.B.O.R.S.*, Vol. III, Part-II, 1917, PP. 282-3. Re-edited by Srimati Debalā Mitra in the Journal of the Asiatic Society, Vol. III, 1961, No. 2, PP. 61-62.

१। भीवृप[2] भण्डारअधिकारी वलाइ नाएक[3] ॥ भण्डार नाएक

२। १०[4] अलाल् नाएक[5] ॥ कोष्ठकरण अ'गाइ[6] नाएक ॥

---

1. This Oriya inscription in two lines is incised in the pedestal of a chlorite sculpture, (2′ 6½″ high and 1′.4¾″ wide) resembling a miniature wooden Vimāna. There are two panels above the inscription which contain the figures of some male officers in the presence of a dignitary. This formerly formed a part of the main Surya temple of Koṇārka But this along with ten other Antiquities were presented to the Indian Museum by Sri P. C. Mukherjee in 1893. It was found in the store room of the Indian Museum, Calcutta by Smt. D. Mitra. Sri M. M. Chakravarti published the reading of the inscription (15″×2.4″) from an inked estampage supplied to him by Sri Purnachandra Mukherjee,
2. The correct reading of the word श्रीदप seems to be श्रीदेव ।
3. Chakravarti reads वाल्तिकि नाएक ।
4. „ „ ३ for the numerical symbol 10.
5. „ „ अणाण्णुं नाएक ।
6. Read अङ्गाइ ।

SECTION-II

—*The Imperial Gaṅgas*—

A. D. 1190 — 1485

or

Saka 1112 — 1358

Kings			*Reigning years*
5. Bhānudeva I	—	...	1264-5—1278-79 A. D.
6. Narasiṁha II	—	...	1278-9—1308-9 A. D.

No. 113

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S I. I* Vol. VI, No. 1212; *A. R.* No. 365-XLVI of 1899)

Ś 1187

(*First Face*)

१। स्वस्ति शाकाब्दे नग-नाग-भू-शशिमिते को-
२। र्म प्रधानात्मज[:] श्रीमा[न्] वल्लभा-
३। नाम बाहुबमहा[म]न्त्री वदान्या-
४। ग्रणी: [।] प्रादात विहमहीध्रिमौ-
५। लिमणये देवाय पोरामिति प्रा-
६। म' बाणुव्रसु'द्धराधिपसु[वि का]-
७। माभिवृद्ध्यै ध्रुव [।] श्री श[क]वरुष'बु-
८। लु ११८७ गु नेण्टि श्रीमदनन्त-
९। वर्म्म श्रीवीरबाणुदेव[2] प्रवर्द्ध-
१०। मान विजयराज्य स'वत्सर-
११। [']बुलु २ गु श्राहि कन्य शुक्ल त्र-

---

1. On a pillar in the *Maṇḍapa* near the Gaṅgadhara at the Simhāchalam temple.
2. He is identical with Bhānudeva I (A. D. 1264-5—1278-9).

(Second-Face)

१२ । यं इशियु गुरुवारमुनाडु*
१३ । वीर श्रीवाणुदेवमहाराजुनकु आ-
१४ । युष्कामात्यंमुगा केमुडिदय
१५ । देशाधिकारुलैन वल्लभसाइसप-
१६ । च्लुरु श्रीनरसिंहनाथनिकि अम्रि-
१७ । तमणिकि वोडिवलि वरवारपु त्रि-
१८ । षय मुल्लोनि पोरामु अनेटि-
१९ । वरु सम्मारण्य मुगा धारा-
२० । पूर्वकमु सेसि इच्चिविमि ई
२१ । वरु ई कमुन्नु चिगमनायकु-
२२ । नि ख[·]चिक रेंडु पुट्लु चउ च्चू(भू)-

(Third Face)

२३ । ·[दव]मु पोवगा निलुवनीवरु
२४ । अचन्द्रार्क फलभोगमुनकु श्री-
२५ । नरसिंहनाथकु नित्यपडि निवेद्य-
२६ । मुलु अपालु एनु मिडियालु
२७ । पदि अनवालु तूमेंडु नेइ अडे-
२८ । ·डु चन्दनक[सं]कपूरमु पदि[चित्र]-
२९ । लु अंगारिवन प्रसाद तव्यलु रेंडु
३० । कोन[·]गललारु नित्योत्सव वासलु आ-
३१ । इन अनन्तपु [चि]गमनायकु कोडु-
३२ । [कुलु] अइश नां गोडवु पट[ ]गजारु
३३ । ति···शारा प्रासि रेंडु [शाख]लै वी-

* The corresponding date is the 24th September, 1265 A.D, Thursday.

(Fourth Face)

३४ । [रि] पनि अलपटमु मुनिप डु...

३५ । रेँडु [कुं]वलु ई पनि दिव्यपिल्ल गारु

३६ । कु[ ]व श्रीभूमि कु[ं]व डु वीरु स-

३७ । न्नधि कालु [वु] ....

३८ । चि[ं]गमना ई विढिया।

३९ । अप्पालु [च दनकपुंर] पालु नेइ

४० । नायकुलु अंदरु प[ं]चि के[नं]ग-

४१ । ला[रु] श्रीपादकाले ६८ आइ तेनि कट्टु-

४२ । सिगुनायु डु अखिन पुष्पमालि-

४३ । क[कु] व वल्लभसाहसमल्लुनि

४४ । धर्म्मुं वु सेल्लंगलदु

४५ । श्रीवैष्णव रक्ष [॥]

No. 114

Lakshmī Narasiṃha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No 692; *A R.* No. 241 of 1899;
I. M. P Vol. III, P. 1676, No. 69)

Ś. 1188[2]

१ । स्वस्ति [।।] शाकाब्दे वसु-नाग-भू-शशिमिते श्रीमानपाण्ड्यन्वया
श्रीमद्गंगेश्वरवल्लभा गुणवती लक्ष्मीति नामोज्ज्वला [।] श्रीसिंहाद्रि-
पतेर्नृसिंहवपुषो दीपद्वयार्थं ददौ

२ । ग्रामम्मण्डप नामधेयममलं गोप स्वबि[ ]शद्वयं । स्वस्ति [।]
शकवर्षंबुलु ११८८ गु नेण्टि मेष संक्रान्ति मोदलुगा ·
रावति मंगिमराजुल महादेवुलु लक्ष्मीदेवुलु तम कोडकु नर्पेद्र-

३ । राजुलकु आयुरारोग्यैश्वर्या(र्य्या)भिवृद्धिगा श्रीसिंहगिरि नाथुनि
नगरिय १ रेंडु अखंडदीपमुलकुगां वेट्टिन मोदालु ९ भइनि ५०
ओक्क दीपंडुनु नीदेव-

४ । रकु नैवेद्यार्थमुगा नाहरुपाकनांडु गट्टुलोनि मण्डम नेल उरु
आचंद्रार्कस्थाइगां वेट्टे ई धर्म्मंबु श्रीवैष्णव रक्ष [।।] शत्रुणापि
कृि(कृ)तो धर्म्मः अनुन्यायमु परिपालिंचनगु [।।]

---

1. At the entrance into the Kalyāṇa-maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding date is the 26th March, 1266 A.D.

No. 115

Bhīmeśvara Temple at Drakshārāma[1]

(*S. I. I.* Vol. IV, No. 1318; *A. R.* No. 396-A of 1893)

Ś. 1189[2]

१ । स्वस्ति [।] श्री शकवर्षंवुलु ११८९ नेंटि धीरा-

२ । ज[राज]देवरु विजयराज्य सवत्सरंवु

३ । ... ...

४ । ... ...

५ । मुन श्रीभीमे[श्व]रमहा.........

६ । गुरुवारमुन वेममांकभी[म]-

७ । [देव]महाराजुल सामन्तु[डु]

८ । [श्री]भीमचोडि(ड)यनि पेट्टिन य[खण्डवर्त्ति]-

९ । दीपमुलु रेंटि क वोलु नलवुरु

१० । .... नव्वलबोल काट-

११ । नि वसमुन' वेट्टिन इनुवयेब्लु

१२ । ... ...

१३ । ... ...

१४ । ... ...

---

1. On the south wall of the maṇḍapa, at the entrance of this temple.
2. The corresponding year is A. D. 1267.

No. 116

Sonepur Stone Inscription of Bhānudeva[1]

Noticed by B. C. Majumdār in the *History of Bengali Language*, P. 249 and B. Misra in the *Indian Linguistics*, Vol. XVII, P. 46.

Edited by Dr. K. B. Tripāthi in Indian Linguistics, Vol. *Op. Cit.* PP. 46—49 Re edited by Dr. D. C. Sircār in *E. I.* XXXII, PP. 325—28 ff. and by Dr. K. C. Pāṇigrāhi in *O. H. R. J.*, Vol. X, No. 4, PP. 1—10 ff.

S. (?)

१। स्वस्ति [।।] श्रीवीरभानुदेवस्य प्रवर्ध(र्द्ध)मान धी(वि)जए
स्राहि सम्बत

२। [श्रा]७ स्राहि मीन कृष्ण ३[2] सउरिवारे[3] सूनरूरकटक-

३। पच्छिमदेस अधी(धि)कारि सामन्त पडीराविस[4] पडिराक्क

४। अधिकारे श्रीवि(वी)रभाणू(नु)देवराजाङ्कर आङ्-

---

1. This inscription is found on a slab of stone buried in front of the temple of Stambheśvarī devī at Sonepur in the Balangir District.

2. Dr. K. B Tripathi reads मीन कृष्ण २ । Probably it is the correct reading of the symbol,

3. There is no date in it; but the Aṅka (Srāhi) year of Vira Bhānudeva is given. Dr. Sircār thinks he is Bhānu I and the corresponding date is the 3rd March, 1268 A. D. Saturday.

4. The correct word is विषय-पड़िरायङ्कर and it cannot be taken as राङ्कर or the name of an officer as suggested by Dr. Panigrahi.

५। वत्व[5] कामार्थें श्रीवईद्यनाथरेगड्डइ नपड·वि॰

६। सय[मा]म बारह दत[6] १२ [।] पहा जे हरइ हराउ(म)इ

७। ताहार कपाले सीषताज अह्मताल बिष्णुनाल ठी(ति)-

८। नि ताल पडइ [।] ताहार कपालइ नृ(नि)प(व)न्स होइ ॥

---

5. The correct word is आयुष ।

6. Dr. Sircar reads विसय[पा]म वारह दत and Dr K C Panigrahi reads बए भविस पपम वारह दव ।

No. 117

Lakshmī-Narasiṃha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1142; *A R.* No. 361 of 1899;
I. M P. Vol. III P. 1685, No. 189)

Ś. 1190

१ । ॐ । लीलावराहरूपो वः कल्याणमभिवर्ष-
२ । तु । यः प्राप्य धरणी नित्यमालिंगनसु-
३ । ख' ददौ ॥ [१] शाकाब्दे व्योमनन्त्र-क्षिति-शशिगणि-
४ । ते कार्त्तिके मासि शुक्ले पंचम्या[ं][2] जीववारे
५ । नरहरिभवने पंचचत्वारिमाढ्वान् ॥
६ । प्रादादखताइ सेनापतिरमल य-
७ । शाः पुष्पवाटिनिमित्त क्षित्य ञानावि-
८ । चित्रैः फलकुसुमदलैरञ्चनार्थे
९ । हरेस्सः ॥ [२] स्वस्ति श्री [॥] शकवर्षंबुलु ११-
१० । ६० अगुनेंटि कार्त्तिक शुक्ल पंचमियु वृ-
११ । हस्पतिवारमुनांडु वीरश्रीनरसिंह-
१२ । देवरु[3] श्रीनरसिंहनाथदेवरकु नक्षराति
१३ । श्रीविमानमु कट्टिंप नियोगिंचिन

---

1. On the fifty-fifth pillar, to the left of the *Padmanidhi* of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 11th October, 1268 A. D. Thursday. The 5th *tithi* started from about 4 P. M.

3. Narasimha I ruled from A. D 1238-9 to A. D. 1264 5. After him, his son Bhānudeva I came to the throne and ruled upto A.D. 1278-9. So, there was no king Narasimha by name at the time when this inscription was incised. Probably, Narasimha I started the construction of the Vimāna which was completed after his death, in A. D. 1268.

१४ । अखताई सेनापति गजुल आज्ञायंदु श्री-
१५ । विमानमु नलगात कांट्टि कलशनिक ।(मं)ण्डपमु
१६ । चेशि मुखमडपमु नाट्य यडप-
१७ । मु तिरुचुट्ट माल्य कट्टिचिन चेनक
१८ । प्रतिदिनमु श्रीनरसिंह नाथेश्वर
१९ । कु तन धम्मुंगा नाराधिप पुष्पवा-
२० । टिककु अदावरमुन चेरुलो पुट्टडु सेनु-
२१ । ल्नु ई तोंट शेशेडि दासल्लु नालुवुरुल्नु
२२ । पूविलु अलमालकारलु ईदरु-
२३ । गा वेल्ल आरु वीरकु कूडुजीतनिमि-
२४ । त्तमु नरुवचेरुवेनक आरु पुट्ट-
२५ । लु शेनुल्नुगा पुट्टलु एडिटिकि तन ध-
२६ । र्म्मोपार्जि[त] द्रव्यमु गड नलुपे ए-
२७ । नु माडलु श्रीभंडारा(र) प्रवेशमु शेशि
२८ । देवरचे कृ(क्र)यमुगोनि आचंद्रार्क्कस्त(स्था)इ-
२९ । चेल्लगलइधि पेट्टे । ई तोंट परि-
३० । त्तगा नरहरिमंच नत्र अत्त देवरा-
३१ । जुल्नु पेट्टि वीरिकि कूडुजीतान कु-
३२ । र्मरुपल्लि पुट्टित्रि ओड्डियिपुट्टिकि कालो-
३३ । चितमूल्यमु पेट्टि त्रिलिचि वीरिकि
३४ । धर पोशि आचंद्राक(र्क)स्थाइ चेल्ल गलय-
३५ । दिगा निच्चे ॥ ई धर्म्मं श्रीवैष्णव रक्ष ॥
३६ । लिखितमिदं पेरुमांडिपडि-
३७ । तेन ॥ श्री श्री श्री ॥

No. 118

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No 1143; *A. R.* No. 362 of 1899;
I. M. P. Vol III, P. 1685, No. 190)

Ś 1191[2]

१। क्रीडाक्रोडः स वो देवः कल्याणमभिवर्षतु । यद्-
२। ष्ट्राचन्द्ररेखायां जगदमलदर्शी दधौ क्षमा । [१] राजा-
३। नो जयशालिनस्समभवन्मीनान्वयालङ्कृतास्त-
४। त्रासीद्वरवीरवर्गविजयी श्रीमान् जयन्तो
५। नृपः [।] तस्मादर्जुन(र्जुन)भूपतिः परहितप्रारब्ध मू-
६। र्त्तिर्गुणग्रामोत्पत्तिगृहं सपक्षभुजगश्रेणी-
७। विहङ्गे[श्व]रः । [२] स्वस्ति श्रीशकवत्सरे वसुमती-
८। रत्नेन्दु-भूसम्मिते सोयं श्रीनृहरेरखण्ड-
९। विलसद्दीपाय भूपालकः [।] इ[चन्द्र]न स्वीय कु-
१०। लाभिवृद्धिमचलां कीर्त्ति प्रताप गवां प्रादा-
११। दुज्वलदीपदण्डसहितां पञ्चोत्तरां स[प्त]-
१२। तिं ॥ [३] स्वस्ति श्री [।] शकवर्षंबुलु ११९१ गुने-
१३। ट्टि चैत्र क्रिष्ण सप्तमियु सोमवारमु-
१४। नु विष्णुवुसक्रांतिनाडु श्रीनरसिंह-

---

1. On the fifty-sixth pillar of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 14th April, 1270 A.D., Monday.

१५। नाथदेवर सन्निधि कप्पूरवचि अख·डदीप-

१६। मु आच·द्रार्कंमु जेट्लुटकु ओडादि अज्जु-

१७। नदेश्वराजुलु

१८। दसमुत' वेट्टिन मोदालु ड्रेडव डेनु तेक्का मो-

१९। दालु ७५ नु' गोल इर्ट्टु द अख·ड्दीपमु-

२०। नकु नेल आक्कटाक नरा[·]डा कु·बान इरवे रै-

२१। 'डु कुबालु नड्डु न[इ] पोल·गलाक इ दी-

२२। प वत्तियंद्' वेट्टि[ड] कप्पुरमुनकु.

२३। नेलवुगा चेन्न प्रोलि नामेटि मामिडि सरिय-

२४। लो रेंडु पुट्लु जजत्तेत्रमु आच·द्रार्कमुगा

२५। पेट्टिनारु ॥ अत्रस्थ वैष्णवैर्धर्म्मः पालनीयो

२६। यमादरात् । श्रीसिंहगिरिनाथस्य पदाम्बुजपरा-

२७। यणैः । धम्म(र्म्म)विघ्नकरा यांति महापातकिनां

२८। गति। तस्माद्यत्नेन धर्म्मोयं रक्षितव्यो विच-

२९। क्षणैः ।

No. 119

Lakshmī-Narasiṃha Svāmī Temple at Siṃhāchalam[1]

(*S I I.* Vol. VI, No. 704; *A R.* No. 248 of 1899;
I. M P. Vol. III, P. 1675, No. 76)

Ś. 1192[2]

१ । स्वस्ति श्री शाकाब्दे नेत्र-रन्न-क्षिति शशिगणिते
२ । कर्कटे सप्तमीयुक संक्रान्त्या-
३ । 'हस्तवारासहित क[वि]दिने नित्यदीप-
४ । स्य हेतोः [।] प्रादात् सांतालगोत्री नरहरि-
५ । भवने रवाकुसेट्टी सुभस्वाः पञ्चाशत्
६ । बय्यनाख्य प्रवरतरवणिक् सुनुराच-
७ । 'न्द्रतार' । अर्त्थं मारस्य शिष्टार्थं वीरका-
८ । टस्य गोचरे । पञ्चाशत् वरतका दत्ता
९ । नृहरेर्दीपहेतवः । स्वस्ति श्री [।।] शकवर्ष-
१० । बुलु ११९२ गु नेंटि कर्क्कटक-
११ । शुक्ल सप्तमीयु हस्तनक्षत्रमु गु-
१२ । रुवारमुनांडु श्रीनरसिंहनाथु-
१३ । निकि नित्यमु अखण्डदीपमु ओक्कंडु
१४ । आचन्द्रार्कमु वेल्लुटकु सांताल-

---

1. On the first pillar built into the back wall of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 27th June, 1270 A.D., Friday when the Hasta Nakshatra was present. The day, however, is Friday and not Thursday as mentioned in the inscription in line 12.

१५ । गोत्रमुन वश्यनशेट्टि कोड्डकु अक्र-

१६ । शेट्टि वमकु धर्म्मंबुगा गोह्न मारबो-

१७ । यु [वश]मुन इरुवैय्येनुनु वीर-

१८ । काटवोयुवशमुन इवुवै य्येनुनु-

१९ । गा गारियलु एवै पेट्टे वीरलु ई गो-

२० । रियलु मोन नित्य नरसिंहमान मा-

२१ । नडु नेइ वोय गलारु ॥ शात्रुणा-

२२ । पि कृतो धर्म्मः पालनीयो मनीषिभिः [॥]

२३ । शत्रुरेव हि शत्रुर्स्याद्धर्म्म[ः] शत्रुर्न

२४ । कस्यचित [।] [॥] इ धर्म्मंबु श्रीवैष्णवरक्षः(क्ष) ।

२५ । शुभ' श्री श्री श्री

No. 120

Lakshmī Narasiṃha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 726; *A. R.* No. 254 of 1896;
I. M. P. Vol. III, P. 1676, No. 82)

Ś. 1192[2]

१। स्वस्ति श्री शाकवर्षे नयन नव शशि द्मा-
२। मिते कार्त्तिके तद्दीपावल्यामदृचान्न-
३। रहरिभवने हारितख्यातगोत्रो । गो-
४। पालो दीपदंडावपि स्वशरमिता-
५। श्रितसुख श्रीनृसिंहो दीपद्व द्दाय
६। गास्तावमरयतनुजो भ्रातरावाक्कें-
७। तार' ॥ स्वस्ति श्री [॥] शकवर्षंबुलु ११९२
८। गुनेंट्टि कार्त्तिकदीपावलिमहोत्स-
९। वमुन हरितगोत्रमुन अमरय-
१०। गोपालनि कोडुकुलु चित्तनगोपालु न-
११। रसिंहगोपालु डुनलु तम धर्म्मंबु-
१२। गा श्रीनरसिंहनाथुनिकि भखंडदी-
१३। पमुलु रेंडु आच द्राक्कंमु॥
१४। चेल्लुटकु पेट्टिन मोदालु एम-

1. On the fourth pillar in the verandah round the central shrine of this temple.
2. The corresponding date is the 16th October, 1270 A.D.

१५ । इ[मि] दीपव'ड्डुलु रेंडु । वन-

१६ । चेलियतु मनंचलद्मीमिक्रिञि अदृष्ट्तु

१७ । गानु ॥ ई धर्म्मंवु श्रीवैष्णवुल रक्ष [॥]

१८ । शा[त्रुणा]पि कृतो धर्म्मः पालनीयो मनीषि-

१९ । भिः [।] शत्रुरे[व] हि शत्रु[:]स्या[त्] धर्म्मः शत्रुर्न्न क-

२० । स्यचित् ॥ विरचितेयं पद्धतिः पडित-

२१ । पेरुमाण्डिना ॥ श्री श्री श्री [॥]

No. 121

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No 728; *A. R.* No 256 of 1899;
I. M. P. Vol III, P. 1676, No. 84)

Ś 1192[2]

१। स्वस्ति श्री [।।] शाकाब्दे बाहु-रन्ध्र-क्षिति-शा-
२। शिगणिते कुंभ कृष्ण त्रि(तृ)तीया-
३। सयुक्ते शुक्रवारे नरहरिच-
४। पुष: श्रीपतेर्द्दीपहेतो:। भा-
५। रद्वाजान्वयाय: स्वयमनिशा-
६। मद्दानमाधवाख्यांगजातस्तु-
७। राख्यो बिमिलवासी रुचिरतरग-
८। वां विंशति पञ्चयुक्तं ।। [१] ख-
९। पुनर्द्दीपदं डाय भडारे
१०। नृहरंद्दो। गंडनिष्क त्रय पा-
११। पि यावत् चंद्रदिवाकर(रौ) ।। [२] स्वस्ति श्री [।।]
१२। शकवरुषंबुलु ११९२ गुने-
१३। टि कुंभ कृष्ण त्रि(तृ)तीययु
१४। ब[त्त]रा फाल्गुण नक्षत्र मुन कवि-

---

1. On the sixth pillar in the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 20th January, 1271 A. D. Friday.

१५ । वारमुनांडु श्रीनरसिंहना-
१६ । थुनिकि अखंडदीपमु दीपद-
१७ । डुतो दनक आयु:काम्या-
१८ । र्थं सिद्धिगा डिमन अंहरलकि भा-
१९ । रद्वाजगोत्रुन पाहंडुमा-
२० । धवनायकुन कोडकु तुरंपेगड
२१ । वेम गौटनु हि गजमजगो-
२२ । ल्लसुर कोनारि कोडकु सिंगनको-
२३ । नारिवशमुन वेट्टिन मादालु
२४ । इरुवै येनुनु गोनि नित्यपडि
२५ । नरसिंहमान मानेडु नेइ
२६ । पोय'गलांडु । ई धर्म्मवु श्री-
२७ । वैष्णव रक्ष[।] आ चंद्रार्क स्थाइ गानू(नु)
२८ । श्री श्री श्री

No. 122

Lakshmi-Narasimha Temple at Simhachalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1141; *A. R.* No. 360 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1685, No. 188)

Ś. 1192[2]

१ । स्वस्ति [।।] राजानो नागवंश्याः शशिविशदय-
२ । शोभ्यातदिक्चक्रवाला जातास्तत्र बभूव
३ । सद्गुणनिधि[ः] श्रीसंक्कनामा नृपः [।] जाया
४ । तस्य तु जायमेति नृहरे ज्ञ(ज्ञं)श्मीगिवासो-
५ । त्पोजा(र्जा)तो गोकमहीपतिः परनृपा-
६ । हंकारसंहारकः । [१] शाकाब्दे भुज-रन्ध्र-
७ । भू-शशिमिते सोयं नृसिंहात्मनो दी-
८ । पद्वंद्वकृते भ(द)दो वरगवां पंचोत्तरां
९ । विंशतिं । छागांश्चापि वियत्शरैस्तुग-
१० । णवान् श्रीदीपदद्वय श्रीसिंहाद्रि-
११ । महामुनींद्रपुरतो गोत्राभिवृद्धये
१२ । सदा ।। [२] स्वस्ति श्री [।।] शकवरुष बुलु ११९२
१३ । [ने]ंटि कुंभ कृष्ण दशमियु शु-
१४ । क्रवारमुनांडु श्रीमन्महामं-

---

1. On the fifty-fourth pillar of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 6th February, 1271 A.D., Friday.

१५। कलेस्वर संघ्रू ङि संक्यरा-

१६। लु कोडुकु गोकराजुलु तम वल्लि लाय-

१७। मदेविकि धम्मंपुगा वंशाभि-

१८। वृद्धिगा श्रीनरसिंहनाथुनिकि

१९। अक'(ख')डदीपमु रेंटिकिगां बे-

२०। दु मोदालु ईगुकडेनु गारि-

२१। यलु एभै इ धम्मनु श्रीवैष्ण-

२२। व रक्ष [॥]

No. 123

Amareśvara Temple at Boṇi[1]

(*S. I. I.* Vol. X, No. 717; *A. R.* No 368 of 1905;
I. M. P. Vol. III, P. 1666, No. 5.)

Ś. 1193 (?)

१। स्वस्ति श्री [।] शकसमासु शिवांबरच डिकाशशिनिशानिमितासु
कविप्रिय[: सु]कृतमाधवमासि सीताष्टमी[2] मनुतु[ते]षितु
ताम्रवर्णादिक'[3] ।[। १] स्वस्ति श्रीमति शासति त्रिजगती गो-
२। तप्रतापस्फुरत्कीर्त्तिः श्रीजितजंभवैरिविभवे[4] वीरश्रीनरसिंघ(ह)-
देवनृपतिः {।}
३। त्रैलोक्यमान्यो भवत ।[।] शेषो नूनमनूनमौलिविल[स]न्माणिक्य-
मालामिषाद् यत्तेजः कणिकाभिरेव [वि]धुरो मज्जत्फणीग्रामणीः
पातालांभसि किम य[त् करिघटा]-
४। झंकारिनाथानिलैरुद्धृतो गगने रविश्चिरम[सा वु]द्धीनपस्मायते[5] ।
[३] जातरूपरुचिवीचिभावना जातरूपकमजावशात्रवा।
भूषणस्य जगतोपि भूषण प्रादि[शचि पु]-

---

1. On a beam in the *Asthāna-maṇḍapa* of the temple of Amareśvara at Boṇi, Bhimalipata Taluk, Visakhapatna District.

2. The corresponding date is the 19th April, 1271 A.D. which is doubtful

3. The word वर्णादिक' spoils the chhanda. So it may be read करादिक' ।

4. This *Pada* (line) of the verse is not complete.

5. It is interesting to note here that this verse is repeated in a stone inscription of the temple of Ananta Vāsudeva at Bhubaneswar (*O.H.R.J.* Vol, I, PP. 274—88). The author Umāpati of both the inscriptions is, therefore, identical.

५। रवेरिकिंकरः । [४] प्रदीपममरप्रभोरखिललोकशोक[च्छि]दो
मुदे पुरविपक्षस्मरज्वलनजातदीपावलेरमापतिरमापतिश्चरणरेणु-
राकल्पकं निवेदयदशा [यं]

६। शिवमहिम्नि लोकोत्तरे। [५] पुन्नागनुरपुन्नाग··············
चंपकैः पाटलावकुलाशोकपनसादि महीरुहैः [।] काननं नन्दन-
वनस्पर्द्धाश्रद्धालुवैभवं चकोरामरनाथस्य सेनापतिरमा[प]ति[:] ॥ [६]

७। निर्व्वाण निर्म्मलस्वान्तरूपं कूपश्च.........पतिरमाकान्त
स[म]श्रान्तमनोरथः । [७] येनासीनं नृपतिपरिषन्मण्ड[नी]-
भूयभूयो यातं येन त्रिपुरजइ(यि)नो [धा]म वामा-

८। र्थ्यवामं पीता येनाखिलभव[न]······रसनाथास्ते[नै] तेन
त्रिभुवनपते[रन्धुर ध्व]न्य वन्धः । [८] स्रुत ममृतमघः कि[म]न्धु
सिन्धोः फणिभवने भव[दं]वु किं तदेव किमथ त······

९। भू[व]स्मिन् जलमिति संकितमेण लोचनाभिः । [९] श्री [॥]

No. 124

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*E. I.* V., PP. 32 (A), Edited by E. Hultzsch, Ph D; *S. I. I.* Vol. V; No. 1234; *A R* No. 352 of 1896; *I. M. P.* Vol. I, P. 692, No. 230)

Ś. 1195

S

१। स्वस्ति। श्रीमानभूत् पुरा कश्चित्सोमवंशे महायशाः [।] चालु-
२। क्य विमलादित्यचक्रवर्त्ती नृपाग्रणीः । [१] एक एव नभोदेशे
३। यथा चन्द्र[:] श्रिया यु[त]ः। नमयन्[2] शत्रुपद्मानि
४। तथा स क्षितिमण्डले । [२] तस्मादभूत् क्षितिपतिप्रधान(ता)-
५। ग्रिपद्म[ः] श्रीराजराजनृपतिः प्रविशालकीर्त्तिः । यस्सूरि-
६। भिस्सह किल स्मृतिजालसारमंगीचकार चरभा-
७। रतवंशवृत्त'। [३] सेवागतनृपाकी[र्ण] राजमाहे-
८। 'न्द्रपट्टने [।] स्थितोपि तेजसा क्रांते रराज वसुधा-
९। तले । [४] शक्रामन्यमहोदधौ च विदधे नाकोत्सा-
१०। 'सेनया यस्तत्प्रोत्थरजोवितानविततैः(ते) पाथो-
११। दृष्टे नृणां । आसारे तदिभोरुग'लविलुठद्दा-
१२। नांबुभि[:] स्रोतसां प्रत्यर्थिक्षितिपालमौलिम-

---

1. On the east, north and west faces, of the 43rd pillar in the Tirchuttu maṇḍapa of this temple,
2. Read नमयञ्छत्रु ।

१३ । षिरश्नीराब्धिशांघ्रिद्वय: । [५] तद्वंशे विजया-
१४ । दित्य इति ख्यातो नृपोभवत् । मानव्यसगोत्री[यो]
१५ । विजय श्रीनिकेतन:(न') । [६] तस्माज्जातश्च राजेंद्रु राजरा-
१६ । ज इति विश्रु(स्मृ)त: । मंत्री वीरनृसिंहस्य वाचस्पतिस-
१७ । मामतिः । [७] तस्य सूनु रसुराधीशतुल्यो रामविक्रमः [ ]
१८ । जानाति विदुषां योर्त्थं गुणै रत्नाकरोपमः । [८]
१९ । स्वस्ति श्रीशाकवर्षे शर-निधि-शशि-भू सम्मिते[र्के] तुलास्ते(स्थे) रुद्रा-
२० । हे सौम्यवारे* सितयुक्ति [मह]त: कूर्म्मनाथस्य नित्य' । प्रा-
२१ । दाद्दीपाय पंचक्रो(चो)त्तरदशयुगगा:(गा) वांच्छितार्त्थस्य सिद्धै(द्ध्यै) सो-
२२ । य' च्छा(चा)लुक्यवंशांबुधशशि विजयादित्य स च्छ(च)क्रवर्त्ती । [९] नि-
२३ । त्य' निर्म्मलचेतस्कैर्वैष्णवैर्व्रतिवेदिभिः [.] प्रामीणैरपि धर्म्मोय'
२४ । पालनि(नी)य:(या) प्र[य]त्नत: । [१०]

---

* This can not be taken as regular if *rudrāhs* or the eleventh day of the solar month of Tula in Saka 1195 falls on Wednesday. But, the corresponding month and year will be October, 1273 A. D. If the week day is read as *Somavāra* (monday), then the date would be the 23rd October, 1273 A. D. when the *tithi* is *Ekādaśī* of the bright fortnight of Karttika.

No. 125

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No 846; *A. R.* No. 285 of 1899;
I. M. P. Vol III, P. 1679, No. 114)

Ś 1195[2]

१। स्वस्ति श्री [॥] शकवरुष वुलु ११९५ गु नेण्टि व्रि(वृ)श्चिक
 त्रयोदशि[यु] गुरुवारमु-
२। नांडु श्रीनरसिंह्मनाथुनिकि चोण्डनांडु [र]ट्टु विषयमुलोनि
 पेदेरिवान सवनप्रधानुलु
३। दारुप्रधानि पुरुषोत्तमप्रधान इच्चिन शासनमु वोण्डि मा
 ठावलु पेद्दसव्वनप्रधानुलु दारुप्रधानुल-
४। 'मांकुप्रधानुलु सण्निसु[इ]लोपैन प्रधानुलु मा विषय-
 मुलोनि भटगुमुडामु म[इ]वाडन-
५। डुमिको[',डामु अनटि उह श्रीराजराजदेवर चेत अमृत-
 भुजुलु मल्लमाडलु एनूरु पेटि रिलसि तां
६। त्रिस्वमुगा श्रीनरसिंह्मनाथुनिकि दिनप्रति नित्य प्रथम अवसर
 पप्पुनिवेद्य लु रेंडुनु वेल्लनि[अ]प्पमु येनु
७। श्रीगरुडदेव श्रीविमानपरिवार विदारण श्रीनरसिंहनाथु
 श्रीवराहनाथुनिकिंगा निवेद्यमुलु मुडुनु

---

1. In the seventeenth niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 9th November, 1273 A. D. Thursday. The lunar month is Margaśira when the *Lakshmi-puja* is performed on each of the four Thursdays.

८। पतक निवेद्यमु विरुभ्रद्ध(द्ध)श्रामु दन[बा]लि[म]ल्पासु
इरुवै{इ}वो प[ए]निवेद्यमु वेल्लनिषेद्यमु रें
९। इनु कपू[र]सहित विडियालु नलुवै ई{इ} अरगि[ ]ल्प
दीपानकु नेइ नालुउ कु[च]लु मा पूर्व्वपुरुषुलु ई
१० । श्विन धम्म(र्म) प्रतिपालिंचिति ई उर(रु नु पूब(र्व्व)दत्त
चित्रमामतन चि नित्योत्सवदासुलैन श्र जनवु चिगमनाय॰
११ । कुनिकि ख ड्रिकचवुक रेंडु पुट्लु ई उ[रु]नायकुलकु
अक्पुट्टियु ई वासुदेवरकु पद्मुवोयुनिकि
१२। देवरकुगा पद्धि द(वि)लचिन उरु सप्रामारएग्मुगा स्वामिकि
चेल्लगलयाद्द ई अरगि[ ]श्वदि प्रस(सा दमु ई उरु पद्दरि॰
१३ । न चिगुनायवुनिकि प्रसाद कु[ ]चलु रेंडुनु श्रप्पालुगे[ ]डु
विढियालु रेंडु पालु पेरुवु तूमडु तिरुवाराधनच्यरु॰
१४। लकु प्रसाद कु[ ]वयु विडियमुनु श्रीकाय्य(र्य्ये)अपु श्रीवैष्णम(व)
तिरुवेंगडदासि पलपरेंड्डि गुमुडिसतमरेडि गो॰
१५। पालदासिकिगानु प्रसाद कल्यु विडियालु नालु काक्यमल्लसरे
चिगाउ[रि] मन्ममाक्क सरि नारपासरिकि
१६ । कन्मकि पोतोजु[न]कु प्रसादतल्ययु विढियालु नालु चेल्लगलयाद
सेनापतिदेवर गरुड्दवर परिवारदेवर
१७ । श्रीवराहनरसिं[ ]हन(ना)थु अरगि[ ]चिडि ई रे[ ]डु अवसराल
प्रसादमु पडि शेल ई अजनवुदासुलवार(रि) कानगलारु
१८ । ई धम्मंउ(वु) श्रीवैष्णव रक्ष श्री श्री श्री [।।]

No. 126

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1295; *A. R.* No. 376-F of 1896)

Ś. 1195[2]

S & T

१। श्री शाके बाण-नाग-क्षिति-शशिगणिते मा-
२। घ कि(कृ)ष्णैक्कतिथ्यां तिथ्ये(थ्ये) सौम्ये[पि]
३। वारे कमठपुरपतेः सन्निधौ [दी]-
४। पमेकं [।] दपा आचन्द्रतारं द्विजकु-
५। लतिलक........................
६। ... ...
७। ... ...
८। स्वस्ति [।।] शकवर्षंबुलु ११९५ गुनेंटि
९। कोत्त अमावास्य वुध[वा]रमुन श्रीकूर्म्मदेवरकु हरिगोत्रमुन
१०। मांचिकनायकुनिकि मांच्यमनायकुरालिकि रो(को)डुकैन
हरलान-
११। कूर्म्मिनायक[ं]डुनु कोम्म[म]यु नखंडदीपमु पेट्टिरि
१२। ई धर्म्मंवु तिरुपति रच [।।]

---

1. On a slab to the right of the north gate of this temple.
2. The corresponding date is the 10th January, 1274 A.D., Wednesday. The tithi is *Pratipada*, but not Amāvāsya. The day is called *Kotta-amāvāsya* or the new years-day by the Telugus of the Andhra country;

No. 127

Lakshmi-Narasimha Temple at Simhachalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 712; *A. R.* No. 2. 0-F of 1899)

Ś. 11[96]

१ । स्वस्ति परमधार्म्मिक-परमवैष्ण-
२ । व परममाये(हे)श्व(श्व र-मरम(त्स्य)कुलतिल-
३ । क-वद्धि(वि)जनसाधारण विश्राम-
४ । कल्पवृ(वृ)त्त-अ(आ)श्रिताजनकामधे-
५ । नु-गुणरत्नसागर-अनेकविरुद्ध-
६ । रिपूरणं लक्ष्मीअलंकृत-रिपुदर्प्प-
७ । मर्द्दन-गंगवंशोनिद्दोहधवलम-
८ । ण्डलिक-चलमे(मू)त्तु(त्ति)गण्ड मंडलि-
९ । क-अरुहतुचिमण्डलिक गरुड-
१० । नारायणमण्डलिक शिरसा-
११ । लु मंडलिक-शिरसिंहासन चीक-
१२ । टि एकाधिपट्ट्(ग गा)[2] कुमार अ-

---

1. On the second pillar in the verandah round the central shrine of this temple.

2. Read चिकटि एकाधिपत्तुगा । It seems Ananta Jenna who possessed the glorious titles as given in lines 1—7 was a vassal under the Ganga Kings of Orissa and being the ruler of Obikati he was posted as the Governor of several *mandalas* (circles) of Kalinga-dandapata,

१३। न[ ]त्तिदण्त(ं) शकवरुदंवुलु

१४। १:[८६] गुनेटि शुक(क्ल)द्विते॰

१५। यवु आदिवारमुन डु*

१६। श्री[ ]कण्त श्रीनारसिंहन शु॰

१७। नि'क नित्य श्रोक अवसर निवेद्यमु॰

१८। लु १२ अप्पलु २० विद्दियलु [४]॰ ने

१९। इ कु ४ विद्धन पत्त १ मिरिय-

२०। लु १ क(र्)(र)मु [ड १०] धूपमु

२१। प १ अवि(धि)वजिअव नाल(लु)कु अवि॰

२२। अनटि वरु समामारत्यमुगा

२३। वाराधूर्वमु सेसि चक्रवुडालु प॰

२४। ...चिरिविनि ई वरु ई कमुन्नु भजन -

२५। ... 'गुनायकुनि कवडिक रेंडु प-

२६। ... पेटिविमि अरगिच्चेडि प्रसाद

२७। अमूडु कु'वलु रेंडु विडि-

२८। [या]लु चिगु नायकुनिकि नेलि वेडि॰

२९। (य)मु श्रीवे(वै)ष्णमु(वु)ल रच श्री श्री श्री [॥]

३०। चिगुनाय॰

३१। कुान प्रारवि॰

३२। वंघाल पा॰

३३। लु १ ॥ सवि॰

३४। निरवा ५ गा॰

---

* Probably the corresponding date is either the 2?nd July, 1274 A D. Sunday or the 16th December, 1?74 A. D, Sunday. These are the two dates when the *Kṛiṣṇa-dvitiyā* fell on Sunday during the Saka year 1.9..

३५ । अत मर

३६ । ३ह्. द्विउ्र०

३७ । युवैह्नि

३८ । कोज्ञयुप०

३९ । नि।ह पु०

४० । ठपसृक्त

४१ । गोह्वलु

४२ । रेंड्डनु

४३ । पुछपनो-

४४ । हू मुगा*

---

* The inscription ends here.

No. 128

Bhimeśvara Temple at Drakshārāma[1]

(*S. I. I.* Vol. IV, No. 1084; *A. R.* No. 236-A of 1893)

Ś 1196

१। स्वस्ति श्री... ... ...

२। क्याः। तस्यात्मजा गजघटापवीवीरभानु पट्टा[भिषेक] महिषी लसद्-

३। 'मांवा [।१] शक्कं-रत्न-चरणेंदु स'ख्यया भातितेषु शकराजवत्सरे। मा[घ]-

४। शुद्ध विलसत् तीयया युत-भौमवीवसे[2] [म]हू होत्सवं। [२] भीमेशस्य जगद्गु-

५। रोस्तत्रनिधि निर्म्माय तादगुदिने प्रत्यव्द' समयोपहार-विलसद्भोगव्य-

६। यार्थं च सा। त्रिशत् कुडुकसंमितामपि महीं श्रीवीरभानोर्म्महादेवी[3] स-

७। वोंडिविषये प्रादाजगन्म'गल'। [३] भीमनाथपुरपूर्व्व-दिक्तटीवेंगुमध्यग-

८। त चोडम'ट(ड)प'। नंदन' नवम का[रि]कोमलैर्भू रुहै-रिह तया मनोर-

---

1. On the west wall of the Bhimeśvara Temple at Drakshārāma (East Godāvarī District), between the fourth and the fifth pillers

2. The corresponding date is the 1st January, 1275 A.D , Tuesday.

3. He is identical with Bhanudeva I (A. D. 1264-5—1278-9).

९। मैः। [४] रागाविरेक इगत गजपति भानोस्सुपुत्रपौत्र-
वती [ ] घा पट्टम-
१०। हादशो जीयात् धामत्यमाग्यवती। [५] श्रीवीरमाद्देव्यै
छत्र नियम-
११। पुरस्त्रास्य] हृदि मुदिता। आत्मानुरूपनिश्चल सौभाग्य-
पाथ्यत वृपत् [। ६]
१२। निधाय मूल्यं विविवत् क्रयेण सुमङ्गभूभृ रियं धरित्री।
यथाजिताम्
१३। [वे] पारपाक्रयम्(य) तु चालुक्यधर्म भुवि भाविभूपाः॥ [७]

No. 129

Kūrmeśvara Temple at Srikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1285; *A. R.* No. 353 of 1896;
I. M. P. Vol I, P 692, No. 231; Noticed by
M. M. Chakravarti in *J. A. S. B*, Vol. LXXII, 1903,
No. 2, P. 125 f.

S. 1197

S

१। स्वस्ति । रामो दाशरथिर्य्यं(यं)था दशरथस्या-
२। भीत् पुरा सुन्दरो रामोनाभिर-
३। साङ्कताय दङ्गा तद्धर्मा{र्मा}स्तयो-
४। रुत्तमः । कोचिश्री निजवंशधर्म्मचरितज्ञाना-
५। मित्रि(त्र)ध्यै भिक्षु शं धेनूनामूत पञ्चविंशतिमित-
६। प्रायच्छद्दायैव [ह] । शाकाब्दे शैल रत्न क्षिति शशिगणि-
७। ते कार्त्तिके शुक्लपक्षे सौम्येवारे दशम्यां[2] कम-
८। ठपुरवराधीशितुः कूर्म्ममूर्त्तेः [।] दी-
९। प प्रादादखण्ड निजकुलजलधिस्फीतचन्द्रोदयो-
१०। य श्रीमद्रामाइनामा सचिवकु-
११। लवरो यावदाचन्द्रतारं [।] वीरश्री-
१२। भानुदेवस्य सत्सामन्तशिरोमणिः ।
१३। पुण्यमूर्त्तिल्ल(ल्लं)भ[त]कीर्त्तिर्ज्योतिद्रामपमा-
१४। इतिः [।।] श्री [।।]

---

1. On the forty-fourth pillar in the Tirchuttu mandapa of this temple.
2. The corresponding date is the 30th October, 1275 A. D. Wednesday.

No. 130

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmaṃ[1]

S. I. I. Vol. V. No 1233; A R No. 351 of 1896;
I M P Vol I, P. 692, No 229; Noticed by
M. M. Chakravarti in J A. S B. Vol. LXXII, 1903,
No. 2, P. 125 f.

Ś. 1197 (?)[2]

१। [स्व]स्ति [॥] शाकाब्दे लोक-रत्नावनि शशिगणिते

२। त्रि(वृ)श्चिकं याति भानौ शुक्ले कंदर्पतिथ्यां(थ्या)म्मु-

३। दुरसि सचिवो भानुदेवस्य गि(वृ)द्ध्यै । कोनग्रामे

४। प्रदद्यात् कमठपुरपते[:] ब्रह्मवाटे[3] प्रमाणं

५। भूभाग तस्य पञ्चाग्नि(मृ)तमणिसमये येऽन्नवे-

६। द्य' तदुत्थ' । तावृन्द्वयसंयुत' प्रियपं(म)ज्ञ' चन्द्रा(शा)-

७। क' च सापूपकं नव्यैकेन स(म)न्वित' भगवत[:] श्री-

८। कान्तस्य सिद्धये [।] विप्रेभ्यो त्रिचत्य पञ्चदशा-

९। संख्या नायकाद्यस्य दाशाङ्गामात्य मुनीश्वरो नरह-

१०। रि[:] श्रीभानुदेवस्य पितुः [।] ब्राह्मणनामानि लिख्यन्ते ।

११। कौण्डिन्यगोत्रे कोम्मनसोमयाजिनः भारद्वाजगोत्रे

---

1. On the forty-second pillar in the Tirobuttu maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding date should be the 24th November, 1275 A. D. if the Kandarpa tithi means the fifth tithi. According to Rangacharya and Chakravarti the date is S. 1193. The term loka denotes the number three as well as seven

3 ब्रह्म-वाटे ।

१२ । नामुपुण्डयगाथि येय ह्रेपश्पन कूर्म्मनाथ पट्टोह-

१३ । मांनद्रायिमक कल्पननामानः । काश्यपगोत्रे

१४ । मांक(क)[ष्ण]दास विरुशगलदास[ना]मानौ । कौ ह्न्यगो-

१५ । त्रे कार्ण्डराइ पद्मावल्लमयिनामानौ । हार-

१६ वग.त्र कूर्म्म(र्म्म)नाथशर्म्म वत्सगोत्र अन्नेशर्म्म

१७ । काश्यपगोत्र स्थानापति रैकः ।

१८ । कौपगोत्र पूर्वदेवभट्टोपाध्यायाः पु(पु)-

१९ । राणपाठकाः पूतिमाषगोत्र शाष(ख)नाथि-

२० । कारी कामदेव सनाथोश्वराः । एते बारश्रोभानु-

२१ । देवाज्ञया नर(र)हरिश्राचरणप्रतिष्ठितं प'वद-

२२ । शरेण्यवनायका अपरे त्रिराज्ञाय छाप्ज प चो-

२३ । प चन्द्रा(र्क)शत् माझा सर्व्वं ममिदय सकज-।

२४ । कोङ्कद्योगा निवंत्याच द्रावक सुखमनुभवन्तु [।]

२५ । स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरेतु वसुन्धरां [।] षाष्ठ

२६ । वरुष सहस्राणि विष्ठायां जा[य]ते कि(कृ)मि[ः] [॥]

२७ । उद्दिष्टस्य कुटुम्बाम पूर्व(र्व्व)त्र(क) मुनीश्वरः [।] भा-

२८ । डागारे सु ये हेममेभिश्चत्स्य हरावृत्तय [॥]

No. 131

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1166; *A. R.* No. 285 of 1896;
I. M. P. Vol. I, P. 687, No. 165)

Ś. 1193

S & T

१ । स्वस्ति श्री [।।]शकवत्सरे वसु-निधि क्षोणीन्दु मितेऽस्मते
श्रीकूर्म्मे
२ । वरद प्रसन्न नृहरेः काश्यपगोत्रनिधेः [।] विद्याधीर समर्प-
३ । णाय सतत' काम्यार्थे पूर्यैतरां गङ्गाडी(ण्डी) कवि
निष्क प'चकम-
४ । दा[त] पेर्म्माडि गोपालकः । शकवरुष'बुलु १९६८ गुनेंटि
सिंहा(ह) शुक्ल ए-
५ । कादशि'य'दु श्रीकूर्म्मपुर प्रसन्न श्रीनरसिंहु निकि नित्यमर कु-
६ । च्चेडु पालुन्नु ओक विद्यनुन्नु अरतिपमा
मत्ते न्य पेर्माडिगोपाल-
७ । डु श्रीकूर्म्मनाथु'न भण्डारमुनकु पेट्टिन गंडमाडलु ५ । ई धर्म्म
८ । वु आचन्द्राक्कमु नडपि श्रीवैष्णवनगाक प'चाधिरचु ।
९ । श्रीनर(सिंह)नाथुनिकि मेड गुज सोम्मनपडिलुलु पेट्टिन व-
१० । ट्टमु १ । ण्डनु सोम्मदि पड्डनु ।

---

1. On the eighth pillar in the Tirchuttu-maṇḍapa of this temple.
2. The corresponding date is the 21st August, 1270 A.D.

No. 132

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1168; *A. R* No. 287 of 1896;
I M. P. Vol. I, P. 687, No. 165)

Ś 1198

१ । स्वस्ति [।।] शकवर्षंबुलु ११९८ नेंटि उत्तरायणसंक्रांतिनाडु[2]
श्रीकूर्म्म-

२ । नाथुनि मुखमंडपान दक्षिणभद्रमुन वेंचेसि उन्न विद्यारण्यसत्र-

३ । श्रीनारसिंहनाथुन नित्य अरगिंपु अप्पालु एनिटिकि
श्रीरामानु[ज] दा[सु]लै-

४ । न मुनिपट्टिवुलु ३ नारन दासिने । श्रीकूर्म्मनाथुनि श्रीभांडारमुनकु

५ । ओडकु पक्कें गंडमाडलु एडु ईच्चि पोलि आचंद्राक्कंमुका(गा)
तिरुमन्त्र-

६ । आगान चेल्लंगालायादि ई धर्म्मबु तिरुपति श्रीवैष्णवनायक पंजा-

७ । [वि] रक्ष [।]

---

1. On the eighth pillar in the Tirchuttu-maṇḍapa of this temple.
2. The corresponding date is the 26st December, 1276 A.D.

No. 133

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S I I*, Vol. V, No. 1276; *A R.* No. 354 of 1896;
I. M. P. Vol. I, P. 692, No. 232).

Ś. 1199

T

१ । स्वस्ति श्री [।] शकवर्षंबुलु ११९९[2] नेटि कन्या शुक्ल पौर्ण (पूर्ण)मादस्यु

२ । सौ(शौ)रिवा[र]मुन[2] श्री कूर्म्मनाथुनि कमारपुन्नम वत्सरमुनकु[3] भर-

३ । गिञ्चिडु मडा(ड)लनु ५० ई उपकरण द्रव्यमुलु तेङ्कायलु १०० सं(ख)-

४ । मुनकुगा आचन्द्रार्क्कमु चेल्लुटकु विजयनेत्र पडिहारायल शिष्टु-

५ । देवरगउतुलु वेङ्कडय्य दु' बेट्टिन वरिपड्डेडु पोलमु रेंडु

६ । पुटलु भी(श्री)रंगोट्टपुमाडलु रेंड्लु(ट्टि) जेड्डि पेट्टिन पड्डिडिगल्ल-

७ । लु ईरन्नू ईधर्म्मंबु एक्कालमु सेल्लंगलयदि[।]वेमगोटना-

८ । 'डु गट्टलोनि पोदकवाडनु अलप(पे)त्रमु पुट्टयेडुनु ई धर्म्म-

९ । वु श्रीवैष्णव रक्ष(क्ष) ।

---

1. On the forty-fourth pillar in the Nirohuttu-maṇḍapa of this temple.
2. The date is not regular. But, it may be taken as A D 1277.
3. The full-moon day of the month of Aśvina is called *Kumara Purṇima* on which day people in Orissa wear new clothes and play dice. This is observed as a festival day relating to Kumara who killed the demon Taraka to save the devas. In the Andhra country it is known as the Gauri-Paurṇami when people worship the deities of Siva and Gauri seated on a bull, made of clay. Popularly it is called *Gairamma* (*Gauri-amma*).

No. 134

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol V No. 12 1; *A. R.* No 3?9 of 1896;
Edited by E H ltzsch, Ph. D, in *E. I.* V, PP... ; ...
I. M. P. Vol 1, P. 69?, no. 2?7)

Ś 1199

S & T

१। स्वस्ति श्री [॥] शकवत्सरे [नव][2]-निधि-क्षोणी दुर्भिरक्षिमते
दीर्घात्त(र्थे) कमठा[कृते]-
२। स्मृ ... ... [।] (वा)श(शा)त् प्रवराङ्गणा[3]
गुणनिधि[:] श्रीको-
३। ति(त्रि)ध्ये(द्धये)तरां [स्व] (मा)दात् पुरुषोत्तमत्ति[ ] नि[ ]
श्रीर(रा)जराज(जा)-
४। स्मजः । [१] शक[व]र्षंबुलु ११९९[4] यगुनेंटि श्रीकूर्म-
न(ना)ध(थ)देवर-
५। कुनल इरांपमु सततमै चेल्लुटकु र(रा)जराजदेवनि को-
६। डुकु पुरुषोत्तमदेव चक्रवर्ति पेट्टिन गा... एवयि
७। दे [॥] इ धर्म्मु वं... रक्ष(च) [॥]

---

1. On the forty-sixth pillar in the Tirchuttu maṇḍapa of this temple.

2. The first two letters are erasures.

3. Probably the correct reading should be सवत्सगा ।

4. The first and third symbols are erasures.

5. The corresponding year may be taken as A. D. 1277.

No. 135

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI No. 912; *A R* No. 296 of 1899;)
I. M. P. Vol. III, P. 1679, No. 124.

S. 1200[2]

१। स्वस्ति । शाके व्योमद्वया नेत्र-च'द्र'म'स्यातवत्सरे मासि
   भाद्रपदे शुक्ल-
२। दश(शा)म्यां शौरिवासरे॥ [१] पुत्रः कैलाश स्वस्य
   श्रीराम दरमाइति
३। गडद्वादश नष्काणि भंड(डा)रे नृहरेद् दात्। [२] पुष्प-
   (वा)टिनिमित्त' तत् क्र[ये]-
४। णात्थं च सर्व्वदा। तत् कृत्वा हरये मालानप्यं भोक्ता
   तु दिवानः। [३] चतुष्पंनिव-
५। 'पद्यरिरयाद्धात्य च जीवित'। [एतस्य धारया वच]
   च'द्रतार' प्रवर्तता[त्मज][म्]। [४]
६। स्वस्ति श्री [॥] शकवष['वुलु १२०० गुनेंटि भाद्रपद
   शुद्ध दशमियु शौरिवा(सु)-
७। न कैलासप नाइ[नि] कोडुकु रामाइपनाइति ननकु
   भरटकु गा

---

1 In the twenty-fourth niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date will be the 28th August, 1278 A. D., Sunday, if the weekday is read सूर्यवार for शौरिवार । Otherwise the date is not regular.

८। नविक्रमन दुःखाटिरकु सेवमु विलुचन्तु ई ोंट शेशि
नाना।।त्र वृ।र·

९। मालु वेंब श्रीनरसिंह नाथुनिकि महाश्रिपन्तु गंडलु
पंडु मावलु श्री-

१०। भंडारमुन मंडकि ई ोंट शेशि ई पररादद्युत्ति
अ व श्रावकमु दुद्

११। वि गजांकुना पृथु राजु चित्तननाथकुनिकि धारपोशि
ईच्चे दोनिकि

१२। नालु निर्वाक्र ठपश्य ठलियंदु कूडुन्तु ई वेनकं
श्रीवभोक्तलुंतु शेठ्ज ग-

१३। कह्दि। ई धर्म श्रीवैष्णव रच।। श्री श्री श्री।।

No. 136

Ananta Vāsudeva Temple at Bhubaneswar*

Edited by Dr. L. D. Barnett in *E. I.* XIII, PP. 150—155.
Re-edited by Sri P. Acharya in *O. H. R. J.*, Vol. I, No. 4, PP. 274—288.

S. 1200

१। ॐ [ ] सम्भ्रान्तजम्भारिपृषत्पदुपारयमान-
कोशाब्जसेन्दुरथनाभ्रशताघनानि ।
मिच्छाविलासचरितानि जयन्ति शम्भो-
रिच्छामृतानि सुरराजपुराङ्गनानां(नाम्) ॥ [१]

२। वीर सम्राट् समरदर्पितारातिराजन्यवक्त्र-
रम्येराम्भोजैर्दूर(त)[ब]बुधादेवताराधनं यः ।
आगोशान्तादमर सरित यावदक्षोमुखोभू-
क्षोपा सोन्वे सुरहृदचरीकामुकक्षोभगङ्गः ॥ [२]

---

* Originally the slab 46" × 20½" on which this inscription was inscribed was fixed on a wall in the temple of Ananta Vāsudeva at Bhubaneswar. It was removed to London where it is now. Barnett says: "all that is known for its provenance is that it comes from the collection of 'Colonel Stewart'; and as the contents shew that it was brought from Bhubaneswar of Orissa, one is led to suspect that it was originally carried thence by Major General Charles Stuart of the Bengal Army." It is reserved in a hall of the Royal Asiatic Society, Great Britain. A plaster cast of the inscribed stone is now preserved in the Orissa State Museum, Bhubaneswar. For other details see Mr. P. Acharya's paper in the *P. I. H. C.*, 1939, PP. 267—268 ff.

३ । यदुवंशोवेजयन्तीपट इव सुभटोऽनङ्गभीम प्रभाव :
प्रभ्यतार तिराजन्नजयुत्रतिग्नोदूगीतगम्भीरसार: ।
आसीदाशीविषारेरधि दतरतरंताद्गर्वोद्गत्वं
स्व(सो)न्ते स्वान्तापसर्पन् अजमपि आनं सङ्गरे सञ्जहार ॥ [३

४ । शेष: स्तीयशिर: सहस्रविलसन्माणिक्यमालाच्छला-
दूयसे ज: कणिकाभिरेवधिधुरे ऽमज्जत फणिग्रामणी: ।
पातालाम्भसि किञ्च यत्करिघटाकर्णारितावानिलै-[1]
रुद्गाता गगने रविश्चिरमसावुद्धोतं पर्यायते ॥ [४]

तस्माद्भूपति भूचन्द्रावन्दिकाजनि सुन्दरी
चन्द्रानन्दामृतसारैः स्वपयन्ति जगज्जन: । [५]

५ । तदपीयंदुवदनासिन्दवसति नो चिन्तयत्यञ्जनी
मुग्धेन्दीवरनेत्रनित्यनिलया कुन्तेन तृष्णावती ।
किञ्चाविक्र य तदङ्गकान्ति मुदिता चित्ते नवत्ते पुरा-
नेव शेषजगदूविलोकन वशी शी) काराय कारायते ॥ [६]

६ । हैहयवंश(शा)वतंस: परम(मा)र्दी[2] सहजसारसारे य: ।
तागवतिमतिशेते पतिरस्या: समरनारीण: ॥ [७]

अस्त्युत्कलोयन्वाये यन्नवे च[तु]रादय: ।
अप्रपञ्चेषु सुहृदो भान्ति पूर्णमनोरथा: ॥ [८]

७ । तत्रच चेत्रमेकाम्रमाम्रारामशत(ता)न्वितम् ।
एकदेशकृतं देवकुलैराकुलमद्भुतम् ॥ [९]

---

1. The same verse is repeated in No. 123, P. 190

2. The name is written as Parama(ā)di So, there is no necessity to change it into Paramardi as suggested by Mr. P Acharya (*O H R J*, Vol. I, No 4, PP 239, F. N No. 13). The word Paramāḍi is derived from the South Indian word Permal, which means lion or the lion incarnation of Lord Vishnu.

स यत्र गिरिजापतिर्वसति गन्ध-सिन्धोर्विपा-
श्रिपाय निकटे धुनिमसर सार्थं सार्थप्रदां ।
यद्गृहकृपाभरान्न्यपित कृत्तिवासाः श्रिय'
महेन्द्रपदजित्वरीं सुभट चोडगङ्गेनताम् ॥ [०]

८ । यस्मिन् बिन्दुसरः सरस्वरसदृगूहक् पेयपायः] पत-
पान्थ श्रान्तिहरं सुधाजनित नि:श्यन्ददुग्धु: शम्भवी ।
यदुर्भ दोर्मि नानुयान्ति पदवीं तीर्थानि तानि स्फुट'
भूतानुग्रहनिर्मितं पुरिद्वा लोकैकशोकापहं ॥ [११]

९ । यस्यान्तः सरमान वृद्धकमठी पृष्ठस्थल स्थायुक
प्रेङ्खद्वानरकामिनी मिरकलि क्रोडद्रुप प्राविता ।
अम यान्तुमज्जनाति मिरिह ततकापेय पातिसना-
दुत्प्लुत्याभिमुख' प्रतीरतरलो लोकः समुत्र(त्रा)स्यते ॥ [१२]

१० । तत्तीर्थमपहनम्यास्य तीरे नानाधनीघने ।
श्रीकृष्णश्रीवलावासवासिते नन्दनायिते ॥ [१३][1]

तन(त्र) व्योम-वियत्-फणीन्द्ररसना-चन्द्रप्रमाणैर्म्मिता-
तीतासु क्षितिभृच्छकावधि[2] समास्मावारिधि दमामिमाम् ।
भूपे श्रीनरसिंघ(ह)देव तनये भानौ चिरं [शास]ति
प्रासादं स्थ(स्थि)रमारवीन्दु विदधे सेयं हरे भीमभूः ॥ [१४]

---

1. This verse is wrongly printed before the verse No. 6 by Mr P. Acharya (vide *O. H. R. J.* Vol. I, No. 4, P. 282).

2. The date is given as ś. 1200 (A. D. 1278)

११। प्रासादमूद्ध(द्ध्र्व) सि(शि)खर स्थिरहेमकुम्भ
दम्भोपदर्शित जगज्जनिकोषभाण्डम् ।
ब्रह्मस्वरूपमनुरूपमनुप्रविष्टा
वंशी महार्णवशयस्य हरेस्तमेतौ ॥ [१५]

१२। अयमतिशयितु' मृगाङ्कचूडामणिमुररीकृत हेलिमौलिभावः ।
अपि तुहिनधर जहास देवद्वयमण्डन गभगह्वर श्रीः ॥ [१६]

१३। तस्यैतया विरचितस्य रसात् प्रशस्ति
श्रीमानुमापतिकविस्त्रिपुरारिदासः ।
तत्तरसमग्र गुण-सम्पदमाददान
सम्यक् सुकर्णरुचिरामचिरात्पवाकां ॥ [१७]

मुखं चन्द्रमिवै तस्या विलोक्य दुहितुः किल ।
चन्द्रादेवीमुवा चैनां नाम्ना भीम महीपतिः ॥ [१८]

१४। गीतज्ञालयतालनर्त्तनकलाकौशल्यलीलालया
वाल्यादच्युतभक्तिभाविहमतिर्दत्तानुरूपश्रिये ।
पित्रा हैहयवंशजाय शुचये चन्द्रापहा चन्द्रिका
पुत्रीयं परम(मा)र्दि नाम भजते च्छत्राय रत्नान्यिता ॥ [१९]

१५। स क्रीडा मनय(या) विधाय विविधारागानुवद्धं(न्धो)त्सवां
पत्न्या वीर नृसिंहदेव नृपतेर् वैष्यात्रणे रज्यतः ।
जित्वा तान् सुरलोकगानपि रुषा जेतु' स्वय स्वय(यं)यौ
मन्ये सौ परम(मा)र्दि देव सुभटः कीर्त्तिसमुल्लासयन् ॥[२०]

१६। एकाम्राख्यवेदिते* सुमहसि श्रीकृत्तिवासप्रिये
क्षेत्रे पुण्यवले श्रुतामृतफले सव(र्वे)त्र पुण्योज्ज्वले
प्रसादं पुरुषोत्तमस्य सकल सौ(सै)षावं वैष्णवं
गन्तुं मङ्गलपूर्णकुम्भशिरसं भद्राश्रिताचीकरत् ॥ [२१]

१७। पादात्सिरोवधिजगत् कमनीयरूप-
मन्तस्थ केशवमसौ शुभकर्मभाजं ।
सम्यक सङ्गति मतिप्रसरत् प्रजाहं
प्रासादमेतमसमं स्वमिव व्यधत्त ॥ [२२]

मुकुटाद्यैरलङ्कारैः शक्त्या भक्त्या मुदान्विता ।
बलकृष्णौ सुभद्राञ्च श्रेयसे[ऽ]साबभूषयत् ॥ [२३]

---

* Mr. Acharya has not mentioned the number 16 after वेदि, although in the original the 16th line starts from 'ते सुमहसि'. The total number of lines in this inscription is seventeen and not sixteen as stated by Mr. Acharya.

Translation*

Vr 1 Victorious are the deeds of Śambhu (Śiva) who exercises the soothing influence through the glance of the moon-eye (not the sun-eye and fire-eye the other two eyes of three eyed Śiva) and which are indolent with play which he manifested in the beggar's guise, and which are revered by the fortunate Indra, the enemy of Jambha and the king of gods, and therefore are dear like the nectar to the eyes of the damsels of heaven.

Vr 2 Choḍagaṅga was not only a hero but an emperor also and performed the worship of the goddess Earth with lotus faces of the hostile kings cut off in battle while ruling; (he) was the sole enjoyer of the region extending from the river Godāvarī to the river Gaṅgā, and after his death became a gallant to the mistress of the gods.**

Vr. 3 In his (Choḍagaṅga's) lineage was like a flag the heroic Anaṅkabhīma, whose profound strength was celebrated by the damsels of a multitude of hostile kings destroyed by his power, and who was exceedingly proud of his swift horses, the speed of which surpassed that of the snakes' befor Garuḍa. He made an end of the war by defeating the yavanas with impetuosity after entering into their territory beyond the frontire.

---

* As given by Sri P Acharya. He adopted Dr. Barnett's language in the verses Nos. 6, 8, 18, 20 and 23.

** The translation should be : 'after his death, he turned to be an amorous votary of the celestial damsels'.

Vr. 4 Distressed by the sparks of his radiant gems Sesha, the king of snakes, felt ashamed of his gems of less lusture upon his thousand hoods and therefore, plunged down into the water of Pātāla; and this moving sun, the king of the planets, can not be compared with the gems of the motionless radiance for the reason that the moving sun appears as if the flying leaf carried into the sky by the tempests raised by the blasts issuing from the nostrils of his elephant troops.

Vr. 5 From this terrestrial moon of kings was born the beauteous Chandrikā whose moon-like face filled the heart of the people of the world with showers of nectar.

Vr. 6 Dwelling in the lotus of whose face, Lakshmī, the goddess of fortune thinks not of the lotus-lake. Having an eternal home in whose modest lotus eyes, she has no longing for Kṛṣṇa; but as she embraces her limbs in delight she takes no thought of the gods; thus Chandrikā becomes as it were a prison-house to enslave he glances of the whole world.

Vr 7 Her husband Paramādi* was an ornament of the Haihaya dynasty, the best of heroes, possessor of native strength and was as charming as the moon, the lord of stars.

Vr 8 There is this province of Utkala, where the five friends of the god of five arrows, the eye and others, appear fulfilled of desire in (their several) series of objects.

---

* Mr. Acharya writes Paramarddi. But, we are giving the name as is mentioned in the inscription.

Vr. 9 There lies this holy place called Ekāmra (famous for a single mango tree) now adorned with hundreds of mango - groves, wherein there stands only a single *Devakula*, (temple) surrounded by numerous temples.

Vr 10 There dwells Girijāpati (the lord of Mountain's daughter) where flows in the vicinity a stream called Gandhasindhu which is as if a true fount worthy of gods, and in order to enjoy its beauty and utility which are even superior to that of Indra by Lord Kṛttivāsa it was founded (dug) by valiant Choḍagaṅga.

Vr. 11 There lies the incomparable ocean, the Bindu-saras, the water of which springs out of nectarous swells and is worthy to be drunk by the sight and is the remover of weariness of pilgrims. Other holy places do not attain the divine rank of even a drop of its water. In order to remove sorrow of the world *Purajit* (the conqueror of Tripura, Śiva) created this lake as a token of grace to the people.

Vr. 12 See how the female monkeys jump on the back of old (big) turtles while swimming on the surface of its water and make them into pleasure boats; when the turtles dive in the monkeys become submerged and jump on the bank after their monkey-like diving in water; beholding all these the crowd on the banks are thrown into consternation.

Vr. 13-14 Here, on the bank of this ornament of holy places which is thick-set with various trees and sanctified by the residence of Kṛṣṇa and Baladeva and thus serves the purpose of Nandana, when there had elapsed the Śaka king's year denominated by the 'sky, sky, snake-king's tongues, moon or 1200, when king Narasiṁha-

deva's son Bhānudeva has long been reigning over this kingdom as far as the sea, the daughter of Bhīma (Aniyaṅkabhīma)[1] constructed for Hari a temple to last as long as the sun and the moon shine in the sky.

Vr 15 She made these two images (Vāsudeva and Saṅkarshaṇa) of Hari who eternally retires in great ocean, to enter into or be installed in the temple which suggests the primal sphere whence arose the universe by the stately display of firm golden capital upon its lofty spire and is a fitting representation of the form of Brahmā (Here the poet describes the *kalaśa* of the temple).

Vr. 16 Having been adorned with a sun-like disc (*Chakra*), this temple excels Śiva with a spotted moon on his creast. The inside sanctum built according to the principles of architecture devised by Maya, the great architect, also excels the sun wherein only one Nārāyaṇa resides but here in two gods Ananta and Vāsudeva have been enshrined.

Vr. 17 The blessed poet Umāpati, a devotee of Śiva, the foe of Tripura (a demon),[2] duly composed in no long time this dedicatory eulogium having merits of every kind of a banner brilliant with gold for this temple constructed by her.

Vr. 18 Seeing the face of the daughter to be modest like a moon, king Bhima called her name Chandrādevi,

---

1 Mr. Acharya writes Anaṅgabhīma. But the name Aniyaṅkabhīma is popularly known from epigraphical sources.

2 Mr. Acharya writes "the foe of three cities". It gives no meaning at all.

Vr. 19 Learned in songs, a seat of sport in skilful practice of arts of musical measure beating of time and the dance, and having a soul inspired with devotion to Achyuta (Vishṇu) from the childhood onwards and the radiance and beauty of the moon this daughter Chandrikā together with jewels was given (in marriage) by her father to Paramādi the knight (Kshatriya) and the scion of Haihaya lineage.

Vr. 20 After he had practised with his wife diverse kinds of pleasure in which delight was attendant upon amorous passions; the valiant Paramādideva having found the enemies of the battle-loving king Vira Narasiṃhadeva to be dwelling in the world of the gods, went himself thither in fury to conquer them, and throw with full display of glory.

Vr. 21 At the vast holy place (*Kshetra*) called Ekāmra which is very dear to god Kṛttivāsas and well known for bestowing divine achievements, and ever brilliant with flowers of every season, she, with eagerness and being inspired with faith, built this temple full of carvings and adorned with an auspicious pitcher-capital for god Purushottama in order to go to the place of Vishṇu, the eternal.

Vr. 22 She constructed this peerless temple similar to the divine image of Keśava which is beautiful from top to bottom, the giver of pity, the visiting place of virtuous people being adorned with the protecting discus and exceedingly bounteous in distributing the holy food.

Vr. 23 Inspired with spiritual devotion and joy she, according to her ability, decorated with diadems and other ornaments Baladeva Kṛshṇa and Subhadrā with a view to attain the final bliss.

No. 137

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 719; *A. R.* No. 253 of 1899; *I. M. P.* Vol. III, P. 1676, No. 81.)

Ś. 1200

१ । स्वस्ति [।] श्रीवीरभानुनृपतेरभिवर्द्धमा-

२ । ने अष्टादशांक कलिते जयराज्यवर्षे श्री-

३ । ते कलिंगविषये विजयावनींद्रे

४ । वीरेभिरक्षति विचक्षणरक्षणज्ञे [१] शा-

५ । काब्दे व्योमयुग्मद्युमणि परिग-

६ । ते कार्त्तिके कृष्णपक्षे दीपावल्युत्सवे[2]

७ । श्रीनरहरिवपुषसिंहशैलालय-

८ । [स्य] । दीपस्यास्य सुधाम्नस्सविषविभूतये

९ । श्रीमदल्लालनाथप्रेमालाक्ष्यात्मजातो वि-

१० । य............स्तोदपदान्नव्यधेनु: [।। २] वि-

११ । श्वामित्रान्न [गो]त्रोत्थो नायको द्रविडोच-

१२ । मः [।] दीपदण्डमपि प्रादादीप्तलोहं हू-

१३ । रेम्युदे ।। [३] आचन्द्रार्कमयं धर्म्मो धन्यै

१४ । दुर्म्मपरायणै: [।] वैष्णवै सिंहशैलस्थै:

१५ । पालनीय[:] प्रयत्नतः ।। [४] एषा नृसिंह-

---

1. On the third pillar in the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 17th October, 1278 A. D.

१६। सुधियो रचिता प्रशस्तिः। स्वस्ति शाक-
१७। वर्षंवुलु १२०० गुनेंटि श्रीम-
१८। दनंतवर्म्म(र्म) प्रतापवीर श्रीभा-
१९। नुदेव प्रवर्द्ध मान विजयरा-
२०। ज्य संवत्सर'वुलु १८ गु भाहि य-
२१। 'दु विजयदेवपांडरायल कलि[ं]ग-
२२। परीक्ष मज्जि तनमुन कार्त्तिक द्वीपाव-
२३। लि महोत्सवमुनांडु विश्वामित्र-
२४। गोत्रमुन द्राविडपेरुमालि कोडकु अ-
२५। क्कालनायकु'डु तनकु भगवत भ-
२६। क्ति को[रि] श्रीसिंहगिरिनाथुनि दिव्यसन्नि-
२७। धिय'दु अख डद पानकु पटिन
२८। धेनुवुलु ४[७]टिलो पामुश्रोयु
२९। कोडकु एरियगोर्युनि गोचरान २४ नु ल-
३०। क्कुमनकोनारि गोचरमुन २३ नु'गा ४७
३१। टिकि नेरुदीपान नेइ चल्ल'गलदि वीरे पे-
३२। टिन दीपद'डु १ टि विरयलु २४टि वेल
३३। गंडमाडलु १२ तिरुमद्ध'जामुन
३४। पालु अरगिचुटकु पेट्टिन मोदालु ५
३५। ई पालु स्वदेशिकि परदेशिकि विनियोगिप-
३६। 'गलारु ई धम्म(र्म) आच'द्राक्कमु श्रीवैष्णव रक्ष[॥]

No. 138

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1288; *A. R.* No. 356 of 1896;
I. M P. Vol. I, P 692, No. 234 ;
Noticed by M. M. Chakravarti in *J. A S. B.*
Vol. LXXII, 1903, No. 2, P. 125)

Ś. 1201[2]

T

१ । स्वस्ति श्री [।।] शकवरुष' वुलु १२०१ गुनेंट्टि प्रतापवी-
२ । रश्री नरसिंहदेवरु(र) प्रवर्द्धमान विजयराज्यसंवत्स-
३ । र'वुलु ३ गु श्राहि चैत्र कि(कृ)ष्ण १३ यु गुरुवारमु-
४ । न पौलस्य(स्त्य)गोत्रुलवुचुन्न वळ्ळिमहासेनापतुलु तमकु
५ । आयुष्काम्यात्थमुगानु श्रीकूर्म्मनाथुनि आच द्राक्कर्कस्थाई-
६ । गा पुष्पवाटिककु नावलगुड्डि उत्तरमुन क्षेत्रमु
७ । नलुवुमिट्टिकि कालोचितमूल्यमु भी भंडारमुन-
८ । कु वेट्टि इ इ्ल दासरुलु ईररुकु कूडुजीवमुन-
९ । कु आविनि जलक्षेत्रमु पुट्टिनि प'इ्मु विलचि पे-
१० । ट्टि'वमि ई वोंट्टपुष्पालु वेचि श्रीकूर्म्मनाथुनिकि चात'गा[ला]-
११ । रु ई धर्म्मंवु श्रीवैष्णव रक्ष ।

---

1. On the forty-fifth pillar in the Tirobuttu maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding date is the 29th February, 1280 A D Thursday The tithi is *Dvādaśī* but not *Trayodaśī*. According to Chakravarti the corresponding date is the 1st March, A D. 1280 (Parsimanta). The year being the leap year, Chakravarti's date is not correct.

No. 139

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No 936; *A. R.* No. 301 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1680, No. 129)

Ś. 1202

१। ॐ। गोपीनाथस्सदापायात् कमलानंदकंदुकः। वासुदेव-
प्रतीराजं पुण्य पण्यगृहं सदा ॥ [१] रायवल्लभमहासे-
२। नापतेर्द्धम्म(र्म्मै)चारिणी। मेडमांवा सुतं लेभे भारद्वाज-
कुलोद्वहं ॥ [२] स्वस्ति श्री शाकवर्षे नयन-वियद्घो-
३। यु[ग्म]-धात्रीसमेते शुक्ले कक्कटकैकादशि गुरुदिवसे
श्रीनृसिंहस्य काशे(षे)। [अ]त्रं तद्वासुदेव प्रति नृपवि-
रहात्
४। स्वस्य धम्मा(र्म्मा)भिवृद्ध्यै मल्लद्वात्रिंशचिह्नोन्यपि सतवधृते-
श्चित्तनस्यापि भुक्त्यै ॥ [३] स्वस्ति श्री [॥] शकवर्षं वुलु
५। १२०२ गुनेंटि कक्कटक शुक्ल एकादशियु गुरुवारमुनांडु
भारद्वाजगोत्र रायवल्लभसेनापति पेंडलमु
६। मेडमदेवि सुपुत्रु श्रीगोपिनाथदेव्य श्रीपादपद्माराधक
वासुदेवपंडितरायलु वन धम्मु गा श्रीनरसिंहुना-
७। थदेवरकु एकल्पुडुनल गोवुवु(व)पट्टि निवंद्रालु रेंडिकि
मल्ललु मुप्पदरेंडु ।पमलु श्रीनरसिंहनाथदेवर श्रीम-

---

1. In the twenty-sixth niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The date is not regular. But, it may be taken as A. D. 1280

८। 'डार नेडिकि ई गोडवुपट्टि निवद्ध'लु रेंडुन्नु आच'द्राक्कंम
कुडु पगलंडगा प्रृथुवराज चित्तमनाथकुनिकि

९। धारवोशि इचे। ई रेंडु निवधालकु नित्यपडि रेंडु कु'चाल
कूडुन्नु ई वनक जीवमुक्तुलु आच'द्राक्कमु श्रीभंडारान
चेल्ल·

१०। 'गलयदि । ई धर्म्मं श्रीवैष्णव रक्ष । प्रविराजवासु(सु)देव-
स्वज्जन संस्कनवकल्पक[ः] जीयात् [।] तेन कृतोय' धर्म्म[ः]
प्रवत्त तां च'द्रमातार'॥ [४] श्री श्री

११। श्री ॥

No. 140

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

S. I. I. V. 1 V, No. 1171; A. R. No. 290 of 1896;
Edited by H. Krishna Sāstri in E. I. VI, PP. 263— ff
I. M. P. Vol. I, P. 687, No. 168.

Ś 1203

8

१। देव[:]श्रीकमलाविलासलहरीपात्रं कलिप्रो[न्मि]लत्क्लेश-
क्लिष्टजनैकवत्सलचि[ि]तले संज्ञोल न वोधो-

२। दये[2] [।] स्वीय श्रीपदपङ्कजैकशरणान [स']रत्तितु'
सन्मुनिज्ञात[:] श्रीपुरुषोत्तमाभिध म] । (म)-

३। हा[वी]रथंसुमत्यमणी: । [१] यन्मुनिभाषितभाष्यं
वा(भा)ष्यं किल तीर्थिकपरसंघे [ ] व-

४। न्मदवादिद्विरदगतिकु म्भमङ्कुश भवति ॥ [२][3] तस्य
ज्ञानकलाकलोदयकलो वैदय(दया)-

५। सी(सि)क' गोगणं (।) मदे[भिं]न्नपथपधा(ता)रितमल'
सुधक्तभेदे पथि सधृतद ङ-

---

1. On the east and north faces of the ninth pillar in the Tiruhutta-maṇḍapa of this temple.

2. Lines 2—5 are written within parallel lines.

3. The second half of the verse is not correct so far as the metre is concerned.

६ । मंडितकरो यः प्रादुरासीन्मुनि प्रावैरस्वेऽयपदारविंदयुग्ला- ध्यानन्दतीर्[र्थो मु]-

७ । निः । [३] यन्मुखनि[ः] सृतभाषा ललिता ललितप्रकार- पदविन्यासा कमलापति]पदकमलं भ-

८ । जते भज्मानमवभयारा[ति] [४] आनन्दतीर्थभगवत्- पादाचार्यवरस्वती [ ] लोकेत्र

९ । हरिपादाब्जयुगलप्राप्तयेन(नु), सा । [५] तस्माल्लोकगुरुत्वगुणा- तिनिपुणात्स प्राप्तक-

१० । त्वंवयोद्ध(द्ध)धामुत्र तथा(था)त्र योवति जनात् क(का)लिंगभूम [भ]वान्[1] पित्युचारमुवैति

११ । सु[नु]रिति सन्नीतिस्थितो धर्मतश्शत्रुदमापतिवर्गदुर्गं निवहान् भीतानभीत[ः] स्वयं । [६] यश्च

१२ । श्रीकूर्मठाधिनायकमहाकार्यैकबद्धव्रतस्ताय प्र[च्यु]ति- वारणाय शवरानीक-

१३ । क्षितीप्राशनि [।] धत्ते [स]त्करवालमस्य व[हि]वा संत्यक्तजीवे रिपौ हन्तव्यानवशेषणा-

१४ । न्निजविधिन्नो(न्नो) यस्य बोध्यस्तरां । [७] तेनानेन श्रीमन्नरहरितीर्थाख्य[3] मुनिवरेण्येन [।] क-

1. The word कालिगभूसम्भवान् is written on an erasure.

2. Read कार्यैक ।

3. According to Krishna Sastri, "Narahari Tīrtha succeeded to the pontifical seat in A. D. 1324 and died in A. D. 1333. His governorship in the Kalinga country, which took place before his becoming a *Guru* must therefore be placed in the period before A. D. 1324." (Vide *E. I.* VI, P. 262 f.)

१५ । त्रिसमय प्रह्लादप्रभा(भा)व परितोष्यनृहरिरूपेण ॥ [८]
स्वस्ति श्रीशकवत्सरे दुन्दु-
१६ । व्योम-द्वय-दमा युते मेषे शुक्लशशांकशेखर[दि]ने वारे
[च] सौम्ये वरे* [।] प्रासाद' कमठ [वि]-
१७ । धाय पुरतो निर्म्माय शम्मद्रो योगानद नृसिंह ह) ए[ष]
भगवान् प्रीत्या प्रतिष्ठापि
१८ । तः । [९]

---

* The inscription is incised on Wednesday, in the eleventh day (शशांकशेखरदिने) of the bright fortnight in the month of Mesha Krishna Sastri wrongly gives the tithi as *Ashtami*. The corresponding date is the 2nd April, 1281 A. D., Wednesday. The *tithi* is *Dvādaśī* and not *Ekādaśī*. On the date of this inscription Prof. Kielhorn remarks that the corresponding date should be the 29th March, A D 1281, Saturday (*E. I* VI, P. 266). But the reading is Saumya or Wednesday. For this, he suggests to read शौरे (Saturday) for सौम्ये । But, I think, the tithi is शशांकशेखर=11th day. So, it is Ekādaśī,

No. 141

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI No 1139; *A R*. No. 369 of 1899;
I. M. P Vol. III, P. 1686, No. 187.)

Ś. 1203[2]

१। स्वस्ति श्री। शाके राम-वियन नेत्र-भूमिस-
२। ख्यातवत्सरे। ककर्क(र्क)टे मासि कृष्णैकादश्या-
३। भानुदिने शुभे। [१] प्रयागमचनाय्र्यस्य हा-
४। रीतकुलजस्य च। तल्लमायास्सुतः श्रीमन्नर-
५। सिंहाय सन्निधौ। [२] अख-डदीप' तदं'न्त' प्रा-
६। दां गाः पञ्चविंशति। गुण रत्नाकर'स्तोधौ
७। श्रीमान श्रीरंगपेग्गडः। [३] अज्जु(र्ज्जु)न क्षोणिपाल-
८। स्य मंत्री मंत्रविदां वरः [।] प्रवर्त्तामय-
९। न्धर्मो यावदाच द्रतारक'॥ [४] स्वस्ति श्री [॥] शाक-
१०। वर्षं बुलु १२०३ गु नेंटि कर्क्क(र्क्क)टक कृष्ण एका-
११। दशियु नादित्यवारमुनांडु हारितगो-
१२। त्र प्रयागमचन गारु तल्लमांत्रिका-
१३। सुपुत्रु अज्जु(र्ज्जु)न क्षोणिपालमंत्रि श्रीर-

---

1 On the fifty-third pillar of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 29th June, 1281 A. D., Sunday.

१४। 'गपेगाह'गारु वम कुलघ'तरयाभिषृ-

१५। ढ_यत्थ(त्थ)मुगा श्रीनरसिंहनाथुनिकि दीप-

१६। द हमुनोहि अख'हदीपमु पे-

१७। ट्टे। इ दीपानिकि(क्की)हारथंमु इरव-

१८। हेनु मोदालु* गोवरा-

१९। न पेट्टे। आच'द्राककंमु शेल्ल'गलदि-

२०। दिगा। ई धम्म(र्म्म) श्रीवैष्णव रक्ष।

२१। श्री श्री श्री [॥]

---

* Space for five letters is left blank after लु।

No. 142

Lakshmi Narasiṃha Temple at Śimhāchalam[1]

(*S. I. I* Vol. VI No 1118; *A R* No 350 of 1899; *I. M. P.* Vol. III, P. 1684, No 178)

Ś. 1203

१ । स्वस्ति श्री [॥] शकवरुष'वुलु १२०३ गु-
२ । नेंटि श्रीमद्नंतवर्म्म वीरश्रीनरनार-
३ । सिंह् रावुतुदेवर[2] प्रवर्द्ध'मान वि-
४ । जयराज्य स'वत्सर्वुलु ३ गु
५ । आहि रिषभ शुक्ल अक्षत्रितीय्ययु
६ । शनि रोहिणिनाडु[3] गगवशामुन
७ । राजुलक्ष राज्याभिव्रिद्धिगानु पोतांक्कुरा-
८ । देवु'डु इश्चिन तांभ्र(म्र)रवमैन पारुव-
९ । लगा'म्रा)मुनि (वि)षयमुलोनि कोट्टरुनु

---

1. On the forty-nineth pillar of the verandah round the central shrine of this temple.

2. He is Narasimha II (1278-9—1308-9 A. D)

3. The date of this inscription needs correction. According to the *Indian Ephemeris* in the Śaka year 1204, the 3rd *tithi* of the bright fortnight of Vaiśākha (*Akshaya tṛtiyā*) fell on Saturday when the Nakshatra was *Rohiṇi*. The corresponding date was the 11th April, 1282 A. D., Saturday, the 3rd *tithi* started from the evening when also the Rohiṇī nakshatra appeared.

१० । जम्मुनु'गा रेंडु उल्लु(रु)नु श्रीनासि-
११ । 'हनाथुनिकि अग्निनपथि निवेद्यमु-
१२ । लु २५ अल्वालु ४० विडिया ४० च'इ-
१३ । न कर्पूर नेइ अनन्गालु पुष्पमु
१४ । लं पैन अविर्ति अच'नालकु चोकटिदे-
१५ । शाधिकारि चलमेत गंड्र अइ्च'डशोलि-
१६ । सिहासन गंगवंशअमात्य अनंतजीय-
१७ । नयु नरसिं 'ह पुरमाज्जुन्नु मधुमदन-
१८ । पडिरायु नारे(ग)ण सेनापतुलुनु-
१९ । वैदु सेनापति जन्नाइ महलिकु चोड़क-
२० । रण मंडननायुकुलुनै पूर्व्वदत्त[मु]
२१ । प्रतिपालिंचि इ'ितमि ई आगिनिचिन प्रसा-
२२ । दमुलोनु माक्षु प्रसादपरियटालु इ-
२३ । च्चिन मा आराध्युलु चं'टय गामलन'-
२४ । चिवैन निरयोत्सवदा'सयैन अ'जन-
२५ । वु विगमननायकुनि'क नित्यप्रसाद तव्य
२६ । ओक्क'डुनु विडिय १ अल्व १ ई रेंडु रुल्लु
२७ । पडिशिन संवद्ध आच द्वावकाथाइगा निबंधा-
२८ । लु नालवु चेल्लुटकु श्रीभडारमुनकु
२९ । पड्'ड वेलिकट्ट अग्निगोडवु दिव्यपुरु-
३० । पमुक पनिवेडसेवि मु(मु)जि प'गलाठ वी-
३१ । ठ पडशिन वलु वीरटिजो कोड्डूर' अम्मु-
३२ । नु चोपिलिलो मधुगाडयु पोरामू-
३३ । बिडानपालि काडामुगा रल्लु ५ प ड-

३४ । प्रसाद् शलउगा गोडनरसिंहदेवर प्रथ-

३५ । म रेंडवु रात्रिटि ई मुडु मवसराल

३६ । सेनापतिदेवर रात्रि तोळनिटिन वऱयु

३७ । अद्ध(द्धं)आमु प°पुतव्यमभनये चक्र'गला-

३८ । वुमु एडुवरमु लेनिमोदाल वर्षक वेडिक-

३९ । कलधार मावोडि संप्रति वल्लु •ंप्पाधि(दि)-

४० । 'वि स्वामिकि धमप्पया सेविडिधि ॥ ई धर्म्मं-

४१ । वु श्रीवैष्णव रक्ष श्री श्री श्री [॥]

No. 143

Stone Inscription lying in the Mahārājah's College at Vizianagaram (Visakapatna District)[1]

(*S. I. I.* Vol X, No. 718; *A. R.* No 3;6 of 1905)

Ś. 1204

१ । स्वस्ति श्री शकवरुष[ं]बु-

२ । लु १२०४ अगुनेटिट[2]

३ । ० [८][3] शुक्ल त्रितिय गुरु-

४ । वारमुन[4] श्रीकृष्णनाथ ग..ल...

५ । ...ति श्रीगोपिनाथ(थ)ान प्रतिष्ठ से-

६ । सिरि श्री श्री [॥]

---

1. On a slab lying in the compound of the Maharajah's College at Vizianagaram, in the Visakhapatna District of the Andhra State.

2. Read नेटिटनि according to the correction shown in *S I.I.* Vol X, App-II, P. LXii.

3. Read नवम Do Do

4. The corresponding date is the 5th November, 1232 A. D. Thursday.

No. 144

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I I.* Vol V, No. 1288; *A R.* No. 375 of 1896;
I. M P. Vol. I P 694, No. 25 ;
Noticed by M. M. Chakravarti in *J A S. B.*
Vol. LXXII, 1903, No. 2, P, 126 f)

Śl 204

T

१ । शकवरुष'बुलु १२०४ गुनें-
२ । ट्टि वीरनारसिंह्यदेवर विजयराज्य-
३ । स'वत्सरबुलु ७ गु श्राह्वि म-
४ । कर ।क(कृ)ष्ण २ (?) यु गुरुवारमुनां[2]-
५ । डु । परुनटवुनि कोइकु नरसि-
६ । ह्य मंडलिकु'डु नरहरितीर्त्थ-
७ । श्रीपादमुल सन्निधिनि । मे[ष]नाथ
८ । धर्म्मुमुन्तु वनकु अभीष्टमु-
९ । ... ...
१० । ... ...

1. On a slab to the right of the north gate of this temple.

2 The date is not regular But, it may be taken as A D. 1282 But, if the reading is 'मकर कृष्ण ७ गु गुरुवार' then the corresponding date should be the 21st January, 1283 A, D. Thursday.

No. 145

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. V No. 1177; *A. R.* No. 296 of 1896;
I. M. P. Vol I, P. 688, No. 174.)

Ś. 1205

T

१। शकवर्षंवुलु १२०५ नेंटि वैशाख एकादशिय'दु[2] नर-
२। सिंह्यमहाव(भ)ट्टोपाध्यल पेंड्लमु पिराटि सोमिदम्म-
३। 'गारु श्रीकूर्म्मनाथु(थु)निकि आच'द्रार्क्कमुगा दीपमु पे-
४। ट्टुटकु श्रीभ'डारमुन' वेट्टिन गंडमाडलु ५ ई दीप-
५। दक्षमुनकु चिन्नालु १५। ई धर्म्मंवुनकु सिरिपति श्री-
६। वैष्णव रक्ष [॥]

1. On the tenth pillar in the Tirohuttu maṇḍapa of this temple.
2. The corresponding date will be the 26th March, 1283 A. D. the day of Vishuva Sankranti,

No. 146

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No 1178; *A. R.* No. 298 of 1896; *I. M. P.* Vol. I, P. 638, No. 176)

Ś. 1205

S

१। श्रीमत् कूर्म्मपुरीशितुर्भगवतः कारुण्यवारांनिधे र्बि-

२। ष्णोर्नीलशिलामय सुरुचिरं प्रासादमभ्र कष' [।]

३। चक्रेय स्तिरुचुट्ट मान्यभवनं श्रीकार्यमा-

४। ध्यक्ष' वीरश्रीमदनन्तभीमनृपतेः सन्मानपात्रा-

५। मणिः ।। श्रीतीत्त (र्थ)पादश्रासस्य तस्य पुत्रस्य भामिनी [।] नृसिंह्मभट्टो-

६। पाद्या(ध्या)य सञ्वकतुसुयाजिनः ।। शाकाब्दे शर विह्-

७। सूर्यगणिते वैशाखमासे सिते पक्षे' कूर्म्मपुरीशि-

८। तुर्भगवतो श्रीपादथमाच द्रक' [ ] वद्धांडोकवि माद-

९। पचक मदात् श्रीमहिपरास्य त्रिका भक्तिज्ञानविवृद्ध-

१०। ये हरिपदद्व'द्व(न्द्व)पदेप भियः [।।]

1. On the tenth pillar in the Tirobhattu maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding date will be in between 31-3-1283 A. D. and 13-4-1283 A. D. The tithi and week-day is not given.

No. 147

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 934; *A R.* No. 299 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1680, No. 127.)

S. 1205[2]

१। स्वस्ति। शाकाब्दे बाण-खाब्धी-क्षितिपरिगणिते मे-
२। षशुक्ले त्रि(तृ)तीयासंयुक्ते काव्यवारे हरिगिरि-
३। निलय श्रीनृसिंहस्य विष्णोः। प्रादात् गास्त्रीङ्शत्उमा-
४। वा विनयादिगुणिना मल्लभूपालभार्य्या
५। स्वायुर्व्वंशाभिवृद्ध्यै प्रतिदिनविहिताखण्डदीप-
६। स्य हेतोः॥ [१] अस्यास्सूनुर्दिनेस्मिन हरिधरणिध-
७। राधीशितुर्दीपहेतोः पञ्चाशत् गाः प्रता-
८। पाभ्युदयशरयशःकान्तिसन्तान-
९। सिद्ध्यै। प्रादात् चालुक्यवंश क्षितिपतितिलक-
१०। श्चक्रवर्त्ती श्रुपेन्द्रक्षोणीन्द्रस्सर्व्वलोकाश्र-
११। यविततगुणख्यातिरावन्द्रतारं॥ [२]
१२। स्वस्ति। श्रीशकवष(र्ष)वुलु १२०५ गुनेंट्टि मे-
१३। षाख्य शुक्ल त्रि(तृ)तीययु भृगुवारमुना-
१४। डु चालुक्यकुलभूषण सर्व्वलोकाश्रय-
१५। श्रीविष्णुवर्द्धन महाराजुलैन मल्लपदेव

1 On the twenty-sixth pillar of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 2nd April, 1283 A. D., Friday.

१६। महाराजुल भार्य्या चोडमहादेवुलुन्नु

१७। इट्टम मुनु'डु उपेंद्रदेवचक्रवर्त्तुं-

१८। लु'नु वमकु नायुरारोग्यैश्वर्य्याभि वृ(वृ)द्धि-

१९। गानु श्रीनरसिंहनाथुनि दिव्यसन्निधिनि ग-

२०। ख'डदीपालु रेंडु वेलुगुटकु पेट्टिन मो-

२१। दालु १०० ई मोदालु नूरु' गोनि ई खण्'ड-

२२। दीपालु रेंटि नेइ अच्चेडि गोल्लु पञ्चमिवारि प-

२३। ङ्गवोयु'डु अरदीपमुनु माकनडोना-

२४। रि अरदीपमुनु'गा नेरुदीपमु १ नु मो-

२५। 'डाड दामनवोयु कोड्डुकु पोवे अरदीप-

२६। मुनु वाट्टकाटवोयु'डु अरदीपमुनु-

२७। 'गा नेरुदीपमु १ नु ई दीपालु रेंडुन्नु

२८। आच'न्द्राक्कंस्थाइगा नडवंगालाज । ई ध-

२९। र्म्मंबु श्रीवैष्णवुल रक्ष ॥ शत्रुणापि कृतो धर्म्मः

३०। पालनीयोमनीषिभिः । शत्रुरेव हि शत्रुस्या-

३१। द् धर्म्मस्य(शा)त्रुन(र्न)कस्यचित् । श्री श्री श्री ॥

No. 148

Stone Inscription of Bhogapuram[1]

(*S. I. I* Vol. X No. 719; *A. R* No. 364 of 1905;
I. M. P. Vol. III, P. 1666, No. 3)

S. 1205[2]

१ । स्वस्ति शकवरुष'बुलु
२ । १२०५ गुनेंट्टि श्रीं[म]दन[ं]-
३ । त्तवर्म्म श्रीवीरन[र]नारसिंह-
४ । रावुतुदेवर प्रवर्द्धमानविजय-
५ । राज्य संवत्स[र]ं ७ टगु नाटि वैशाख
६ । शुक्ल दशमि पं बुधवारमुन बो-
७ । [ड्डु]पुरमुन श्रीदुग्गादेविश्रात्र-
८ । घि मुखमंडपनकु हिरागद् पात्र-
९ । मतु १० दि श्राव (चं)द्रार्कमुगा पेट्टितिमि
१० । श्री [॥]

1. On a slab lying in the middle of the village of Bhogapuram, Bhimlipatam Taluk, Visakhapatna District.

2. The corresponding date is the 7th April, 1283 A. D. Wednesday. The 10 th *tithi* started during the evening.

No. 149

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No 1163; *A. R.* No. 282 of 1896; *I. M P.* Vol. I, P. 686, No. 160)

Ś 1206

S & T

१ । स्वस्ति श्री [॥] शकवत्सरे रसवियत् बाहुचमास•
२ । न्मिते दीपार्त्थं कमठाकृतेर्भगवतो भूत्यै पर' दक्षिण-
३ । : [।] धेनून' वरप'चविंशतिमादादां(दा) च'द्रतारागणं श्रीमानज्ज'•
४ । मशेट्टिर'गडिपतिड्'क्कोलगोत्रोद्भवः। शकवरुष'वु•
५ । लु १२०६ नेंटि रि(रु)षभस'क्रांतिनांडु श्रोडुवादि(वि) चिगमशेट्टि म-
६ । नुम डु भीमशेट्टि कोडुकु अ'गडिनायकु डैन अज्ज'म-
७ । शेट्टि-वनकु मायुष्कामात्थमुगानु श्रीकूर्म्मनाथुनिकि नाच'द्रा-
८ । र्क्कमुगानु दीपमु चेल्लुटकुनु पेट्टिना मोद्लु २५ कंचुदीपद्-
९ । 'डु १ विस्वलु ६ ई द(च)र्म्मंवु श्रीवैष्णम(व) रक्ष श्री श्री श्री [॥]

1. On the west face of the seventh pillar in the Tirobuttu-maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding date is the 25th April, 1284 A. D.

No. 150

Lakshmi Narasiṃha Temple at Siṃhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 947; *A. R.* No 306 of 1899;
I. M. P. Vol III, P. 1681 No. 134)

Ś. 1206[2]

१ । स्वस्ति [।।] शाकाब्दे तर्क-शास्त्री-क्षितिपरिग-
२ । णिते ज्येष्ठमासे ह्यमावास्यायां[']
३ । श्रीभौमवारे हरिगिरिवसतेरुत्स-
४ । वार्त्थं हिनिष्क' । प्रादादाच'द्रतार' व-
५ । रवसुनिलये ब्राह्मणब्राह्दासः
६ । ख्यातो विष्णुस्सुमेधा विजिलिवुधसुत-
७ । [स्सौ]पमन्यासगोत्रः । शकवरुष'बुलु
८ । १२०६ गुनेंटि जेष्ठ अमावास्यना-
९ । 'डु गंगा[धा]रय'डु चित्सुखसो-
१० । म याजुल अधिकारमुन श्रीनर-
११ । सिह्मनाथुनि श्रीभ'डारमुन-
१२ । 'दु वत्तमश्रिगारपरीक्ष ब्राह्मण-
१३ । दासप'क्य[3] तनकु आयुष्कामा-
१४ । र्थमुगा गंडमाडलु रेंड(डु) पेटे[नु]
१५ । इ धर्म्मं श्रीवैष्णव रक्ष श्री श्री श्री [।।]

---

1. On the twenty-eighth pillar of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 16th May, 1284 A. D., Tuesday.

3. Read ब्राह्मणदास पण्क्ति ।

No. 151

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI; No. 713; *A. R.* No. 251 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1676, No. 79.)

Ś. 1207[2]

१। स्वस्ति श्री शाकवर्षे रि(रु)षि-गगन-भुज-क्ष्मामिते
भद्रकामाधीशाह्ने भौमवारे सुरभि-

२। कुलभवो गंगराजाभिधानः। स्वायुर्व्वंशाभिव्रि(वृ)द्ध्यै
नरहरिभवने

३। पञ्चस'ख्याकमाढाः प्रादाद्वाच'द्रतार' हरिशिखरितते
पुष्पवाटीनिमित्त' ।।] [१]

४। स्वर्षेतनभुजः श'श्वनरानारामपालिनः नृहरेस्तत्र
स'जात पुष्पानयन व[ते]पूंरान [।।]

५। अकल्प यदय' भूय[:] स्वराज्यस्याभिव्रि(वृ)द्धये [।]
स गात्स्यमदगोत्रैकम'डनः प्रि(पृ)थिवीपति[:]

६। स्वस्ति श्री [।।] शकवष १२०७ गुनेटि भाद्रपद शुक्ल
त्रयोदशियु म'गलवारमुनांडु सुरभिवंशोद्भ-

७। व गात्स्यमदगोत्रुलैन जचरुनाट गंगराजुलु तमकु
आयुरारोग्यैश्वर्य्याभि व्रि(वृ)द्धिगा श्रीनरसिंह-

---

1. In the second niche of the verandah round the central shrine of this temple. On either side of the inscription is carved a double-headed cow flanked by a parasol.

2. The corresponding date is the 14th August, 1285 A. D., Tuesday.

८। नाथुनि श्रीभंडारमुनकु ग'ड्लु एनु माडलु अश्वि अधिवर-
सुन प'ड्मु च्चेत्रमुगोनि प्रतिदिवसमु

९। पुष्पमाललु चातुटकु पुष्पवाटिका पेट्टिरि ई वोंट्ट सेविचि
दासरुलु एवुरकु वार[कू]डु-

१०। जीतमु पेट्ट'गलारु ई'द्ल फलवस्तु श्रीभंडार प्रवेश'
चेय'गलारु ई धम्म(र्म्म) श्रीवैष्णव रक्ष [ ]

११। शत्रुणापि कि(कृ)तो:(तो) धर्म्मः पालनीयो मनीषि[भि]: [।]
शत्रुरेव हि शत्रुत्वाद्धर्म्म शत्रुन्न कस्यचित् [॥]

No. 152

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1186; *A. R.* No. 305 of 1896; *I. M. P.* Vol. I, P. 688, No. 183)

Ś. 1207

T

१। स्वस्ति श्री [।।] शकवरुष'बुलु १२०७ गुनेंटि मकर-शुक्ल-
२। ५ यु गुरुवारमुन[2] हारितगोत्रुल्लगुचुन्न प्रया-
३ गमांचेछ्गारि कोडकु ओड्डादि अरगपेगवलु वमकु
४। आयुष्काम्यात्थंमुगानु श्रीकूम्मंनाथुन्कि अख ण्डु-
५। दीपमु १ विटकि पेट्टिन मोदालु २५ ई दीपमंडु न-
६। क्कु पहिडिगा आच'द्राक्कंस्थाइगा चेडकुंड' वेट्टिरि
७। ई धर्म्मंवु श्रीवैष्णव रक्ष [।।] सर्व्यावे

---

1. On the east face of the twelveth pillar in the Tirohuttu maṇḍapa of this temple.

2. The date is not regular. But, it may be taken as 1285 A.D.

No. 153

Lakshmi Narasimha Temple at Simhachalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1138; *A. R.* No. 368 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1686, No. 186)

S. 1208[2]

१। स्वस्ति श्री शकवत्सरे ; गज-द्विपत् नेत्र-क्षमासम्मिते
वैशाखे दशमीदिने रवितिथौ श्रीसिंहशैलेशितुः [।] अप्र
२। नित्यमख'ड्भा(भू)सुर महादीपात्थमत्युत्तमाः प चाशत्
प्रमिता च दोहनवतीग्गर्गा तत्पौत्रं'चताः । [१] श्री·
३। मानेष जय'न्तभूपतिसुतो मत्स्यान्वयोद्दीपक[ः]
श्रीगोपालकन्द'नो गुणनिधिर्हरिद्रविद्रावणः [।]
साक्षाद्वैष्णव-
४। दर्शनैकनिरतो विख्यातकीर्ति[ः] स्वयं प्रादात् वांछित-
दानकल्पकतरुस्त्वानुव्ययताराधि[प'] ॥ [२] मत्स्यान्वयमहो-
५। भर्तुर्ज्जुनस्यात्रभूपतिः [।] अनुज[स्त]स्य धर्म्मोयं
वर्त्तां वद्धतामपि ॥ [३] स्वस्ति श्री [॥] शकवरुष'वुलु
१२०८ गुनेंटि
६। वैशाख शुक्ल दशमियु नादिवारमुनांडु श्रीनरसिंहनाथुनि
सन्न(न्नि)धिय'दु नित्यमुन्नख'ण्डदीपमु

---

1. In the fifty-second niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 5th May, 1286 A. D. Sunday.

७। एव टकु मत्स्यवंशोद्भव श्रीनरसिंहवद्धनुडैन ओडवादि
अर्ज्जुनदेवमहाराजुल वम्मुडु अन-
८। मराजु वंमकु आयुरैश्वर्याभिवृद्ध श्रीवैष्णव श्रीयुनु गाङ्ग
नेंवं माद्दालनु इच्चि श्रीभट्टारमुन दी-
९। पदड्डनकु कालोचवमूल्यमु वेट्टमान ई धर्म्मंबु आचन्द्राक्कं
स्थाइगानु चेल्लगलयदि ई धर्म्म(र्म्म)वु ओवें
१०। व्वण्व रक्ष ॥ शत्रुणापि कृतो धर्म्म: पालनीयो मनोषिभ:
शत्रुरेव हि शत्रु[:] स्याद्धर्म्मश्शत्रुन(र्न) कस्यचित् श्री
११। परियवोयनि सहितमुगा धारापूर्व्वकमु चेसि इच्चिविमि ॥

No. 154

Lakshmi Narasiṃha Temple at Śiṃhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 885; *A. R.* No. 289 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1679, No. 117.)

Ś. 1208 & Ś 1210

१ । स्वस्ति श्री शाकवर्षे वसु-र–रविमिते स्वच्छकौलीरमास
द्वादश्यां सद्वशिष्ठान्वयजलधि-

२ । विधोस्त'ञ्चिनेतुगृ(गृ')ह्रिण्याश्च'हीपार्थक्लुप्त्यैन्नरहरि-
पुरतो वैकुलव्य'वयाद्य'

३ । माढाषट्क' सचिह्नत्रयमिह 'च परत्रात्मनि श्रेयसाय ॥
स्वस्ति श्री [॥] शकवर्षंबु-

४ । लु १२०८ गुनेंटि कवकटक शुक्ल द्वादशियू वृहस्पति-
वारमुन[2] वशिष्टगो–

५ । त्रमुन त'ञ्चिनायकुनि भार्य्या आइन कोललकम्म तन
वंशाभिवृद्धिगा-

६ । नु श्रीनरसिंहनाथुनि सन्निधिय'द् अख'डदीपात्थंमु-
सेल्लुटकु अ–

७ । रु माडयु मूडु चिन्नालु श्रीभंडार प्रवेशमु चेसिदिगान ई दी-

८ । पात्थंमु आच'द्राक्कंबु चेल्ल'गलयदि ई घम्मंबु श्रीवैष्णव
रक्ष श्री श्री श्री

---

1. In the twenty-first niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The donor of this inscription made two grants. The first one was made on the 4th July, 1286 A. D., Thursday.

९ । शत्रुणापि [कृ]तो धर्म्मः प(पा)लनीय्यो मनीषिभिः
शत्रुरेव हि शत्रुस्याध(द्ध)र्म्म(र्म्मः)श-
१० । त्रुर्न्न कस्यचित् । शकवरष'वुलु १२१० गुर्नेटि जेष्ट
द्वादशियु प'त्तिवार
११ । मुनांडु* वास(शि)ष्टगोत्रुलैन दंठिवनायकु भार्य्या कोमलम्म
वन स'ताना-
१२ । [भि]त्रि(वृ)द्धिगानु मुन्नु पेटिन अरदीपान पै ग'ड्लु
आरु माडयु रेंडु चिन्ना-
१३ । लु'गा नेरुदीपमु ओक्कटिकि श्रीभड(डा)र[मुन]ओड्कु गं-
१४ । डमाडलु १२ नि ५ नि अम्मजीय्यलसत्र(त्रि)वि(वि) आचं-
१५ । द्रार्क्कस्ताइगा चेल्ल ग[ल]दु ई अम धर्म्मवु श्रीवैष्णव रक्ष
१६ । ई यम कोडुकु माधवनायकु वनकु स'-
१७ । वानाभिवृधि(द्धि)गानु श्रीनरसिह्मनाथुनिकि
१८ । पेट्टिन पुष्पवाटिक निवंद्ध १ नि नियमु सेवंत्ति-
१९ । तिरुमाल चातुटकु श्रीभडारमुन ओड्कु प्रांच-
२० । मलचिन्नलु प'द्दोमिद्दिपाद्दिक १५ ई धर्म्म-
२१ । वु श्रीवैष्णव रक्ष ॥ श्री श्री श्री [॥]

---

* The second grant was made two years after the first one. It gives no indication about the fortnight. But, probably the corresponding date is the 28th July, 1288 A. D. Wednesday, when the *dvādaśi tithi* started at about 8-30 A.M.

No. 155

Lakshmī Narasiṃha Temple at Śiṃhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 949; *A. R.* No 308 of 1899;
I. M. P. Vol III, P. 1681 No. 136)

Ś. 1208[2]

१। स्वस्ति श्री शकवत्सरे वसु-विय-त्रिगांश्च सत्स्यायुते शुक्ले
कार्त्तिकनागपंचमदिने सिंहाचलाधीशितुः [।] भङ्गा-

२। रे वरदीपदंडसहितास्वंडप्रदीपाय ताः पंचाशत्प्रमिता
अजाश्च कनकं स्वर्णाभुजंगा-

३। ह्वयः ॥ [१] शूरो धीरगुणान्वितः प्रियहित स्सोमान्वया-
[वुव]कः कस्तूराय सुताय नारायणपडो-

४। रायाह्व पुत्रोत्तम क्षेमायुर्व्वरकीर्त्तिपूर्त्तिविजय श्रीपुष्टि
तेजोमहाशौर्य्यौं[3]-

५। दार्य्यं महत् गुणानभिलषन्नाचंद्रतारं ददौ ॥ [२]
स्वस्ति श्री [।।] शकवर्षंवुलु १२०८ गुनेंट्टि कार्त्ति-

६। क शुक्ल नागपंचमियु आदिवारमुनाडु श्रीनरसिंहनाथुनि
सन्निधिनि नित्यमु नखं-

---

1. In the twenty-eighth niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The year is not regular. But, it may be taken as 1286 A. D.

७। डदीपमु एत्त टकुनु कस्तुरापाड़ नारायणपविरायनि
पुत्रु'डु डरपामुज'-

८। गु रक्षोमाइराडत्त वनकु नायुरारोग्यैश्वर्य्यं(र्य्या)भि-
वृद्धिगानु श्रीनरोडम्रना-

९। शुनि भ'डारमुन दीपद'डमुग्नु ए'मड़ गोरियल' वेट्टि
आच'द्राक्कस्थाइगा-

१०। नु धारापूर्व्वकमु खेलि इचे ई धम्म(र्म्म)वु
श्रीवैष्णव रक्ष ॥

No. 156

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 995; *A. R.* No. 325 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1682, No. 153)

S. 1209[2]

१। शाकाब्दे निधि-खाब्धि-भूपरिमिते सोमग्रहे कार्त्तिके
भारद्वाजसगोत्र मंत्रितिलक प्रोलाख्य(ख्यं) नार्यो सवो [।]

२। मंङ्खाख्या समभूत्तदर्थमददान्मंत्री सुतस्तत्क्षयसस्या
विंशतिगाश्च पंच नृहरे त्रि(त्रि)त्यप्रदी-

३। पाय च ॥ स्वस्ति श्री [॥] शकवरुषंवुलु १२०६ गुनेंटि
कार्त्तिक शुक्ल पौर्णमावास्ययु प बितवा-

४। रमुनांडु रात्रि सोमग्रहणकालमुन भारद्वाजगोत्रमुन ओडुवादि
म त्रि प्रोलेपेग्गड भा-

५। र्या मंङ्गमपेग्गडसानिकि अदष्टमुगा नीयम कोड्कु
वल्लेपेगाडंगारु श्रीनरसिह्मनाथुनि

---

1. In the thirty-third niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 22nd October, 1287 A. D. Wednesday.

६। सन्निविश्र'र् नित्यमु अख'डदीपमु पसुटकु मोदालु
इडवङ्गेतु मुद्धक्षामनवोयुनि को-

७। डकु केवबोयुनि वशामुन' वेट्ट दीरदडु सहितमुगा
धारापूर्व्वकमु चेशि आच'न्द्राक्कस्थाइ-

८। गां वेट्टि[रि] ई धर्म्मंवु श्री वैष्णव रच ॥ शत्रुणापि
कृतो धर्म्म[:] पालनीयो मनीषिभि: शत्रुरेव हि शा-

९। त्रु[:] स्यात् धर्म्म[:] शत्रुन(त्र)कस्यचित् ॥ लिकि(खि)त
स्रिगाशरि: [॥]

No. 157

Lakshmi Narasimha Temple at Simhachalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 896; *A. R.* No. 290 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1679, No. 118.)

S. 1209[2]

१। स्वस्ति श्री [।।] भारद्वाजान्वये जातः पूर्वं राघवनायकः
स्ववंशवृद्धयैनृहरे[:] श्रीजय-
२। 'न्तिमहोत्सवे [।। १] गुडामिश्रतिलस्फीतनैवेद्य' समकल्पयत्
पौत्रस्तु तस्य भूयोपि पुरुषोत्त-
३। मनायकः स्वायुरारोग्यस'न्तान कीर्त्तिस'पत् समृद्धये [।। २]
शाकाब्दे रत्न स्वान्ति क्षितिपरिगणिते फाल्गु -
४। णे मासि शुक्ल द्वादश्यां भानुवारे नरहरिभवने ग'ड
सन्निष्कयुग' [।] प्रादाद्दाच'द्रतार' हरिध-
५। रणि धराधीशितुः श्रीजय'न्तीजात[:] श्रीकृष्णमूर्त्तेर्विविध-
रसलसत् भूरिनैवेद्य हेतोः [३] सुग धिसो-
६। गन्धिक पुष्पमालाः श्रीमन्नृसिंहस्य समर्पणाय ददौ
हरेरायतने स एव साद्ध'सुनिष्कद्वयमात्म-
७। मूर्त्यै। [४] स्वस्ति श्री शकवरुष'वुलु १२०६ गुनेटि
पा(फा)ल्गुण शुक्ल द्वादशियु आदिवारमुनां-

---

1. In the twenty-second niche of the verandah round the central shrine of this temple. This niche is now built into a modern masonary wall.

2. The corresponding date is the 15th February, 1288 A. D., Sunday.

८। डु श्रीनरसिंहनाथुनि श्रीजयंचिमह्नोत्सवमुनकु
राघवनायकुंडु चेसिन धर्म्मंबु मीं-
९। द चीरि मनुमंडु पुरुषोत्तमनायकुंडु तमकु आयुष्कामार्थं-
सिद्धिगा श्रीजयंत्तिनांट रात्रि श्रीनरसिं-
१०। ह्मनाथुनिकि अरगिंप नैवेद्यमुलु अप्पालु डलस*
पायसालुलोपैन वस्तुलकु श्रीभंडारमु-
११। न ओडुकु गडमाडलु रेंडु ई पूराइनायकुंडु तनकु संतानाभि
व्रि(वृ)द्धिगा श्रीनरसिं[ं]ह्मनाथुनिकि नित्यमु
१२। चे ग्गान्नमाल समप्पि(र्पि)च्छांट निवध ओकट्टिकि
श्रीभंडारमुन ओडुकु मल्लमाड ओक[ं]डुनु चिन्नालु आरु
१३। ई धर्म्मं श्रीवैष्णवुल रक्ष [॥] शत्रुणापि कृतो धर्म्म[ः]
पालनीयो मनीषिभिः शत्रुरेव हिः(हि) शत्रु[ः]स्या[द्ध]र्म-
१४। ः शत्रुर्न कः(क)स्यचित् [॥]

---

* Probably it is same as the *ḍāli* used in the Jagannatha temple at Puri.

No. 158

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1178; *A. R.* No. 297 of 1896;
I. M. P. Vol. I, P. 688 No. 175;
Noticed by M. M. Chakravarti in *J. A. S. B.*
1903, No. 2, P. 126).

Ś. 1211

T

१। [The figure of a horse] शकवरुष' वुलु १२११ गुनेंण्टि
वीरश्रीनरसिंहदेवरु(२)

२। विजयराज्य स'वत्स[र]'वुलु १४गु आगु मिथुन शुक्ल ११.

३। यु म गलवारमुन[2]। श्रीकूर्म्मनाथुनि दिव्यसन्निदि(धि)नि अख-

४। 'डदीपमु तिरुमण्डपलि नित्यमु एत्त्,नट्ट्,गा ओढादि नारा-

५। यणम'ङ्गिगारु म'ङ्गुपट्ट्,लो तूर्पु वलिपलनु नभ्मा-

६। दचे[3]

1. On the tenth pillar in the Tirohuttu maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding date is the 31st May, 1289 A. D., Tuesday. According to Chakravarti the reading is Mithuna Sukla 13 and the corresponding date is accordingly the 13th July, 1288 A. D.

3. The inscription is not complete.

No. 159

Lakshmī Narasiṃha Temple at Siṃhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 886; *A. R.* No. 289-A of 1899)

Ś. 1211

१। स्वस्ति श्री। शाकाब्दे शर्व्व-बाहु-क्षितिपरिगणिते मार्ग
 शुक्लाद्यतिथ्यां
२। भौमेवारे हरे[:] श्रीहरिशिखरिजुषोखण्डदीपस्य
 हेतोः। प्रादात्
३। श्रीरंगनाथाह्वय बुधगृहिणी नामधेयेन गंगा निष्कान् भंडा-
४। रगेहे दिनमणिगणितान् भर्तृपुण्याभिवृद्धयै ॥०॥
 स्वस्ति श्री [॥] शकवर्षं
५। बुलु १२११ नेंटि मार्गशिर शुक्ल प्रतिपद्यु मंगलवारा-
 मुनांडु[2]
६। कौंडिन्यगोत्रुलैन श्रीरंगनाथभट्टोपाध्या[य]ल भार्य्या
 गंगादेवि त-
७। न भर्त्ताकु पुण्याभिवृद्धिगा श्रीनरसिंहनाथुनि सन्निधि-
 यंदु नित्य-
८। मुन्नु अखंड नेरुदीपमु वेलुंगुटकु श्रीभंडारमंदु पेट्टिन

---

1. In the twenty-first niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 29th November, 1289 A. D Tuesday.

९। ग'ड़माडलु पर्ंडु चिन्तलु एनु ई धर्म्मंबु श्रीवैष्णव रक्ष [॥]

१०। नरहरितीर्थ महामुनि [वि]मलमनः पूर्व्वमाशशाङ्क-

र्यावतार'। परिपालय'-

११। तु धर्म्मं श्रीवैष्णव सत्तमारसवत' ॥ शत्रुणापि कृतो धर्म्मः

पालनीयो म-

१२। नी[षिभिः] [।] शत्रुरेव हि शत्रुस्याद्धर्म्मःशत्रुर्न्न कस्यचित् ॥

श्री श्री [॥]

No. 160

Lakshmī Narasiṃha Temple at Śiṃhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 1137; *A. R.* No. 357 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1685, No. 18[illegible])

Ś. 12[illegible]2

(First Face)

१। स्वस्ति। आसन्पूर्वंन्नरेंद्रास्सुरगिरिस-
२। दृशाः कीर्त्तिकान्तप्रतापप्रौढा गंगान्व-
३। याब्धिस्फुरणविधिसुधादीधितिस्पर्द्धि-
४। शोभाः। श्रीमान् धन्योवदान्यो नरहरि-
५। नृपति[2]स्तस्यसर्व्वत्र कीर्त्तिस्फूर्त्या जाग-
६। र्त्ति विद्यागुणमणि विततश्रेणिकारोह-
७। णाद्रिः॥ [१] अमुष्य धरणीभर्त्तुः प्राज्यराज्य-
८। [धु]रन्धरः। अन्तरंग महापात्र पदस्थो
९। भूसुरोत्तमः॥ [२] धियाधरित गीर्व्वाण-
१०। गुरुर्गुणविभूषणः। रामदेवाख्य-
११। स्सत्सुतुङ्गवत्सगोत्र समुद्भवः। [३] दासप-

---

1 On the fifty-first pillar of the verandah round the central shrine of this temple.

2. Narahari-nṛpati is Narasimhadeva II (A. D. 1278-9—1308-9).

१२। चित बर्य्याय' विदूषत् कुमुदच'द्र-
१३। माः। स्वभाग्यारोग्य सत्कीर्त्तिकान्तिवं-
१४। शाभिवृद्धये ॥ [४] शाकाब्दे नेत्र-धात्री-भु-
१५। ज-शशिगणिते माधवे मासि सौम्ये[1] वा-
१६। रे शुक्लाद्यतिथ्यां[2] हरिशिखरिपतेः श्री-
१७। नृसिंहस्य दत्वा । मंडारे ग'डनिष्का-
१८। न् गगन-भुजमितान् वांश्यकारद्व-
१९। यात्या दिव्-सख्या वारनारीरनवंश-
२०। रत्नसद् गीतगोष्ठीनिमित्त' ॥ [५] लावण्यगु-
२१। णस'पूर्णा(र्णाः) पूर्णच'द्राननाश्रियः
२२। विलासरसकल्याणीराकल्प' समक-
२३। ल्पयत् ॥ [६] रत्नीणा प्रत्येकमेतासां धा-
२४। न्य' वेतनसिद्धये। दशाब्द्रि परिमित'
२५। वांश्यकारद्वयस्य च । [७] अकल्पयत्
२६। वीटिकाद्ध' तांवूलस्यापि नित्य-
२७। शः। निर्म्मितोनेन धर्म्मोयमाच'द्रा-
२८। र्क' प्रवत्त'तां ।०। [८] भालचित तल्लम ।
२९। दामिर(वे)ड्डिपिराटि । कालिपराटि । स्रु-गु-
३०। पिराटि । पतिवोर्गे कूनम । डु-
३१। वास्यचिरे ।

1. Probably it should be read भौमे for सौम्ये ।

2. The corresponding date is the 12th April, 1293 A. D, Wednesday. The tithi is not *Pratipoda* but *dvitiya*.

(Second Face)

३२ । काप्पसू॰

३३ । रय । पोनाइ॰

३४ । चूडम ।

३५ पिङ्ग तिठवम

३६ । उऋ कलकू॰

३७ । नम । ग ग्गन॰

३८ । त्रोड्डि चिग्ग-

३९ । म । वास्यक

४० । पेठमांड्डि [।।]

No. 161

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1150; *A. R.* No. 272 of 1896;
I. M. P. Vol. I, P. 686, No. 150;
Noticed by M. M. Chakravarti in *J. A. S. B.*
1903, No. 2, P. 126 f.)

Ś. 1212

S & T

(*South Face*)

१। लक्ष्मीर्यस्य जगत्रयाविजइ(यि)नी सत्कुंभिकुंभस्थ-

२। ली सिंदूरा[ं]चपदांवुजा विजयते स श्रीनृसिंहाधिपः।

३। यत्पादांवुजयो(यो)रनुग्रहसुधालोभेन धात्रीपतिश्र-

४। णीशेखर नीलरत्नमधुपाश्चु वत्युपांतस्थलोः । १

५। अस्मिन्राजनिराजमानयशवि(शि) क्ष्मामंडली शासति
श्रीमान्पं-

६। डितदास भसुरवरोमात्यामणीरग्रयो । सत्की-

७। र्त्तिः किल भारती च कमला यस्मिन्गुणोत्कर्षतां भेजुर्मौत्रिकभा-

८। जि भूरिभजतां प्रत्यक्ष कल्पद्रुमे ।२। स्वस्ति श्री[शा]कवर्षं १-

९। वि रविगणिते मेष शोक्ल्यां चतुर्थ्यां सोय' शुक्रस्य बारे' बर-

१०। कमठविभो र्न्न हर्म्याणामिनेतुः [।] चत्वारिंशत्तुरंगोठारपि

---

1. On the first pillar from the left in the Tirohuttu-maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding date is the 14th April, 1290 A D, Friday.

(*East Face*)

११ । च षडधिकां विंशति पिष्टकानां भंडारे रम्न माड-

१२ । त्रितयमुपनिधा या करोद्यावदिंदु । [१] अष्टामा-

१३ । डान्पुनर्दत्वा गा[ई]न्योम्माणयुगाङ्क' । अत्र' वीठिद्वय'

१४ । चक्रे पर' स्वस्त्ययन' विभोः ।४। शकवर्षबुलु १२१२ गुनेंटि

१५ । वीरश्रीनरसिंहदेवर विजयराज्य स'वत्सर बुलु १४ श्राहि

१६ । मेष शुक्ल ४ शुक्रवारमुन् श्रीकूर्म्मनाथुनि ब्रह्मवीणा स्वस्त्य-

१७ । येनमुनकु महापात्र ब्राह्मणदासप'डितुलु नट्टबुनि-

१८ । कि नोच कांड्रकु'गा नेल नत्पालु २६ बिड्यलु ४० इ टिकि-

१९ । गा भंडारुन' वेट्टिन माडलु १ सिंह[निस्य लि]डरुकु दिन-

२० । मुन नि मु कूडु रेंडु विड्यालकु वेटिन माडलु ८ [॥]

No. 162

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1217; *A. R.* No. 335 of 1896;
I. M. P. Vol. I, P. 690, No. 213;
Noticed by M. M. Chakravarti in *J.A.S.B.*
Vol. LXXII, 1903, No. 2, P. 126 f.)

Ś. 1212[2]

T

१। स्वस्ति श्री [।।] शकवरुष'वुलु १२१२ गु नेंट्टि प्रताप वो-
२। रश्रीनरसिंह्यदेवरु(र) प्रवर्द्धमान विजयराज्य-
३। संवत्सर'वुलु १५ गु आह्नि मकर शुद्ध १०
४। यु गुरुवारमुन चीकटि अधिकारुलैन गतिकु-
५। वरु म'डलीक पोलुजीय्य कोड्कु पोलुजीय्य-
६। गा श्रीकूर्म्मनाथुनि सन्निधिनि अख'डदीपमु { } आच'द्रा-
७। र्क्कमु चेल्लुटकु' वेट्टिन मोदालु २५ नु ई दीपद'डु न-
८। कु' वेट्टिन ग'डुमाड १ नु गा दीपमु १। वीरदुग्गादे[3]-
९। विकि वेट्टिण मोदवु १ नू वीरु सिद्धनाथदेवरकु' वेट्टिन मो-
१०। दालु २। ई धर्म्मंबु आच'द्रार्क्कमुगां जेल्लुटकु तिरुप-
११। नि श्रीवैष्णव रच्च:(त्त) ।। ओय्यन वेट्टिन मल्लाकालु ईरु च-
१२। अदिपलिस्थय्य(य्यि)सेय[4]

---

1. On the north face of the thirty-second pillar in the Tirohuttu maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding date is the 11th January, 1291 A. D., Thursday.

3. Read वीरदुर्ग्गा।

4. The inscription is left unfinished.

No. 163

Lakshmi Narasimha Temple at Śimhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 904; *A. R.* No. 292 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1679, No. 120)

Ś. 1213[2]

१ । स्वस्ति श्री । अत्युत्तुंग यशः प्रतापविभवा गंगान्वयायाः पुरा
राजानो बहवः [शुभा]स्समभवस्तेषां गुणग्रामणीः ।
वीरश्रीनरसिंहदेवनृपतिर्विद्याविलासोन्नत ।
सर्व्वज्ञ-स्थिरधीस्सदा विजयते दाता जयश्रीसखः ॥ [१]

२ । तस्यास्तिह समस्तराज्यभरणो दक्षः क्षितौ क्ष्मापते-
र्भा(र्भो)रद्वाजकुलः कलाकुशलधीर्गोपालसेनापतिः [।]

३ । मेदायानरनाइ(यि)कापरिवृतस्तस्यात्मजोय वरे-
ण्यं(ण्य)श्रीनृहरेर्नृसिंहविबुधो नारायणाख्योन्नतः ॥ [२]

४ । स्वस्तिश्रीशाकवर्षे गुण-धरणिभुजा-रोहिणीनाथ संख्ये
वैशाखे पूर्णिमायां ह्यरगिरिनृहरेश्शाश्वद्[र्च्चं]चिवार्त्थे ।
दत्त्वा भण्डारगेहे विपदुदधिधराधिस्मितान् गण्डनिष्कान्
स्वायुस्सौभाग्यलक्ष्मी-जय-नय-विनय-ख्याति-वं-
शाभिवृद्ध्यै ॥ [३]

---

1. In the twenty-third niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 15th April, 1291 A. D, Sunday, The date is repeated in line 15 of the inscription.

५ । कांस्यस्थालीं सज'त्रीं विविधरसलसद्द्रव्य'जनैः पंचपात्रै-
स्सन्नैवेद्यत्रयाढ्यां स्नपनजलमिलत्तात्रकुं'भद्वयं' च ।

६ । पंचाशद्धेनुजातामितघृतविलसद्दीपयुक् द'ण्डयुग्मं'
पात्रीमर्घ्यादिधात्रीम्मणिगणगुम्फितां कण्ठ
सौवर्णंभूषां । [४]

७। श्रीमत् वृष्टिविशिष्ट माधववर प्राकारतः प्राक्स्थिता
वाराम' च चतुर्न्निबंद्धभृतिमुक् भृत्योरुकृत्योज्वल'
श्रीधूपावधिस'ध्ययोरुभययोस्स'गीतहेतोश्चतु-
र्न्नारी मंग[ल]गायकद्वयमय' तेषान्निबंधांश्च षट् ।। [५]

८। श्रीमत पुण्यपुराण काव्यनिकराल'कारसन्नाटक-
च्छ'दोव्याकरणाभिधाननिचय व्याख्यान हेतोः पुनः ।
सेनानाथ नृसिंहदासविबुधस्सतपण्डितानां त्रय'
तेषामत्र निवन्धषट्कमपि च श्रीमनृ(न्नृ)सिंहालये ।। [६]

६ । अत्युत्कृष्टयजुश्श्रुतेरहरह[ः] स्वाध्यायसत्रद्वय-
स्थित्यै कांडत्र तैत्तिरीयकलसत् शाखाद्वयस्य क्रमात् ।
अत्राद्यापि कविप्रियोरपि पुनर्व्वित्यै निबंद्धत्रय'
श्रीमत् धम्यवदान्य मान्यचरितस्सामंतचूडामणिः ।। [७]

१० । अकल्पयदिमान् धर्म्मं नाकल्प' कल्पकोपमः ।
कलिंगविषये [राज्ञा] स्थापितः क्षेमवृद्धये ।। [८]

११ । श्रीमत् पश्चिमवाहिनीसुरसरिद्धारोत्तराद्रिस्थितेः
श्रीवैकुण्ठपतेर्हरेरहरहर्न्नैवेद्यहेतोः पुनः ।
प्रादादश्व'क विप्रयोरुभययो र्भक्त्या निवन्धद्वय'
मात्ताः पंचमिता नृसिंहसद्ने दत्वा जगतख्यातये ।। [९]

१२ । श्रीमद् यज्ञवराहगेहविपुलप्राकारमध्यस्थितौ
त्रिंशत् भूसुरभोजयसत्रसदन पंचोदनस्थालिकाः ।

१३ । भोग्यादिप्रतिपादिताः प्रतिदिन' प'चा[पि] अद्'वंष्ट्र-
व्यूहात् पष्टिविशिष्टनिष्कनिकरैराच'द्रताराणवं ।। [१०]

१४। शाला सत्कारहेतोरपि च मठपते: कल्पइ(यि)त्वा निबन्ध-
द्व' द्व' गोपालस प्याद्‌घिपिठरमपि द्वादशोत्कृष्टनिष्कै:
भोग्याधित्वेन कृत्वा नवघटविविधव्य'ञ्जनैर्धासिभूय:
षड्‌भिर्निष्कैर्यथोक्त' व्यरचयद्‌खिल'
सत्रसत्कारजात' ॥ [११]

१५। स्वस्ति शकवर्षंवुलु १२२१ गुनेंट श्रीमदनन्तवर्म्म(र्म)-
प्रतापवीरश्री नरसिंहदेवरल प्रवर्द्धमान विजयराज्य संव-
त्सर'वुलु १५ गु श्राहि अ'दुलवैशाख पौर्णमा-

१६। स्यु रविवारमुनांडु[1] गोपालमहासेनापतुल कोडुकु
नरसिंहदासुलैन नारायणसेनापतुलु कलिंगदेशपरीक्षलै
श्रीसिंहगिरिश्र'द्रु श्रीनरसिंहना-

१७। थुनि नवरिय'दु १४० ग'डमाड लोडकि वमकु आयुरा-
रोग्यैश्वर्य्य(र्य)भिवृद्धिगा चेसिन धर्म्मवुलु रत्नखचित-
मैन सुवर्णकण्ठाभरण मोक डुनु अख'डदीपालु

१८। रेंट्टि मोदालु ५० नु ई दीपद'डमुलु २ नु मू'डु नैवेद्यमु
लारगिंपुटकु पेद क'च्चु तल्य १ नु ई चिप्पलु ५ नु
पित्तल पेद अड्यें नकालु ६ नु तव कडुवलु २ नु डीनिय-

१९। 'द्रु प्रतिदिवसमुन्नु जलक मोक कावडि तेच्चुटकु
निबं(व)न्ध १ नु कांडवशाख तैत्तिरीयशाखलु चदुविच्चे
टिघडिशासुलैन ब्राह्मणुल[2] किदरुकु निबन्धालु मू'डुनु पु-

1. Narasimha II reigned from A.D. 1278-9 to 1308-9. (Vide *O.H.R.J.* Vol. V, Pp. 100 ff)

2. Probably the correct reading is 'बो(ओ)ड्शासुलैन ब्राह्मणुल' (the Brahamanas of Odisa)

२० । राग-व्याकरण-काव्य-नाटकाभिधानालु पठिंपिच्चेटि
विद्वत् ब्राह्मालु सुपुरकु निवन्धालु ५ नु सत्रमठपतिकि
निर्वंध १ नु ई मठपरिचर्य्यंकु निवंध १ नृसिंहगि-

२१ । रि शिखरशिखरमुन वैकुण्ठनाथुनिकि नरसिंहान तूम'डु
बीयान नैवेद्यमु प्रतिदिवसमुन्नु अरगिम्प पेट्टि भुजिंच्चेटि
समाराधक ब्राह्मणि[रु]कु निवंधालु २ नु उभय
स'धुलय'दु

२२ । ....य.........शक[ला]नु म'गलगीतमुलु
सन्निधिपाडुटकु सानिस'प्रदायमुल'दु गायकु लिंरुकुनु
ल'जलु नलुवुरकु'गा निवंधालु ५ नु त्रिष्टिमाधवदेवर
विमानपू-

२३ । र्व्वभागक्षेत्रमु.....माडलकु क्रयमुगां गोनि पेट्टिन
पुष्पाल......फलवस्तु'गां[जनु] इ'दुल कायकूर सत्र-
मुनकुन्नु नानाविधपुष्पमाललु श्रीनरसिंहनाथुनिकिन्नि'
प्रतिदिवसमुन्नु तेन्नि

२४ । पेट्टेंडि दासरु लि[रु]कुन्नु निवंद्धालु ४ लुवु'गा
निवंद्धालु २४ नु धर्म्म मरिन्नियुनु सिंहगिरिनाथुनि
नगरय'दु आच'द्राकर्कस्थाइगां वेट्टि कम्मतन्नु ये(य)ल्ल
वराहदेवर प्रसादमु-

२५ । न कुत्तरभागक्षेत्र[मु]नालुवु माडलकु क्रयमुगां गोनि
मठमु कट्टिंचि ई मठमुनन्दु प्रतिदिवसमुन्नु मुप्पन्न्र
ब्राह्मलकु यथेष्टभोजनालु पेट्टुटकु पञ्चादि श्रावैष्णवनाय-

२६ । कुल वल्लनु अरु...माडल(प्प)(पि)चि प्रतिदिवसमुन्नु
भोग्याधिगा ठावुपट्टिन विडवल्यर प्रसादवत्य लैदुनु
सिक्षारुलवल्लनु पंड्रेंडु ग न्दमाडलु अर्प्प(र्पि)चि
नित्यभोग्याधिगा ठावु पट्टिन प'रुवु पु-

२७। द्रृ, ष १ न्नु कुम्मरु[लव]ह्म नर्प्पिश्चिन ग ह्रमाड १ आ
पोलिपो(भो)क(ग)[1]कु वच्चु कडुवलु[2]न्नु करुल
वारिह्म अप्पि(प्पि)श्चिन माड १ आपोलिकि वटकाह्मुन्नु
इ'त वट्टलोपैन अशेष सत्रोपकरणालु-

२८। न्नु आच'द्राक्क स्था[इगा] पेट्टिरि ई धर्म्म[वु]
श्रीवैष्णव रक्ष ॥०॥ इत्थं श्रिहृगिरौ त्रिधाय विविधाम्
धम्मा(र्म्मा)न हरेः प्रीतये तत्रत्यानखिलान् प्रणम्य शतशः
श्रीवैष्णवान याचते। सेनानाथनृसिं-

२९। हदासविबुध सैषा[·] [स]दा पालने युष्माभिर्विहिता-
वधानमतिभिःमाव्य' समस्तैरिति ॥ [१२] शत्रुणापि
कृतो धर्म्मः पालनीयो मनीषिभिः [।] शत्रुरेव हि
शत्रुस्या[द्ध]र्म्मश्शत्रुन्न कस्यचित् ॥ [१३] धर्म्म एव
हतो हन्ति धर्म्म

३०। रक्षति रक्षितः। तस्माद्देषा न ह'तव्यो मानो धर्म्मं
हतो वधीत् ॥ [१४] श्री श्री श्री ॥ अन्नु प'ण्डित[3]-
वर्य्ये(र्य्ये)ण विरचिता अमी शासन श्लोकाः ॥ श्री ॥
शश्वद्वेदान्तशास्त्रप्रवरपरिलसद्बुध्या क्रियासत्रहेतो-
र्व्विद्वद्विप्राय

1. पोलि भोग may be same as the पहिलि भोग or the first offering of *bhogam* in the temple of Jagannātha at Puri.

2. The Oriya word कुडुआ at Puri is derived from कडुव।

3. Annu Paṇḍita may be identified with Annayārya, the author of the Tatva-guṇadhāra (Vide Des. Cat. Mad. Govt. Orient. Lib, XXI, P. 8228, No. 12295.

३१ । वृत्ति व्यर[च]यव चतुस्सन्निवंधान प्रदाया भंडारे
ग डनिष्कान् दश त्रिशादयशा श्रीनृसिंहस्य भूयस्सेनाधीशो
नृसिंहः प्रचुरतरतपः प्राप्त नारायणाख्यः ॥ [१५] ॥श्री॥

३२ । परिचा[रि]कु' वेटिन रेंडु कु'चालु प्रसादानकुनु नित्यमुग्नु
तूमु'ड्डु वोय्यमु भंडारान' गोनि पोइ श्रीवैकु'ठनाथुनिकि
मडपले...सोमाद्दु

३३ । ......—...[मु]जि प'गलांड्डु श्री श्री श्री [॥]

No. 164

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 928; *A. R.* No. 297 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1680, No. 125)

S. 1213[2]

१ । स्वस्ति श्री शकहायने गुण-धरा-भान्वंक्किते कर्क्कटे
संक्रान्ते मिहिरे सिते प्रतिपदि श्रीमन्नृसिंहाग्रतः । नित्या-
ख'डसद'ड्दीपयुगलस्थित्यै द्वयोर्गोप-

२ । यो: प्रादात्वरतशाव' प्रशस्तिविजय श्रीकीर्त्तिपूर्त्याप्तये ॥ [१]
पत्म(द्म)पायकरायस्य तनयस्सुनयस्सुधीः । श्रीनागु(ग)-
म'डलीकाख्य: कलि-

३ । 'ग[दल]म'डनः ॥ [२] भार्य्यया भव्यया भूरिगुणया
मांकमाख्यया नायक्या सह सद्धर्म्मवृत्त शीलकुलाढ्यया [॥ ३]

४ । स्वस्ति श्री [॥] शकवर्षंवुलु १२१३ गुनेंट्टि श्रीमदनन्तवर्म्म
प्रतापवीर श्रीनरसिंहदेवरल प्रवर्द्धमान विजयराज्य
स'वत्सर वुलु १५

५ । गु श्राहि शुक्ल प्रथमयु बृहस्पतिवारमुनांटि कर्क्काटक
स'क्रान्तिय'दु पत्म(द्म)पायकरायनि कोडुकु कलिगदल
नागुमहाम-

---

1. In the twenty-fifth niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 28th June, 1291 A.D. Thursday.

६। 'ङलीकुडु अविधर्म्मशीलयगुचुन्न तन भार्य्या मांकमनायक-
रालिवाहितु'डै तमकु नायुरारोग्यैश्वर्य्या-

७। भिवृद्धिगा श्रीनरसिंहनाथुनि सन्निधिय'दु नित्यमुन्नु
दीपद'[डु]वाहित मैन रेंडु अख'ङदीपालु वेलु'गुटकु
पा[रि]वोयु कोङकु पो-

८। तुवोयु वशमुन ओक नेरदीपान कॆंमइ गारियलुन्नु वङ्ग
अङ्गारिवोयु वशमुन नाक नेरदीपान कॆंवइ गारियलु' गा
रेंडु अख-

९। 'ङ दीपालकुन्नु नूर गोरिय ला(आ)च'द्राकस्थाइ गा वेट्टे
नी धर्म्मवु श्रीवैष्णवुल रक्ष ॥ श्री श्री श्री ॥०॥

No. 165

Lakshmi-Narasimha Temple at Simhāchalam*

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 965; *A. R.* No 311 of 1899;
I. M. P. Vol III, P. 1681, No. 139; *E.I.* VI, P. 267)

Ś 1213

१ । स्वस्ति । शाकाब्दे राम-धात्री-नयन-शशिमिते पौष्यमासि
प्रसिद्धे [वर्शा]पाताकंवारे
२ । श्रवणपरिणते शश्वदर्द्धोदयाख्ये [।] भूय[:] स्वर्भानुभानु-
ग्रहण ज समये
३ । तत्तिथौ सोमवारे पुण्ये कालद्वयेपि स्थिरविशदयश[:]
पुण्यवान्छ्राभि:(भि)त्रि-
४ । ध्यै । [१] नरहरितीर्थमुनींद्रस्सिहगिरींद्रस्य सन्निधौ
नृहरे: । विलसद्दख-ड-
५ । चतुष्टयदीपद्यु्तिदाज्यसिद्धये प्रादात् । [२] साद्धं शत-
मस्तानां धेनूनां
६ । विशतिञ्च पञ्चयुतां । आचन्द्रतारकाकर्कं धर्म्ममिमं पांतु
वैष्णवास्सत-
७ । त' ॥ [३] स्वस्ति श्री [॥] शकवरुष'बुलु १२१३ गु नेंट्टि
पौष्यमासमुन श्रावणव्यतीपाताक्कवारस-
८ । हित मैन अर्द्धोदयमनु पेर'गलअमावास्यनांडुनु इ दिवसमुन
सूर्य्यंग्रहणस-

---

* In the thirteenth niche of the verandah round the central shrine of this temple.

९। हितमैन सोमवारमुनांडुनु* इ पुण्यमैन कालद्वयमं दुन्नु
नरहरितीर्थं श्री-

१०। पादमुलु तमकुनु आयुरारोग्य यशः पुण्याभिवृद्धिगानु
आसिंहगिरिनाथुनि

११ दिव्यसन्निधिय दु अखंडदोपालु नालुवु वेलुगुटकु
पेट्टिन मोदालु २५ नु{नु}

१२। गोरियलु नूंट एंबइ लेक्क गोरियलु १५० युनु इ दीपालु
नालुवुनु

१३। आचंद्रार्क्कंस्थाइगानु नेल्लंगलदु इ धर्म्मंनु श्रीवैष्णव रक्ष ॥
शत्रुणापि कृतो

१४। धर्म्मः पालनीय्यो मनीषिभिः। शत्रुरेव हि शत्रुस्याद्धर्म्मः
[शा]त्रुन्न(न्नं) कस्यचित् ॥ श्री श्री श्री [॥]

---

* The corresponding date is the 21st January, 1292 A. D. Monday, Dr Kielhorn also refers to this date in *E.I.*, VI, P. 267 f,

No. 166

Lakshmī-Narasiṃha Temple at Siṃhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol VI, No 913; *A. R.* No 305 of 1899; *I. M. P.* Vol. III, P 1630, No. 133; *E.I.* VI, P. 267 ff.)

S. 1214[2]

१ । स्वस्ति [।।] श्रीमन्मत्स्यकुलप्रकाण्डतिलका भूमण्डली-
विश्रुता: पृथ्वीशा-

२ । श्शतक: पुरा समभवन् भूरिप्रभावोत्भटा: । तद्वंशे नरसिंह-

३ । वर्द्धन इति प्रख्यातनामार्ज्जुन क्षोणीशो भुवि सांप्रतं
विजयते वीर श्री-

४ । यामाश्रय: ।। [१] भार्य्या तस्यस्ति सद्भार्य्या मन्यलक्षणल-

५ । क्षिता । लक्ष्मीरिव हरेस्तस्याल्लक्ष्मीदेवीति विश्रुता ।। [२]
सूनुस्त-

६ । स्या वदान्योयं स्वंदेरावुसमाह्वय: रूपनारायण[:] श्रीमान्

७ । जयंत्त धरणीपति: ।। [३] शाकाब्दे वेद-चंद्र-द्युमणि
सुगणिते श्रावणेमासि शु-

८ । क्ले विष्णोरह्नयर्क्किवारे नरहरिवपुषस्सिंहशैलेश्वरस्य ।
पादाद्वोवात्तम-

---

1. In the twenty-seventh niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. In *I.M.P.* the date is shown as S. 1214. Prof. Rangācharya supports this date by citing Dr. Keilhorn's view regarding the date of this record corresponding to the 26th July, 1292, Saturday (*E.I.* VI, P. 267 f). After verification, the above date is found correct.

९। ल्लः प्रचुरतरतरुप्रस्फुटो पुष्पवाटिं स्वायुस्स्वस्ति प्रशस्ति स्थिरवि-
१०। शदयशोलिप्सुरर्थोनिमित्तं ॥ [४] नृइरेस्तत्र सं‍जात पुष्पानयनतत्परः । आक-
११। ल्पयत् स चाकल्पं स्व वेतनभुज द्विजं ॥ [५] स्वस्तिश्री ।॥] शकवरुषंवुलु १२१४ गु
१२। र्नेटि श्रावण शुक्ल एकादशियुन शनैश्चरवारमुनांडु ओडुवादि श्रीनरसिं-
१३। हवर्द्धनुडैन अर्ज्जुनदेवमहाराजुल कोडुकु जयंचराजु वनकु नायु-
१४। रारोग्यैश्वर्य्याभिवृद्धिगानु श्रीनरहरितीर्थश्रीपादमुल अनुसंद्धानमु
१५। श्रीनरसिंहनाथुनि नित्यार्चन निमित्तमु [श्री]-
१६। जलधार पश्चिमदिक्कुन श्रीपाकदासुल पुराइनायकुनि तोंटपट्टुरोनि प्र-
१७। तिदिवसमुनु इंदुल पुव्वालु वेचि समर्प्पिंचुटकु ई पुराइनायकुनिकि तम
१८। वालापुननु जलक्षेत्रमु पुट्टेडु धारापूर्व्वकमु सेसि इ पुष्पवाटिक आचंद्रार्क-
१९। स्थाइगानु सेल्लंगलदु इ धर्म्मवु श्रीवैष्णव रक्ष ॥ श्री श्री श्री [॥]

No. 167

Lakshmī Narasiṃha Temple at Śiṃhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 937; *A. R.* No. 302 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1680, No. 130)

Ś. 1214[2]

१ । स्वस्ति । सर्व्वीशाः पूर्व्वमासन् महितगुणगणा मत्स्यवंशाव-
तंसास्थित्वा तत्साम्यधीमानरणिमिह जगत्य-
२ । र्ज्जुन क्षोणिपालः । कीर्त्या मार्गच्चि संप्रत्यरिनृपविजय-
प्राप्तलक्ष्मीविलासश्रीगोपीनाथसेवारसजनित निजप्रा-
३ । ज्यराज्य प्रभावः ॥ [१] सोयमत्रमभूद्भर्त्तु वैकुण्ठपदवी-
जुषः गोपालवर्द्धनाढ्यस्य पुण्यं लिप्सुर्य्यदीय-
४ । सः । [२] स्वस्ति श्रीशाकवर्षे श्रुति-शशि-नयन-क्ष्मामिते
कार्त्तिकाख्ये मासे मीनध्वजाह्ने नरहरिवपुष-
५ । स्सिंहशैलेश्वरस्य । त्रिंशद्धेनूरुदारास्सविधभुवि सदा-
खण्डदीपप्रदीप्त्यै प्रादादुद्दामसं-
६ । पन्नृहरिमुनिमनः पूर्व्वमाचन्द्रतारं ॥ [३] अमुमर्ज्जुन-
भूपालनिर्म्मितं धर्म्ममुत्तमं ।

---

1. In the twenty-sixth niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 25th October, 1292 A. D., Saturday. In *I. M. P.* the date is wrongly given as Saka 1211 for 1214.

७। अत्रत्या वैष्णवास्सर्वे पालय'न्तु प्रयत्नतः ॥ [४] स्व[स्ति]
श्री [॥] शकवर्षं बुलु १२१४ गु नेंटि कार्त्तिक-

८। शुक्ल त्रयोदशायु शनैश्चरवारमुनाडु ओडुवादि नरसिंह-
वर्द्ध नु डैन अ-

९। न्जु नदेवमहाराजुलु तम रम्मु'ड़ु गोपालवर्द्ध नु'डैन
अन्नमराजु श्रीवैकु-

१०। 'ठपदप्राप्तु'डैन इवनिकि पुण्याभिवृद्धिगानु श्रीनरसिंह-
नाथुनु दिव्यसन्निधिम'द आच'द्राक्कास्थाइगा*

The inscription is not complete.

No. 168

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No 1185; *A R* No. 304 of 1896;
I. M. P Vol. I, P. 688, No. 182;
Noticed by M. M. Chakravarti in *J.A.S.B.*
1903, No. 2, P. 126)

Ś. 1214

S & T

१ । स्वस्ति श्री शाकवर्षे मनुरविगणिते शां(मा)गं कृष्णे दशम्यां
२ । [शौरे]र्व्वारे सुलग्ने कमठपुरपतेस्सन्निधौ दीपमेकं [।]
३ । प्रादात्प्राच द्रतारं सुचिरजननिर्घेदं वनाख्यस्य सूनु[:]
४ । श्रीमत्पेर्म्माडि सञ्ज[:] स्वयम[म]लमखण्ड धनायु:प्र-
५ । जात्यै ॥ शकवरुषंबुलु १२१४ अगनेंटि प्रता-
६ । [प]वीरश्रीनरसिंहदेवरु प्र[व]र्द्धमान विजयराज्य-
७ । संवत्सरंबुलु १७ अगु श्राहि मार्गशिर कृ[ष्ण] १० यु
८ । शुक्रवारमुन[2] श्रीकूर्म्मनाथुनि विष्यसन्निधिनि अख-
९ । 'ण्डदीपमु आचंद्रार्कमुगा तनकु ध[र्म्म]प्र-
१० । जासंपत्यर्थंमै नागस्य गोत्र मुन देव्यपगड को-
११ । डुकैन पेर्म्माडिपेग्गड्लु पेटिन मोदालु ॥ १५
१२ । गोर्ट्रियलु ॥२०॥ ई धर्म्मंबु श्रीवैष्णव रक्ष [॥]

---

1. On the twelfth pillar in the Tirohuttu-maṇḍapa of this temple.
2. The corresponding date is the 5th December, 1292 A. D., (Amānta), Friday.

No. 169

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V No. 1249; *A. R.* No. 367 of 1896;
A part of this inscription is published in *E.I.* VI, P. 267 f.,
I. M. P. Vol I, P 693 No. 245;
Noticed by M. M. Chakravarti in *J. A. S. B.*
1903, No. 2, P. 126 f.)

Ś. 1215

T

१। स्वस्ति श्री [॥] शकवरुष वुलु १२१५ नेंड्डु वीरश्रीन-
२। रनारसिंह्वदेवरु(र) विजयराज्यस[ं]वत्सरंबु{लु}-
३। लु १८ गु श्राह्वि रिषभ शुक्ल पौत्र(एणं)मियु गुरुवा-
४। रमुन[2] श्रीकूर्म्मनाथुनिकि श्रीनरहरितीर्थ श्रीपा-
५। दमुलु रिषभ शुक्ल पौत्र(एण)मि ज्येष्टनक्षत्रम र[3]
६। प्रतिसंवत्सरमंदुन्नु मूल वेरमुनकु उ-
७। त्सवपेरमाळ्ळकुंगा देवस्थान अभिषेक पंचामृ(मृ)-
८। तद्रव्यालकु {} उत्पन्न उपकरण द्रव्यालकुंगा श्रीभ-
९। डारमुनं चेल्ले गडमा ५। ई मा १। नेल पो-
१०। लि परु १ लेक्कनु एडादिकि नेन परुक ६० लकि रपे[टि]-

---

1. On the forty-nineth pillar in the Tirohuttu maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding date is the 21st May, 1293 A.D, Thursday.

3. A fish is engraved below the inscription.

११ । यवस्था अभिषेकमुन पंचामिश्र[1]मुनकु प ५
१२ । च दनमु पन्नमुलु ४ । प १० । कप्पुर । ७ प-
१३ । २ । पुडवलकु प १ । तिरुमड पंडलु २० । प-
१४ । १० पायसमु पडलु २ । प २ । अप्पलु पेडलु २
१५ । । प ४ । कुडमुलु वडलु ४ । प ४ । गाच्यलु
१६ । वडलु ४ । प ४ । आटकुलु चुप्पालु'गा प २ ।
१७ । पानमु वडलु ४ । प २ । करिआमुदुनकु
१८ । प १ । ईलोनि मिरियालकु प २ । तिरुमड-
१९ । प'डलु मीँदि पप्पुन पेनलकु प १ । पैडलु १
२० । ० । प ४ । पदेंडि आकुल विडयालु १०० । प ६ । 'गा
२१ । प ६० [वि]नि प्रीतिस'वत्सरमं दु लग्न कालम[ख]
२२ । अभिषेकमु अवधरिंचि । उप्पन्नमु[2] अरगिंप'गोलाड
२३ । ई धर्म्मंबु आच'द्राक्कंस्थाई चेल्लुनटगा तिरुपति श्री-
२४ । वैष्णव रच्च ॥ स्वदत्तां परदत्त' वा(वा) यो हरे-
२५ । तु वसु'धर(रां) ॥ षष्ठि वरुष(र्ष) सहस्राणि वि-
२६ । ष्ट(ष्ठा)यां जायते क्रि(कृ)मि: ॥

1. Read पञ्चामृत ।

2. The Oriya term is उपन । Probably it is a word derived from the Telugu language. उप्पु+अन्न=उप्पन्न=Saltish rice.

No. 170

Lakshmi-Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol VI, No. 1140; *A. R.* No 369-A of 1899)

Ś 1215

१ । श्री ॥ स्वस्ति ॥ भारद्वाजान्वये जातः स्थिरसद्गुण भूषणः [।]
२ । श्रीमान वल्लभनंभी(दी)ति ख्यातनामा द्विजोत्तमः ॥ [१] पु-
३ । ण्याभि[वृ]द्धिमाकांक्षन्मंचनार्य्यस्य सत्पितुः । पोताम-
४ । बक समाख्यायाः स्वमातुरुभयोरपि ॥ [२] शाकाब्दे
५ । बाण-धात्री-दिनमणिगणिते श्रावणे मासि पूर्ण्णे गु-
६ । र्व्वाण्यायां द्वादश्यां हरिशिखरिजुष[:] श्रीनृसिंहस्य गेहे ।
७ । प्रादादक्षय्य पुण्यप्रद शुभदिवसे सोतृतीयाभिधा-
८ । ने द्वौ निष्का वायवाय प्रचुरपरिलसत् धूपनैवेद्यसिद्धयै । [३]
९ । दिनेस्मिन् नेव कर्पूरकस्तूरीचंदनैर्हरेः [ ] पूजार्त्थं स्वायु-
१० । रारोग्य सम्पत् कल्याणवृद्धये । [४] अयमेत्र पुनर्निष्क-
११ । मदादेकं मदान्वितः । पालयंत्वनिशं धर्म्ममिमं
१२ । वैष्णवसत्तमाः ॥ [५] स्वस्ति श्री [॥] शकवर्षवुलु १२१५
गु नेंटि श्रीमदनंतवर्म्म प्रतापवीर श्री-
१३ । नरसिंहदेवरल[2] प्रवर्द्धमान विजय-

---

1. In the fifty-third niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. He is Narasimha II (A.D. 1278-9—1308-9)

१४। राज्य संवत्सरंबुलु १८ गु माहि श्रावण कृष्ण दशमियु
गुरुवार*मुनांडु मारहाज-

१५। गोत्रजुंडैन वल्लभनंब्यानलु तमतंड्रि मंबनपंडितुलकुन्नु
तम तल्लि पोताम'बककु-

१६। न्नु पुण्यार्त्थमुगानु अक्षयतृतीयनांडु श्रीनरसिंहनाथुनिकि
नैवेद्यमुलु अप्पालु पाय-

१७। सालु नानाविध विछिवंटलु विछियालु लोपैन वस्तुवुलु
अरागच्चुटकु श्रीभंडारमुन पेट्टि-

१८। न गंडमाडालु २ वीर ई दिवसमंदु वमकुनु आयुरा-
रोग्यैश्वर्य्याभिवृद्धिगानु चंदन-

१९। कर्प्पूरमु चातुटकु पेट्टिन· माड १ ई धर्म्मंबु श्रीवैष्णव
रक्षः। श्री श्री श्री॥

---

* The corresponding date is the 30th July, 1293 A.D, Thursday.

No. 171

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1246; *A. R.* No. 363 of 1896;
I. M. P. Vol I, P 693, No. 241;
Noticed by M. M. Chakravarti in *J. A. S. B.*
Vol. LXXII, 1903, No. 2, P. 127 f.)

Ś. 1215[2]

T

१। स्वस्ति श्री [।।] शकवरुष'बुलु १२१५ गुनेंडु श्रीवी-
२। रनरनारसिंहरावुदेवुरु(र) प्रवर्द्धमान विज-
३। यराज्यसंवत्सर'बुलु १८ गु आहि वृषभ-
४। शुक्ल ११ यु शुक्रवारमुन श्रीकूर्म्मना-
५। थुनिकि नकरानवीटि पद्म[पा]यकरायनि को-
६। डुकु आईन कलु'(लि)गदल नागु महामंडलि-
७। कु'हु पेट्टिन गोर्रियलु ५० [ल] अखंड-
८। दीपमु १ ई धर्म्मंबु तिरुपति आवेंदुम(व)
९। रसः(च) श्री श्री श्री [।।]

---

1. On the forty-eighth pillar in the Tirohuttu maṇḍapa of this temple.
2. The year is not regular. It may be taken as A. D. 1293. According to Chakravarti, the date is आषाढ शुक्ल ११ शुक्रवार and the corresponding date is the 19th June 1293 A.D. "if Su, 14".

No. 172

Madhukeśvara Temple of Mukhalinga[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1086; *A. R.* No. 217 of 1896 ;
I. M. P. Vol. I, P. 705, No. 368)

S. 1216

१ । ॐ[2] [।] शाकाब्दे शा-
२ । रच'द्रयुग्मविधुगे पक्षे सिते वासरे भानो:[3]
३ । पोखिनाथक प्रियतम:मूर्त्ति[:] स्वपु-
४। वयस्य वा । दीपन्नागरभूषणाय विभवे
५। पुण्याधिका सु'दरी प्राणा[री]पदसांविला-
६। सजङ्गनी कार्त्येंदुतारागणं ॥ पर्दय-
७। पोवि प्रसिद्धा मधुकेशाय धार्म्मिका च-
८। चराचणस'क्रांत्यामखण्ड' कुटिला-
९। लका [॥]

1. In the south face of the third pillar, in the right row of the Asthāna-maṇḍapa of this temple
2. Expressed by a symbol.
3. The actual month and day of this inscription cannot be ascertained as the name of the month and *tithi* are not given. But, the corresponding year will be A.D. 1293.

No. 173

Kurmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol V, No 1172; *A. R.* No 291 of 1896;
I. M. P. Vol. I, P 639, No. 163)

Ś 1215

S & T

१। स्वस्ति श्रीशकवत्सरे शर-धरा-त्विग्मांशु संख्यान्विते
   सीवालदम-
२। ण स'ञ्गतस्य सुतनो रामस्य कूर्म्मालये । भक्त्या
   श्रीनृहरिम्मु'नि-
३। [गु']णनिधिः कृत्वा प्रतिष्ठां शुभां ततपूजादिनिमित्यक
   समदद्‌ा-
४। त्सवर्णं ऌमनिराधि[2] । स्वस्ति श्री [।] शकवरुष'वुलु
   १२१५ गु नेंट्टि मा-
५। घ शुक्ल पंचमियुरविव(वा)रमु[3]नय'ड् । श्रीमदान'द-
   तीर्थ पूज्य-
६। पादाचार्यं शिष्युलैन श्रीनरहरितीर्थं श्रीपावालु
   श्रीकूर्म्मन(ना)थुनि-

---

1. On the nineth pillar in the Tirchuttu-maṇḍapa of this temple.
2. The metre is not correct.
3. The corresponding date is the 3rd January, 1294 A. D. Sunday, (Vide *E.I* VI, P. 268 f)

७। नगरिय'ह्‌, श्रीरामनाथुनिकि सीतापरमेश्वरिन्नि
श्रीलक्ष्मणदेवरन्नुप्र-

८। तिष्ठिचि वीरिकिनि पूजापुष्पपुनकु श्रीग'धमुनकु मंडपंडलु

९। रेंट्टिकि अप्पलु एनु'ट्टिकि विड्यलु मू'टिकिन्तपट्ट, नित्यमै चेलु-

१०। टकुनु श्रीकूर्म्मनाथुनि श्रीभंडारमंद्, पेट्टिन गंडमा ५१ ट्टिकि चे-

११। ल्ल'ग्गलयदि ई धर्म्मंबु तिरुपति श्रीवैष्णवनायकुलु
लोपैन प'च्च[ध]·

१२। ल रत्न ॥ त'वरुवारु[वा]कलश पाण १ । ई कलश पाण १ ।
मु[व] १ । कलपात्र १।०

१३। गावरुवुलु ४ । क'चुतल्य १६ कोर १६ गु'डकुड्क १ ।
चिप्पलु ३ । धुपदीपापात्र-

१४। लु २६ ई प'ट्ट १६ श्रु'[ट्टस्यन्य १६]गा वरुवुलु १०
पट्ट (?) कप्पडालु म'जिष्टिसिरलु

१५। वेल्लसिरलु'गा वरुवुलु १६ पट्ट,त्रंडु १ पडु,स्व'ड १ । तरवं

१६। रलु, २। ० मा ई'वपट्ट, श्रीरामनाथुनिकि पेट्टिरि ।
शत्रुणापि कृतो ध-

१७। र्म्मः पालनीय्यः प्रयत्नतः । शत्रुरेव हि शत्रुत्यात् धर्म्मश्शत्रुर्न·

१८। कस्यचित् ॥

No. 174

Alalapur Plates of Narasimha II[1]

Noticed by Pandit Ratnakara Gargavatu of Bhubaneswar.
Published by Dr. D. C. Sircar in *E. I.* XXXI,
PP. 21—21 ff.

S. 1215

(Sixth Plate; First Side)

१७८ । ....शक नृपतेः पञ्चदशाधिक द्वादश श॰

१७९ । त सम्वत्सरेषु गतेषु स्वराज्यस्योनविंशत्यङ्के ऽभिलिख्यमाने
कुम्भ द्वितीय कृष्ण पञ्चम्यां मङ्गल॰

१८० । वारे[2] रेमुणाकटके श्रीचरणेन विजयसमये पुरोहीतकपात्र
त्रिलोचनपेना मुद्दलेन चतु-

१८१ । दशभुवनाधिपतीत्यादि विरुदावलीविराजमानो वीरश्री-
नरसिंहदेवः स्वायुरारोग्यैश्वर्यं साम्रा॰

---

1. In 1902, the late Pandit Ratnakara Gargavatu of Bhubaneswar examined a set of copper plate inscription, then in possession of one Mukunda Samantaraya of the village of Alalapur near Bhubaneswar. It was told that the plates were in a stone-box found at the time of digging the foundation for a house in the Alalapur village. Pandit Gargavatu deciphered the plates and kept with him the transcript carefully. After the plates were returned to the owner they were sold to a bell-metal maker who melted them. Thus they were destroyed. The transcript of Pandit Gargavatu is thus the only source of information regarding the existance of this set of copper plates.

2. The corresponding date is the 6th February, 1294 A. D., Tuesday,

१८२ । ण्य समृद्धये वत्सगोत्राय भार्गव-च्यवन-आयु(प्नु)वान्-
और्व्व जामदग्न्य प्रवराय यजुर्वेदान्तर्गत-

१८३ । काण्वशाखैकदेशाध्यायिने कोषाध्यक्ष हलायुधाय वाटिका-
शतं प्रदानार्थं

१८४ । कलम्बोरविषय बाहत्तरिखण्ड मध्य य(प ?)न्वच्छापटि
ग्राम रामप्रतिराज शासनीय[ं]म्ब(व)हिष्कृत्य पुरो-

१८५ । श्रीकरण आज्ञालनाय ञ्च-नलप्रमाणेन एतद्ग्रामीय
पश्चिमशी(सी)मा नद्याः पूर्व(र्वं) पङ्कपा-

१८६ । ल दण्डामादितः कृत्वा पूर्व्वशी(सी)मा उरिसो परकोणा*
पश्चिमदण्डापर्यन्तेन उत्तरतः उ-

१८७ । रिसो ग्रामीय दक्षिण दण्डामारभ्य दक्षिण शी(सी)मा
श्रीरामपुरशासनीय कुण्डलेश्वरदेवस्य दण्डार्द्ध-

१८८ । पर्यन्तेन । एवं चतुः शी(सी)मावच्छेदेन कण्ठ पञ्च-
कोत्तरमानो(णो)नविंशत्यधिक वाटिका चतुर्विंशति-

१८९ । मध्यात् पुरातन देव ब्राह्मण नदीतीर दण्डा गो(गो)हरि-
गोपथादिभिर्मान(ण) द्वादशाधिकाष्टो(ष्ट)वाटि-

१९० । कां(का) वहिष्कृत्य स्थित निरवकर पञ्चगुण्ठोत्तरमान(ण)-
सप्ताधिकषोडशवाटिकामितं । साङ्गलोविषय-

१९१ । मध्य खारलोग्रामं [।] दक्षिणतः क्कु(कु)माङ्गग्रामस्योत्तर-
परिच्छेद बधमधिकृत्य उत्तरशी(सी)मा हरिश्रोन्ता-

१९२ । ग्रामीय दक्षिण-दण्डापर्य्यन्तेन [।] पश्चिमतः च्छतलोग्रामस्य
पूर्व्वपरिच्छेद दण्डामवधि(धी)कृत्य पूर्व्वशी(सी)मा

१९३ । खन्धलोग्रामीय गोला पुष्करीण्यद्ध पर्य्यन्तेन [।।] एवं
चतुःशी(सी)मावच्छेदेन वाटी द्वाचत्वारिंशन्मध्या-

* The alternate reading may be उरिसपरकोणा ।

१९४। त् पुरातन देव-ब्राह्मण-भोग्य-मण्डप-दण्डा-गोहरि-
गोपथ-पुष्करिणी-भीठादिभिगु र्एठ बिशत्य-

(*Sixth Plate; Second Side*)

१९५। धिक मान(ण)षोडशोत्तर सप्तदशवाटिकां(का) वहिष्कृत्य
वस्थितनिरवकर पञ्चगुण्ठोत्तरमान(ण)त्रयाधिक चतु-
१९६। र्विंशतिवाटिका परिमित' ॥ तथैतद्विषयमध्य गोलादलो-
ग्राम' लालग्र ह्मपुर[']म्व(व)हिष्कृत्य उत्तरतः
१९७। विपलो वाङ्केश्वर हट्टस्य परिछे(च्छे)द दण्डार्द्धमादितः
कृत्वा दक्षिणशी(सी)मा हरिश्चोन्तमामीय गोलापुष्क-
१९८। रिणीपर्य्यन्तेन [।] पश्चिमतः नभयपुर परिछे(च्छे)द
दण्डार्द्धमधिकृत्य पूर्व्वशी(सी)मा रादुग(ङ्ग)लपुरीय*
पालेहापुष्क-
१९९। रिणी पश्चिम बन्ध पर्य्यन्तेन [ ] एवं चतुःशी(सी)मापरि-
छे(च्छे)देन गुण्ठ पञ्चदशमान(ण त्रयोदशाधिक
सप्ततिवाटिका-
२००। मध्यात् हट्टपुर कम्मिदण्ड(ण्डा ?) वापि पुरातन देव-
ब्राह्मण-भोग्य-मठ मण्डप-वैद्य-दण्डा पुष्करिणी-जोड-
गोपथादि-
२०१। भिगु र्एठैकाधिक पञ्चमानो(णो)त्तरत्रयस्त्रिश(द्)-
वाटिकां(का) वहिष्कृत्यावस्थित निरवकर-गुण्ठ-
चतुर्दशाष्टमाना(णा)धिक-
२०२। सप्तत्रिंशद्वाटिका परिमित' ॥ तथैतद्विषय मध्य-सर्पदलो-
ग्रामं [।] उत्तरतः गोलादलोग्रामीय गम्भीर विल-

* It may also be read as राङ्गलपुरीय ।

२०३ । वेणामादितः कृत्वा दक्षिणशी(सी)मा जयगङ्गपुष्करिणी-
दक्षिण-बन्ध पर्य्यन्तेन । पश्चिमतः गो-

२०४ । लादलोग्रामस्य मलिमाहीर तालपद्दीग्रामादितः कृत्वा
पूर्व्वशी(सी)मा राबगा(ङ्ग ?)लपुर-

२०५ । पश्चिम श्रीधरविश्वाल-मण्डप पर्य्यन्तेन [।] एवं चतुःशी-
(सी)मावछे(च्छे)देन पञ्चगुण्ठा-

२०६ । धिकैकादशवाटिकामध्यात् पुरातन देव-ब्राह्मण-भोग्य-
पुष्करिण्यादिभिः प-

२०७ । ञ्चवाटिकां(का) वहिष्कृत्यावस्थित निरवकर पञ्चगुण्ठो-
पेतवाटि षट्(ट्)परिमित' [।] साङ्गवीर-विषय-मध्य

२०८ । वासिद्रामाख्य' ग्राम' धारपुर-भुवनेश्वर देवाना[']म्बा(वा)-

स्तु सम्बन्ध(द्ध) दशगुण्ठमान(ण) चतुष्टयाधिक वाटित्रयं

२०९ । वहिष्कृत्य समाक्रान्त नलेन गुण्ठ द्वादश पञ्चमानो(णो)-
त्तरोनत्रिंशद्वाटिका मध्यात् पुष्करिणी-दण्डा भीठ-पुरात-

२१० । न देव-ब्राह्मण भोग्य-मण्डपादिभिः पञ्चदशमाना(णा)-
धिक त्रयोदशवाटिकां(का) वहिष्कृत्य षोडशवाटिका प-

२११ । रिमित' [।] एवं ग्राम पञ्चकेन मिलितवाटिकाशत' सजल-
स्थल-मत्स्य-कछ(च्छ)प-सहितमाचन्द्रार्क्कमकरी-

२१२ । कृत्य प्रादात् ॥०॥ अत्र शासने पु(पू)तिमाषगोत्राय
रि(ऋ)ग्वेदान्तगत शाकलशाखाध्यायिने शासना-

२१३ । धिकारिणे अल्लालनाथसेनापतये वास्तुसहित जलक्षेत्र-
वाटिकाद्वय' ॥ एतच्चाम्त्र(म्र)लेखक या-

२१४ । ज्ञादि रणा नाम्ने वास्त्वङ्क क[स]हित जलक्षेत्र वाटिकैका ॥
अस्य अल्लालपुर शासनस्याङ्कतया

(Seventh Plate; First Side)

२१५। उछवावडा-हट्टीय पुविक न(ना)रायणस्य सुतो सातीनामा ।०॥
वैत्रपडा-हट्टीय कुम्भकार भतीश्रेष्ठी-

२१६। कस्य नप्ता मार्धासे(श्रे)ष्ठी नामा सरगडा-नवहट्टीय गोपाल
दानु नप्ता कालिया स'ज्ञकः ॥ बोड्राश्रा गो-

२१७। पाव तैलिक जागुर्न श्रेष्ठकस्य शु(सु)तः पारखसे(श्रे)ष्ठीन मा ॥
जङ्गर जयपुर-हट्टीय ताम्ब(म्बु)लिक प्रतोस्वस्य

२१८। नप्ता पुनकर नामा ॥ उथिलो तैलक गमुरणाइ(णै)ष्ठकुदुम्बीय-
कुकामाचण्डा नप्ता घम्मु श्रेष्ठकः ॥ बिजयलद्दपीपु-

२१९। र-हट्टीय स्वर्णकर मार्चण्ड नामो नप्तार' मैकंश्रा नामान'
घटवटीय खड्गग्राहि महापात्र यागानन्द शाक्ते लि-

२२०। खितस्य बारङ्ग-हट्टीय सुवर्णकार विसुमहन्ताकस्य नप्त(प्तु)
रुटजासाध्यतस्य परिवर्त्तन' दत्वा(त्त्वा) गृहीत उ(तो)टनाथा-
इयत्ता(त्त) नामा ॥०॥

२२१—२२७ (Usual imprecatory and benedictory verses)

२२८। स्वस्ति श्रीवीरनरसिंहदेवस्य द्वाविंशत्यङ्के शासनाधिकारि[णा]
श्रलालनाथसेनापतिना लिखितमिद' ॥ उद्घाटित' ताम्त्र(म्र)-
कार यन्नाडिरणाख्येनेति ॥०॥

No. 175

Kendupatna Plates of Narasimha II[1]

(A)

Edited by Bābu N. N. Vasu in *J. A. S. B.* Vol. LXV, 1896, Pt. I, PP. 229—271 ff.

Ś. 1217

(Fifth Plate; Second Side)

१६। ....स्वस्ति [।।] सप्तदशोत्तर द्वादश शतशकवत्सरे

१७। चतुर शमुत्रनाधि रत्यादि विरुदावली विराजमान: ।।[2]
श्रीवीरनरसिंहदेव महीपति: स्वराज्यस्यैक-

१८। त्रिशत्यङ्के भिलिख्यमाने सिंह शुक्ल षष्ठ्यां सोमवारे[3]
रेमुणाकटके नगराभ्यन्तर विजयसमये हस्तीप्रह्लाद[4]-

१९। मुदलेन गङ्गातीरानवधारित न्यायात् सोमग्रहणसमयमुत्सृष्टा-
नेक भूमध्यात् काश्यपसगोत्राय

---

1. The history of discovery of this set of copper-plates is the same as in the case of No. 176. The set consists of 7 copper plates each measuring about $13\frac{1}{4}'' \times 8\frac{3}{4}''$. A copper-ring having the royal seal is attached to the plates.

2. *Danda* is superfluous.

3. The date is not regular. But, if the Saka year is wrongly put as 1217 for 1218, then the corresponding date will be the 6th August, 1296 A. D., Monday.

4. Probably it is हस्ती प्रहराज ।

(Sixth Plate; First Side)

१। काश्यपावत्सार नैध्रव प्रवराय यजुर्व्वेदान्तर्गत काण्वशाखा-
ध्यायिने कुमार महापात्र भीमदेवशर्म्मणे भूमि

२। पञ्चाशद्‌वाटिका प्रदानाय ब्देरा-विषय मध्यासीनं एड्ड ग्रामं
पुरोभीकरण शिवदासनायक[1] नलप्रमाणेन उत्तरतः

३। मालोपुरग्रामाद्ध शो(सी)मा दण्डाद्ध म्प्रथमीकृत्य
बलङ्गग्रामीय पाणीय मुखाय दण्डाद्ध दक्षिणावच्छेद।
पश्चिमतः साहस-

४। मल्लीय पुष्करिणी पश्चिमही(हि)डमादीकृत्य विमूर्तिपडा-
ग्रामाद्ध शी(सी)म ही(हि)डावच्छिन्न पूर्व्वशी(सी)मानमेव
चतुःशी सी)मावच्छिन्न-

५। द्वादशगुण्ठोपेत षोडशमानाधिक द्वाचत्वारिंशद्‌वाटिका-
मध्यात पुरातन देवब्राह्मणभोग्य गोहरि गोपथ-दण्डा-पुष्क-

६। रिणीसमेत नवमानाधिकाषु(शु) धहिष्कृत्य निरवकर[2]
द्वादशगुण्ठोपेत सप्तमानाधिक चतुस्त्रिंशद्‌वाटिका
वरिमित॥ तथा स्वा-

७। ङ्गविषयमध्यासीन सुनाइलोग्राम तस्यापि नलप्रमाणेन
पश्चिमतः। भीमनारायणपुर द्वि[3] शा (सी)मदण्डाद्धमादीकृत्य

८। खण्डसाहिग्रामाद्ध शी सी)मदण्डाद्धावच्छिन्न पूर्व्वमर्य्याद।
दक्षिणतः वेडपडाग्रामाद्ध शी(सी)मदण्डाद्ध मारभ्य
घोडापालग्रामाद्ध शी सी)म-

---

1. Mr. Vasu reads शिवदास नामक।

2. " " निरर्थकर।

3. " " द्वि for द्वि।

९ । दण्डाद्वोत्तरावच्छेदमेवं चतुःशी(सी)मावच्छिन्न षड्गुण्ठोपेतत्रयोदशमानाधिक त्रयस्त्रिंशद्वाटिका मध्यात् पुरातन देवब्रा-

१० । ह्मण भोग्य-गोहरि-गोपथ-पुष्करिणीसमेत द्वादशाधिक दशवाटिका बहिष्कृत्य षड्गुण्ठोपेत मा-

११ । नेकादशाधिक त्रयोविंशति वाटिका मध्ये निशावीकृत्वा[1] अष्टादशमानोपेताष्टमा(म)धिक सप्तवाटि-

१२ । कायाश्चन्द्रादाउकरणस्य नलप्रमाणेन एतदीयशी(सी)माया पश्चिमतः ।[2] कइल्लोग्रामाद्ध शी(सी)म-दण्डास्य

१३ । बटवृत्तमारभ्य नाइल्लोग्राम(म)ध्यत्तेत्र बटवृत्तावधि पूर्व्वं शी(सी)मानं ॥ उत्तरतः सुनाइल्लोग्राम म-

१४ । ध्यत्तेत्रस्थ बटवृत्तमादीकृत्य । वेडरडाग्रामाद्ध शी(सी)म-दण्डास्थ बटवृत्तावच्छिन्न दत्तिणनर्व्वाद ॥ एवं च-

१५ । तुःशी(सी)मावच्छिन्न भूखण्ड अष्टादशमानोपेताष्टमानो-(ना)धिक सप्तवाटिकामित बहिष्कृत्य निरवकर त्रयोदश-गुण्ठाधिकद्वादशमा-

१६ । नोपेत पञ्चदशवाटिका परिमित ॥ एव ग्रामद्वयेन मिलित्वा निरवकर पञ्चाशद्वाटिका परिमित ॥ सजलस्थल-मत्स्य(स्य)-कच्छप-

१७ । सहितमाचन्द्राक्कंमकरीकृत्य प्रादात ॥०॥ अस्मिन गङ्गानरासहपुरशासने पूतमाषगोत्राय ऋग्वेदान्तर्गत शा-

१८ । कलशाखाध्यायिने शेवायत्यज्ञातनाथशम्मणे शासनाधिकार-ठयवस्थिता वाटिकैका । ०॥ ताम्ब्र(म्र)कारायप(प)ञ्चाडिनाम्ने

1. Probably निश(बे)धीकृत्वा is the correct reading.

2. *Daṇḍa* is superfluous.

१६ । बाटिकाद्व श्च ॥०। अस्य शासनशों(स्या)ङ्गतया । दक्षिण-
मण्डखण्डमध्य तु(?)चडाग्रामीय कोमटिमाङ्कश्रेष्ठीक पु(पौ)त्र

२० । पुराइत्र श्रिपुते नारोस्र श्रिनामा ॥०॥ कण्टपडिहट्टीय ताम्बूलिक
महादेव वेलालिकस्य नप्ता पित्त वेला-

२१ । लि नामा ॥०॥ प्रसोत्मपुरहट्टीय* उत्थलीताम्न प्राकार
अन्नाइ ॥०॥ वेदपुर उत्थलीकन्स(न्श)कार महाइ नामा ॥०॥

(Sixth Plate; Second Side)

[There are six lines of writing on this side of the plate which contain only imprecatory and benedictory verses usually found in the copper plate grants of the Imperial Gangas].

---

* Read पुरुषोत्तमपुर ।

No. 176

Kendupātnā Plates of Narasiṃha II[1]

(B)

Noticed by Bābu Nagendra Nāth Vasu in the
Visśva Kosha (Bengali), Vol. V, 1898, PP. 320-321 ff.
The grant portion only is re-edited by Dr. D. C. Sircār
in *E. I.* XXVIII, PP. 189—91 ff.

Ś. 1217

(Fifth Plate; Second Side)

१७६ । स्वस्ति [।] चतुर्दशभुवनाधिपतीत्यादि त्रिकट्राजिविराजमानः
स्वप्रतापानलनरि(प्लु)ष्टा(ष्टा)रावि गहनो विजय[म]-

१७७ । होदयी वीरश्रीनरसिं[ह]देवः स्वराज्यस्य द्वाविंशत्यङ्के सप्तदशा-
धिक द्वादशशतमिते गतवति शकवत्सरे । रा(रे)-

१७८ । मुणाभिधेये कटके पानीयच्छायामण्डपे मेष कृष्ण चतुर्दश्यां
सौरिवारे[2] स्वोनविंशत्यङ्क समुत्सृष्ट भूमध्यात(त)

(Sixth Plate; First Side)

१७९ । {त} पुरोपरीत्तक-पात्र-जेना-ति(त्रि)लोचनाख्य मू(मु)द्गलेन
काश्यपसगोत्राय काश्यपावत्सारनैध्रुवप्रवराय
वृहत(त) क(कु)मारम-

1. This set of copper plate inscription together with other two sets numbered A & C was discovered in a stone box when the Kendrāpaḍā Canal was excavated near the village of Kendupatna in the Cuttack District. This set (No B) consisted of seven inscribed copper plates attached to a copper-ring which bears the usual seal of the Imperial Gangas. Each plate measures about 13″ × 9½″. In 1892 the late Bābu N. N. Vasu secured the inscription for examination.
2. The corresponding date is the 16th April, 1295 A.D., Saturday. The *tithi* is not *Chaturdaśi* but *Amāvāśya*.

१८० । हापात(त्र) भीमदेवशर्म्मणे वाटिकैकशतप्रदानाय सोङ्गडा-
विय(ष)य पूर्व्वखण्ड मध्यस्थित बोहालग्रामं पुरोनायकशी(शि)-

१८१ । बदाश सेनागत नलप(प्र)माणेन । पूर्व्वतः भं[ग]णाग्र मीय
द्व(द्वि)शी सी)मद् एहामत: जोमरामग्रामीशाद्धादि दण्डा-
पश्चिम परि-

१८२ । च्छेदं । दक्षिणत: सुनइलोग्रामीयाद्धोवि दण्डामारभ्य अणिडयो-
अलाग्रामीय शाल्मलीवृक्षसम्मुखदण्डापर्यन्ता(न्तो)च ।*

१८३ । [सी]मानमेव चतु:शी(सी)मावच्छिन्न त्रिशतिगुण्ठापेतशतमाना-
धिक ष[ष्टि]वाटिकाभूमध्य पुरातन देव-ब्राह्मण-भोग्य-गो-

१८४ । हरि-गोपथ-गोप्रचार-मण्डर-जोडाटवी-तालव[न]निग(श)यि
म(भू)मि समेत पञ्चदश गुण्ठात्तरमानद्वयाधिक षड्विंश ।*-

१८५ । ति वाटिका भूवहिभू त निरवकर पञ्चरञ्जगुण्ठोत्तरपञ्चमानाधिक
चतुर्विंशद्वाटिका परिमित ॥ कुसमण्डलविषय म-

१८६ । ध्यवर्त्तिनं गवईग्राम पश्चिमत: जङ्गलपू(पु)रशासनीय द्विशी(सी)-
म दण्डा पृ(पु)ष्क[रिणी]समीपाश्वत्थवृक्षात देवपू(पु)राद्धावि-

१८७ । दण्डापर्य्यन्त पूर्व्वपरिच्छेद । दक्षिणत: मङ्गलपू(पु)रीय
द्वि शी(सी)मदण्डामधिकृत्य साङ्गपडाग्रा ।*-

१८८ । मीय जोडाद्धोत्तर परिच्छेदमेवं चतु शी सी)मावच्छिन्न
गु[ण्ठे]क(को)त्तरसप्तदशमानाधि[क चत्वा]-

१८९ । रिंशद्वाटिकामध्य पु(पु)रातन देवब्राह्म[ण]भोग्य-गोहरि-गोपथ-
गो[प्र]चा[र]-पुष्करणी समेत गु-

१९० । ण्ठ त्रयाधिकादशवाटिका वहिभू त निरवकर गुण्ठ त्रयोविंशा-
धिकषोडशमानो[त्तरो]-

१९१ । नत्रिंशद्वाटिकापरिमितं । तथैतद्विषयमध्यासीन खडि[ङ्गा]ग्रामं
पूर्व्वत: नपरोग्रामीय द्विशी(सी)[मा]दण्डामा[र]भ्य ग-

*. Daṇḍa is superfluous.

१९२। षईग्रामीय द्विशी(सी)मदण्डा पश्चिमावच्छेद' दक्षिणोतः
मङ्गलपुरीय द्विशी(सी)म[द]ण्डा[म]वधीकृत्य ......
ग्रामीय द्वे(द्वि)।*

१९३। शी(सी)मदण्डापर्यन्तोत्तरशी(सी)मानमेवं चतु[:]शी(सी)मा-
[वच्छिन्न]गुण्ठाष्टाधिकसप्तदशमानोत्तर द[शवा]टि[का]-
मध्य पुरा-

१९४। तन देवब्राह्मणभोग्य गोहरि-गोपथ त्रगोविंशतगुण्ठोत्तर-
षोडशमानाधिकवाटिका बहिर्भूत निर-

१९५। वकर दशगुण्ठोत्तरनववाटिकापरिमित'। तथैव[द्विष]य
मध्यवर्त्तिन' [भाण्ड]'पडाग्रामं। दक्षिणतः। खडिङ्गा।*-

१९६। [ग्रामी]य [द्विशी(सी)मदण्डाद्ध'मा]दि कृत्वा गषईग्रामीय
क्रोडाद्धादिद[ण्डा पर्यन्तोत्तर]शी(सी)मान'॥ पूर्व्वतः
[म]ङ्गलपुरी-

१९७। य[द्विशी(सी)मदण्डार्द्धा]त् गषईग्रामीय द्विशी(सी)म-
दण्डापश्चि[मावच्छे]दमेव[ं] च[तुः]स(सी)[मावच्छि]-
न्न[षड्गु]ण्ठोपेत पञ्चदशमा।*

१९८। ना[धिकैक त्रिंश]द्वा[टि]का मध्य[पुरातन देवब्राह्मण]-
भोग्य[गो]हरि-गोपथ गोप्रचार-पुष्करिणी-समेतो[न।*]

(Sixth Plate; Second Side)

१९९। विंशतिगुण्ठसहित सप्तदशमानाधिक चतुष्टयवाटिका[2]
बाहर्भूत निरवकर गुण्ठद्वादशापेत[सप्तदशमा]-

1. The reading is doubtful.

2. Read वाटिकाचतुष्टय।

* *Danda* is superfluous.

२०० । नोत्तर षड्विंशतिवाटिकापरिमित॰ ॥ म(मे)व सि(मि)-
लित्वा वाटिकाशत॰ जलस्थलमच्छ(त्स्य)कच्छपसहित-
मां(मा)चन्द्रार्क्कं[म]-

२०१ । करीकृत्य प्रादात् ॥ अस्मिन् शासने शासनाधिकारि
म[ल्ला]लनाथसेनापतये वास्तुसमेत जल[क्षेत्र]-

२०२ । वाटिकाद्वयं ॥ शासनलेखक ताम्र(म्र)काराय पन्नाडिनाम्ने
वास्त(स्त्व)द्धं समेत जलक्षेत्रवाटिकैका वृह[तकुमा]-

२०३ । र-महापात्र भीमदेवेन दत्ते ति ॥०॥ एतच्छासनस्याङ्क-
तया गोलाओडा-हट्टीय श[ङ्ख]कार[अण]-

२०४ । न्तिआ सुतो(त:) कालिदासाख्य: ॥०॥ जयनगर-हट्टीय
कोमटीच्छ(?)लीया(य)केसोश्रेष्ठि(ष्ठि)नामा ॥०॥ किंत्र(?)ते

२०५ । लो-हट्टीय सुवर्णकार वामदेवस्य नप्ता अलालु नामा ॥०॥
आरू(?)लपुर-गोप वैलक विजू नप्ता व-

२०६ । नमाली(लि) नामधेय: ॥०॥ वट्टकेश्वर हट्टीय गोपाल
रथाइ नप्ता अणन्ताइ नामा [।]

२०७ । पैन्नपडा-हट्टीय कुम्भकार सोरु नप्ता इन्दूनामा ॥०॥
भम्फलपुरर गोप[?]

२०८ । तेली(लि) राजु नप्ता वनमाली(लि)नामा ॥ एता:
सप्तवरजा: प्रादात(त) ॥०॥..........

[The remaining portion of writing contains the usual imprecatory and benedictory verses quoted from *Dharma-Sāstra*]

No. 177

Kendupātnā Plates of Narasimha II[1]

(C)

Published by Bābu Nagendra Nāth Vasu in the *Visśva Kosha* (Bengali), Vol. V, PP. 320 (*Kroḍapatra*); Re-edited by Dr. D. C. Sircār in *E. I.* XXVIII, PP. 195 ff.

Ś. 1218

(Fifth Plate; Second Side)

१५६। ......स्वस्ति [।।] शक नृपतितः समतीतेष्टया(ष्टा)दशोत्तर-
द्वादशशत[वत्स]रेषु ।*

१५७। मेष शुक्ल पञ्चम्यां गुरुवारे[2] चौहट्टा[3]नामध्येये कटके मण्डही[4]-
समयानन्तरे हलीको[षा]ध्यक्ष ख-

१५८। डगग्राहि महापात्र यागानन्द दुलाल कुमार सन्निधौ
पुरोपरीक्षकालाल वृहत्सन्धिविग्रहि महापात्र मू(मु)-

१५९। दलेन वीरश्रीनरसिंहदेवः स्वायुरारोग्यैश्वर्यसाम्राज्यसमृद्धये
पूर्वोत्सृष्टानेक भ(भृ)मध्या-

---

1. This set of copper plates was discovered along with the Nos. 175 and 176. The set consists of seven plates attached to a copper-ring having the usual royal seal and emblem of the Imperial Gaṅgas. Each plate measures about 13″ × 9″. The last plate is found blank on both sides.
2. The corresponding date is the 28th March, 1297 A.D, Thursday. The fifth *tithi* starts from the after-noon.
3. The modern Chhaṭṭā-ghāṭa in Cuttack Town was called Chauhaṭṭā Kaṭaka.
4. Dr. Sircār reads मण्डहा for मण्डही which means 'dining'.

*. *Daṇḍa* is superfluous.

(Sixth Plate; First Side)

१८० । [तु काश्यप]स गोत्राय काश्यप(वा)व[त्सार-नै]ध्रुव प्र[व]राय[1] यजुर्वेदान्तर्गत[का]ण्वशाखैकदेशाध्यायिने [वृहत्कुमा]र-महा-

१८१ । पात्र[2] श्रीभीमदेव[श]र्मणे पञ्चाशद्वाटिकाप्रदान(ना)[य रे]मुणा-विषय म[ध्य]वर्त्तिन' सिंहडा[3]मण्डोइम(मा)[मं ना]-

१८२ । यक[4] शिवदास प्रविहस्त महेश्वरनायक नलप्रमाणेन पश्चिमतः तन्तिओदा[5]ग्रामीय दण्डाद्योदिमार[ध्य]........

१८३ । णग्रामीय[6] पश्चिमशी(सी)मा दण्डा पूर्व्वावच्छेद[7] दक्षिणतः बालू(लु)का पतित भूमिमधिकृत्य सुवर्णरेखा नदीस(से)- [तुपर्य]-

१८४ । न्तोत्तरावच्छेद[8] एवं चतुःशी(सी)मावच्छिन्नभूमि गुण्ठ दशोपेत मान द्वादशाधिकवाटिकाष्टा[9]चत्वारिंशत मध्य{पुरात}-

१८५ । पुरातन देव-ब्राह्मण-भोग्य-गोहरि-जलाशय-समेत मानदशोत्तर-वाटिका त्रितय[*] वहिष्कृत्य निरवकर [दशगु]-

---

1. Vasu reads काश्यपवात्स्य च नैध्रुवप्रवराय ।
2. ,, ,, मीहपात्र ।
3. ,, ,, रेमुणाविषयमध्यवर्त्ती नृसिंहड़ा ।
4. ,, ,, ग्रामपुरोनायक ।
5. ,, ,, तण्डिओदा।
6. ,, ,, वड़पाग्रामीय including three or two letters which could not be deciphered by Dr. Sircar.
7. ,, ,, च्छेदः ।
8. ,, ,, सेतुप्रान्तान्तरावच्छेद ।
9. ,, ,, द्वावशाधिमकवाटिकासु ।

१८६। यठाधिक मानद्वयोत्तर पञ्चचत्वारिंशा(श)[वा]टिका-परिमितं[1] ॥
तथैतद्विषयाधीन' च्छोद्राग्राम[2] [।] पुरोनायक शिवदास
[प्रतिह]-

१८७। रवीनायक नलप्रमाणेन ।[3] एतद्ग्रामोत्तरशो(सी)मान्त
तन्तिअवदाग्राम[4]-दक्षिणक्षेत्र सेतुमादीकृत्य च्छोडाग्राम
दक्षिण[सु ।*]

१८८। वर्णनद्युत्तर रुपाइधारि'टिक्करस्थित केदारोत्तरसेतुपर्यन्त
दक्षिणावच्छेद'। पूर्व्वतः। तन्ति-

१८९। ओदा पश्चिमक्षेत्र परिच्छेद सिङ्गुआटिककर[5]मधिकृत्य
च्छोडापूर्व्वक्षेत्रमध्य भैराटिकरि[बन्ध]-

१९०। परिच्छेदमेवं[6] चतुःशी(सी)मावच्छिन्न भूमि पञ्चदशगुणठो-
त्तर मान सप्तदशाधिक'(क)वाटिका चतुष्ट-

१९१। य परिमित मध्य देव-ब्राह्मण-भोग्य[7] गोहरि-गोपथ-दण्डा
समेत मान दशमित' बहिष्कृत्य नि-

१९२। रवकर पञ्चदशगुणठाधिक सप्तमानोपेतवाटिका चतुष्टय
परिमितमेवं ग्रामद्वयेन च ।*

१९३। द्वाशद्वाटिकापरिमित' जल-स्थल-मच्छ(त्स्य)-कच्छप-
सहितम चन्द्रार्क्कमकरीकृत्य प्रादात् ॥०॥ अस्मिन् भीमनारा-

---

1. Vasu reads परिमितं ।
2. " " च्छोद्राग्रामात् ।
3. " " प्रतिहारि विनायक नलप्रमाणेन ।
4. " " तन्तिओदाग्राम ।
5. " " सिङ्कुआटिक्कर and Dr. Sircar reads सिञ्गआटिक्कर । But, actually the reading should be सिङ्गुआटिक्कर ।
6. " " पूर्व्वक्षेत्रमध्यतैबाटिकरिरन्ध परिच्छेदमेवं ।
7. " " भोगी ।

* Danda is superfluous.

१६४ । चण्ट(ण)पु·(पु)राव्ये शासने पूतिमासगोत्रस्य [ऋ]ग्वेदा·
ञ्तर्गतशाकलशाखाध्यायिनः शासनाधिका[रि] ।*

१६५ । अल्लालनाथ[1] सेनापतेभोगद्वय' द्विजव्यवस्थित' ॥
एतत्ताम्र(म्र)लेखक ताम्र(म्र)कारस्य पन्नाहिरण्यव्य[स्य]

१६६ । द्विज व्यवस्थित' भागमेक' ॥०॥ अस्य शासनस्याङ्कतया
जयपुर हट्टीय सुवर्णकार नारायण [सा]-

१६७ । धोर्न]म्ना कुम्भार साधु नामा ॥ सिड्ङ्ग हट्टीय[2] गोपाल
गोपिश्रा नामा ॥ वडताल दण्डा गोपाव तं(तै)[लि]- ·

१६८ । क द्रङ्गाइश्रेष्ठिकस्य[3] नप्ता कालोश्रेष्ठिनामा ॥ सठग्राम
नवा(व)हट्टीय कुम्भकार जयदेव श्रे(ठ'ष्ठि)कस्य न[प्ता]

१६९ । दे[वा]इश्रेष्ठि नामा ॥ एवाश्चवस्रः प्रजाः प्रादात् ॥०॥[4]...

---

1. Vasu reads अलालनाथ ।
2. " " सिद्रङ्गहट्टीय ।
3. " " वड़तालदण्डा गोपोपतिलिकङ्‌ ।
4. The sixth plate, second side contains nine lines of writing consisting of imprecatory and benedictory verses, usually sun in the Ganga Inscriptions.

* *Danda* is superfluous.

No. 178

Chandraśekhara Temple Inscription[1]

S. ?

१। [स्वस्ति श्रीवी]र नरनारसिंघदेवस्य[2] प्रव............

२। य राज्ये सम्बत २२ श्राहि मिथुन शु[क्ल] त्रयो.... —

३। कलम्बोर बिसय उत्तरखण्ड मध्यसंघ (सीमा).... —

४। [द्धे] १६ टि सिवसासन सिवपुर चक्र वाटी ६

५। [क]मुणाहिकि हेतोः ॥ देवा ए आलपट्टाङ्क

६। आठ ए देवङ्कर मण्डव(प)कई हेवा[र]

७। [कु]लपति..... भूमि माणे पन्नर १५

---

1. This inscription is incised on the right side of the door-jam of the temple of Chandraśekhara in the village of Prataparudrapura Sāsana in the Puri District. It was deciphered by the author with the help of an estampage.

2. It is difficult to identify Narasimhadeva as four kings bearing this name flourished in this family. The only clue at our disposal is that the name Naranārasimhadeva is used by two kings, Rājarājadeva III (A.D.........—) and Narasimhadeva II (A.D. 1278-9—1308-9) I prefer to identify this king with Narasimha II who used the title of Naranārasimha in No. 169. Accordingly, I attribute this record to A.D. 1296-7 to which year his 22nd *Srāhi* will correspond.

No. 179

Bhubaneśwar Inscription of Gaṅga Narasiṁha*

Edited by Mr. Ganapati Sircār, *J. P A S.* Bengal, Vol. XX, 1924, PP. 41 ff Re-edited by Dr. D. C Sircar and K. G. Krishnan *E. I.* Vol. XXXII, Part V, PP. 229—238.

ORIYĀ VERSION

१ । सिद्ध । स्वस्त(स्ति) श्रीवीरनरनारसि(ंघ)देव

२ । श प्रवधमाने वी(वि)जेराजे स॰

३ । म्बत २२ श्राहि कात्रिक कृ(ष्ण) रवीवा॰

---

* While excavating a site for the foundation of a monastery near Gaurī-Kedāra area of Bhubaneśwar by His Holiness Swāmi Kesavānanda Brahmachāri in 1916, a stone tablet containing two inscriptions was discovered. This was made over to Mr. Ganapati Sircār of the Calcutta University who published an article with a good illustration in the Journal and Proceedings of the Asiatic Society of Bengal. Vol XX, 1924, PP 41 ff. Recently the stone was secured for the Ashutosh Museum of Indian Arts attached to the University of Calcutta.

The two inscriptions are engraved on a stone slab measuring about $23\frac{3}{4}''$ in height, 23″ in breadth and $6\frac{3}{4}''$ in thickness. About the middle of the top part, there is an image of Ganeśa measuring $8\frac{1}{2}''$ in length, 6″ in breadth and $1\frac{1}{4}''$ in depth, engraved in bas-relief. The space in the right side of the surface is covered by an Oriya inscription in 34 lines. The space in the left half of the stone is occupied by an inscription in the Tamil language inscribed in Tamil and grantha characters. The writing is in a fairly good state of preservation

४। रे । श्री कीर्त्तिवास क्षेत्र' सिधे-
५। स्वर मठर बड नरसीघ' देव-
६। ङ्कर आत्मकामार्थं पूर्वके
७। बाघमरा बारबाटी भूमि एकाद-
८। श रुद्र भिक्षा देवा भूमी सम'-
९। धे तपराज माहामुनि दुग्गा·
१०। भट आचायङ्कै वंधा कला ए
११। माढ शत देढ १५० त्रेम्व-
१२। र नाएकङ्कर तहू घेवला
१३। ए माढ़ दस धान्य पै(पौ)टी त्रि·
१४। सेक तपराज महि(हा)मुनी ए दु-
१५। इ धान्य सूना दुग्गाभटे वत्रेस·
१६। र नायककै देइ अङ्क कला एकवति ए
१७। धान सूना मूल कलन्तर करन्ते माढ
१८। शतेक असी १८० । तपराज मुनी सि-
१९। व प्राप्ते तपचकवर्ती थानपति हा·
२०। इला। ए तपचक्रवतीङ्कर दुग्गा भट्ट आ·
२१। चायङ्कर राधी । दुग्गाभट आचार्ये
२२। सुणी एक रासी बोलि मेत्र पत्त हो·
२३। इला। ए बाघमरा भूमी वार बाटी फ-
२४। लभोग्य असोआ सतके किलाकै

Both the Oriyā and Tāmil sections of the inscription refer to a transaction between a debtor and a creditor, the former being a pontiff of a *Matha* of Tamilian Saivas at Bhubaneswar and the latter a local Oriyā moneyed man. That is why the document is written in two different versions, Oriya and Tāmil.

२५। तप चक्रवर्तीकी हायरइ दुग्गाभ-
२६। ट आचार्ये पाणि धिल्ला। ए भीवीर-
२७। नरनारसिंघ देवङ्कर आश्वका-
२८। मार्थं एकादश रुद्रभित्ता कराइ-
२९। ला। ए भित्ता चोडदेस पाण्डीदेस का-
३०। र्नाटदेस ए वोनोदेसे जमोला हो-
३१। इ मठामठे दीत्ता करि आचावन्त
३२। होइला। वपसाङ्क भित्ता येते
३३। काल चन्द्र सुर्य्यं जव एतेक कालङ्क वस
३४। नतिवाक

Translation

Lines 1-4 May there be success ! In the increasingly victorious reign of the illustrious Vīra Naranārasiṁhadeva year 22 Kārttika Krishna 7 Sunday.

Lines 4-18 Formerly an area of 12 Vātis of land at Vāghamarā was granted as Ekādaśa Rudrabhikshā in favour of Siddheśvara Maṭha at the illustrious Krīttivāsa Kshetra (i. e. Bhubaneśvar) for the longevity and fulfilment of the desires of the elder Narasiṁhadeva. This land was mortgaged by Taporāja mahāmuni to Durgābhaṭṭa Āchārya. The amount borrowed was one hundred and fifty gold Māḍhas. He also borrowed from Uttareśvara Nāyaka in this case ten gold Māḍhas and thirty Pautis of paddy. Having deposited these two items viz paddy and gold that had been borrowed by Taporāja Mahāmuni, to Uttareśvara Nāyaka, Durgābhaṭṭa Āchārya calculated the sum payable to him by Taporāja Mahāmuni. On the paddy and gold being considered together and the capital and interest being calculated the whole amount was found to be one hundred and eighty gold Māḍhas.

Lines 18-26 When Taporāja Mahāmuni obtained Śiva (i. e. died) Tapaśchakravarti became the *sthāna-pati* (i e. head of the maṭha). The Tapaśchakravarti's rāśi (i.e the constellation under which he was born) was the same as that of Durgābhaṭṭa Āchārya. Having learnt this, Durgābhaṭṭa Āchārya became a friendly party to Tapaśchakravarti because both of them belonged to the same rāśi Durgābhaṭṭa

Achārya poured water in the hands of (i. e. made a ceremonial offering in favour of) Tapaśchakravarti in respect of written document involving one hundred and eighty gold coins and entitling him to enjoy the said twelve vātis of land at Vāghamarā.

Lines 26-34 He declared that the said land be made Ekādaśa Rudra bhikshā for the longevity and fulfilment of desires of the illustrious Vīra Naranārasiṁhadeva. This Bhikshā is meant for the ascetics who are born in the three countries viz. Choḍa deśa, Pāndya deśa and Kāñchi deśa and who have obtained initiation in the various Maṭhas of those countries and become strict followers of the āchāras (prescribed for the Māheśvaras). This Bhikshā is to last for so long a time as the Sun and Moon exist.

— Tāmil Version —

Line 1. Svati Śrī || [Vīra Nā]

2. ṛasiṁhadevaraku [Yāṇḍu]

3. 22 āvadu Kārttigai

4 māsattu Krishṇa-saptami

5. Ravi-vāram umāṇavāṇṛu

6. Śrī-Kīrttivāsatti Siddhe-

7. śvara maḍatti TTa (Ta) parāja

8. munigal Durggā bhaṭṭaṛku

9. im-maḍatti Vārgha (gha) mārā-

10. vil bhūmi 12 vaṭṭi *Periya*

11. Narasiṁhadevan Ekāda-

12. śa Rudra·prītyartham ā
13. ga māheśvara bhojana (m) pa
14. ṇṇi (ṇu) vikka-kkuḍutta bhūmi
15. paṇayam āga vaittu ttani,
16. śu vāṁg (ṅg) ina mādhai 148 इम
17. māḍai 148 m kuḍāde Śi-
18. vāloka prāpti paṇṇina v i
19. ḍa viḍattu im maḍam Tta (Ta) pachcha-
20. kravatti (rtti) galukku āna viḍattu iva
21. rukkum Durggābhaṭṭarkkum rāśi
22. maitram āga (gaī) iyl ivar ·Kaiyyi (yi) le
23. ḍhārā pūrvam āga im mādhai l
24. 48 m ilandu ivark māmanār
25. āṇa Uttareṁ (re) śvara nāyakkar
26. pakkal taṇa (ni) śu vāṅgiṇa-mā-
27. dai 10 m nel 30 poṭṭiyum t-
28. āme eruṭṭu kkoṇḍu iva-
29. r kaiyyi (yi) le nir vārttu
30. Kuḍuttu iv (vi) ra Nārasiṁhadevaṛku
    āyurā (rā) rogya yo(ai)śvary·ārtham
    āgu mūnṛu maṇḍulattile pi-
31. ṛandu meḍā maḍattil sampradāyam
    āy āchāra vāṇgal ānu tapasigal śikhai
32. paṇṇa kkuḍuvadu Idukku sākshi
    Āditya-chandrā-vanilā ityādi.

Translation

Lines 1-5 Hail ! Prosperity ! In the 22nd (regnal) year of Vira Narasiṁhadeva on Sunday the seventh *tithi* of the dark fortnight of the month of Kārttikai

Lines 6-18 Taparājamunigal of the Siddheśvara maḍa at the illustrious Kīrtivāsa (Kṛittivāsa - Kshetra) after having mortgaged land to Durggābhaṭṭar–the land consisting of 12 Vāṭṭis at Vāghamārā, given for feeding the Māheśvaras in this monastery for the propitiation of the eleven Rudras by the Elder Narasiṁhadeva and taken a loan of 148 Māḍha-is obtained Śivaloka (i.e. died) without repaying these 148 Māḍhais.

Lines 19-29 This Maḍa (Matha) having then come under the control of Tapachchakravarttigal and he and Durggā-bhaṭṭar being friends owing to their birth under the same rāśi, this latter gave back 148 māḍais in the hands of this (former) with the libation of water (i.e. relieved the former from the debt) and himself paid off 10 māḍhais and 30 poṭṭis of paddy that had been (additionally) borrowed from his (i.e. Durggābhaṭṭar's father-in-law or maternal uncle) Uttareśvara Nāyaka and gave the land in his (i.e. Tapachchakravarttigal's) hands with libation of water.

Lines 30-32 Let the ascetics who have become well disciplined in the convention (of the Māheśvaras) in various Maḍas and have been born in the three Maṇḍalas be trained (here) for the long life, health and pros-

perity of this Vira Narasimhadeva. Let the Sun, the Moon, the Wind etc. bear witness to this (transaction).

— Historical Note —

Both the inscriptions speak of two Narasimhas, of whom one has got the distinguishing epithet 'बड़' in Oriya and 'पेरिय' in Tamil; both meaning big or elder and the other was Śrī Vira Naraārasimhadeva during whose reign the inscriptions under study were incised * Dr. Sircar identifies the reigning monarch with Narasimha IV and calculates the date as 24th September 1396 A.D. But this identification is wrong as the details of the date given in the records, 22 Śrāhi Kārttika Kṛṣṇa Ravivāra fully tally with 2nd October, 1295 A.D.** when the 22nd Aṅka year was current. In that case Bada Narasimhadeva was his grand father, the most powerful Narasimha I (1238-1264 A.D.) who is known from his Liṅgarāja temple inscriptions as a great patron of Saiva ascetics. The significance of the expression Ekādaśa-Rudra-bhikshā is clear from the Tamil version, which states that the grant was made for the feeding of the Saiva ascetics for gaining the favour of eleven Rudras.

The name of Nara Nārasimha is found in an inscription of Saka 1203 in the Lakshmi-Narasimha temple at Simhāchalam, in an inscription of 1205 Saka in the Durgā Devi temple at Bhogapuram in two inscriptions of Saka 1215 in the Kūrmeśvara temple at Śrikūrmam, in the Chandraśekhara temple in the Pratāparudrapura Sāśana in the Puri district. It was also issued in his 22nd Śrāhi like the two records under

---

* He is called वीर श्री नरनारसिंह in inscription No. 169.

** An Indian Ephemeris by Pillāi, Vol. IV, P. 193.

discussion in the village of Vāghamarā (identified with the present Bhāgmāri village under Begunia P S, Dist. Puri) in favour of Siddheśvara matha at Śri Kirtivāsa ksetra (Bhubaneśwar) by Narasiṁha I.

From the Tāmil version it is known that Uttareśvara Nāyaka was the father-in-law or maternal uncle) of Durgābhaṭṭa Āchārya. It is also clear from its final portion that the land being free from debt was re dedicated for the purpose of the training and maintenance of ascetics who hailed from the three maṇdalas of Choḍa, Pāndya and Kāñchi deśa having being initiated in the conventional code of conduct in the various Maṭhas of these three regions in the Siddheśvara Maṭha at Bhubaneśwar for the long life, health and prosperity of Vira Narasiṁhadeva. The use of the word *Sampradāya,* no doubt refers to the conventions of a particular Śaiva school, that flourished in the Tāmil country

There is one discrepancy in the two records The amount borrowed by Taporāja mahāmuni is stated to be 148 māḍhas in the Tāmil version, whereas it is stated as 150 in its Oriya counterpart. The reson of this discrepancy seems to be that 2 out of 150 māḍhas were paid to the writer and the engraver of this document.

No. 180

Lakshmī-Narasiṃha Temple at Siṃhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 975; *A R.* No. 315 of 1899; *I. M. P* Vol. III, P. 1681, No. 143)

Ś. 1210.

१ । स्वस्ति । अभूवन् वहवः पूर्व्वे राजानो मत्स्यवंशजाः ।
तत्रोसीद्धरणीनाथो जयन्त इति विश्रुतः । [१] तत्सुतस्या-
२ । र्ज्जुनाख्यस्य धरणीन्द्रशिरोमणेः । नृसिंह्यावर्द्धन इति
ख्यातनाम्नः क्षितीशितुः । [२] अनुजो वैष्णव[.] श्रीमान्
मांकादि-
३ । त्यमहीपतिः । श्रीरंगवर्द्धन इति क्ष्यातः स्फीतयशो गुणः ।
[३] अयं संतानसत्कीर्तिक्षेमाय स्थेयसंपदः । लिप्सुः का-
४ । श्यपगोत्रैकमंडनः क्षितिमंडले । [४] शाकाब्दे षड्नेत्र-
क्षिति परिगणिते मेषराशि प्रसक्तेभानौ भडारगेहे हरिशि-
५ । खरिपतेरष्टसद्गंड निष्कान् । प्रादात्पुल्लाडपल्ली परिसर-
विसरत् भूरिधाराप्रवाह प्रस्निग्धाशेष नानात-
६ । रुवरविलसत् पुष्पवाटीनिमित्तं । [५] स एव स्व प्रयत्ने
वत् पुल्लाडारामपालिनः । तत्र संजात सत्पुष्पदा-
७ । मानि च फलान्यपि । [६] समानीय नृसिंहाय समर्प्पण-
परायणान । नरा न कल्पयत् दत्वा खंडुकद्वयस -

1. In the thirty-first niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 25th March, 1283 A.D.

८। मिदं । [७] चेत्र' वें[ ]वाक नाम्नि स्वे ग्रामे वेतसखिद्धये।
आच'द्राक्कं म(मि)म' धर्मं पालयन्त्विह् वैष्णवाः ।०।
[८] श्री श्री ॥

९। स्वस्ति श्री [॥] शकवर्षंवुलु १२१० गु नेंट्टि मेष सङ्क्रान्तिनांडु
ओड्डवादि श्रीरंगवद्ध'नु'डैन मांकादित्यदेवरा-

१०। जुलु श्रीनरसिंहनाथुनि भंडारमंदु गंडुमाड लोनिमिदि पेट्टि
पुल्लुवाडधार मोदलुगांगल स-

११। मस्त वृद्दावनमुन्नु वम धर्म्मु'वुगा त्रिलिचिकोनि श्रीनरसिंह-
नाथुनिकि पेट्टिरि ई तोंट परीत्तगा श्रीजिह्रिन-

१२। व्याहल कोडुकु पेद्दननठयाहल पेट्टिरि तमकु चतुर्व्विध-
पुरुषार्थसिद्धिगा ई तोंट फलवृत्त,गां जेसि इ'-,

१३। द,ल नानाविधमैन पुष्प फलालु धर्व्विदिवसमुन्नु श्रीनरसिंह-
नाथुनिकि तेच्चि समर्प्पिचेडि दास-

१४। रुलकु कूडुजीवितनिमित्तमु'गा वेंवाकय'न्दु जलत्तेत्रमु
रेंडु पुटलु आच'द्राक्कंस्था,-

१५। गा पेट्टितिमि ई धर्म्मनु श्रीवैष्णवुल रक्ष ॥ शत्रुणापि कृतो
धर्म्मः पालनीयो मनीषिभिः। शत्रुरेव हि शत्रुस्या-

१६। द्धर्म्मश्शत्रुर्न' कस्यचित् ॥ [९] श्री श्री श्री ॥०॥

No. 181

Lakshmi-Narasiṃha Temple at Siṃhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 737; *A. R.* No. 259-C of 1899)

Ś. 1218[2]

१। स्वस्ति। गोवि..... ..... य सम्भवः। दशगु'डुरिविख्यातस्से-

२। नापतिपदोन्नतः॥ ....[व]र्षे नभस्याह्वये मासेमश्शाय-

३। नस्थ विष्णु दिवसे—.......—सिंहगरीशितुर्दधिपयो नैवेद्य सं-

४। सिद्धये प्रादात्.........—'द्राक्कर्कतारावधि॥ एतन्निवेद्यहरयेदु-

५। ग्धदद्यादशेष.........यति भुक्तये। परिकल्पितवान् भू-

६। य स्याभीष्टफल......दात् श्रीमन्नृ(न्नृ)हरिसन्निधौ॥ स एवा
ख'डुसद्दो-

७। पद्वय स'ततादी[व्य]......र्म्ममिम' वैष्णवसत्तमः॥ स्वस्ति
श्री [॥] शाक-'

८। वर्षे वुलु १२१८.....प्रतापवीर नरसिंहदेवरल[3] प्रवर्द्धमा-

९। न विजयराज्यस'......[आ]षाढ शुक्लैकादशिनांडु दशगु डुसेनाप-

१०। ति तनकु निष्टार्त्थसिद्धि.......रुवर्द्ध जामुनदु पेरुवुपट्टुव १ नु

११। अर्द्ध पटु पालकलशलु......मोदलु १०० ई अरगिन्निनपेरुवुपट्टु-

१२। व १ नु ई पालकलशलु..... वर्गमैन भट्टारकुलकु भुजिच्चुट-

१३। कु कल्पितस्व। वीर तमकु......सन्निधिनि अख'डदीपालु रेंडु
वेलु'गुटकु

१४। ....[ध]र्म्मवु

---

1. A portion could not be read as it is covered by a pillar. This inscription is in the sixth niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 13th June, 1296 A.D.

3. He is Narasimhadeva II, who ruled from A.D. 1278-79 to A.D. 1308-09.

No. 182

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 982; *A. R.* No. 317 of 1899;
I. M. P. Vol III, P. 1682, No. 145)

Ś. 1218[3]

१। स्वस्ति। जयत्यखिल भूपाल मौलिमाणिक्यरोचिषा। विराजित-
पद[:] श्रीमान् गङ्गान्वयसमुद्भव: ॥ [१] प्र-
२। तापनरसिंहाख्यो राजा राजशिरोमणि:। शौर्य्यौदार्य्यलस-
द्विद्याविलासविभवोन्नत: ॥ [२] तस्यानन्तघन
३। तभंडाराधिकृतौ स्थिर:। नाम्ना नारायण बुध: प्रधानिरितिविश्रुत:[2] ॥
[३] आत्रेयगोत्रसंजात: पुत्र[:] श्रीपोदय-
४। ध्वन: पौत्रो नारायणाय्यंस्य वाजपेय विधाई(यि)न: ॥ [४]
गांभीर्य्यधैर्य्यसौजन्य सदाचारगुणान्वित: ॥
५। अयमा[रो]ग्य सौभाग्य सन्तानान्वयवृद्धये ॥ [५] स्वस्ति
श्रीशाकवर्षे वसु-शशि-नयन-क्ष्मामिते मेषगेऽर्क्के पञ्च-
६। म्याम् भानुवारे[3] हरिशिखरिजुष[:] श्रीनृसिंहस्य विष्णो:।
क्रीत्वादात पुष्पवाटिद्वयमिह विलसद् गंडनिष्कैश्चतु-
७। र्भि: पूजार्त्थं कुञ्जपुष्पप्रचुरपरिमलोद्भासिमालार्प्पणाया [६]
अयमेव पुन: प्रादात् स्वामी-

1. In the thirty-second niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. Read नीतिविश्रुत: ।

3. The corresponding date is the 25th March, 1296 A. D, Sunday.

८। ष्ट फलसिद्धये । वालशृंतनिर्बद्ध स क्रोत्वा निष्कद्वयात्मत:
[॥ ७] प्रावराम्य नृहरेरानैवेद्य समर्प्पणात् [।]

९। मंदमंदपरिस्पदिमरुदूबीजनसिद्धये ॥ [८] स्वस्ति श्री [।]
शकवर्षंबुलु १२१८ गु नेंट्टि श्रीमदनंतवम्म(र्म्म) प्रता-

१०। पवीर नरसिंहदेवरल प्रवर्द्धमान विजयराज्यसंवत्सरंबुलु
२२ गु श्राह्‌ विषुस कान्तिनांडु आत्रे-

११। यगोत्रुल्लैन पेद्दि सोमयाजुल पुत्रुलु नाराय[ण]जपेययाजुल
पौत्रुलु अत्तयमं-

१२। डाराधिकारुलैन नारायणप्र[धा]नुलु त............
निखिलैश्वर्य्याभिवृद्धिगा श्रीनरसिं-

१३। ....यंह‌ चेसिन धम्मंबुलु बलभद्रनंभ्यारुल चेत
नोक पुष्पवाटिक निबंध

१४। मुन श्रंम्मुविग्गाविनायकुकु वारिचेत नोक पुष्पवाटिक
निवंबमुन् ई रेंडु निवंधालुंनु गं-

१५। डलु नालुवु माडलकु कयमुगोनि ई निबंधालकु चेत्रमु
जयंतन्नतोंट पश्चिममं-

१६। द मूंडु गटलु गंड लेनु चिन्नालकु त्रम्मुचिग्गाविनायकुनि
वारिचातनु कयमु गोनि ई गटलुलकु पू-

१७। र्वभागमुनंद विचवुनायकुनि कोडकुलु वसिनायकु ई
माधवनायकुनि चेत गंड लेनु चिन्ना-

१८। लकु गट्लु रेंडु कयमुगोनि ई निवधालु रेंडुन्नु आचंद्रार्क्कं
स्थाइगा पेट्टिरि ई पुष्पवाटिकतोंट

१९। फलवत्तुगां जेसि इंदुन्न नानाविध पुष्पवनमाललु
प्रतिदिवसमुन्नु श्रीनरसिंहनाथुनिकि समर्प्पि-

२०। सि ई निबंधाल कुडुजोतमु ओक दासरिमुजिल्पंगलांडु।
वीर तम फभीष्टसिद्धिगा - ये(य)थोचितमूल्य

२१। गुन कयमुगोनि श्रीनरसिंहनाथुनि सन्निधिनि उभयधूपालय'बुन्नु
पणिमाड चकु रेंडु अलपट्टनि-
२२। व'ह्वालु पेट्टिरि......धूपावसरान पायसमु कुड्डु ग'डा.........
२३। ....अरस......न्नु ओक विडियमुन्नु अरगिस-
२४। टकु श्रीभ'डारमुन तेलिकट्ट ग डमाडलु रेंडु अर्पिरि ई पायस
मारगिम्प पेट्टिन कुड्डक १ अत्र-
२५। समुलु १५० पेट्टिरि जिहरन'ठयारल म वनचेत निव'ह्वालु
मूडुन्नु सोमयाजुल श्रीधरुनि चेत निव'-
२६। ह्वमु ओक'डुनु गा निव'ह्वालु नालुवुन्नु कयमुगां गोनि
श्रीनरसिंहनाथुनि सन्निधिनि तित्यमुन्नु
२७। प्रभातमु वोरकोनि तिरुमज्जन अवसरमु चेलिन'तन्नु म'गल-
गीतालु पाडुटकु ई निं(नि)व'ह्वालु ना-
२८। लुवुन्नु- उभयस'प्रदायमुलकुन्नु पेट्टिरि ॥ वीरि मा(मा)म'(म)-
गारैन सूरेपेद्दिंगारु पुषंसूक्त-
२९। निव'ह्वमु पेट्टिरि ई धर्म्मंबु श्रीवैष्णवुल रक्ष ॥ श्री श्री श्री [।।]

No. 183

Lakshmi-Narasiṃha Temple at Siṃhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 868; *A. R.* No 288 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1679, No. 116)

Ś. 1218[2]

१ । स्वस्ति श्रीमान कौशिकसदो(गो)त्रभूषणः पेद्दिनायकः ।
चित्तामं च्छिप्रमुसुतः स्वा-

२ । युर्व्वंशाभिवृद्धये ॥ [१] स्वस्ति श्रीशाकवर्षे वसु-शशि-
नयन-क्ष्मामिते मेषगेक्कें काले पु-

३ । ण्यप्रशस्ते विषुरिति नृहरेस्सिंहशैलाधिपस्य । भंडारे
गंडनिष्को मरीचगुलसत्प्रानस-

४ । स्पायसादिस्फूर्ज्जन्नैवेद्यसिद्ध्यै प्रतिशरदमदादाशशांकार्क्क-
तार‍ं । [२] अयमेव

५ । पुनः प्रादाद्गंडनिष्कद्वयं हरेः ॥ विमानोपरिसंजात-
प्लक्षाश्वत्थादि वृत्तकान्

६ । । [३] उद्धत्तुं परिसंशोद्ध्य स्वाभीष्टफलसिद्धये ।
पालयंत्वनिशं धर्म्ममिमं वैष्णवस-

७ । त्तमः ॥ [४] स्वस्ति श्री [॥]शाकवर्षंबुलु १२१८ गुनेंटि
मेष संक्रांतिनांडु चित्तामंचिनाय-

---

1. In the nineteenth niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 25th March, 1296 A. D.

८। कुनि कोडकु पेद्दिनायकु तम कभीष्टसिद्धिगा प्रतिविषुवुन्नु
पानमु पायसमु नि०
९। वेद्यमु अप्पालसहितमु १ इत्पन्नमारगिप श्रीभण्डारमण्ड्
अच्चु मावलु
१०। रेंडु २ वीर श्रीविमानमु मींद मोलचिन चेट्टु पुष्पुटकु
नित्यमुन्नु ओक अप्पमु
११। १ शेलुटकु माच मा २ ई अप्पमु चेट्टवुचिन [वो]निकारु-
कोनगलारु। ई धर्म्म श्रीवैष्णव रक्ष
१२। शत्रुणापि कृतो धर्म्म: पालनीयो मनीषिभिः। शत्रुरेव हि श०
१३। त्रुस्याद्धर्म्मश्शत्रुर्न कस्यचित्॥ [७] श्री श्री श्री श्री श्री [॥]

No. 184

Lakshmi-Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(S. I. I. Vol. VI, No. 957; A. R. No. 310 of 1899; I. M. P. Vol. III, P. 1681, No. 138)

Ś. 1219[2]

१। श्री [।।] चूरांडिनायकसुतो द्राविड: शूद्रसत्तम: तालाबि विषय व्यक्त

२। कलुवचेरु पट्टस्थिर: । [१] श्रीवत्स गजगोत्रांकभूषणो मांकिनायक:

३। कामांडिनामधेयाया: स्वमातु: पुण्यवृद्धये । [२] शाकाब्दे

४। रत्न-धात्री-नयन-शशि युते चैत्रकृष्णे त्रितीया संयुक्ते जीववारे हृ-

५। रिशिखरिजुष: श्रीनृसिंहस्य विष्णो: । प्रादाद्गास्तत्व-संख्या: प्रविधि-

६। न विहितांखंडदीपस्य सिद्धये त्वा चंद्रार्कांविवारं वरदगिरिमु-

७। ने स्वन्मन: प्रीतिपूर्वं ।। [३] स्वस्ति श्री [।।] शकवर्षंबुलु १२१६ गुनेंटि श्री-

---

1. In the twenty-nineth niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 25th April, 1297 A.D. Thursday; according to the Amānta calculation.

८। मदनवम्मं प्रतापवीर नरसिंहदेव प्रवर्द्धमान विजयराज्य-

९। संवत्स २१ गु माहि चैत्र कृष्ण १ गुरुवारमुन
वालाडुनांडु क-

१०। ट्टन कलुवचेरु द्राविडकुल ओलमंगलगोत्रजुंडैन सुरांडि-

११। नायकु कोड्कु मांकिनायकु वल्लि कामांडिआम्मा
श्रीनरसिंहना-

१२। थुनि संनिधियंदु नित्यमुन्नु तनकु पुण्यमुगानु ओक अखं-

१३। डदीपमु वेलुंगुटकु पेट्टिन मोदालु इरुवएनिटि लेक्क
२५ ई मं-

१४। डामंदु दीपदंडुनकु मूल्यमु पेट्टिन गंडमाड १ ई धर्म्म-

१५। वु आचं[द्रा]र्क्कं स्थाइगा चेल्लंगलादु ई धर्म्मंवु
श्रीवैष्णव रक्ष ॥

No. 185

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(S. *I. I* Vol. VI, No. 935; *A. R.* No. 300 of 1899 ;
I. M. P. Vol. III, P. 1680, No. 128)

Ś. 1219[2]

१ । स्वस्ति । सालङ्य गोत्रतिलको बल्लिसेनापतेस्सुतः । धर्म्माद्द-
सेनाधिपतिं स्स्व पुण्यगतिसिद्धये ॥ [१] स्वस्ति श्रीशाकवर्षे निधि-

२ । शशि-नयन-क्ष्मायुते कर्क्कटस्थे भानो भौमस्य वारे सित हरिदिवसे
सिंहशैलेश्वराय । प्रादात् गा स्तत्वसंख्याः प्रति-

३ । दिन विहिताखण्डदीपस्य सिद्ध्यै सोयं वीरानिवाप्यं प्रथिततरल-
सन्निभंयश्रीसमेतः ॥ [२] दिनेस्मिन्नेव भार्य्यास्य पा-

४ । ठर्वती नामतस्सती । स्वयमप्यायुरारोग्य भाग्य श्रीवंशवृद्धये ॥ [३]
अखण्डदीप संदी[प्त्यै] श्रीमन्नृहरि सन्निधौ ।

५ । पञ्चविंशतिसंख्याताः प्रादात् गास्शुभदर्शनाः ॥ [४] स्वस्ति श्री [।]
शकवर्षंबुलु १२१९ गु नेंट्टि श्रीमदनन्तवर्म्म प्रता-

६ । प वीर श्रीनरसिंहदेवरल प्रवर्द्धमान विजयराज्यसंवत्सरंबुलु
२१ गु आहि कर्क्कटक शु-

७ । क्लैकादशियु मंगलवारमुनांडु सालस्य गोत्रजुंडैन
बल्लिमहासेनापतुल कोडुकु

---

1. In the twenty-sixth niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 2nd July, 1297 A. D, Tuesday.

८। नभ(भं)यमज्ञ श्रीदमाइ सेनापति तनकु पुण्याभिवृद्धिगानु
श्रीनरसिंहनाथुनि सन्निधि-

९। यंदु ओक अखंडदीपमु वेलुंगुटकु पेट्टिन मोदालु २५
ई दीपद हु १ ॥ ई दिनम'

१०। दु वीरि भार्य्यं श्रीपार्व्वतिनायकाणि तनकु नायुरारोग्यै-
श्वर्य्यवंशाभिवृद्धिगानु

११। श्रीनरसिंहनाथुनि सन्निधियंदु नित्यमुनु ओक अखंडदीपमु
वेलुंगुटकु पेट्टिन मोदालु २५ ई दीपदंडु १

१२। ई अखंडदीपालु रेंडुनु आचंद्राक्कस्था[इ]गा चेल्लंगल-
यदि। ई धम्मुं श्रीवैष्णवुल रक्ष ॥ [श्री] श्री श्री [॥]

No. 186

Kūrmeśvara Temple at Śrīkūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1204; *A. R.* No. 323 of 1896;
I. M. P. Vol. I, P. 690; No. 201)

Ś. 1219

S & T

१ । स्वस्ति श्री शाकवर्षे मर्गशिरविगे श्रावणे शुक्लपक्षे प-
२ । ञ्चम्यां जीववारे कमठपुरपते रत्नयागारमध्ये [।]
३ । दोषादित्यस्य सूनुः प्रबल गरुडनारायणाख्य स्व
४ । देवः प्रासादाच द्वारं समुचितमुत्तनं सर्व्वस-
५ । म्पत्समृद्ध्यै । वंशितानिरंतर प्रतिनुत स्फूर्य्यद्यश-
६ । संहति र्व्वीर(श्री नरसिंहदेवनृपते रसांम्रा(म्रा)ज्य स-
७ । •म्राहक: ? प्रस्यर्थिच्चितिपालपद्मलदशां वैधव्य-
८ । दीक्षागुरुः श्रीनारायणदेव एव जयति प्रख्या-
९ । तवोज्विक्रमं ॥ दशपतियराणां नैवेद्यं समर्प्पण क-
१० । ल्पितं द्विदश सहितं तांबूलानामपूपदशद्वयं [।]
११ । तदुपकरणैर्न्नानारूपैस्समर्प्पित मन्वहं कम-
१२ । ठपतये विश्वामर्त्यंस्तुताय समर्प्पितं ॥ स्वस्ति श्री [॥]
१३ । शाकवरुष वुलु १२१६ गुनेंडु वीरश्रीनरसिंहदे-
१४ । [व]स्य प्रवर्द्धमान विजयराज्यसंवत्सर वुलु २३ गु-
१५ । श्राहि कर्क्कटक शुक्ल ५ गुरुवारमुन[2] श्रीकूर्म्मना-

---

1. On all face of the twenty-third pillar in the Tirohuttu-maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding date is the 25th July, 1297 A.D. Thursday.

१६। शुनि श्रीभंडारमंदु। दोसादित्यदेवनि कोडुकु अवुचु-
१७। न भुजवलभीम-गडडनारायण देवपडिरायलु
१८। रात्रिट्टि धूपानंत्तरम नारायणभोगमुन अरगिञ्च
१९। मड पंड्लु १० पायसमु वलियलु ए ८ बडमुलु ईरुवै
२०। पानमु कलशालु एनु विडयलु ईरुवई ईच्चवट्ट आच द्रा-
२१। क्केस्थाइगा चेल्लुटकु पेट्टिन गंडमाडलु ४० ट्टिकि पडियला-
२२। न सरियत्तेत्रमु विलचि पेट्टिनांडु ई पायसमुनकु पेट्टिन
२३। मोदालु २५ अखडदीपमु १ पिटकि पेट्टिन मोदालु २५ गा मोदालु
२४। ५० ईच्चिन ईवनिकि आयुरारोग्यैश्वर्य्यं(र्य्या)भिवृद्धिगा चेल्ल'
२५। गलमदि ॥ ई धम्म(र्म्मं)वु तिरुपति श्रीवैष्णवनायकुलुलो
२६। पैन पंचाधुल रक्ष ॥ किंपूरुषास्सुरपतेरिव चन्द्र-
२७। मौलि प्रालेयकुं'दकुमुदेंदु समान कीर्त्ते। नाराय-
२८। णाख्य पडिराय तव प्रशस्ति। गाय'ति वंदिनिकरा श्रवणानु-
२९। कूल' ॥ ई प्रसादमुलेनु चेल्यचि मन्नणलु। अधिकारुलुकु कु १
३०। बडमु १। श्रीवैष्णव नायकुलकु कुन। बडमु १ अ ४ ॥
स्त(स्था)नापतु-
३१। लुकु २ बडमु १। नंठ्यरुलु बडमु २। एककि श्रीवैष्णवुलु
३२। कु १ अ १ बडमु १। गगग(गा)धरपंडितुलु कु'चलु रेंडु बडमु
३३। ओक्कंडु कालिंगनायकुलु कु'च रेंडु बडमु ओक्कडु श्रीक-
३४। (र)णालु बडमु ओक्कडु विद्य(द्या)मत्तलु बडमु ओक्कडुपा-
३५। त्र बडमु ओक्कंडु ई' चवट्ट आच'द्राकक(र्क्क)स्त(स्था)ईगानु चे-
३६। ल्ल'गलदधि। ई मन्ननलु एव्वरु हरित्तुरु वारु महापात-
३७। कमु।*

* The inscription is left unfinished. A separate line below reads—
स्तणपुबारि सनुमुतमुण अक्षरिकि गार्पलु ३० ।

No. 187

Lakshmi-Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 976; *A. R.* No. 316 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1681, No. 144)

Ś. 1220

१। स्वस्ति श्री शाकवर्षे द्यु-भुज-रविमिते सिंहमाने तृतीयाश्वसत्ते(र्ते)
२। सोमवारे हरकुलतिलको गोत्रतः काश्यपाख्यः [।] मांकादित्यस्य सु-
३। नु वि(र्वि)मलतरजय[:] श्रीजय[ं]तक्षमाभृच्छ्रीदेवी नदनोयं विशद-
४। नरहरेर्सिंहभूभर्तृ(र्तृ)भर्त्तुः [१] पञ्चाशन्नैचिकीनां गण[म]-दिशदमा दी-
५। पदंडु स्वदीपाविच्छित्यै गोपयुक्तं सवृषपरिवृत स्वीय राज्या-
६। भिवृध्यै [।] पूजार्थं पुष्पवाटीं बहुकुसुमफलामाशशांकद्दाक्कं-
७। तारं धर्म्मावेतौ समृद्धं विशदतरधियो वैष्णवाः पालयन्तु ॥ [२]
८। शकवर्षंबुलु १२२० गु नेंटि सिंह कृष्ण तृतीय्ययु सोमवारमुनांडु[2]
९। श्रीङ्गवादि मांकादित्यदेवराजुल कोडकु जयंतकदेवराजुल तम राज्या-
१०। भिवृद्धिगानु श्रीनरसिंहनाथुनि सन्निधियंदु दीपदंडु सहितमुगा[3]

---

1. In the thirty-first niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The date is not correct although the corresponding date should be the 28th July, 1298 A.D Monday.

3. The inscription ends here.

No. 188

Lakshmi Narasiṃha Temple at Śiṃhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 948; *A. R.* No. 307 of 1899;
I. M. P. Vol III, P. 1681; No. 136)

Ś. 1220[2]

१ । स्वस्ति [।।] श्रीमा[न्] ब्राह्मणदासाख्यो वि-

२ । जाली प बितात्मजः [।] उपमन्यु-

३ । स गोत्रैकभूषणं स्वेष्टिसिद्ध-

४ । ये । [१] शाकाब्दे खाक्षिबाहूक्षिति-

५ । परिगणिते सिंहमासि [ज्ञ]वारे

६ । पञ्चम्यां स'प्रयुक्ते नरह-

७ । रिभवने दर्शदिव्योत्सवाय ।

८ । प्रादादु ग'डाख्यनिष्कान्दश विविधल-

९ । स द्दिव्यनैवेद्यसिद्ध्यै ग गाधारा-

१० । समीपे पुनरपि नृहरेर्गाभंगेहे

1. On the twenty-eighth pillar of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 29th July, 1298 A. D. This is the day of Simha Sankranti, associated with *Pañchamī*.

११। तथैव। [२] प्रसादस्थालिकामेकां प-

१२। 'चांपिष्टक सं'युतां प्रसादचं'द्-

१३। न' कार्शांचतुर्मांगैकमुज्ज्वल' [॥ ३] प्रसा-

१४। दपुष्पमालाश्च नारिकेल फलद्वय'

१५। वरदाद्रिमुनेश्शिष्य यतिवर्गां प्र-

१६। भुक्तये। [४] स एव कृतवान भूय-

१७। स्वाच'द्राक्र्क धरावधि रत्ं'च वै-

१८। ष्णवास्सर्व्वे सदा धर्म्मीममम्मुदा ॥ [५]

No. 189

Lakshmi-Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 897; *A. R.* No. 291 of 1899; *I. M. P* Vol. III, P. 1679, No. 119)

Ś. 1220[2]

१। स्वस्ति [॥] श्रीमत कौशिकसगोत्रः पुत्रो भवपति प्रभोः [।] माता यस्य च हीराइ सोयं लक्ष्म-

२। णनायकः ॥ [१] शाकाब्दे व्योम-चक्षुर्भुज-शशिगणिते कार्त्तिके मासि शुक्ल द्वादश्यां सिं-

३। हभूभृद्वरशिखरिजुष[:] श्रीनृसिंहस्य विष्णोः । स्वायुर्व्वंशाभिवृद्ध्यै वि-

४। रचित विलसत् पुष्पमालार्प्पणाय क्रि(क्री)त्वा चंद्राक्कंतारं व्यचरयत मुदा

५। पुष्पवाटिनिबंद्ध ॥ [२] स्वस्ति श्री शकवर्ष[ं] बुलु १२२० गुनेंट्टि कात्तिक शुक्ल द्वा-

६। दशिनांडु कौशिक गोत्रजुडैन भवपतिठक्कुरु कोडुकु लक्कणनायकुं-

७। डु श्रीपाकपुराहनायकुनि चेत रेंडु माडलुन्नु धरणानकु पू-

---

1. In the twenty-second niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 18th October 1298 A. D.

८। पुवोंटनिवंद्धमु क्षयमुगोनि श्रीभंडारानकुन्नु वेंभिकट्ट, अच्छि

९। वमकु निष्टारथंबिद्धिगानु ई पुष्पवोंट फलबच गां
जेसि इंदुल

१०। पुष्पवनमाललु प्रतिदिनमुन्नु तेबि श्रीनरसिंहनाथुनिकि
चाविं

११। षट्कु ई निवंद्धमु ई पुराहनायकुनिकि पारवोसि
ईच्चिरि ई धम्मं

१२। श्रीवैष्णव रच्च श्री [।।]

No. 190

Chandraśekhara Temple Inscription[1] in village Pratāparudrapura.

S. (?)

१। [श्री] वीर नरनारसिंघदेवस्य[2] ....

२। व १४ आहि कन्य कृष्ण १२ सुक.........

३। ......ङ्कर परिछा कल्याण सिवराज.........

४। (द्वि]परि[छा] किन्नरी माहामुनि यावि.. .....]

५। सदस(श)[वृ]षव(भ) तिलोदक देवा ....

---

1. This inscription is incised on the door-jam, (left-side) of the temple of Chandraśekhara in the Pratāparudrapura Sāsana of the Puri district. The inscription was read by the author with the help of an estampage. The last portion of the inscription is broken. The village of Kenduli is not far from this village.

2. For identification of this king see the foot note in No 178 above. The corresponding date will be A. D, 1298 99.

No. 191

Lakshmi Narasiṃha Temple at Śiṃhāchalam[1]

(S. *I. I.* Vol. VI, No. 706; *A. R.* No. 250 of 1899 ;
I. M. P. Vol. III, P. 1676, No. 78)

Ś. 1220

१। [श्री] स्वस्ति शाकाब्दे विद्‍-बाहु-द्यु मणिसुगणिते भाद्र॰
पते(दे)[2] पूत्रि(र्णि)मायां रात्रौ विष्णो[र्मृ]-

२। गेंद्रक्षितिभृदधिपतेद्यू्त दिव्योत्सवाय। भंडारे गंड॰
निष्क द्वितयमिह नृसिंहात्मजो जो-

३। हरीति ख्यातो दत्वा स्वल[क्ष्मी]नयवनय यशोलिप्सुरा॰
कल्पमाद्य: ॥ [१] भारद्वाज कुलोत्तंस:

४। प्रत्यब्दं समकल्पयत् नालिकेर फलोल्लासिताज्यापूपादिकं
हविः ॥ [२] शकवषं(र्षे) वुलु

५। १२२० गुने टि] भाद्रपद पुन्नमयु सोमवारमुनांडु[3]
दुंच्छन नरसिहनायकुंन कोडु॰

---

1. In the first niche of the verandah round the central shrine of this temple,

2, The date is not regular. This record states that Bhādrapada Paurnimā is the Kumāra-paurnami which is not so. Kumāra-paurnamī occurs on the full-moon day of Aśvina, when people play dice during the night.

६। कु जीहरिनायकु'डु तमकु नभिवृद्धिगानु श्रीनरसिंहनाथुनिकि
कुम रपुन्नमनाटि रात्रि·

७। य'घु(दु) अरगिप्पनु नैवेद्यमुलु अप्पालु नालिकेरपु'गायलु
लेप्यलु लोपैन वस्तुवुल॰

८। कु वीरु श्रीभ'डारमुन ग'डमाडलु रेंट्टिकि ए'टेट ई
उत्पन्नमु चेल्ल'गल्दु ॥ वीरवृष्टि–

९। माधवदेवरकु ज'त[र]नाटि चुक्कभरि तम ख'डिक·
प'डुमु धारपोसि ईचिरि । ई धम्मंबु श्रीवैष्णवुल रेच ॥

No. 192

Lakshmi-Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No 941; *A. R.* No 303 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1680, No. 181)

S. 1221[2]

१। स्वस्ति श्री शकसद्वर्षे चंद्र-इक्-भुज-भू-युते कर्क्कटस्थे
दिनपतौ सिंह-

२। शैलशिरोजुषः ॥ [१] श्रीमत् परमहंसाब्धि परिवृद्धि
सुधाकरः । वरदा-

३। द्रिमुनिश्रेष्ठ[:] स्वामीष्टफलसिद्धये । [२] संध्याद्वयलसद्धूपप्रदा-

४। नावसरे हरेः [ ] सन्निधौ सततं सांद्रतरगानप्रवृत्तये । [३]
आकल्प-

५। यत् षण्णिवधानुभयोस्संप्रदाययोः ॥ अर्हणार्हंप्रसू[न]-

६। स्रक् प्राप्तये नृहरेस्सदा [॥ ४] पुष्पवाटिसन्निबन्ध चतुष्टयम-

७। पि स्थिरं । आचंद्रार्क्कमनुन्धर्म्मं पालयंत्विह
वैष्णवाः ॥ [५] स्वस्ति

८। श्री [॥] शकवर्षंवुलु १२२१ गु नेंटि श्रीमदनन्तवर्म्म प्रतापवीर-

९। नरसिंहदेवरल प्रवर्द्धमान विजयराज्य संवत्सरवुलु २५ । श्राहि

---

1. In the twenty-seventh niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 28th June, 1299 A D. The king Narasimha referred to in this inscription is Narasimha II (A. D, 1278-9—1308-9) See *O. H. R. J.* Vol. V, PP, 1?0 f.

१० । कर्क्कटक स'क्रांतिनांडु श्रीवरदगिरि श्रीपादमुलु तमकुनभीष्टसिद्धि-

११ । गानु श्रीनरसिंहनाथुनि सन्निधिनि उभयधूपावसरमंदु मंगल-

१२ । [गी]तालु पाडुटकु सानिसप्रदायमन्दु ओक मुखरिकि निद्दे शिल'-

१३ । ष्यलकु'गा प्रदो(यो)चितमूल्यमुन' गोनि पेट्टिन निवंधालु आरुन्नु

१४ । सुगन्धपुष्पवनमाललु तेच्चि समर्प्पिचुटकु पेट्टिन निबन्धालु नालु-

१५ । वु ई धर्म्मवु आच'द्रार्क्कस्थाइगा चेल गलदि । ई धर्म्मंवुं श्रीवैष्णव [रक्ष]

१६ । वोल्लि वर[द]गिरिश्रीपादालु उभयस'प्रदायमदुन्नु पेट्टिन् अन निभ'(वं)धालु एनिमिर्दिटिलोनु तिरुपडिनयकुडु त्रिविक्रोन

१७ । ष्प्यनकोंडि श्रीरामनायकु चेतनु विलुचु नि १ नु प्रतापवेदिनायकुचेत वि-..

१८ । .... नि १ नु वरदगिरि श्रीपादाल प्रशिष्युलु ज्ञानानंद- भट्टारकुलु मलकु [सम]

१९ । अधिकारमंद तिरुपडिनायकु नरसिंह चेतनु विडियमुन्नु- [वि]ह[वु]

२० । भट्यकोंडि मरि नित्र[ ]द्रमु सो[नल] वास्यकानिकि प्रताप पेट्टि निवंद्रमु स-

२१ । 'प्रदायमुन वास्यकानिकि ई धर्म्मंवु श्रीवैष्णव रक्ष श्री [।।]

No 193

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No 1187; *A R.* No. 306 of 1896; *I. M P.* Vol. I, P. 688, No. 184)

Ś 1221

S & T

१ । स्वस्ति श्री शाकवर्षे शशि-कर-नयने-भूमिते मीन-

२ । मासे शुक्ले पक्षे [ऽ]र्क्कवारे वसु तिथि सहिते सौम्य-

३ । धिष्ण्ये सुलग्ने ॥ कूर्म्मेशास्यान्तिकेस्मिन् सुविमलमचल'

४ । दीपमाच'द्रतार' प्रादात् प्रोलाख्य गोपस्सुविमल-

५ । सु[म]तेव्व(र्व्व)क्किक गोपस्य सूनुः ॥ स्वस्ति श्री [॥] शुभशासन शक-

६ । वरुष'बुलु १२२१ अगु नेंटि मीन शुक्लाष्टमियु रविवा-

७ । रमु मृगशिरानक्षत्र मुनांडु शुभमुहूर्त मुनन्तु[2] श्रीकू-

८ । र्म्मनाथुनि दिव्यसन्निधिनि अख'डदीपमु आच'द्राक्कंमुगा चे-

९ । ल्लुटकु चिचपल्लि वंकिक्कोनारि कोडकु प्रोलकोनारि कोड्कु वेमन-

१० । कोनारि पेट्टिन गारियलु ए'भइ'द्रि दीपमु ई धम्म(र्म्म)वु समं-

११ । स्तप च्छ(च)दि रक्ष{:} ॥ श्री श्री श्री [॥]

---

1. On the twelveth pillar in the Tirohuttu-maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding date is the 28th February, 1300 A. D., Sunday

No. 194

Asankbali Plates of Narasimha II[1]

Edited by Dr. D. C. Sircar in *E. I.* XXXI, PP. 109—128 ff.

Ś. 1225

(Fifth Plate; First Side)

१६५। .... ॥ स्वस्ति [।।] पञ्चविंशो(श)[त्यु]त्तर द्वादशशत शकवत्सरे ।* चतुर्दश भुवनाधिप-

१६६। तीत्यादि विरुदावलीविराजमान: ।* प्रौढप्रतापानल लीर-प्ल(प्लु)ष्टारातिगहन: ।* श्रीवीरनरसिंहदे-

१६७। व महीपति: स्वराज्यस्यैकत्रिंशदङ्के ऽभिलिख्यमाने मेष-कृष्ण षष्ट्यां मङ्गलवारे[2] ।* भैरवपुर कटके गङ्गादेवी-मन्दिरान्त-

१६८। र्विजयावसरे विश्वनाथ महाविद्याधर गोत्रावधारित पुरोपरीक्ष पात्र रङ्गराजपेयिमुवलेन सकलाङ्गनागुण-

---

1. In 1919, this set of copper plate inscription was discovered from the house of a Sāntāl in Pargana Asankbali in Mayurbhanj District (then State). It was secured by U. N. Chakladar who handed over to Kamalakshya Prasad Basu. Mr. Basu prepared a note of the inscription which was supplied to the Govt. Epigraphist, Ootacamund, by Sri P. Acharya along with the plates in 1941-42 The set consists of seven plates, each measuring about 14″×9″. A copper-ring is attached to the plates on which is found the usual royal seal of the Gangas.

2. The date is not regular. But, the date should be A.D. 1303.

* The *Danda* is not necessary.

१६६। समुदिताया: महादेव्या[:] श्रीहीरादेव्या भक्त्य(क्त्या)
संवृद्धानुग्रह[वया]* तज्जस्य स्व कुमारस्य गङ्गराजदेवस्य
स्वर्गप्राप्तये देवेभ्यो ब्रा-

१७०। ह्मणेभ्यः सन्नाम्ना देवेभ्यो ब्राह्मणेभ्यः शासनीकृत्य
पञ्चचत्वारिंशदधिक भूमि वाटिकाशतत्रय प्रदानाय
वंशोवाचौर विष-

१७१। य मध्यवर्त्ति कुचारवय भूभाग'। पुष्पेप्रविहस्ता[ङ्गा]लदाख-
करण नलपमाणेन। एतच्छी(तच्छ्ले')मा ॥ पूर्व्वतः।
वशोदावत्मं प'श्चमावधि-

१७२। मवधीकृत्य शालवृत्तावच्छिन्न पश्चिमावच्छेद। दक्षिणतः।
वंशोद्गामामीयोत्तरावधिमादीकृत्य विदाइ रवीं(ग्री)नाम्नो
भू पर्यन्तो

१७३। त्तरावच्छेदमेवं चतुःशी(सो)मावच्छिन्न' चतुःपञ्चाशद्-
वाटिकापरिमित'। द्वितीयखण्ड च। पूर्व्वतः।
वशोदा-वत्म पश्चिमावधिमारभ्य सा-

१७४। लवृत्तावच्छिन्न पश्चिममर्यादं। दक्षिणतः। गोविन्दकर-
कोणाइ नाम्नोभू मेरुत्तरावधिमारभ्य किताइकरय भुवो
दक्षिणशी(सी)मो-

(Fifth Plate; Second Side)

१७५। त्तर मर्यादमेवं चतुशी(सी)म(मा)वे(व)च्छिन्न' पञ्चपञ्चा-
शद्वाटिका परिमित'॥ गङ्गेश्वरपुराभिधानवास्तुभूमेः
शी(सी)मा ॥ व[·]-

---

* These two letters are engraved in the lower margin with indication to add in the proper place.

१७६। शोदा वर्त्मे पश्चिम राजपथं पूर्व्वावधीकृत्य सालवृत्ता-
वच्छिन्न पश्चिम शी(सी)मानं ॥ पश्चिमतः । गोपाल-
चम्पदासयोर्भूम-

१७७। र्यादमादीकृत्य सालवृत्तावच्छिन्न पूर्व्वावच्छेदमेतं चतुः-
शी(सी)मावच्छिन्नं मानाष्टोपेत त्रयो(स्त्रि)त्तरवाटिकाशतैक ॥

१७८। गङ्गनारायणपुरकोणा[द्] नाम्नोभुंवः पूर्व्वं कुमारभोग्य हट्टस्य
पश्चिमं पूर्व्वावधीकृत्य सालवृत्त पश्चिम(श्चि)ममर्यादां(दं) ।
दक्षिण-

१७९। तः । बिदाइपानीयमाहिणः त्तेत्रशी(सी)माश्वत्थवृत्तमवधी-
कृत्य गोपालचम्पदासयोर्भू पर्यन्तोत्तर शी(सी)मानमेवञ्चतुः-

१८०। शी(सी)मावच्छिन्नं चतुर्मानाधि[का]ष्टषष्टिवाटिका
परिमितं । कुमारपुरशी(सी)मा । कुमारभाग्ये{व}त्तर राजपथं
पूर्व्वावधीकृत्य सालवृ-

१८१। त्तावच्छिन्न पश्चिमावच्छेदं । दक्षिणतः । गोपालचम्पदास-
योर्भूमेरुत्तर वधिमारभ्य हिजलवृत्तावच्छिन्नोत्तरमर्यादमे-

१८२। वं चतुःशी(सी)मावच्छिन्नं षट्षष्टिवाटिकापरिमितं । एवं
खण्ड पञ्चकेन मिलित्वा [द्वा]दशमानाधिक षट्चत्वारिंश-
दुत्तरवाटिका शतत्रय-

१८३। मध्यात(त्) गोहरि-गोपथ-गोप्रचार-द्वादशमानोपेत पञ्च-
वाटिका बहिष्कृत्य निरव[करोन]वत्वारिंसा(शा)[दु]त्तर-

१८४। वाटिका शतत्रयमध्ये गङ्गेश्वरदेवाय वाटिका शतैकं ।
एतच्छासन [पाणिग्राहि]-महाजनाः ॥ भारद्वाजगो-

१८५। त्र गोपाल पाणिग्राही । पण्डित अनन्त । पाठी गुरुदास ।
पण्डित सहदेव । पण्डित रघुदास । पण्डि-

१८६। त केशवदास । पण्डित हरदास । पाठी जलेश्वर ।
त्रिपाठी जगन्नाथ । पाठी गणेश्वर । पाठी पष्टि-

१८७ । दास । पाठी कूर्म्मदास । पाठी वासुदेव । पण्डित
विद्याधर । आत्रेयस गोत्र । पाठी चाम्पदास । पाठी-
१८८। गोविन्द । पाठी षष्टिदास । पाठी षण्डदास । पाठी
सन्तु । पाठी चित्रकर ॥ वत्सगोत्र । उपासनी लक्ष्मीधर ।
पाठी विष्णुदास । पा-
१८९ । ठी रवी । त्रिपाठी कीर्त्तिनाथ । पाठी मिताइ । त्रिपाठी
गोविन्द रथ । पाठी स्वयम्भू । पाठी चोदू । पाठी उत्सव
कर । पाठी रमाइ । पाठी
१९० । रवी । काश्यपस गोत(त्र) [।] पाठी जलेश्वर । पाठी
ब्राह्मण दास । पाठी आमी । पाठी परियङ्कर । पाठी
दामोदर । पाठो आमी । पाठी मिता-
१९१। इ । पाठी माणिक । पाठी गनु । पाठी मिताइ । पाठी
वृद्धि । पाठी नारायण । पाठा कनु । पाठी मिताइ ।
पण्डित विष्णुदास । गौतम-
१९२। सगोत्र [।] पण्डित अलालु । पण्डित रवी । पाठी
मन्ताइ । पाठी मिताइ । पाठो माधव कर । पाठी नाऊ ।
पाठो विश्वपाणि । पा-
१९३ । ठी कोणाइ । पाठो भानुकर । पाठी वि[ष्णु]दास ।
वशि(सि)ष्ठगोत्र [।] पाठी गुणाकर । पाठो चान्दु ।
पाठी हरी । पाठी ब्रह्माइ । पा-
१९४ । ठी गोविन्द । पाठो शिशकर । पाठो गुणाकर । कौण्डन्य
गोत(त्र) । पाठी रविदास । पाठो गौरिदास । पाठी
सर्व्वेश्वर । [पाठी जागेश्वर] [।] पाठो
१९५ । सातू । पारास(श)रगोत्र । पाठी आणन्दी । पाठी कचू ।
पाठो कादू । पाठी हृदयकर । पाठी आनन्दी । शाण्ड-
(ण्डि)ल्यसगोत्र । बाभी ना-

(*Sixth Plate*)

१६६। रायण। आगि(ङ्गि)रस गोत्र। पाठी कचू। पाठी देविदास।
कृष्णात्रेयस गोत्र। पाठी जाइ। पाठी धम्मू। पाठी नागू। पाठी
१६७। वद्धकर। पाठी भास्कर। कौशिकगोत्र। पाठी चम्पाइ। सा[ं]ख्या-
यन गोत्र [।] पाठी वसुन्धर। मारडव्य गोत्र। पाठी चम्पाइ। भा-
१६८। गंव गोत्र [।] पाठी हरदास। पाठी पुरुषोत्तम। पाठी वामदेव।
औपमन्यव गोत्र। पाठी रत्नाकर। भारद्वाजस गोत्र। पा-
१६६। ठी कालिदास। पाठी माणिकधर। पाठी लक्ष्मीधर। पाठी
जलेश्वर। पाठी सृष्टी। पाठी शंखधर। पाठी किताइ। पाठी दिश-
२००। नी। पाठी रुआरु। वाभो कनु। पण्डित गणपति। पाठी कीर्त्ति-
पाणि। पाठी कचू। एतेभ्यश्चतुरधिकशतैकेभ्यो ब्राह्मणेभ्यः
२०१। प्रतिभागं। वाटिकाद्वय व्यवस्था अष्टोत्तरशतद्वयपरिमितं॥
एतच्छासनदेवाय वाटिका चतुष्टयं। वेदमठार्थं सप्त-
२०२। वाटिका[:] व्याकरणमठार्थं दशवाटिका[:]। मण्डपच्छादनाय
वाटिकात्रयं। पुष्करीण्यर्थं पञ्चवाटिका[:]॥ पूतिमाषगोत्रा-
२०३। य शासनाधिकारि कामदेवशर्म्मणे वाटिकाद्वयं [श्रीकरण नागु-
नायक(का)[य] वाटि[का]द्वयं]॥ देवेभ्यो ब्राह्मणेभ्यः
कुमार गङ्गराजदे-
२०४। वस्य सु(स्व)र्गप्राप्तये अन्येभ्यः [च। प्रसादीकृत्य जल-स्थल-
मत्स्य(स्य)-कच्छप पुरातनवृत्त सहित-माचन्द्रार्क्क-
२०५। मकरीकृत्य प्रादात(त्)॥०॥ एतच्च(श्च) गङ्गराजदेवपुर-
शासनस्याज्ञया नाना हम्री(ह्री)य-
२०६। नानाविधाः सप्रप्रजा अपि प्रादात(त्)॥०॥ महानफलसिद्ध्यर्थं
तद्रक्षा-फलसिद्धये। मद्धर्म्मः
२०७। परिपालणीय[ं] भूपैराच न्द्रतारकं [॥] माभूद फलशङ्का वे
परदत्तेति पार्थिव। स्व दत्तादधिकं पुण्यं परद-

२०८। त्तानुपलन' [।] स्वदत्ताम्परदत्ताम्बा यत्नाद्रच युधिष्ठिर।
महीं [°] महिमतां श्रेष्ठ दानात् {।} श्रेयोनुपालनं'॥ स्वदत्ता-
म्परदत्ताम्बा यो ह-

२०९। रेत्त(त्) वसुन्धरां। स विष्ठायां क्रिमिर्भूत्वा पितृभिः सह
पच्यते॥ निर्ज्ज ने प्रान्तरे देशे शुष्क कोटरवासिनः॥ (।)
कृष्णसर्प्पा हि जाय-

२१०। न्ते ये हरन्ति वसुन्धरां॥ गामेकं'(कां) स्वर्ण(र्ण्ण)मेकं'
ञ्चा(चा) भूमेरप्यर्द्धमङ्गुलं'। हरन(न्न)रकमाप्नो(प्नो)ति यावदा-
भूत स सर्वं।[।] शत्रुणापि कृतो

२११। धर्म्मः पालनीयो मनीषिभिः॥(।) शत्रुरेव हि शत्रुः स्याद्(द्)-
धर्म्मः शत्रुर्न्न कस्यचित्॥ मद्वंशजाः परमहीपतिवंशजा वा पापा-

२१२। दपेत मनसो भुवि भाविभूपः [।] ये पालयन्ति मम धर्म्ममिदं'
समस्तान्' तेषां मया विरचितोञ्जलिरेष मूर्द्धिन ॥०॥

No 195

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1197; *A. R.* No. 316 of 1896;
I. M. P. Vol. I, P 689, No. 194)

Ś 1226

S

१। शाकाब्दे रस-पाणि-नेत्र-धरणी संख्यान्विते चैत्रके मासे
२। शुक्ल युते दिने प्रतिपदि श्रीसूर्य्यवारान्विते[2]। प्रादात् बार्ल-
३। वरस्ववीवन(नु)भवा श्रीकूर्म्मनाथाय सा बो(हे)प्रांवा पु-
४। षिशाखिपौरववर्तिष्वन्निष्कमात्रं वसु। श्रीवत्सगोत्या
५। च तया प्रदत्त मेतत्सुवरणं(र्णं) वरवरणंपु(पू)रणं [।] प्रत्य-
६। प्रवात् कूर्म्मपुराधिनाथस्तवल'ङदीपाय पर[ं]चिराय।

1. On the east face of the twentieth pillar in the Tirohuttu maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding date is the 8th March, 1304 A. D., Sunday

No. 196

Lakshmi Narasimha Temple at Simhachalam[1]

(S. *I. I.* Vol. VI, No. 969; *A. R.* No. 314-A of 1899)

S. 1226

१। स्वस्ति श्री [।।] शकवर्षंबुलु १२२६ गु नेंटि मेष संक्रांतिनाडु[2] भारद्वाज गोत्रुडै-

२। न अंन्यनेवुदासुल चिगुनायकुल कोडुकु वोधेन[ंवि]नायकुडु तम-

३। तंड्रि वेरकोंडु'न पुण्याभिवृद्धिगानु श्रीनरसिंहनाथुनि तिरुनाल्ल गांनय

४। न्य दिव्यमहोत्सवालय'दु मरगिचेडि वप्पनालकु श्रीभंडारमुनकु

५। वेलुकट्टु अच्चुगानु गंडमाडलु मूडु इदि आच द्राक्कस्थाइगा

वेल्लगलदि [।।]

---

1. In the thirtieth niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 25th March, 1304 A. D.

No. 197

Lakshmi-Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(*S. I. I.* Vol. VI, No. 967; *A. R* No 313 of 1899;
I. M. P. Vol III, P. 1681, No. 141)

Ś. 1226[2]

१। स्वस्ति [।।] श्रीवर्द्धनपुराग्र्य[स्य] श्रीरामविदुषस्सती।
भार्य्या उप्यन्नप'ड्याणी तंविना-

२। यक सत्सुता। [१] श्रीमत् कु'डिनस[त्]गोत्र पवित्री-
करणप्रभा। आयुर्भीवंशस तानु-

३। एवभाग्याभिवृद्धये। [२] शाकाब्दभूपतेर्वर्षे ऋतु-द[क्]-
मुज-भूयुते। विषुस-

४। क्रांतिसमये सौम्यवारसमन्विते[2] । [३] श्रीमत् सिंहगिरीशस्य
श्रीनृसिंहस्य सन्निधौ। स'(ख)ड'-

५। वल'खदीपार्त्थं प्रादाद्गाः प'चविंशतीः ।। [४] शकवर्ष-
बुलु १२२६ गु नेंटि मेष स'क्रांतिना-

६। 'डु श्रीवर्द्धनपुरमुन श्रीरामप वितुल भार्य्या उप्यन्न प'ड्यां-
(ड्या)णी तम वंशा-

---

1. In the thirtieth niche of the verandah round the central shrine of this temple.

2. The corresponding date is the 25th March, 1304 A. D., Wednesday.

७। भिवृद्धिगानु श्रीनरसिंहनाथुनि सन्निधियं'दु दीपद'स-
स्रहित्वमुगानु श्रोक अख'-

८। ढदीपमु वेलु'गुटकु श्रीभ'डारमंदु कालोचितमूल्यमुन'
[गोनि पेटिन मो]-

९। दालु २५ ई दीपद'डु १ नु'गा आच'द्रावर्कस्थाइगा[']
वेट्ट'गल(ल)य[दि] । ई धर्म्मंवु श्रीवैष्ण-

१०। वुल रत्त ॥ शत्रुंणापि कृतो धर्म्मः पालनीयो मनीषिभिः ।
शत्रुरेव हि शत्रुस्याद्धर्मश्शत्रुन्न(न्न)कस्यचित [॥]

No. 198

Lakshmi Narasimha Temple at Simhāchalam[1]

(S. *I. I.* Vol. VI; No 748; *A. R.* No. 266 of 1899;
I. M. P. Vol. III, P. 1677, No. 94)

Ś. 1227[2]

१ । श्रीशकवरुष'वुलु १२[२]७ गु
२ । मेष स'क्रांतिनांडु वरदगिरिश्रीप-
३ । दा[क] शिष्युलु अख'डान'दश्रीपादा-
४ । लु वम गुरुलकु अदष्टमु-
५ । गा श्रीनरसिंहनाथुनि सन्न(न्नि)धि-
६ । नि नित्य अख'डदीपमु वे-
७ । लु'ग्गुटकु मोदालु इरु-
८ । वेय्नु २५ दीपद'ड्लु इं-
९ । डुनु अ[3]

---

1. On the eighth pillar in the verandah round the central shrine of this temple.
2. The corresponding date is the 26th March, 1305 A. D.
3. The inscription ends here.

No. 199

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam[1]

(S. I. I. Vol. V, No. 1151; A. R No. 273 of 1896;
I. M. P. Vol I, P. 686 No. 151;
Noticed by M. M. Chakravarti in J.A.S.B.
Vol. LXXII, 1903, No. 2, P. 127f.)

Ś. 1227

T

१। स्वस्ति श्री [।।] शकवर्षंबुलु १२२७ गु नेंडु श्रीमदनन्तवर्म्मं-

२। प्रतापवीर श्रीनरनारसिंहदेवर(र) प्रवर्द्धमान विजयराज्य-

३। संवत्सरंबुलु ११ गु माई विषुमु(व) संक्रांतिनांडु[2] महापा-

४। त्रुलु अमपुत्र श्रीवासुदेव[जी]य्यन' गारु तमकु आयुष्काम्य-

५। र्थंमुगा श्रीकूर्म्मनाथुन्कि दिनप्रतिन्नि पुष्पमाल समर्प्पिंप-

६। नु ई स्वेतुगु'डान आग्नेयाकोणमंद्र(र)[3] पुष्पवाटिकक्कु मु-

७। च्रमु क्षेत्रमु ई वोंट्टकु दासरलु मुक्बुरकुंगा जीवमु

८। कूडु विड्यालु अप्पालकुंगा पडियलान वंद्धलोपलनु

---

1. On the north and west faces of the first pillar from the left in the Tirohuttu maṇḍapa of this temple.

2. The corresponding date is the 26th March, 1305 A. D.

3. In S. I. I. the reading is अज्ञेया कोण which gives no meaning.

९। जि त्रेत्र मुप्प'हमु इ'त्तवट्टन्नकु'गा भीवं(भ')डारमुन'द्

१०। कालोचित मूल्यमु पेट्टि पुष्पवाटिक समर्प्पिच्छि(चि)रि।
ई धर्म्मँवु

११। श्रीवैष्णम(व) रक्ष श्री श्री श्री [।।]

१२। ई पोलमु श्रीभ'डारमुनकु कोष्टमुगांगोनि ईद-

१३। ऋ दासरुलकु नित्त्य प्रशा(सा)दकूडु वट्य १ नेलनु प-

१४। प्पालु ८ विद्ध्यनु १२ एड्डादिकि जीतमु चित्रलु १४ इ'त्त-

१५। वट्टनु श्रीभ'डारमुन आच'द्राक्कंमुगा चेल्ल निच्छि(चि)-
तिमि [।।]

No 200

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmaṃ[1]

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1209; *A. R.* No. 327 of 1896; *I. M P.* Vol. I, P. 690, No. 205)

Ś 1227

S

१। स्वस्ति श्री शाकवर्षे मुनि-नयन-कर-क्ष्मामिते ज्येष्ठपक्षे शुक्ले प्रा-

२। द्वाचतृतीयायुत गुरुअसुवसे श्रीपतेः कूर्म्मनूर्चे [।]

३। वीपायाखि'ङ्कृताय प्रदितगुणपतिः प'चविशत्यनू-

४। ना धेनू[:] श्रीकूचनार्य्यः कृत विविधमथो रामदासाभिधा-

५। नः

---

1. On the south face of the twenty-sixth pillar in the Tirohuttu maṇḍapa of this temple:

2. The corresponding date is the 27th May, 1305 A. D., Thursday.

No. 201

Kūrmeśvara Temple at Śrīkākulam

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1244; *A. R.* No. 362 of 1896;
I. M. P. Vol. I, P 693, No. 240; noticed by
M M Chakravarti in *J.A S.B* Vol. LXXII, 1903,
No. 2, P. 127)

S. —— ?

[33rd Aṅka year of Narasiṃhadeva.]

This record of thirteen lines written in Telugu scripts is found on the south face of a pillar in the above temple. It states that Vīra Narasiṁha Deva made a gift of some land in the thirty-third Aṅka year of his reign. From another inscription in the same temple, No.161* it is known that his 33rd Aṅka year was current in Śaka year 1227 or 1305 A.D.

* Inscription of the Madras Presidency Vol, I, p. 686.

No. 202

Kūrmeśvara Temple at Śrikūrmam

(*S. I. I.* Vol. V, No. 1173; *A. R.* No. 292 of 1896;
I. M. P. Vol I, P 687, No. 170;
Noticed by M. M. Chakravarti in *J. A. S. B.*
Vol, LXXII, 1903, No. 2; P. 128 f.)

Ś ...... ?

[34th Aṅka year of Narasiṃhadeva]

This inscription in seven lines written in Telugu characters is found on the west face of a pillar in the above temple. It records that, Vira Narasiṁha Deva made a gift of two Chāmaras to the deity in the thirty-fourth Aṅka year of his reign His thirty-fourth Aṅka year or twenty-eighth regnal year must have fallen in Śaka year 1228 or 1306 A.D.

APPENDIX

A Glossary of Telugu words frequently used in the inscriptions.

अ

अकरमु—Rent free

अगुनेंटि / आगुनेंटि—At the time

अच्चु माडलु आच्चु माडलु—impressed coin

अटिकि—for cooking

अड्ड लेक्कनु—at the rate of one *adda*

अंदरु / आंदरु—all people

अनटिकाय / आनटिकाय—green banana

अनेटि ऊरु—named village

अप्पलु—baked cake

अरगिंचिन—for sacred performance

अरगिंपनु—offerings to God

अरदीपमु—half of the burning lamp

अरपलमु—half of a *palam*

आरु / आरु—six

अलपटमु—(Oriya Alaṭā) used in ceremony

अलमालकारलु—the garland maker

आ

आइदु / आयुदु—five

आकुलु—leaf

आदिवार' / नादिवार'—Sunday

आड्डा – grain measuring ¼ of a *kuncham*

आरटिपानुलु / आरटिपाण्लु—ripe banana

आर भागन—half share

आरु—six

आरुगुरु / आरुवुरु—six persons

आरुवै तोम्मिदि—sixty-nine

आल्लुडु / आल्लु'डु—son-in-law

इ

इ – this

इत'डु—this person

इंतवट्टु — this much

इरुवै ओकटि— twenty-one

इ क्षेत्र मन्दुल—of this kshetra

इट मीद—upon this

इच्चेनु—I have given

इरितुरु—break

इ दिनमुदे—from this day

इतनु—this person

इतनिकि—to this person

इच्चिनांडु—has been given

इच्चिरि—gave

इ वंघ क्रिंदा—below this tank

इच्चि—having given

इच्चिति—gave

इच्चपटेनु—donated

इरुवै—twenty

इरुवै एनु—twenty five

इदुल—for this; in this

इरुरकु—to both persons

इवि—these

इरुवइ / इरुवै—twenty

उ

उभय धूपलय॰दुन्नु—at the time of both the *dhūpas*

उरि / ऊरु—village

ए

ए॒डु—seven

एमि--what

एमिन्नि—whichever; whatever

एभई / एंभइ / एभै—fifty

एभै-मूडु—fifty-three

एंडाटि जीतमु—daily pay

एडाविकि—daily

एनुमारुन्नु—five persons

इनिमिदि—eight

एल्लाप्पुडु—all times

एप्पुडुन्नु—whenever

ऐ

ऐदु—five

ओ

ओडकिना—being offered

ओक—single; one

क

कइलाअ / गविलाल—cows

कंचुवल्य—bronze plate

कंचु दीपदण्डु—bronze-lamp stand

कंचु वल्याल —bronze vessels

कट्टिप—to bind or tie

कप्पडान—cloths

क्रयमुखेन—through purchase

काट्टिचि—having built

काट्टिविना—which has been built

कादनि—having refused

कापुकूलि—watcher's pay

कायकूर—vegetables

किन्दा—under

कुड्डु / कूडु—boiled rice; food

कुड्डुवालु/कुडुवा/कुडुमुलु—Oriya Kudua (small clay pots)

कूतुर—daughter

कुडुजीव—payment by free fooding

कुम्मरला—potters

कोडकु—son

कोत्ता / कोत्ता / कत्ता—new

कोनारि—shepherd
कोरि—having required
कोलचु—measurement

ग

ग'ड / ग'डमाड—a gold coin
ग'गाणिछ—a gold coin (*Ganga Fanam*)
गट्टना / काट्टना—having prepared
गाय्येलु—a kind of cake
गोडवु / गोडचु—umbrella
गोडवु निवम्बालु—appointment for holding umbrella
गोडव पट्टु—holding of umbrella
गालोचित / कालोचित—timely
गोलिचुट जेसि / कोलिचुट चेसि—having been measured
गद्य—gold coin
प्रोविष्ठरि—made permanent
गोनि / कोनि—having purchased
गोल्ल—cowherd
गोरियालु—goats
गपु / कषु—a coin (*karshapana*)
ग'डकोल विश्य—a kind of measure

च

चेरु / चेरुवु—tank
चल्ल'गलदि / जल्ल'गलदि—continued

चेय गलवारु—he who does
चरुगुड्मु / चेरुकुगुडमु—sugar-cane gur
चेल्लुटकु /जेलुटकु/सेल्लुटकु—for use
चेलेवि अटुगानु—for continuance
चाति पङ्गलाएडु—to be adorned
चाििचुटकु—to decorate
चेसि / जेसि—having made
चेसिरि—has made

ट

टंकलु / टंकमाड—a rupee coin

ठ

ठावुपटि—having fixed

ड

डाव्वै मूडु—seventy-three
डिगिनद पोलमु—land (situated) under
डेब्बै / डाब्बै—seventy
डेब्बैदेनु—seventy-five

त

ताम्र गारया—copper Garā
तूर्पु—East
तूर्पुन—in the east
तनकु निष्टार्थ सिद्धिगा—for fulfilment of desire

तन—his

तेच्चि पेट्ट—that which is brought and placed

ताल द्दिग—the holder of *tāla*

तिरु मज्ज—sacred bath (of God)

तामर पूव—lotus flower

तेच्चि त्रिचार—those who bring

तिरुमाल—flower garland (*Vanamāla*)

तम तण्ड्रि—his father

तोम्मिदि—nine

तोगलयन्दुन्नु—excluding that

तमनभीष्टार्थं सिद्धिगा—for fulfilment of desire

तोल्लि—at first

त्यागि माड / त्यागि माड—a kind of coin

तल्लि—mother

तण्ड्रि—father

तोंट्ट / तोटा—tope

तव कुडुवलु—copper jar

तेच्चि—having brought

तलिय'डु कूडु'नु—a plate of boiled rice

तुमेंडु / तोम्मेडु—nine persons

त्रिसरि मुत्याल चे(पे)रु—three-chained pearl garland

द

दत्तमैन—donated

दोंड वनमाल—big flower garland

दासरि—servant
दिन प्रतिनि—daily
द्रव्य मुलतो—with materials

न

नट्टुवु—dancer
ना पालु—my share
नाल्वा(कै) रेंडु —forty-two
नित्यमु रेपटि—every day, regularly
नडवनु—to continue
नलवुरु / न्लुगुरु—four persons
नालिवे रकाय—coconut fruit
नूट मूडु—one hundred and three
नूरु—hundred
निडि—having filled
नीलालु—blue precious stone
नड पङ्गलदु / नाड बङ्गलदु—perpetual supply
नेलपडि—monthly pay
नालपै एनु—forty-five
नेल—month
नालुवु वेलगुटकु—for four times
नेति / नेयि—ghee
नूनि / नून्य—oil
नरसिंह मानिक मान / नरसिंह कुंचा—Oriya māṇa and Kuncha
निचि विमि/इच्चिति मि—has given
निदुल—for this

ध

घूपा१षर म'दु—at the time of *dhūpa*

घू१मु'दार्क—before performance of *dhūpa*

धारमपडपमु—raised platform

प

पइषिड·माव / पहिषिड माव—a kind of gold coin

प॑च पालु—unboiled milk

पञ्चादि लोपैन—under the control of Pañchāyat

पञ्चिकेनं गणाठ—divided into shares

पदुटकु—to hold

पडमिरि—fixed; arranged

पडगलरु—suffered

पदाठ लेख—at the rate of sixteen

पदि आठ—sixteen

पद्दिकेत्तु—one *Padikā* in weight

पदेमि—at the rate of ten

पदिटिलो—in ten houses

पदेनु—fifteen

पषड़ेण्डु—twelve

पद्मनिधि/पद्मनिधि·ग·डमाड—a kind of gold coin having lotus mark

पनि / पानि—work

पलमुलु—a '*pala*' in weight

पहिषिडकाम अलापटमु—a ceremonial fan with golden designs

पहिंचिड गद्दलु—a kind of gold coin

पहिंचिड पोगड पूवुल माल—a garland of golden flowers

पाडुटकु—to sing

पाति—having placed

पादि—ten

पाल-कलशमु—milk-pot

पाल-प्रसादमु—prasādam prepared with milk

पालारगिपर—milk for offering (to God)

पिण्डवण्ण वडालु—cakes made of flour

पुट्टि पन्देमु—one puṭṭi and ten *kuṃchāms* (of grain)

पुट्टि / पुट्लु—one *puṭṭi* in measure

पुष्प वाटिका तोंटा/पुप तोटा—flower garden

पेट्टि / वेट्टि—having donated

पेट्टिरि—donated

पेद्द—big

पेद्द-चेरुवु—large tank

पेरु—name

पेरुगु / पेरुगु—curd

पेरुगु पट्टु—container of butter milk

पैन वस्तुवुलु—extra materials

पोड्डलु—fragrant materials

पोवंगलारु—recepient,

पोलि माड / प्रोलि माड—a kind of coin

व *

वट्टमु—cloth

वट्ट गलाड/पट्टगलाड—who holds

वडलु / वडालु—rounded cup or jar

वट्टु मुण्ड्रेसि / पट्टु मुण्ड्रेसि—at the rate of thirteen

वशमुना—under the control

वाईचिटि—who plays musical instrument

वादिकलु—musicians

वार मुनांडु—from the day

वारि चातनु/वारि चेउनु—in his hand

वारु—he

विडिया—betel

विलिचि कोनि—having given up

विलिचन—which has been given up

विलिचि पेट्टनु—I have given up

विलिचि पेट्टितमि—separately placed

वीणा वाइण्णु—who plays the Vinā

वीरि—this person

वीरि कोडुकु—this man's son

वीरिद्दरु—these two persons

वीरिद्दरुकुनु—to two persons

वीरु—this person

वोण्यमु—rice

---

* the letter *va* is used in several words

घुषिकोना / पुषिकोना—which has been received

घुप्पिख्निन वाड / वप्पिख्नि नवाड—he who has agreed

बेई—one thousand

बेवेषि / ववेषि—having visited

बेञ्जामर—fan

बेपिड कुडा—silver pot

बेपिडकोल चामर—a chāmara with silver handle

बेपिड सरञ्जु—silver materials

बेनकुना—afterwards; at the back

बेट्टि / पेट्टि—having put

बेट्ट / पेट्ट—to put

बेञ्जड—gur

भ

भपडुदुड—to wear

भुञ्जिप्पडलाएडु—to remain by enjoying

म

मडपडडलु रेपिटकि—perform to *Pūjā*

मड बडालु—sweet cakes

मद्देलकां—drummer

मत्स्य गद्य—a coin with fish mark

मनमाराल्ल—grand daughter

मनुमुडु—grand son

मरिन्नि—in addition to; more

मक्ष / मक्ष माड / मक्ष नडिदमाड—a kind of gold coin

मा—my

माड—coin

मास पडिगानु- under monthly payment

मारिन्नियुन्नु—Besides; in addition to

मिद्दर / इद्दर—two persons

मिनुलु—dal; spice

मिरियालु—chilly

मुंडु—three

मुंत—jar

मुत्यालु—pearl

मुप्पलमु—thirteen

मुप्फाई—thirty

मूल वेरमुनकु—to the main deity

मेरनु / मेलनु—dancing group

मोक्कटि—single

मोखरि—flute

मोखरि वनमुनु—able blower of flute

मोगलि रेकुलु—some arrangement

मोदलु—cows

मोदालकु—to cows

मोदलुगा—from the beginning

य

यूरि / ऊरि / ऊरु—village

येत्तु—weight

र

रत्न खचित मने—set with jewels
रसनगरयालु—a kind of ornament
राजुलु—kings
रालु—stone
रेंडु—two
रेंडु कुंचालु—two *kunchams*

ल

लेक—at the rate of;
लोपुना—under; below
लोनि—in; at
लोपैना—under the control of

श

श्रीभंडार मुनंदु—at the prosperous store
शेल्लगल्लइवि—this has been introduced
or granted

स

सवुक भूमि—fertile land
सरकुलु—materials
सहित मैन—including; together with
सानि संप्रदाय—the community of
dancing girls
साहसमल्ल कोल—a kind of rod used
for land measure

सुरभि गद्य—a gold coin with cow-mark

सेति—handful in measure

सानुलु—dancing girls

सेरुवु }
चेरुवु } —tank

सेल्लुटकु }
जेलुटकु } —to use

सेखिरि }
चेखिरि } have made
जेखिरि }

